

สถาบันพระปกเกล้า

การศึกษา
ความเคลื่อนไหวทางการเมือง
และพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้ง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 2562
จังหวัดชลบุรี

.....

วิเชียร ต้นศิริคงคล

สถาบันพระปกเกล้า

การศึกษา

ความเคลื่อนไหวทางการเมือง
และพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้ง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 2562

จังหวัดชลบุรี

วิเชียร ตันศิริคงคล

เรื่อง การศึกษาความเคลื่อนไหวทางการเมืองและพฤติกรรมการณ์เลือกตั้ง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 2562 จังหวัดชลบุรี

ผู้เขียน วิเชียร ต้นศิริคงคล

เลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือ (e-book) 978-616-476-154-4

รหัสสิ่งพิมพ์สถาบัน สวพ.63-75-00.0 (ebook)

ประสานงาน วลัยพร ล้ออัศจรรย์

สงวนลิขสิทธิ์ © 2563

ลิขสิทธิ์ของสถาบันพระปกเกล้า

จัดพิมพ์โดย สำนักวิจัยและพัฒนา สถาบันพระปกเกล้า
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษาฯ
อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น 5 (โซนทิศใต้)
เลขที่ 120 หมู่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210
โทรศัพท์ 0-2141-9596 โทรสาร 0-2143-8177
<http://www.kpi.ac.th>

คำนำสถาบันพระปกเกล้า

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2562 เป็นการเลือกตั้งครั้งแรก ภายหลังจากประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ซึ่งได้มีการเปลี่ยนแปลงกติกาที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งหลายประการ ได้แก่ การนำระบบการเลือกตั้งที่เรียกว่า “การเลือกตั้งแบบจัดสรรปันส่วนผสม” มาใช้ โดยกำหนดให้แต่ละเขตเลือกตั้งมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เขตละหนึ่งคน และประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งได้คนละหนึ่งคะแนน ส่วนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อเป็นการจัดสรรโดยคำนวณจากคะแนนรวมทั้งพรรคการเมืองได้จากการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตทั่วประเทศ การกำหนดให้พรรคการเมืองสามารถเสนอรายชื่อบุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีไม่เกินสามรายชื่อ การกำหนดในเรื่องคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครรับเลือกตั้งรูปแบบและวิธีการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ตลอดจนบทลงโทษกรณีกระทำความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งที่เข้มข้นกว่าการเลือกตั้งครั้งก่อนๆ นอกจากนี้ การเลือกตั้งเมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2562 ยังเกิดขึ้นท่ามกลางบริบทและสภาพแวดล้อมทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองที่เปลี่ยนแปลงไปจากการเลือกตั้งทั่วไปครั้งหลังสุดเมื่อปี 2554 เป็นอย่างมาก อาทิ การว่างเว้นจากการเลือกตั้งเกือบแปดปีทำให้มีผู้มีสิทธิเลือกตั้งครั้งแรก (First Time Voter) มากกว่า 7 ล้านคน การเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันของเทคโนโลยีการสื่อสาร (Digital Disruption) ทำให้สื่อใหม่ (new media) เข้ามามีอิทธิพลในการเลือกตั้งอย่างเด่นชัดเป็นครั้งแรก การเปลี่ยนแปลงในกติกาและสภาพแวดล้อมดังกล่าวทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในกระบวนการจัดการเลือกตั้ง ยุทธวิธีการหาเสียงของผู้สมัครและพรรคการเมือง รวมถึงพฤติกรรมที่ตัดสินใจลงคะแนนของประชาชนอย่างมีนัยยะสำคัญและน่าสนใจยิ่ง

สถาบันพระปกเกล้าขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร้อยตำรวจเอก ดร.วิเชียร ต้นศิริคองคกุล ที่ได้สร้างสรรค์ผลงานวิจัย เรื่อง “การศึกษาความเคลื่อนไหวทางการเมืองและพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 2562 จังหวัดชลบุรี” และหวังว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อสังคมไทย และผู้สนใจทั่วไป ในการทำความเข้าใจปรากฏการณ์ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2562 ต่อไป

ศาสตราจารย์วุฒิสาร ต้นไชย
เลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า

กันยายน 2563

บทคัดย่อ

งานวิจัย เรื่อง การศึกษาความเคลื่อนไหวทางการเมืองและพฤติกรรมกาเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดชลบุรี 2562 ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 5 ประการ คือ หนึ่ง เพื่อศึกษาบรรยากาศทางการเมืองและความเคลื่อนไหวทางการเมืองขององค์กรและกลุ่มทางการเมืองที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดชลบุรี ก่อนประกาศพระราชกฤษฎีกาการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สอง เพื่อศึกษาพฤติกรรมทางการเมืองของผู้สมัครในจังหวัดชลบุรีช่วงการหาเสียงเลือกตั้ง สาม เพื่อศึกษาผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดชลบุรีเป็นรายพรรคและรายเขตเลือกตั้ง สี่ เพื่อศึกษาวิเคราะห์ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดชลบุรี เป็นรายพรรคและรายเขตเลือกตั้ง และห้า เพื่อศึกษาวิเคราะห์พฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดชลบุรี และผลกระทบการเปลี่ยนแปลงของผู้อำนวยการทางการเมืองการย้ายพรรคการเมือง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมือง มีผลการวิจัยดังนี้

บรรยากาศทางการเมืองและความเคลื่อนไหวทางการเมือง พบว่าในการเลือกตั้ง “ระบบจัดสรรปันส่วนผสม” พรรคพลังประชารัฐ ดึงตัวผู้สมัครจากพรรคการเมืองเก่า รวมถึงการตั้งและยุบพรรคไทยรักษาชาติ เกิดการถ่ายเทคะแนน ไปสู่พรรคอนาคตใหม่ ความเคลื่อนไหว และพฤติกรรมทางการเมืองของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดชลบุรี พรรคพลังประชารัฐ พรรคเพื่อไทย พรรคประชาธิปัตย์ และพรรคภูมิใจไทย ใช้รูปแบบการหาเสียงที่เน้นผู้สมัครมาจากพรรคการเมืองขนาดใหญ่ที่มีเงินทุน และใช้ระบบหวัคะแนนอย่างเข้มข้น ในขณะที่ พรรคอนาคตใหม่ ใช้รูปแบบการหาเสียงที่เน้นนโยบายพรรคการเมืองอย่างเข้มข้น ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดชลบุรี ในภาพรวมทั้งจังหวัดชลบุรี พรรคพลังประชารัฐ ได้รับเลือกจำนวน 5 คน พรรคอนาคตใหม่ ได้รับเลือกจำนวน 3 คน คะแนนรวมทั้งจังหวัด พรรคพลังประชารัฐ มากที่สุดรองมา คือ พรรคอนาคตใหม่ วิเคราะห์ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดชลบุรี พรรคที่ประสบความสำเร็จ คือ พรรคพลังประชารัฐ พรรคพลังชล พรรคอนาคตใหม่ พรรคที่ประสบความสำเร็จล้มเหลว คือ พรรคเพื่อไทย พรรคประชาธิปัตย์ และพรรคภูมิใจไทย พฤติกรรมของผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งในจังหวัดชลบุรี ในเขต 1 2 3 4 และ 8 ในภาพรวมเป็นแบบผสมผสาน โดยมีรูปแบบการลงคะแนนตามเครือข่ายทางการเมืองหรือจงรักภักดีกับระบบอุปถัมภ์ทางการเมืองมากที่สุด พฤติกรรมกาการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรในจังหวัดชลบุรี เขต 5 6 7 ในภาพรวม เป็นไปแบบผสมผสาน รูปแบบที่ผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่ตัดสินใจเลือกและลงคะแนนตามแนวนโยบายใกล้เคียงกับรูปแบบที่ผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่มีลงคะแนนตามเครือข่ายทางการเมืองหรือระบบอุปถัมภ์ทางการเมือง ในขณะที่นักการเมืองที่ย้ายพรรคในการเลือกตั้งครั้งนี้ มีทั้งที่ประสบความสำเร็จและประสบความสำเร็จล้มเหลว

สารบัญ

	หน้า
คำนำสถาบันพระปกเกล้า	3
บทคัดย่อ	5
Abstract	6
สารบัญ	7
สารบัญตาราง	10
สารบัญภาพ	13
บทที่	
1 บทนำ	15
• ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	16
• วัตถุประสงค์ของการวิจัย	18
• ขอบเขตของการศึกษา	18
• วิธีการศึกษาวิจัย	20
• ระยะเวลาทำการศึกษา	21
• ประโยชน์ที่ได้รับ	21
2 แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	23
• แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเลือกตั้ง	24
• แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการเลือกตั้ง	35
• งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	42
• ลักษณะพื้นที่ของจังหวัดชลบุรี	54
3 ประวัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี	61
4 ระเบียบวิธีการวิจัย	79
• ประชากร	80
• การเก็บรวบรวมข้อมูล	80

• เครื่องมือในการวิจัย	81
• การตรวจสอบข้อมูล	81
• การวิเคราะห์ข้อมูล	81
5 บรรยากาศก่อนการเลือกตั้งทั่วไป	83
• บรรยากาศการเมือง: ระบบการเลือกตั้งแบบจัดสรรปันส่วนผสมและการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในระดับชาติ	83
• การตั้งพรรคพลังประชารัฐ “พรรคพลังดูด” การรวมตัวของอดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	85
• การเคลื่อนไหวทางการเมือง: การแตกพรรคเพื่อไทยเพื่อตั้งพรรคไทยรักษาชาติ	88
• การเคลื่อนไหวทางการเมือง: ผู้มีสิทธิเลือกตั้งหน้าใหม่	89
• พฤติกรรมการหาเสียง: สื่อสังคม หรือ Social Media ในทางการเมือง	90
• บรรยากาศการเคลื่อนไหวทางการเมืองในจังหวัดชลบุรีก่อนวันรับสมัครเลือกตั้ง	90
• การเคลื่อนไหวทางการเมือง: พรรคพลังประชารัฐในจังหวัดชลบุรี	92
• การเคลื่อนไหวทางการเมือง: พรรคอนาคตใหม่	94
• การเคลื่อนไหวทางการเมือง: พรรคภูมิใจไทย	96
• การเคลื่อนไหวทางการเมือง: พรรคเพื่อไทย	98
• การเคลื่อนไหวทางการเมือง: พรรคไทยรักษาชาติ	99
• การเคลื่อนไหวทางการเมือง: พรรคประชาธิปัตย์	100
• การประกาศให้มีการเลือกตั้ง	101
• คณะกรรมการกำเลือกตั้งชลบุรี กำหนดแบ่งเขตเลือกตั้ง 8 เขต	102
• บรรยากาศการสมัครรับเลือกตั้ง	103
6 บรรยากาศการหาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดชลบุรี	107
• ระเบียบ คำสั่ง ของคณะกรรมการกำเลือกตั้ง: กรอบแนวปฏิบัติพรรคการเมือง	107
• บทบาทของคณะกรรมการกำเลือกตั้ง	109
• พฤติกรรมการเลือกตั้ง: รูปแบบการหาเสียงของพรรคการเมืองและนักการเมือง	111

• เหตุการณ์การยุบพรรคไทยรักษาชาติ	112
• การสนับสนุนและการต่อต้านการสืบทอดอำนาจของคณะรัฐประหาร	115
• การหาเสียงของพรรคพลังประชารัฐ	116
• การหาเสียงของพรรคภูมิใจไทย	120
• การหาเสียงของพรรคประชาธิปัตย์	123
• การหาเสียงของพรรคอนาคตใหม่	127
• การหาเสียงของพรรคเพื่อไทย	132
• การหาเสียงของพรรคการเมืองอื่น	134
• สรุปการหาเสียงของพรรคการเมือง	136
7 ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดชลบุรี	139
• ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี ทั้ง 8 เขต	139
8 วิเคราะห์ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดชลบุรี	153
• วิเคราะห์ความสำเร็จของพรรคพลังประชารัฐ	155
• วิเคราะห์ความสำเร็จของพรรคอนาคตใหม่	158
• วิเคราะห์ความล้มเหลวของพรรคเพื่อไทย	160
• วิเคราะห์ความล้มเหลวของพรรคประชาธิปัตย์	162
• วิเคราะห์ความล้มเหลวของพรรคภูมิใจไทย	164
• วิเคราะห์พฤติกรรมของผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งในจังหวัดชลบุรี	166
9 สรุปผลการวิจัย	179
• ข้อสรุปผลการวิจัยตามแนววัตถุประสงค์	180
• อภิปรายผล	183
• ข้อเสนอแนะ	184
บรรณานุกรม	187

สารบัญตาราง

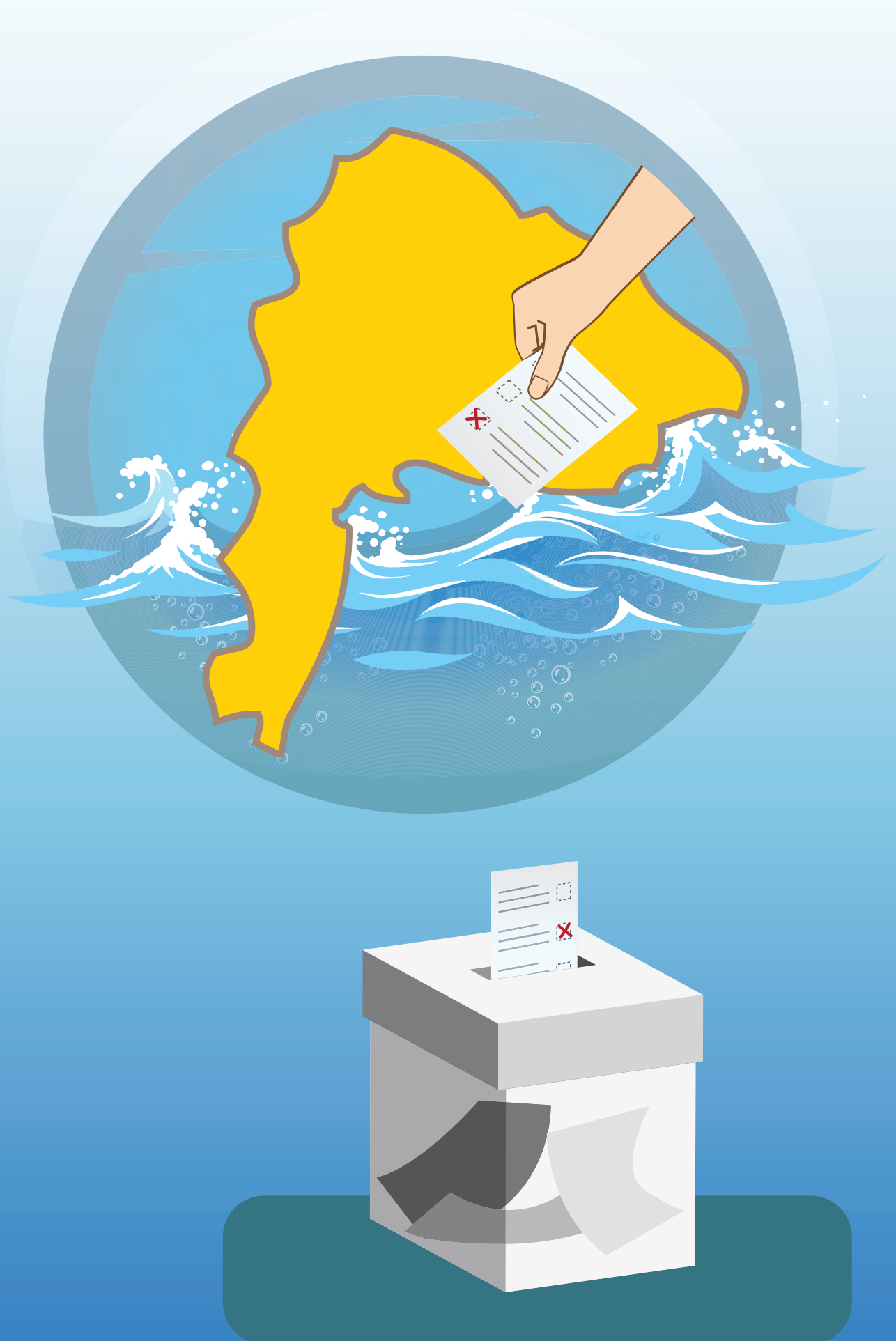
ตารางที่		หน้า
1	ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ภาค และจังหวัด ตามราคาประจำปี จำแนกเป็นรายภาค และจังหวัด พ.ศ. 2552	59
2	การกำหนดเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง จังหวัดชลบุรี พ.ศ. 2544 จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 7 คน จำนวน 7 เขตเลือกตั้ง จำนวน 902 หน่วยเลือกตั้ง	67
3	เขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง จังหวัดชลบุรี พ.ศ. 2549 จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 8 คน จำนวน 8 เขตเลือกตั้ง จำนวน 1,260 หน่วยเลือกตั้ง	68
4	เขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง จังหวัดชลบุรี พ.ศ. 2550 จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 8 คน จำนวน 3 เขตเลือกตั้ง จำนวน 1,280 หน่วยเลือกตั้ง	70
5	สรุปรายชื่อผู้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี	71
6	รายนามนักการเมืองที่สนับสนุนพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ในนามกลุ่มพรรคพลังประชาชน	85
7	รายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรีของพรรคพลังประชาชน	93
8	รายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรีของพรรคอนาคตใหม่	95
9	รายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรีของพรรคภูมิใจไทย	97
10	รายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรีของพรรคเพื่อไทย	98

11	รายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรีของพรรคไทยรักษาชาติ	99
12	รายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรีของพรรคประชาธิปัตย์	100
13	จำนวนผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบ่งตามเขตของจังหวัดชลบุรี	104
14	การส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรีของพรรคไทยรักษาชาติ	114
15	พรรคการเมืองกับกระแสการสนับสนุนหรือต่อต้านการสืบทอดอำนาจของคณะรัฐประหาร	115
16	รูปแบบการหาเสียงของพรรคประชาธิปัตย์	126
17	รูปแบบการหาเสียงของผู้สมัครพรรคอนาคตใหม่	131
18	รูปแบบการหาเสียงของผู้สมัครพรรคเพื่อไทย	133
19	รูปแบบการหาเสียงของพรรคการเมือง	136
20	ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต 1 จังหวัดชลบุรี	140
21	ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต 2 จังหวัดชลบุรี	141
22	ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต 3 จังหวัดชลบุรี	142
23	ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต 4 จังหวัดชลบุรี	143
24	ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต 5 จังหวัดชลบุรี	144
25	ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต 6 จังหวัดชลบุรี	145
26	ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต 7 จังหวัดชลบุรี	146
27	ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต 8 จังหวัดชลบุรี	147
28	ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรีของพรรคพลังประชารัฐ	148
29	ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรีของพรรคอนาคตใหม่	148
30	ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรีของพรรคเพื่อไทย	148
31	ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรีของพรรคประชาธิปัตย์	148
32	ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรีของพรรคภูมิใจไทย	150
33	ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคพลังประชารัฐ	154
34	การเปรียบเทียบคะแนนเสียงจากการเลือกตั้งใน ปี 2554 เทียบกับ ปี 2562 ของกลุ่มบ้านใหญ่หรือกลุ่มตระกูลคุณปลื้ม	155
35	ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคอนาคตใหม่	157

36	ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคเพื่อไทย	159
37	การเปรียบเทียบคะแนนเสียงจากการเลือกตั้งใน ปี 2554 เทียบกับ ปี 2562 ของพรรคเพื่อไทย	160
38	ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคประชาธิปัตย์	162
39	การเปรียบเทียบคะแนนเสียงจากการเลือกตั้งใน ปี 2554 เทียบกับ ปี 2562 ของพรรคประชาธิปัตย์	163
40	การโอนย้ายคะแนนเสียงเลือกตั้งของพรรคการเมืองเก่าไปสนับสนุนพรรคการเมืองใหม่	164
41	ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรีของพรรคภูมิใจไทย	165
42	การเปรียบเทียบคะแนนเสียงจากการเลือกตั้งใน ปี 2554 เทียบกับ ปี 2562 ของพรรคภูมิใจไทย	165
43	พฤติกรรมกำเลือกตั้งของผู้ใช้สิทธิเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ 1	166
44	พฤติกรรมกำเลือกตั้งของผู้ใช้สิทธิเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ 2	168
45	พฤติกรรมกำเลือกตั้งของผู้ใช้สิทธิเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ 3	169
46	พฤติกรรมกำเลือกตั้งของผู้ใช้สิทธิเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ 4	170
47	พฤติกรรมกำเลือกตั้งของผู้ใช้สิทธิเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ 5	171
48	พฤติกรรมกำเลือกตั้งของผู้ใช้สิทธิเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ 7	172
49	พฤติกรรมกำเลือกตั้งของผู้ใช้สิทธิเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ 8	174
50	ผู้สมัครเลือกตั้งรายเดิมที่ย้ายพรรคแล้วประสบความสำเร็จ	175
51	ผู้สมัครเลือกตั้งรายเดิมที่ย้ายพรรคแล้วประสบความล้มเหลว	175
52	ผู้สมัครเลือกตั้งรายเดิมที่ไม่ได้ย้ายพรรคแล้วประสบความล้มเหลว	176
53	พรรคที่ประสบความสำเร็จมากที่สุดในกำเลือกตั้ง จังหวัดชลบุรี	176
54	พรรคที่ประสบความล้มเหลวมากที่สุดในกำเลือกตั้ง จังหวัดชลบุรี	176

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ผู้อำนวยการ กกต. ชลบุรี ยอมรับมีกระแสข่าวชื่อเสียงในช่วงโค้งสุดท้ายของการเลือกตั้ง 2562 แต่ยังไม่มีความชัดเจนนำไปสู่การจับกุมเอาผิด	109
2	การหาเสียงของพรรคไทยรักษาชาติในพื้นที่จังหวัดชลบุรี	113
3	นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ กับการประกาศไม่สนับสนุน พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา ในการสืบทอดอำนาจ	116
4	บรรยากาศการหาเสียงเลือกตั้ง เขต 8 ของ นายสະถິระ เผือกประพันธุ์	119
5	การหาเสียงของผู้สมัครจากพรรคประชาธิปัตย์ในจังหวัดชลบุรี	124
6	นายชวน หลีกภัย แวะลงทักทายสวัสดิ์ ขอเสียงกับประชาชนให้ช่วยลงคะแนนให้กับผู้สมัคร ส.ส.ชลบุรี	125
7	นายกรณ์ ช่วยลูกรพรรคประชาธิปัตย์หาเสียงที่พัทยา เบอร์ 2 เขต 5 และเบอร์ 8 เขต 7 ชูนโยบายพลิกฟื้นเศรษฐกิจ แก้งานเพื่อคนชลบุรี	126
8	นายธนาธร จึงรุ่งเรืองกิจ และทีมงานเดินทางช่วยผู้สมัคร ส.ส. หาเสียงในพื้นที่ จ.ชลบุรี	128
9	การหาเสียงเพื่อเอาใจเหล่าเกมเมอร์และเป็นสีสันในการเลือกตั้ง	129
10	นายจรัส คุ้มไข่น้ำ ผู้สมัคร ส.ส.พรรคอนาคตใหม่ ชลบุรี เขต 6	130
11	นายชัชชาติ สิทธิพันธุ์ลงพื้นที่ชลบุรีได้ลงพื้นที่ตลาดอ่างศิลา อ.เมือง จ.ชลบุรี	132

บทที่ 1

บทนำ

ขออัญเชิญ ประกาศสำนักพระราชวัง เมื่อเวลา 22.44 น. วันที่ 23 มีนาคม 2562 โทททัศน์
รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทย ได้เผยแพร่ว่า สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้เลขาธิการพระราชวังอัญเชิญพระบรมราโชวาทพระบาทสมเด็จพระ
พระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ที่ได้พระราชทานไว้ในพิธีเปิดงานชุมนุมลูกเสือแห่งชาติ ครั้งที่ 6
ณ ค่ายลูกเสือวชิราวุธ อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี วันพฤหัสบดี ที่ 11 ธันวาคม พุทธศักราช 2512 ความตอนหนึ่งว่า

“ขอให้ทราบถึงสิ่งสำคัญในการปกครองไว้ว่าในบ้านเมืองนั้น มีทั้งคนดีและคนไม่ดี
ไม่มีใครจะทำให้ทุกคนเป็นคนดีได้ทั้งหมด การทำให้บ้านเมืองมีความปกติสุขเรียบร้อย จึงมิใช่
การทำให้ทุกคนเป็นคนดี หากแต่อยู่ที่การส่งเสริมคนดี ให้คนดีได้ปกครองบ้านเมือง และควบคุม
คนไม่ดี ไม่ให้มีอำนาจ ไม่ให้ก่อความเดือดร้อนวุ่นวายได้”

ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ เป็นล้นพ้น
เหนือเกล้าเหนือกระหม่อมของคณะผู้วิจัย ตลอดไป

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การปกครองในระบอบประชาธิปไตยให้ความสำคัญกับการเลือกตั้ง โดยถือว่าการเลือกตั้งเป็นหัวใจสำคัญของการปกครอง โดยเฉพาะการเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ ยุติธรรม อีกทั้ง การเลือกตั้งเป็นกระบวนการสร้างความชอบธรรมในทางการเมืองของการใช้อำนาจอธิปไตยอันเป็นของประชาชนที่นักการเมืองจะเข้าสู่ตำแหน่งทางการเมือง ในทางวิชาการความสำคัญของการเลือกตั้งมีหลายประการ และถือเป็น The Only Game in Town ของประเทศที่ปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยประเทศเหล่านี้ยึดเป็นแนวทางในทางการเมืองที่ระบุไว้ชัดเจนในรัฐธรรมนูญของประเทศ

ประเทศไทยมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ลงวันที่ 6 เมษายน พ.ศ. 2560 ประกอบกับพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป พ.ศ. 2562 ลงวันที่ 23 มกราคม พ.ศ. 2562 และประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง กำหนดวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร วันรับสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง และสถานที่ที่พรรคการเมืองจะส่งบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ กำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป ในวันอาทิตย์ที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2562

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป ถือเป็นจุดเริ่มต้นที่มีความสำคัญของกระบวนการเข้าสู่อำนาจทางการเมืองของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยในระบบรัฐสภา การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไปครั้งนี้ เกิดขึ้นหลังจากการเปลี่ยนแปลงในทางการเมือง พ.ศ. 2557 ซึ่งความขัดแย้งทางการเมืองที่เกิดขึ้นก่อนปี พ.ศ. 2557 ยังคงปรากฏชัดทางการเมืองที่มีความคิดเห็นทางการเมืองที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะความคิดเห็นทางการเมืองที่แตกต่างกันที่ปรากฏในการลงประชามติรับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 กำหนดให้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 500 คน มีที่มาจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่มาจากเขตการเลือกตั้งจำนวน 350 คน และมาจากระบบบัญชีรายชื่อจำนวน 150 คน ภายใต้ระบบการเลือกตั้งแบบใหม่ที่เรียกว่า “ระบบจัดสรรปันส่วนผสม” ทำให้ในการเลือกตั้งครั้งนี้ การได้มาซึ่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีความแตกต่างไปจากเดิมนับแต่การเลือกตั้ง ในปี พ.ศ. 2544 โดยใช้การนับคะแนนแบบจัดสรรปันส่วนผสมใช้บัตรเลือกตั้งใบเดียวในการตัดสินผู้ชนะการเลือกตั้งในระบบเขต และนำมาคำนวณจำนวนสมาชิกสภาฯ แบบสัดส่วน รวมถึงมีเงื่อนไขใหม่เกี่ยวกับการจัดตั้งพรรคการเมือง หน้าที่และสถานภาพของสมาชิกพรรคการเมือง และคณะกรรมการบริหารพรรค มีการกำหนดโทษของพรรคการเมืองไว้สูงมาก มีการกำหนดอัตราค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งของพรรคการเมืองและวิธีการหาเสียงเลือกตั้งของพรรคการเมือง ปรากฏในมาตรา 62 - 83 ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง

บรรยากาศทางการเมืองหลังประกาศใช้รัฐธรรมนูญฯ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ เกิดการรวมตัวนักการเมืองผู้มีความคิดเห็นการสนับสนุนคณะรัฐประหารให้บริหารประเทศต่อตั้งพรรคการเมืองขึ้นมา ซึ่งนักการเมืองเหล่านี้จากพรรคการเมืองที่หลากหลายรวมตัวกันเพื่อการตั้งพรรคการเมืองนี้ ดังปรากฏในรูปแบบการย้ายข้าง การย้ายพรรคการเมืองในช่วงหลังจากประกาศพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญครบทั้ง 10 ฉบับ

ด้วยการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างทางอำนาจ และโครงสร้างของสถาบันการเมืองในช่วงระยะเวลา 8 ปี ที่ผ่านมา จึงเป็นที่จับตามองว่า การเลือกตั้งครั้งนี้ จะสามารถบรรเทาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นมาเป็นระยะเวลากว่าทศวรรษได้หรือไม่ และจะทำให้ประเทศไทยเข้าสู่ระบอบประชาธิปไตยที่มีคุณภาพได้หรือไม่ จะทำให้การปฏิรูปการเมืองเกิดขึ้นจริงหรือไม่ พฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนจะมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร ประชาชนมีการเรียนรู้ทางการเมืองมากขึ้นหรือไม่ และภายใต้กรอบกติกาใหม่นี้ ผลของการเลือกตั้งยังจะยืนยันความตั้งมั่นของระบบพรรคการเมือง หรือความเข้มแข็งของพรรคการเมืองบางพรรคที่เคยก่อร่างสร้างตัวมาจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ได้หรือไม่

จังหวัดชลบุรี เป็นจังหวัดที่มีความสำคัญในทางเศรษฐกิจของประเทศ ในทางการเมืองระดับประเทศนั้น ในปัจจุบันจังหวัดชลบุรีแบ่งออกเป็น 8 เขตเลือกตั้ง มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ 8 คน ในอดีตที่ผ่านมาการเมืองในจังหวัดชลบุรี เช่นเดียวกับหลายจังหวัดในประเทศไทยที่การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอยู่ภายใต้อิทธิพลทางการเมืองของตระกูลการเมืองที่สำคัญ โดยในจังหวัดชลบุรี ตระกูลทางการเมืองที่สำคัญ เช่น ตระกูลคุณปลื้ม ตระกูลเนื่องจำนงค์ และตระกูลสิงห์โตทอง ซึ่งทั้งตระกูลการเมืองเหล่านี้มีบทบาททางการเมืองทั้งในการเมืองระดับประเทศ และระดับท้องถิ่น สืบเนื่องมาถึงสมาชิกในตระกูลช่วงชั้นอายุที่สอง (Second Generation) นักการเมืองในสังกัดตระกูลการเมืองเหล่านี้มีความเป็นพวกมากกว่าความเป็นพรรค

ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไปที่ผ่านมา กลุ่มตระกูลการเมืองเหล่านี้ ได้ย้ายสังกัดพรรคการเมืองไปยังพรรคต่าง ๆ รวมถึงสร้างพรรคการเมืองขึ้นมาเอง ซึ่งประชาชนผู้ลงคะแนนเสียงในจังหวัดชลบุรีต่างให้การสนับสนุนนักการเมืองเหล่านี้ ดังผลการเลือกตั้งทั่วไปในปี พ.ศ. 2544 2548 และ 2554 เป็นต้น

การเลือกตั้งในครั้งนี้นักการเมืองจากกลุ่มตระกูลการเมืองในจังหวัดชลบุรี ต้องปรับตัวให้เข้ากับการเลือกตั้งภายใต้ระบบการเลือกตั้งแบบใหม่ ประกอบกับกระแสการเมืองที่มีการแข่งขันกันทางการเมืองระดับประเทศ ซึ่งส่งผลต่อทั้งพฤติกรรมการเลือกตั้งของผู้ลงคะแนนเสียง และพฤติกรรมในการหาเสียงของผู้สมัครแตกต่างจากเดิม ท่ามกลางการกำกับการบริหารจัดการการเลือกตั้งโดยคณะกรรมการการเลือกตั้งมีภาคส่วนต่าง ๆ ทางสังคม การเลือกตั้งในครั้งนี ถือเป็นการต่อสู้ระหว่างกระแสทางการเมืองในระดับประเทศกับระบบอุปถัมภ์ทางการเมืองแบบเดิม ซึ่งจะเป็นการสร้างรูปแบบความสัมพันธ์ทางการเมืองแบบใหม่ในจังหวัดชลบุรี ให้เปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ และอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบรรยากาศทางการเมืองและความเคลื่อนไหวทางการเมืองขององค์กรและกลุ่มทางการเมืองที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดชลบุรี ก่อนประกาศพระราชกฤษฎีกาการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมทางการเมืองของผู้สมัครในจังหวัดชลบุรี ช่วงการหาเสียงเลือกตั้ง
3. เพื่อศึกษาผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดชลบุรีเป็นรายพรรคและรายเขตเลือกตั้ง
4. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดชลบุรี เป็นรายพรรคและรายเขตเลือกตั้ง
5. เพื่อศึกษาวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดชลบุรีและผลกระทบการเปลี่ยนแปลงของผู้อำนวยการทางการเมือง การย้ายพรรคการเมือง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมือง

ขอบเขตของการศึกษา

1. ขอบเขตด้านเวลา

ขอบเขตด้านเวลาของการศึกษาประกอบไปด้วย การศึกษาตั้งแต่ช่วงก่อนการเลือกตั้ง ช่วงระหว่างการมีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้มีการเลือกตั้ง วันเลือกตั้ง จนถึงประมาณ 1 เดือน ภายหลังจากคณะกรรมการเลือกตั้งประกาศรับรองผลการเลือกตั้งอย่างเป็นทางการในจังหวัดชลบุรี

2. ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ทำการศึกษา ได้แก่ ผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งหรือเครือข่ายผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ผู้วิจัยสามารถเข้าถึงได้ด้วยความสัมพันธ์ส่วนตัว ซึ่งผู้วิจัยไม่สามารถกำหนดจำนวนและระบุรายชื่ออย่างเปิดเผยได้ เนื่องจากเป็นข้อตกลงระหว่างผู้วิจัยและผู้ให้สัมภาษณ์ ทั้งนี้ผู้วิจัยจะทำการสัมภาษณ์ผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งหรือเครือข่ายผู้สมัครรับเลือกตั้งทุกเขตเลือกตั้ง อย่างน้อยจำนวน 8 ท่าน ตัวแทนหน่วยงานภาครัฐ จำนวน 2 ท่าน ตัวแทนบริษัทเอกชน หรือองค์กรอิสระ หรือองค์กรสาธารณชน หรือสื่อมวลชน และองค์กรอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลในการเลือกตั้ง ทั้งในระดับประเทศและในระดับเขตจังหวัดชลบุรี จำนวน 2 ท่าน

3. ขอบเขตพื้นที่

พื้นที่เขตเลือกตั้งทุกพื้นที่ในเขตจังหวัดชลบุรี

4. ขอบเขตเนื้อหา

4.1 พฤติกรรมการเลือกตั้ง เป็นการศึกษาวิเคราะห์ เปรียบเทียบ ในทุกประเด็น เช่น การเลือกตั้งในครั้งนี้มีเหมือนหรือแตกต่างจากการเลือกตั้งที่เคยผ่านมาในพื้นที่หรือไม่ มีประเด็นใดบ้าง มีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในเรื่องใด และส่งผลกระทบต่อสำคัญในเรื่องการพัฒนาประชาธิปไตยอย่างไร รวมถึงการแข่งขันทางการเมืองทั้งในส่วนที่สามารถเห็นได้ชัดเจน เช่น การรณรงค์หาเสียง กลยุทธ์ วิธีการ การนำเสนอนโยบาย ตลอดจนการแข่งขันในส่วนที่ปิดบังเช่น การซื้อเสียง การใช้อิทธิพลของหน่วยงาน การแทรกแซงด้วยวิธีการต่าง ๆ เป็นต้น

4.2 การหาเสียงเลือกตั้ง เป็นการศึกษารูปแบบการหาเสียงในการเลือกตั้งตามกฎหมายใหม่ในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งการหาเสียงแบบเดิม และการหาเสียงผ่านสื่อสมัยใหม่

4.3 การตั้งมั่นของความเป็นพรรคการเมือง

- 1) โดยศึกษาการแข่งขันทางการเมือง โครงสร้างของตระกูลการเมือง หรือเครือข่ายทางการเมืองในเขตพื้นที่จังหวัด ว่ามีการเปลี่ยนแปลงสังกัดพรรคการเมืองจากการเลือกตั้ง 3 ครั้งที่ผ่านมาหรือไม่ และหากมีการเปลี่ยนแปลง อะไรคือปัจจัยที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง แต่ถ้าหากไม่มีการเปลี่ยนแปลง อะไรคือสาเหตุที่ผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือเครือข่ายการเมืองเดิมยังคงอยู่ในพรรคการเมืองเดิมโดยไม่เปลี่ยนแปลง
- 2) การเปลี่ยนแปลงพรรคการเมืองของผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง หรือเครือข่ายทางการเมือง มีผลต่อรูปแบบการแพ้ชนะ ของผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือไม่ อย่างไร หากไม่มี อะไรคือปัจจัยที่ทำให้ผลของการเลือกตั้งออกมาในรูปแบบนั้น
- 3) การเลือกตั้งระบบใหม่ที่เป็นแบบบัตรใบเดียวที่บีบคั้นให้ต้องเลือกคนหรือเลือกพรรคการเมือง มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งหรือไม่ อย่างไร ผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งใช้ปัจจัยอะไรมากำหนดให้ตนเลือกพรรค หรือเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งคนไหน อย่างไร
- 4) การที่แต่ละพรรคต้องดำเนินนโยบายตามยุทธศาสตร์ชาติ มีผลทำให้นโยบายของแต่ละพรรคในเขตพื้นที่มีความแตกต่างกันหรือไม่ ในส่วนของนโยบายพรรคที่แตกต่างกัน มีอิทธิพลต่อการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ของผู้ลงคะแนนเสียงหรือไม่ หากเปรียบเทียบกับปัจจัยด้านตัวบุคคลของผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง นโยบายพรรคหรือตัวบุคคลมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งมากกว่ากัน

- 5) สภาพการณ์ที่เปลี่ยนไปของเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ทำให้ผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง มีความนิยม หรือมีความผูกพันกับพรรคการเมืองต่างไปจากการเลือกตั้งครั้งที่แล้วหรือไม่ ทั้งนี้เพื่อคำถามว่า 8 ปีที่ไร้การเลือกตั้งนั้น ความเป็นพรรคการเมือง หรือความนิยมในพรรคการเมือง ยังสามารถฝังรากลึกในสังคมไทยได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

วิธีการศึกษาวิจัย

1. เอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรอบของกฎหมาย เช่น ขั้นตอนการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง พ.ศ. 2560 อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง และบทบาทของพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2560 ข้อมูลเชิงพื้นที่ในจังหวัดชลบุรี เช่น ข้อมูลประชากร ข้อมูลพรรคการเมืองที่มีผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้งในการเลือกตั้งปัจจุบัน และการเลือกตั้งในอดีต และข้อมูลประวัติผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง พร้อมความเป็นเครือญาติ หรือเครือข่ายของนักการเมืองเก่า ทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น และผลการเลือกตั้งย้อนหลัง 3 ครั้ง ในเขตจังหวัดชลบุรี
2. การสัมภาษณ์อย่างเจาะลึก กลุ่มตัวอย่างตามขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่างในทุกประเด็นที่เกี่ยวข้อง
3. การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม โดยเป็นการสังเกต บันทึก และวิเคราะห์บรรยากาศทั่วไป พฤติกรรมทางการเมืองของผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง บทบาทของหน่วยงานภาครัฐ บริษัทเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่เข้ามามีบทบาทเกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พฤติกรรมทางการเมืองของประชาชน ในช่วงก่อนการเลือกตั้ง ช่วงการเลือกตั้ง และช่วยหลังจากการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ระยะเวลาทำการศึกษา

1 ตุลาคม 2561 – 30 กันยายน 2562

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทราบถึงบรรยากาศทั่วไป ความรู้ความเข้าใจ และความเคลื่อนไหวของประชาชน คณะกรรมการเลือกตั้ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พรรคการเมืองและนักการเมืองในพื้นที่ องค์กรเอกชน องค์กรสาธารณชน และหน่วยงานภาครัฐ รวมถึงองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
2. ทราบถึงแบบแผนพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนโดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
3. ทราบถึงการตั้งมั่นของสถาบันพรรคการเมืองในสังคมไทย ในบริบทที่มีการเปลี่ยนแปลง

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การเลือกตั้งเป็นหัวใจสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ทั้งนี้โดยหลักการการเลือกตั้งที่ดีต้องเป็นการเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ ยุติธรรม และเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้ง การเลือกตั้งจะบริสุทธิ์ ยุติธรรมและเป็นธรรม โปร่งใส ได้นอกเหนือจากการมีส่วนร่วมของประชาชนแล้วต้องอาศัยปัจจัยหลายประการ เช่น ต้องมีกฎหมายการเลือกตั้งที่ดี มีบุคลากรที่มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นผู้จัดการเลือกตั้ง มีการบริหารจัดการเลือกตั้งที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล มีเครือข่ายภาคประชาชนที่มาจากทุกภาคส่วนของสังคม ซึ่งมีความเป็นกลางทางการเมือง และพร้อมในการตรวจสอบการเลือกตั้งอย่างเข้มแข็ง ซื่อสัตย์สุจริต ปัจจัยที่กล่าวมานี้ล้วนแล้วแต่เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้เกิดการเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ ยุติธรรม โดยผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเลือกตั้ง
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมการเลือกตั้ง
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
4. ลักษณะพื้นที่ของจังหวัดชลบุรี

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

การเลือกตั้งเป็นหัวใจสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ทั้งนี้หลักการสำคัญในการปกครองในระบอบประชาธิปไตย คือ

1. หลักอำนาจอธิปไตยมาจากประชาชน (Popular Sovereignty) ประชาชนเป็นผู้สร้างรัฐขึ้นมา มิใช่พระเจ้าเป็นผู้สร้างรัฐ ประชาชนจึงเป็นเจ้าของรัฐ ประชาชนมีสิทธิที่จะกำหนดรูปแบบการปกครองประชาชน รัฐบาลนั้นมาจากประชาชนดังนั้นรัฐบาลต้องรับผิดชอบต่อประชาชน
2. หลักการปกครองตนเองของประชาชน (Self - government) แต่เนื่องจากประชาชนมีจำนวนมากไม่สามารถที่จะเข้าไปทำการปกครองด้วยตนเอง จึงดำเนินการในการเลือกตัวแทนของตนเข้าไปดำเนินการปกครองแทน มีส่วนร่วมในการปกครองโดยการแสดงมติหรือแสดงความคิดเห็นทางการเมืองด้วยการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นเพื่อทำหน้าที่แทนประชาชน
3. หลักเสียงข้างมากในการตัดสินใจ (Majority Decision) ทั้งนี้เสียงข้างมากเปรียบได้กับเจตจำนงร่วม (General Will) ของประชาชน แต่ในขณะเดียวกันเสียงข้างมากก็ต้องให้ความสำคัญและรักษาผลประโยชน์ให้แก่ผู้ที่เป็นเสียงข้างน้อยด้วย (Minority Rights)
4. หลักนิติรัฐ (Rule of Law) ในการปกครองรัฐบาลต้องยึดถือหลักแห่งกฎหมายไม่ยึดถือความเห็นส่วนตัวหรืออารมณ์ส่วนตัว การที่บุคคลจะได้มาซึ่งสิทธิหรือเสียไปซึ่งสิทธินั้นจะต้องเป็นไปตามตัวบทกฎหมายที่บัญญัติไว้ในขณะนั้นเท่านั้น
5. หลักความยินยอมเห็นชอบร่วมกัน (Consensus) ถือว่าความสมัครใจของประชาชนเป็นหลักความยินยอมและหลักของความเห็นพ้องต้องกันนั้นจะนำไปสู่มนุษยสัมพันธ์อันดี หลักการนี้ถือว่าการที่รัฐบาลจะกระทำในสิ่งซึ่งเป็นผลให้ประชาชนส่วนใหญ่ต้องเสียประโยชน์รัฐบาลต้องให้ประชาชนส่วนใหญ่ให้ความยินยอมเห็นชอบก่อน
6. หลักรัฐบาลที่ดีต้องมีอำนาจจำกัด (Least Government) รัฐบาลมีแนวโน้มแสวงหาอำนาจ ดังนั้นจำเป็นต้องมีการกำหนดขอบเขตอำนาจของรัฐบาลไว้ชัดเจนในรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายพื้นฐานสำคัญของรัฐ การจำกัดอำนาจรัฐที่สำคัญ คือ การตรวจสอบถ่วงดุลแห่งอำนาจ (Checks and Balances) ให้อำนาจนิติบัญญัติ อำนาจบริหาร และอำนาจตุลาการต่างมีอิสระแก่กัน และสามารถตรวจสอบการใช้อำนาจต่อกันได้
7. หลักความเสมอภาค (Equality) การปกครองระบอบประชาธิปไตยถือว่า ประชาชนทุกคนมีความเสมอภาคกันในทางการเมือง เช่น ประชาชนที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไปมีสิทธิเลือกตั้งอย่างเท่าเทียมกันหนึ่งคนหนึ่งเสียง ความเสมอภาคทางเศรษฐกิจ เช่น ทุกคนมีความเสมอภาคในการประกอบอาชีพต่าง ๆ และความเสมอภาคในทางสังคม เช่น ความเสมอภาคในการเข้ารับการศึกษาในสถานศึกษาของรัฐ

8. หลักการใช้เหตุผล (Rationality) ยอมรับว่ามนุษย์มีเหตุผลและเป็นสัตว์ที่ฉลาด (Homo Sapiens) การปกครองในระบอบประชาธิปไตยจึงให้มีการโต้เถียงกันในรูปแบบการอภิปรายเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันซึ่งปรากฏในรูปแบบการอภิปรายของบรรดาสมาชิกในรัฐสภา
9. หลักความคิดเห็นทางการเมืองที่แตกต่าง (Right of Dissent and Disobedience) โดยการยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคล การปกครองในระบอบประชาธิปไตยต้องให้ความเคารพความคิดเห็นที่แตกต่าง โดยเฉพาะความคิดเห็นที่แตกต่างในทางการเมือง การรวบรวมผู้ที่มีความคิดเห็นในทางการเมืองเหมือนกันเป็นพรรคการเมือง (Political Parties) ทำให้เกิดพรรคการเมืองมากกว่าหนึ่งพรรค โดยพรรคการเมืองเป็นผู้รวบรวมความคิดเห็นของประชาชนเพื่อนำมาแสดงออกทางการเมืองผ่านกระบวนการทางการเมืองตามกฎหมายอย่างอิสระ นอกจากนี้หากรัฐกระทำการอันขัดกับหลักสิทธิมนุษยชนอันเป็นพื้นฐานสำคัญของการดำรงอยู่ของรัฐตามแนวคิดสัญญาประชาคมแล้ว ถือว่าคำสั่งของรัฐนั้นไม่ชอบธรรม ประชาชนมีสิทธิที่จะไม่ปฏิบัติตามคำสั่งอันไม่ชอบธรรมดังกล่าวของรัฐ
10. หลักมองมนุษย์ในแง่ดี (Optimistic) มนุษย์แต่ละคนมีความดีอยู่ในตัวเอง มีคุณค่าในตัวเองสามารถควบคุมตนเองได้ ดังนั้นรัฐบาลควรเป็นรัฐบาลที่ปกครองน้อยที่สุด (Least Government) ที่ไม่มีความจำเป็นที่ควบคุมประชาชนมากเกินไป
11. หลักเสรีภาพ (Liberty) ช่วยให้มนุษย์สามารถแสดงออกความคิด ความเห็น และเหตุผล เพื่อเป็นหลักประกันในเสรีภาพดังกล่าวจึงได้บัญญัติไว้ในกฎหมายรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ การใช้เสรีภาพของแต่ละบุคคลจะต้องไม่ละเมิดเสรีภาพของผู้อื่นด้วยซึ่งเป็นการใช้เสรีภาพสังคมและสิ่งแวดล้อม แต่การปกครองในระบอบเผด็จการมักจะมุ่งจุดหมายปลายทางโดยไม่คำนึงถึงความเหมาะสมของวิธีการว่า ประชาชนจะพอใจหรือส่วนใหญ่จะเห็นด้วยหรือไม่
12. หลักความสำคัญของวิธีการ (Means) มีความสำคัญเท่ากับจุดหมายปลายทาง (Ends) ประชาธิปไตยยอมรับว่าวิธีการที่จะไปสู่จุดหมายปลายทางนั้นมีหลายวิธีและแตกต่างกันตามความเหมาะสมกับสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อม แต่การปกครองในระบอบเผด็จการมักจะมุ่งจุดหมายปลายทางโดยไม่คำนึงถึงความเหมาะสมของวิธีการว่า ประชาชนจะพอใจหรือส่วนใหญ่จะเห็นด้วยหรือไม่

แนวความคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

การเลือกตั้งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของระบบการเมืองในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ทั้งนี้เพราะการเลือกตั้งเป็นการตัดสินใจของประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยว่า บุคคลหรือคณะบุคคลใดสมควรได้รับความไว้วางใจให้เป็นผู้ใช้อำนาจอธิปไตยแทนปวงชน ดังนั้น การเลือกตั้งจึงได้ถือว่าเป็นการแสดงออกซึ่งเจตนารมณ์ทั่วไปของประชาชนว่าประชาชนส่วนใหญ่ต้องการอะไร ต้องการให้ประเทศดำเนินไปในแนวทางใด และในวิธีการเช่นไร

การเลือกตั้งผู้แทนราษฎรให้ใช้อำนาจในการบริหารบ้านเมืองแทนราษฎรทั้งหลายนั้น เริ่มมีขึ้นในประเทศอังกฤษก่อนจะมีการแพร่หลายไปยังประเทศต่าง ๆ โดยได้มีการเลือกตั้งผู้แทนของชาติขึ้นในประเทศอังกฤษตั้งแต่ปลายคริสต์ศตวรรษที่ 13 โดยที่ประชุมของผู้แทนราษฎรนี้เรียกว่า Great and Model Parliament ซึ่งกลายมาเป็นสภาสามัญ (House of Commons) แนวความคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งนั้นมีอยู่มากมายหลายประการ บ้างกล่าวว่าการเลือกตั้งนั้นเป็นสิทธิ บ้างกล่าวว่าการเลือกตั้งเป็นหน้าที่

แนวความคิดที่ว่า การเลือกตั้งเป็นเรื่องของสิทธินั้น ถือว่าประชาชนซึ่งเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยมีสิทธิในการเลือกตั้งอย่างถ้วนหน้า สิทธิดังกล่าวเป็นสิทธิเฉพาะตัวไม่ต้องได้รับมอบหมายจากผู้อื่น และไม่มีผู้ใดเพิกถอนสิทธินี้ได้ ในเมื่อเป็นสิทธิส่วนตัวของแต่ละคนเช่นนี้แล้วการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง จึงเป็นเรื่องของแต่ละบุคคล คือไม่มีผู้หนึ่งผู้ใดใช้อำนาจบังคับให้ประชาชนคนใดคนหนึ่งไปลงคะแนนเสียงในการเลือกตั้งได้ ถ้าหากประชาชนผู้นั้นไม่ต้องการไปใช้สิทธิ ตามแนวความคิดนี้เมื่อนำไปปฏิบัติจะได้ผลดีกับประเทศที่ประชาชนมีสำนึกทางการเมืองอย่างสมบูรณ์เท่านั้น สำหรับในประเทศที่ประชาชนยังไม่เข้าใจถึงความสำคัญของการเลือกตั้งแล้วจะปรากฏเสมอว่า มีปัญหาเรื่องมีผู้ไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงน้อย การจะเพิ่มจำนวนผู้ไปใช้สิทธิลงคะแนนกระทำได้อย่างดีที่สุดก็คือ การโฆษณาเชิญชวนให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งเท่านั้น การที่มีประชาชนไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงในการเลือกตั้งนั้นมีผลกระทบต่อผู้แทนราษฎรซึ่งได้รับการเลือกตั้ง อาจเป็นผู้ที่คุณสมบัติหรือความสามารถตรงตามที่ประชาชนส่วนใหญ่ต้องการ แต่ก็ต้องยอมรับเพราะการไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งเท่ากับเป็นการยอมรับผู้ที่ได้รับการเลือกตั้ง

สำหรับแนวความคิดที่ถือว่าการเลือกตั้งเป็นหน้าที่นั้นมีพื้นฐานของแนวความคิดว่า อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนโดยส่วนรวมซึ่งหมายถึงชาติ ฉะนั้น ผู้ที่มีส่วนร่วมในการใช้อำนาจอธิปไตยจึงต้องมีหน้าที่ซึ่งอาจมีบทบัญญัติของกฎหมายบังคับให้ไปลงคะแนนเสียงได้โดยมีบทกำหนดลงโทษแตกต่างกันไป

หลักเกณฑ์ในการเลือกตั้ง

การเลือกตั้งที่มีความชอบธรรมและเป็นสากลนั้นมีความสำคัญในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย ทั้งนี้หลักเกณฑ์สำคัญที่นานาอารยประเทศใช้ในการเลือกตั้งมี ดังนี้ (ไพฑูรย์ บุญวัฒน์, 2538, น.16-19)

1. ความเป็นอิสระแห่งการเลือกตั้ง ได้แก่ การเปิดโอกาสให้ผู้ออกเสียงเลือกตั้งไปใช้สิทธิอย่างอิสระเสรีในการเลือกบุคคล หรือพรรคการเมืองที่ตนชื่นชอบ โดยปราศจากการขู่เช็กบับังคับทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชน ทั้งจากบุคคลหรือกลุ่มบุคคล จากภายในและภายนอกประเทศ
2. หลักการเลือกตั้งตามกำหนดเวลา การเลือกตั้งที่ดีต้องเป็นไปตามกฎหมาย กรอบระยะเวลาหรือตามวาระทางการเมืองที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้า
3. การเลือกตั้งที่ยุติธรรม เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งทั้งในเชิงเจตนารมณ์ และกระบวนการตามกฎหมาย การแข่งขันอยู่บนพื้นฐานของความเสมอภาคที่รัฐจัดให้กับผู้สมัครทั้งหลายอย่างเท่าเทียมกัน
4. หลักการใช้สิทธิการเลือกตั้งอย่างทั่วไป ไม่มีการให้อภิสิทธิ์ หรือไม่มีการกีดกันผู้หนึ่งผู้ใดในทางการเมือง ทั้งการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง สิทธิการลงสมัครรับเลือกตั้ง ไม่ว่าผู้นั้น เพศ วัย วุฒิการศึกษา ฐานะ ศาสนา ฐานะทางสังคม เป็นเช่นไรก็ตามรัฐต้องปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอทั่วไป
5. หลักความเสมอภาค ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่ว่าจะมีฐานะทางเศรษฐกิจ สังคม เช่นไร ก็ต่างมีความเสมอภาคกันในทางการเมือง คือ หนึ่งคนมีหนึ่งเสียงเท่ากัน (One Man One Vote)
6. หลักการลงคะแนนเป็นการลับ การลงคะแนนเสียงเป็นเอกสิทธิ์เด็ดขาดของผู้ลงคะแนน ผู้ลงคะแนนไม่จำเป็นต้องแจ้งผู้ใดถึงการตัดสินใจในการลงคะแนนเลือกตั้งของตน ผู้ลงคะแนนต้องได้รับความคุ้มครองจากรัฐจากผลการลงคะแนนของตน

การกำหนดเขตการเลือกตั้ง (Delineation of Constituencies)

เขตเลือกตั้ง คือ เขตพื้นที่ซึ่งกำหนดขึ้นเพื่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เนื่องด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาหรือผู้แทนราษฎรนั้นไม่อาจทำได้โดยการเลือกพร้อมกันทั้งประเทศ โดยให้ประชาชนออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกทั้งสภาได้ด้วยเหตุผลหลายประการ คือ จำนวนผู้สมัครรับเลือกตั้งจะมีจำนวนมากเกินไปผู้เลือกตั้งไม่อาจตัดสินใจเลือกได้ นอกจากนั้นความใกล้ชิดระหว่างผู้สมัครรับเลือกตั้งและผู้เลือกตั้งไม่อาจจะมีได้ ผู้เลือกตั้งก็จะไม่ทราบถึงคุณสมบัติ และความรู้ความสามารถของผู้สมัครรับเลือกตั้งซึ่งเป็นองค์ประกอบและปัจจัยในการตัดสินใจเลือกได้ ดังนั้นในประเทศทั่วไปจึงมักนิยมกำหนดเขตเลือกตั้งขึ้นเป็นเขตพื้นที่ย่อย ๆ ภายในประเทศเพื่อความสะดวกในการเลือกตั้ง หลักเกณฑ์ที่ดีในการกำหนดเขตเลือกตั้งนั้นมักจะคำนึงถึงเหตุผล 3 ประการ คือ

ประการแรก คำนึงถึงจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียงโดยแบ่งให้เท่า ๆ กันหรือใกล้เคียงกันมากที่สุดในแต่ละเขตเพื่อที่จะให้ผู้ได้รับการเลือกตั้งแต่ละคนเป็นตัวแทนของประชาชนในจำนวนเท่า ๆ กันหรือใกล้เคียงกันที่สุด

ประการที่สอง ควรคำนึงถึงเขตพื้นที่ที่กำหนดโดยธรรมชาติ หรือเหตุผลในทางภูมิศาสตร์เขตการปกครอง หรือการแบ่งเขตทางการเมืองในแต่ละประเทศ การแบ่งเขตทางการเมืองได้แก่ในประเทศสหพันธรัฐมลรัฐต่าง ๆ ถือเป็นเขตทางการเมืองภายในประเทศ

ประการที่สาม ควรจะได้พิจารณาทบทวนการแบ่งเขตเลือกตั้งอยู่เสมอ ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับการโยกย้ายถิ่นฐานของประชากร และเพื่อความถูกต้องของจำนวนประชากรในเวลาที่มีการเลือกตั้ง ซึ่งควรมีการพิจารณากำหนดเขตเลือกตั้งใหม่ทุกครั้งที่จะมีการเลือกตั้งทั่วไป

การแบ่งเขตการเลือกตั้ง (Constituencies) เป็นขั้นตอนสำคัญของกระบวนการจัดการเลือกตั้งในประเทศที่ปกครองในระบอบประชาธิปไตยมีการจัดการเลือกตั้งในระดับประเทศ และการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นนั้น มีนักวิชาการจำนวนมากที่สนใจศึกษาการเมืองเรื่องการแบ่งเขตการเลือกตั้ง

ธงชัย วินิจจะกุล (2533, น.1-3) ชี้ถึงความสำคัญของการแบ่งเขตเลือกตั้งไว้ 4 ประการ ดังนี้

1. การแบ่งเขตเลือกตั้ง เป็นการกำหนดพื้นที่ ที่อาจมีความเหมือนหรือมีความต่างกันทางเศรษฐกิจที่มีความเหมือนหรือมีความแตกต่างกันให้เป็นเขตเลือกตั้งเดียวกัน เช่น ในเขตการเลือกตั้งหนึ่งอาจรวมพื้นที่ซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยของประชากรที่มีรายได้สูงรวมกับเขตชุมชนแออัด ซึ่งประชากรทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกันอย่างชัดเจนในเรื่องรายได้ เป็นต้น

2. การแบ่งเขตเลือกตั้ง เป็นการกำหนดพื้นที่ ซึ่งประชากรที่เป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีภาษา เชื้อชาติ วัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ ที่มีความเหมือนหรือความแตกต่างกัน เช่น ในเขตเลือกตั้งหนึ่ง อาจรวมประชากรที่นับถือศาสนาพุทธมารวมกับประชาชนที่นับถือศาสนาอิสลาม หรือคริสต์ ทำให้เกิดความหลากหลายในทางศาสนา เป็นต้น
3. การแบ่งเขตเลือกตั้ง เป็นการกำหนดพื้นที่ ที่เปลี่ยนแปลงขนาดของจำนวนประชากร และความกว้างขวางของเขตการเลือกตั้ง เขตการเลือกตั้งที่เปลี่ยนแปลงไปอาจเพิ่มหรือลดขนาดของพื้นที่ของเขตการเลือกตั้ง รวมถึงอาจเปลี่ยนแปลงเพิ่มหรือลดจำนวนประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้ง เป็นต้น
4. การแบ่งเขตเลือกตั้ง เป็นหน้าที่ของผู้จัดการเลือกตั้งตามกฎหมายการเลือกตั้ง ทั้งนี้บางกรณี ผู้จัดการเลือกตั้งแบ่งเขตเลือกตั้งโดยเจตนาบริสุทธิ์ บางกรณีผู้จัดการเลือกตั้งมีอคติในการแบ่งเขตการเลือกตั้งเพื่อเอื้อประโยชน์หรือเพื่อให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบต่อผู้สมัคร บางราย กลุ่มการเมืองบางกลุ่ม หรือพรรคการเมืองบางพรรคในการเลือกตั้ง หรือที่เรียกว่า Gerrymandering¹

ธงชัย วินิจจะกุล ได้ศึกษาผลจากการแบ่งเขตการเลือกตั้ง กรณีการเลือกตั้งทั่วไปของกรุงเทพมหานคร เขต 12 และ 13 ในคราวการเลือกตั้งทั่วไป ปี พ.ศ. 2531 พบว่าการปรับเปลี่ยนเขตการเลือกตั้งมีผลกระทบในทางการเมือง มีผลในการให้คุณให้โทษกับนักการเมืองอย่างมาก ทั้งนี้เนื่องจาก นักการเมืองจะต้องทำงานด้านการเมืองในเขตเลือกตั้งของตนอย่างสม่ำเสมอทั้งในระหว่างที่ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือระหว่างที่มีการเลือกตั้งอย่างต่อเนื่อง นักการเมืองจึงมีความคุ้นเคยกับพื้นที่ มีความสัมพันธ์กับประชาชนในเขตเลือกตั้งในหลายมิติ ทั้งมิติเศรษฐกิจ มิติสังคม มิติทางการเมือง และมิติเชิงเครือข่ายระบบอุปถัมภ์ (ธงชัย วินิจจะกุล, 2533, น. 60-65)

การแบ่งเขตการเลือกตั้งของกรุงเทพมหานครเกิดจากการเคลื่อนย้ายประชากรข้ามเขตของประชากรกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นไปอย่างรวดเร็วตามสภาพการขยายตัวทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการเคลื่อนย้ายของชนชั้นกลางที่ย้ายออกจากเขตชั้นในของกรุงเทพมหานครออกไปเขตชั้นกลางและชั้นนอก

¹ ที่มาของคำว่า Gerrymandering มาจากการเลือกตั้งในมลรัฐแมสซาชูเซต ประเทศสหรัฐอเมริกา ในปี ค.ศ. 1812 ผู้ว่าการรัฐในขณะนั้น คือ Elbridge Gerry ได้จัดเขตการเลือกตั้งเพื่อให้ผู้สมัครที่ตนสนับสนุนได้รับชัยชนะในการเลือกตั้ง โดยไม่คำนึงถึงความสมเหตุสมผลในทางภูมิศาสตร์ หรือความเหมาะสมในเชิงพัฒนาการของการเป็นเขตเลือกตั้งเดิม ตามการเลือกตั้งที่ผ่านมา การแบ่งเขตเลือกตั้งในครั้งนั้นเกิดเขตการเลือกตั้งที่มีลักษณะที่ประหลาดเหมือนตัว Salamander จึงมีการนำชื่อของผู้ว่าการรัฐ และชื่อของสัตว์ดังกล่าวมาสนธิกันกลายเป็น คำใหม่ว่า Gerrymandering

สภาพภาพของผู้ได้รับการเลือกตั้งเป็นผู้แทนราษฎร

ผู้ได้รับการเลือกตั้งย่อมเป็นผู้แทนของปวงชนทั่วประเทศ ในอดีตมีข้อถกเถียงเกี่ยวกับการเป็นตัวแทนของผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งจากราษฎรอย่างมากมาย ซึ่งสามารถที่จะแยกความคิดเห็นเหล่านั้นได้ 3 ประเภทใหญ่ ๆ คือ ความคิดเห็นประเภทแรก ถือว่าผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งจากราษฎรเป็นผู้แทนของราษฎรตามกฎหมายลักษณะตัวแทน ซึ่งตัวแทนจะต้องกระทำการกิจการใด ๆ ตามคำสั่งของราษฎรผู้ออกเสียงเลือกตั้ง ความคิดเห็นประเภทที่สอง ถือว่าผู้แทนราษฎรไม่มีนิติสัมพันธ์แต่อย่างใด จะถือหลักตัวแทนและตัวการตามที่กำหนดไว้ในข้อบัญญัติของกฎหมายเกี่ยวกับตัวแทนไม่ได้ ราษฎรเลือกผู้แทนก็โดยการแสดงความคิดเห็นว่า ผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งเป็นบุคคลที่เหมาะสมไว้เนื้อเชื่อใจใช้อำนาจสูงสุดของชาติได้เท่านั้น ดังนั้นเมื่อได้รับการเลือกตั้งแล้ว ผู้แทนราษฎรก็ใช้อำนาจนั้นโดยอิสระไม่จำเป็นต้องให้ราษฎรสั่งการให้ปฏิบัติแต่อย่างใด ความคิดเห็นประเภทที่สามถือว่าผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งจากราษฎรหมู่หนึ่งมิใช่เป็นผู้แทนเฉพาะราษฎรหมู่นั้น แต่เป็นผู้แทนของราษฎรทั้งหมดในประเทศหรือปวงชนสัญญาตัวแทนมิได้มีเฉพาะคน แต่ถือว่าเป็นสัญญาระหว่างปวงชนกับสถาบันรัฐสภา

วิธีและระบบการเลือกตั้ง

การเลือกตั้งเพื่อที่จะให้ได้ผู้แทนราษฎรนั้นได้มีการคิดค้นวิธีเลือกตั้งขึ้นมาหลายวิธีการ แต่ละประเทศจะเรียกใช้กันตามความเหมาะสมของแต่ละสังคม ความคิดทางการเมืองแต่ละแบบและลักษณะการปกครองของแต่ละประเทศตลอดถึงระบบพรรคการเมืองที่มีอยู่ในประเทศนั้น ๆ ด้วย

การเลือกตั้งนอกจากที่รู้จักกันทั่วไปว่ามีอยู่ 2 วิธีคือ การเลือกตั้งโดยตรง และการเลือกตั้งโดยทางอ้อมแล้ว การเลือกตั้งแบ่งออกเป็น 2 ระบบ คือ ระบบคะแนนเสียงข้างมาก (Majority System) และระบบการเลือกตั้งแบบมีตัวแทนตามสัดส่วนของคะแนนเสียง (Proportional Representation) อีกด้วย อธิบายโดยสังเขปถึงวิธีการเลือกตั้งทางตรงและการเลือกตั้งโดยทางอ้อม และระบบการเลือกตั้ง 2 แบบ คือ การเลือกตั้งระบบคะแนนเสียงข้างมาก และระบบการเลือกตั้งแบบมีตัวแทนตามสัดส่วนของคะแนนเสียงพร้อมทั้งยกตัวอย่างประเทศบางประเทศที่ใช้วิธีการเลือกตั้งและระบบการเลือกตั้งดังกล่าวและบางประเทศที่ใช้ระบบและวิธีการเลือกตั้งที่แตกต่างออกไป

วิธีการเลือกตั้ง

การเลือกตั้งดำเนินการได้สองวิธีคือการเลือกตั้งโดยตรงและวิธีการเลือกตั้งโดยอ้อม

- ก. วิธีการเลือกตั้งโดยตรง (Direct Election) การเลือกตั้งโดยตรง หมายถึง วิธีการเลือกตั้งที่ให้ราษฎรได้ออกเสียงลงคะแนนผู้สมัครรับเลือกตั้งโดยตรง คะแนนเสียงของราษฎรที่ออกเสียง

เลือกตั้งจะเป็นคะแนนเสียงที่คิดว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งคนใดได้รับเลือกเป็นผู้แทนราษฎร ในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งโดยตรงที่ราษฎรผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งจะพิจารณาตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง ว่าสมควรเป็นผู้แทนของเขาในการใช้อำนาจในการปกครองประเทศหรือไม่ โดยพิจารณาจากบุคลิกภาพความเชื่อถือได้ ความรู้ความสามารถความนิยมของตนที่มีต่อผู้สมัคร ซึ่งเป็นคุณสมบัติส่วนบุคคลของผู้สมัคร และยัคำนึ่งถึงนโยบายของพรรคการเมืองที่ผู้สมัครสังกัดอยู่ด้วยว่าตรงกับแนวความคิดหรือเจตนารมณ์ของตนหรือไม่

- ข. วิธีการเลือกตั้งโดยทางอ้อม (Indirect Election) การเลือกตั้งโดยทางอ้อม คือ การเลือกตั้งกันเป็นลำดับขั้นขึ้นไป โดยราษฎรผู้ออกคะแนนเสียงไม่ได้เลือกตั้งผู้แทนราษฎรโดยตรง แต่เป็นการออกเสียงเพื่อเลือกตั้งคณะบุคคลขึ้นคณะหนึ่ง บุคคลคณะนี้เป็นผู้ได้รับมอบหมายให้ไปเลือกตั้งผู้แทนราษฎรอีกต่อหนึ่ง วิธีการเลือกตั้งโดยทางอ้อมนั้นในปัจจุบันยังใช้กันอยู่ในประเทศต่าง ๆ หลายประเทศ ทั้งในสภาล่างและสภาสูง แนวความคิดในการเลือกตั้งโดยทางอ้อมนั้นในชั้นต้นเกิดขึ้นจากความเชื่อที่ว่า การมอบหมายการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรอย่างเด็ดขาดให้แก่บุคคลคณะหนึ่งซึ่งมีสติปัญญาหรือมีความสามารถในการใช้วิจารณ์ญาณ และความคิดที่รอบคอบกว่าราษฎร ซึ่งเป็นหลักประกันว่าผู้แทนราษฎรที่ได้รับเลือกตั้งจะเป็นผู้แทนราษฎรที่ดี และในบางประเทศถือว่าเป็นผลดีแก่ประเทศของตนในเมื่อพลเมืองทั่วไปยังไม่ได้รับการศึกษาทั่วถึง หรือมีวิจารณ์ญาณ ยังไม่เพียงพอที่จะเลือกผู้แทนราษฎรที่ดีโดยตรงด้วยตนเองได้ อย่างไรก็ตาม การเลือกตั้งโดยทางอ้อมนี้อาจมีผลเสียหลายเกิดขึ้นได้เช่นนั้น คือ เป็นการจำกัดไม่ให้อำนาจอยู่ในกำมือของราษฎร และอาจทำให้มีบุคคลชั้นหนึ่งชั้นใดมีจำนวนผู้แทนราษฎรอยู่ในรัฐสภาเป็นส่วนมาก นอกจากนี้อาจเป็นช่องทางให้เกิดการซื้อคะแนนเสียงจากคณะผู้เลือกตั้งซึ่งได้รับการมอบหมายจากราษฎร ซึ่งกระทำได้ง่ายเพราะมีจำนวนไม่มาก

ระบบการเลือกตั้ง

งานวิจัยนี้ จะกล่าวถึง ระบบการเลือกตั้งหลักที่ใช้ในประเทศต่าง ๆ สองระบบ คือ ระบบการเลือกตั้งแบบตัวแทนโดยคะแนนเสียงข้างมาก และระบบการเลือกตั้งแบบตัวแทนตามสัดส่วนของคะแนนเสียง และนำเสนอระบบการเลือกตั้งแบบจัดสรรปันส่วนผสม ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560

1. ระบบการเลือกตั้งแบบคะแนนเสียงข้างมาก (Majority Election System) ระบบการเลือกตั้งแบบคะแนนเสียงข้างมากนั้นคือ การถือว่าผู้ได้รับคะแนนเสียงสูงสุดเป็นผู้ได้รับการเลือกตั้ง (The First Past the Post) ระบบการเลือกตั้งแบบคะแนนเสียงข้างมากยังแบ่งออกเป็นสองประเภท คือ ประเภทแรก เป็นการเลือกตั้งแบบคะแนนเสียงข้างมากรอบเดียว (The Majority Electoral System with One Ballot) และประเภทที่สองคือ ระบบการเลือกตั้งแบบเสียงข้างมากสองระบบ (The Majority Electoral System with Two Ballots)

การเลือกตั้งแบบคะแนนเสียงข้างมากรอบเดียวนั้น เป็นการเลือกตั้งที่ไม่ได้คำนึงถึงอัตราส่วนของคะแนนเสียงที่ผู้ได้รับการเลือกตั้งได้รับจากการออกเสียงลงคะแนนของราษฎร ว่ามีอำนาจเกินกว่าครึ่งหนึ่งหรือไม่ หรือจำนวนคะแนนเสียงที่ได้รับจะเป็นเสียงข้างมากเด็ดขาด (Absolute Majority) หรือไม่ แต่ถือว่าผู้ใดคะแนนเสียงสูงสุดในการเลือกตั้งเป็นผู้ได้รับเลือกตั้ง ถึงแม้ว่าจะได้รับคะแนนเสียงมากกว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งลำดับถัดไปเพียงคะแนนเดียวก็ตาม

2. ระบบการเลือกตั้งแบบมีตัวตัวแทนตามสัดส่วนของคะแนนเสียง (Proportional Representation Electoral System) ประเทศต่าง ๆ ในยุโรปตะวันตกปัจจุบันนี้ใช้ระบบการเลือกตั้งแบบมีตัวตัวแทนตามสัดส่วนของคะแนนเสียงด้วยกันทั้งนั้น ระบบการเลือกตั้งแบบมีตัวตัวแทนตามสัดส่วนของคะแนนเสียงนี้มีรูปแบบที่แตกต่างกันในวิธีการคิดคะแนน และมีความแตกต่างในทางปฏิบัติในรายละเอียดมากมายหลายอย่างด้วยกัน ประเทศต่าง ๆ ที่ใช้ระบบนี้ ได้แก่ เดนมาร์ก ฟินแลนด์ ไชล์แลนด์ นอร์เวย์ สวีเดน เบลเยียม ลักเซมเบิร์ก เนเธอร์แลนด์ ออสเตรีย กรีซ อิตาลี และสวิตเซอร์แลนด์ ในประเทศฝรั่งเศสการเลือกตั้งระบบนี้ใช้ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาเซนาตบางส่วน

ระบบการเลือกตั้งแบบสัดส่วนของคะแนนเสียงยังนำไปใช้ในประเทศอิสราเอล ตุรกี การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาของออสเตรเลีย และสภาผู้แทนราษฎรของบราซิล การคิดสัดส่วนของคะแนนเสียงในการเลือกตั้งระบบนี้มีสูตรและวิธีการคิดที่แตกต่างกันออกไปหลายแบบด้วยกัน มีความสลับซับซ้อนในวิธีการคิดสัดส่วนเฉลี่ยคะแนนเสียง ซึ่งจะนำไปตามความเชื่อของแต่ละประเทศว่าจะทำให้เกิดความยุติธรรมแก่ผู้ออกเสียงเลือกตั้งทุกฝ่าย โดยความมุ่งหมายที่แท้จริงแล้ว ระบบการเลือกตั้งแบบมีตัวตัวแทนตามสัดส่วนของคะแนนเสียงนี้ ก็เพื่อที่จะให้คะแนนเสียงที่ผู้ออกเสียงเลือกตั้งแสดงออกมานั้นมีความหมายทุกฝ่ายเพื่อขจัดปัญหาในการไม่สนใจต่อคะแนนเสียงฝ่ายข้างน้อย สูตรการคิดแบบด็องท์ (d'Hondt Highest Average) ซึ่งใช้อยู่ในประเทศเบลเยียมและอิสราเอล สูตรการคิดแบบแซ็งท์ ลาก์ (St. Laque Highest Average) แบบที่ใช้อยู่ในประเทศนอร์เวย์และสูตรการคิดแบบฮาเกนบัค-บิสคอฟฟ์ (Hagenbach-bischoff Method) ที่ใช้ในออสเตรียและสวิตเซอร์แลนด์ ในบางประเทศเช่น เดนมาร์กและเนเธอร์แลนด์ ได้ประสมประสานสูตรการคิดสัดส่วนของคะแนนตามที่กล่าวมาแล้ว ไปเป็นสูตรการคัดค้านส่วนของคะแนนในการเลือกตั้ง

ประเทศเยอรมันใช้ระบบการเลือกตั้ง 2 ระบบ ผสมกันคือ ในสภาล่าง (Bundestag) นั้นการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรใช้ทั้งระบบการเลือกตั้งแบบคะแนนเสียงข้างมาก และระบบการเลือกตั้งแบบมีผู้แทนตามสัดส่วนของคะแนนเสียง โดยแบ่งจำนวนผู้แทนราษฎรจำนวน 496 ที่นั่งเป็นสัดส่วนเท่า ๆ กัน ครึ่งจำนวน คือ 248 ที่นั่งเลือกตั้งโดยตรงแบบคะแนนเสียงข้างมาก โดยการแบ่งเขตเลือกตั้ง 1 เขตต่อจำนวนผู้แทนราษฎร 1 คน อีกครึ่งหนึ่งคืออีก 248 ที่นั่ง จะเลือกโดยระบบการเลือกตั้งแบบมีผู้แทนตามสัดส่วนของคะแนนเสียงโดยผู้ออกเสียงเลือกตั้งจะลงคะแนนตามบัญชีรายชื่อผู้สมัคร (Party List) ของพรรคการเมืองที่ส่งสมัครในเขตการปกครอง (Lander) ผู้ออกเสียงเลือกตั้งจะมีบัตรเลือกตั้ง 2 ใบ ใบหนึ่งลงคะแนนให้ผู้สมัครในเขตเลือกตั้ง อีกใบหนึ่งลงคะแนนให้กับบัญชีรายชื่อผู้สมัครของเขตการปกครอง

ระบบการเลือกตั้งนี้สะท้อนให้เห็นถึงระบบการเมืองภายในประเทศของแต่ละประเทศ จากการพิจารณา ระบบการเลือกตั้งควบคู่กันไปกับระบบพรรคการเมืองของประเทศต่าง ๆ แล้วอาจกล่าวได้ว่า ระบบการเลือกตั้งแบบคะแนนเสียงข้างมากมักจะใช้ในประเทศที่มีระบบพรรคการเมืองแบบสองพรรค ระบบการเลือกตั้งแบบมีผู้แทนตามสัดส่วนของคะแนนเสียง มักใช้อยู่ในประเทศที่มีระบบพรรคการเมืองแบบหลายพรรค ปรากฏการณ์นี้ ได้มีผู้ให้ข้อสังเกตว่า การเลือกตั้งแบบคะแนนเสียงข้างมากเอื้ออำนวยที่จะก่อให้เกิดระบบการเมืองแบบสองพรรค และระบบการเลือกตั้งแบบมีผู้แทนสัดส่วนของคะแนนเสียงเอื้ออำนวยที่จะทำให้เกิดระบบพรรคการเมืองหลายพรรคขึ้น อย่างไรก็ตามข้อสังเกตนี้ถือเป็นข้อสรุปไม่ได้ทั้งนี้ เพราะวาระบบพรรคการเมืองแบบต่าง ๆ มีปัจจัยอื่นอีกหลายอย่างที่จะทำให้เป็นระบบสองพรรคหรือระบบหลายพรรค ลำพังระบบการเลือกตั้งอาจมีผลกระทบบ้างแต่ไม่ใช่ตัวกำหนดระบบพรรคการเมืองแต่อย่างใด

3. ระบบการเลือกตั้งแบบจัดสรรปันส่วนผสม (Mixed Member Apportionment System หรือ MMA) ระบบเลือกตั้งนี้จะช่วยให้เสียงทุกเสียงมีความหมาย หรือที่เรียกว่าทุกคะแนนเสียงไม่ตกน้ำ ซึ่งนักวิชาการหรือพรรคการเมืองจำนวนหนึ่งแย้งว่า ระบบเลือกตั้งรูปแบบนี้ส่งผลให้พรรคการเมืองมีความอ่อนแอ นำไปสู่การเกิดรัฐบาลผสมที่ไร้เสถียรภาพ เป็นรัฐบาลผสม ที่มีพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งที่ได้เสียงข้างมากเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด รวมถึงระบบการเลือกตั้งแบบนี้มีโอกาสมิผู้สมัครจะซื้อเสียงมากขึ้น และไม่สะท้อนเจตนารมณ์ของผู้ออกเสียง ฯลฯ

ระบบการเลือกตั้งแบบนี้ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะได้รับบัตรเลือกตั้งเพียงใบเดียว ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะกาบัตรครั้งเดียว ได้ 3 สิ่ง คือ ได้ทั้งคนที่ลงสมัครรับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้ง ได้ทั้งพรรคการเมืองต้นสังกัดของผู้สมัคร และได้เลือกบุคคลที่พรรคเสนอชื่อเป็นนายกรัฐมนตรี ระบบเลือกตั้งแบบจัดสรรปันส่วนผสม หรือ MMA ในร่างรัฐธรรมนูญฉบับมีชัย กำหนดให้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) จำนวน 500 คน แบ่งเป็น ส.ส. แบบแบ่งเขตเลือกตั้งจำนวน 350 คน และ ส.ส.แบบบัญชีรายชื่อ 150 คน ใช้บัตรเลือกตั้งใบเดียวเพื่อกาผู้สมัครที่ชื่นชอบ ขณะเดียวกันการกาผู้สมัครที่เราชื่นชอบจะส่งผลให้เป็นการเลือกพรรคการเมืองที่เขาสังกัดอยู่ไปด้วย ซึ่งคะแนนที่เราให้พรรคจะนำไปคำนวณเพื่อคิดที่นั่ง ส.ส.ทั้งสภาที่พรรคการเมืองนั้นควรจะได้

ระบบการเลือกตั้งแบบ MMA ที่มาของ ส.ส. แบ่งเขตเลือกตั้ง จำนวน 350 คน ยังคงเป็นระบบเลือกตั้งเสียงข้างมาก หรือหนึ่งคนหนึ่งเขตที่ใช้มาตั้งแต่รัฐธรรมนูญ 2540 คือ แต่ละเขตจะมี ส.ส. ได้เขตละ 1 คน และผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีสิทธิลงคะแนนเลือกได้เพียงคนเดียว ซึ่งผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ได้รับคะแนนสูงสุดจะได้เป็น ส.ส. ยกเว้นคะแนนเสียงที่ไม่เลือกผู้ใด (งดออกเสียง) สูงกว่าคะแนนของผู้สมัครที่ได้คะแนนสูงสุด ส่วนที่มาของ ส.ส. บัญชีรายชื่อ จำนวน 150 คน เป็นบัญชีเดียวกันทั้งประเทศ โดยพรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งเท่านั้นที่มีสิทธิส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อได้ เนื่องจากการเลือกตั้งจะใช้บัตรใบเดียวคือ หนึ่งคะแนนลงให้ผู้สมัครที่ชื่นชอบในเขตของตน จะถูกนับเป็นหนึ่งคะแนนในการคิดที่นั่ง ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อให้กับพรรคการเมืองที่ผู้สมัครคนนั้นสังกัดอยู่ด้วย

ระบบเลือกตั้งนี้ จำนวน ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อ ไม่ได้แยกขาดจากจำนวน ส.ส. แบบแบ่งเขต เพราะคะแนนทั้งประเทศที่แต่ละพรรคการเมืองได้รับจะถูกนำไปคำนวณเพื่อให้ได้จำนวน ส.ส. ที่พรรคนั้นควรจะมี และเมื่อได้จำนวน ส.ส. ที่แต่ละพรรคควรจะมีแล้ว ให้นำมาหักลบกับจำนวน ส.ส. แบบแบ่งเขต ก็จะทำให้ได้จำนวน ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อของแต่ละพรรค วิธีการนับจำนวนที่นั่ง ส.ส. ที่แต่ละพรรคการเมืองจะได้

1. นำคะแนนรวมทั้งประเทศที่พรรคการเมืองทุกพรรคได้รับจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตหารด้วย 500 ซึ่งเป็นจำนวนทั้งหมดของ ส.ส.ทั้งสภา หากทุกพรรคการเมืองมีคะแนนรวมกัน 40 ล้านเสียง ก็ให้นำมาหารด้วย 500 จะเท่ากับ 80,000
2. นำผลลัพธ์ตาม (1) คือ 80,000 ไปหารจำนวนคะแนนรวมทั้งประเทศของแต่ละพรรคการเมืองที่ได้รับจากการเลือกตั้ง ส.ส.แบบแบ่งเขตทุกเขต จำนวนที่ได้รับจะเป็นจำนวน ส.ส. ที่พรรคการเมืองจะมีได้ เช่น พรรค ก ได้คะแนน 18 ล้านเสียง เมื่อนำ 80,000 ไปหาร ก็จะได้จำนวน ส.ส. ที่พรรคจะมีได้ คือ จำนวน 225 คน
3. นำจำนวน ส.ส. ที่พรรคการเมืองจะมีได้ ลบด้วยจำนวน ส.ส.แบบแบ่งเขตเลือกตั้งทั้งหมดที่พรรคการเมืองนั้นได้รับ ผลลัพธ์คือจำนวน ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองนั้นจะได้รับ เช่น พรรค ก ได้ ส.ส. ทั้งหมด จำนวน 225 คน เมื่อลบกับ ส.ส. แบบแบ่งเขตที่มีจำนวน 200 คน พรรค ก จะได้ ส.ส. แบบบัญชีรายชื่ออีก 25 คน
4. ถ้าพรรคการเมืองใดได้ ส.ส. แบบแบ่งเขต เท่ากับหรือสูงกว่าจำนวน ส.ส.ที่พรรคการเมืองนั้นจะมีได้ ให้พรรคนั้นมี ส.ส. ตามจำนวนที่ได้รับจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขต และไม่มีสิทธิได้รับการจัดสรร ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อ และให้นำจำนวน ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อ ทั้งหมดไปจัดสรรให้แก่พรรคการเมืองที่มีจำนวน ส.ส. แบบแบ่งเขตเลือกตั้งต่ำกว่าจำนวน ส.ส. ที่พรรคการเมืองนั้นจะมีได้ตามอัตราส่วน แต่ต้องไม่มีผลให้พรรคการเมืองใดมี ส.ส. เกินจำนวนที่จะมีได้ เช่น พรรค ข ได้ ส.ส. แบบแบ่งเขต 102 คน แต่พรรค ข มีจำนวน ส.ส.ที่ควรจะได้ 100 คน ซึ่งจำนวน ส.ส. แบบแบ่งเขตมากกว่าจำนวน ส.ส. ที่ควรจะได้ ดังนั้น พรรค ข จึงไม่มีสิทธิได้ ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อ

การนับคะแนน หลักเกณฑ์ วิธีการคำนวณ และการคิดอัตราส่วนที่ชัดเจน นั้นเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในเขตเลือกตั้งที่ไม่มีผู้สมัครรับเลือกตั้งคนใดได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งมากกว่าคะแนนเสียงที่ไม่เลือกผู้ใด (งดออกเสียง) เป็น ส.ส. ในเขตเลือกตั้งนั้น ให้จัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ และไม่ให้นับคะแนนที่ผู้สมัครแต่ละคนได้รับไปใช้ในการคำนวณที่นั่งที่แต่ละพรรคจะต้องได้ หากเกิดกรณีนี้ ผู้สมัครทุกรายในเขตนั้นไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งในการเลือกตั้งทั่วไปครั้งนั้นอีก และให้ กกต.ดำเนินการให้มีการรับสมัครผู้สมัครรับเลือกตั้งใหม่

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้ง

การเลือกตั้งเป็นกติกาสูงสุดที่ทุกคนยอมรับในสังคมประชาธิปไตย (The Only Game in Town) ดังนั้น การศึกษาทางพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้ง (Electoral Behavior) จึงได้รับความนิยมนอย่างมากในประเทศที่มีระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย การเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ยุติธรรม เป็นที่มาของรัฐบาลที่มีความชอบธรรม (Legitimate Government) การเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ยุติธรรม เป็นกลไกยืนยันถึงความรับผิดชอบต่อประชาชน (to Ensure that the Government Remains Accountable to the People) สิ่งเหล่านี้ปรากฏในสหรัฐอเมริกาและยุโรปตะวันตก ซึ่งมีการเลือกตั้งทั่วไปในระดับประเทศตามกรอบระยะเวลาอย่างต่อเนื่อง ตามที่มีการระบุไว้ในรัฐธรรมนูญของประเทศเหล่านั้น

ปัจจุบัน ฐานในการวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการเลือกตั้ง หรือปัจจัยที่อยู่เบื้องหลังพฤติกรรมกรรมการลงคะแนนของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง สามารถแบ่งได้เป็น 3 กลุ่ม ด้วยกัน คือ

1. กลุ่มที่มองเชิงตัวแปรสังคมเศรษฐกิจ (Social and Demographic Factors or Socio-Economic Status) หรือกลุ่มที่มองถึงตัวแปรที่เป็นตัวกำหนด (Deterministic Factors)
2. กลุ่มที่มองเชิงจิตวิทยา (Psychological Factors)
3. กลุ่มที่มองเชิงเศรษฐศาสตร์ (Economic Model) หรือกลุ่มที่ศึกษาถึงสำนึกในเชิงเหตุผล (Consciously Rational Theories)

กลุ่มที่มองเชิงตัวแปรสังคมเศรษฐกิจให้ความสำคัญกับตัวแปรปัจจัยทางสังคม และข้อมูลประชากรเป็นหลัก แนวคิดนี้ได้รับอิทธิพลจากแนวทางการศึกษาแบบพฤติกรรมศาสตร์ (Behavioral Study) ซึ่งได้รับความนิยมนอย่างมากในช่วงระหว่างปี ค.ศ.1950 - 1960 นักวิชาการในสำนักคิดนี้เชื่อว่าปัจจัยทางสังคมอันเป็นภูมิหลังของบุคคลเป็นตัวกำหนดที่สำคัญของพฤติกรรมกรรมการลงคะแนนเสียงของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง แนวคิดนี้มีพื้นฐานจากแนวคิดทางสังคมวิทยา ในเรื่องสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม (Socio - economic Status) มีการพิจารณาว่า ฐานะตำแหน่งทางสังคมที่แตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมของคนที่แตกต่างกันซึ่งรวมถึงพฤติกรรมในการเลือกตั้งด้วย กล่าวคือ ชาติกำเนิด หรือเพศที่แตกต่างกันมาแต่กำเนิด (Ascribed Status) หรือ ฐานะทางการเงิน ระดับการศึกษา หรือชนชั้นทางสังคม ซึ่งถือเป็นฐานะทางสังคมที่ได้มาภายหลัง (Achieved Status) ล้วนแล้วแต่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการลงคะแนนเสียงของผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่แตกต่างกันไป

กลุ่มที่มองเชิงจิตวิทยา แนวคิดนี้ให้ความสำคัญกับตัวแปรทางจิตวิทยา โดยมองปัจจัยความรู้สึกหรือความผูกพันทางการเมืองที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง พฤติกรรมกรรมการลงคะแนนเกิดขึ้นจากความผูกพันทางจิตใจต่อพรรคการเมือง (Party Identification) ศึกษาเกี่ยวกับความจงรักภักดีของผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีต่อพรรคการเมือง และความจงรักภักดีนี้สามารถถ่ายทอดกันไปในรูปแบบของกระบวนการสังคมปะกิต (Socialization) ซึ่งกระทำผ่านสถาบันต่าง ๆ ในสังคม นอกจากนี้แนวการศึกษานี้ยังให้ความสำคัญ

กับปัจจัยที่ผู้ลงคะแนนมีความชอบในตัวผู้สมัคร (Perception of the Candidates) และความชื่นชอบในนโยบายหรือประเด็นทางการเมือง (Issues Preferences or Policy Voting) โดยมองว่าสิ่งเหล่านี้มีผลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้ง

แนวคิดสำนักเชิงเหตุผล แนวคิดนี้เชื่อว่า พฤติกรรมการออกไปใช้สิทธิออกเสียงนั้นเกิดจากการใช้เหตุผลใคร่ครวญถึงผลได้ผลเสียจากการไปใช้สิทธิดังกล่าว พิจารณาถึงตัวผู้สมัครพรรคและนโยบายพรรค พิจารณาในรูปของกรอบความคิดเชิงสมเหตุสมผล (Rational Framework) นักวิชาการแนวนี้เชื่อว่าการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งสามารถเทียบเคียงได้กับการตัดสินใจของผู้บริโภคในทางเศรษฐศาสตร์ เชื่อว่ามนุษย์เป็นมนุษย์เศรษฐกิจ (Economic Man) มาใช้ศึกษาการตัดสินใจทางการเมือง แนวทางศึกษานี้เห็นว่า ตัวแบบนี้จึงมีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “ตัวแบบการเลือกตั้งโดย 4 เหตุและผล” หรือ “The Rational Choice Mode” แนวคิดนี้ได้รับความนิยมเฟื่องฟูในช่วงที่แนวคิดพฤติกรรมศาสตร์ขยายตัวอย่างมาก แนวคิดนี้พยายามอธิบายพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของผู้มีสิทธิออกเสียงในสหรัฐอเมริกาสมัยแรกในช่วง ค.ศ. 1940 - 1950 มองว่าพฤติกรรมการเลือกตั้งเกิดจากความมีสำนึกในเชิงเหตุผลของบุคคลเชิงผลประโยชน์ที่ได้รับหักล้างกับต้นทุนของพฤติกรรมนั้น (Cost - benefit) แนวคิดนี้เชื่อว่าความนิยมพรรคและของสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้มีสิทธิเลือกตั้งเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงมากกว่าปัจจัยตัวพรรคการเมือง และปัจจัยตัวผู้สมัครรับเลือก ต่อมาแนวคิดนี้เริ่มหันมาให้ความสำคัญกับอิทธิพลของพรรคและตัวผู้สมัครอย่างกว้างขวางขึ้น โดยมีการศึกษาถึงปัจจัยพฤติกรรมของผู้นำพรรคว่ามีผลต่อผู้ใช้สิทธิลงคะแนนเสียงหรือไม่ และศึกษาบทบาทของผู้รณรงค์หาเสียง (Voting Campaign Manager) รวมถึงศึกษาถึงนโยบายพรรค (Political Platforms)

แนวคิดนี้ถือว่าการลงคะแนนเสียงของผู้มีสิทธินั้นเป็นเครื่องมือ (Instrument) ที่จะมาซึ่งผลประโยชน์หรือเป้าหมายที่ผู้สมัครต้องการ ผู้ลงคะแนนเสียงนั้นเป็นผู้มีเหตุผล (Rational Voter) ดังนั้นก่อนการตัดสินใจเลือกผู้สมัครผู้มีสิทธิออกเสียงจะพิจารณาจากผลประโยชน์ของตนเป็นที่ตั้ง แนวคิดนี้ให้ความสำคัญกับเป้าหมายทางการเมืองของตนโดยเลือกเพื่อให้เป้าหมายทางการเมืองของตนบรรลุวัตถุประสงค์ และแนวคิดนี้เชื่อว่าพฤติกรรมการเลือกตั้ง หรือการตัดสินใจลงคะแนนเสียงของผู้ลงคะแนนเสียงนั้นเกิดจากการพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบ ระมัดระวัง โดยมีการใช้ข้อมูลข่าวสารที่เพียงพอประกอบการตัดสินใจ

ในทางปฏิบัติผู้ลงคะแนนเสียงจะตั้งหลักเกณฑ์ของตนในการที่เลือกผู้สมัครที่ตนพอใจมากที่สุดรับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองเกี่ยวกับตัวผู้สมัคร หรือเกี่ยวกับพรรคการเมืองที่ผู้สมัครนั้นสังกัดอยู่ หลังจากนั้นก็จะประเมินข้อมูลข้างสารนั้น พิจารณาว่าสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่ตนได้กำหนดไว้ก่อนหรือไม่ หลังจากนั้นจึงทำการลงคะแนน โดยที่ผู้ลงคะแนนบางคนอาจให้ความสำคัญกับคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร บางคนให้ความสำคัญกับนโยบายของพรรคการเมือง

พฤติกรรมทจริตในการเลือกตั้ง

นักวิชาการไทยจำนวนมากได้ศึกษาถึงรูปแบบและพฤติกรรมทจริตในการเลือกตั้งของผู้สมัครเลือกตั้งและพรรคการเมืองต่าง ๆ ในประเทศไทย โดยมีความเห็นที่เหมือนกันและแตกต่างกันออกไป ดังนี้

ไพฑูริย์ บุญวัฒน์ (2538, น.23-27) เสนอว่า พฤติกรรมในการเลือกตั้งเบี่ยงเบน มี 4 ประการ ดังนี้ การใช้อิทธิพลจากราชการ การใช้กลวิธีการพนัน การใช้กลวิธีการทำลายคู่แข่ง และการใช้เงินซื้อคะแนนเสียงเลือกตั้ง

การใช้อิทธิพลจากราชการ เกิดขึ้นจากนักการเมืองที่เป็นพรรครัฐบาล เป็นรัฐบาลรักษาการ (Incumbent Government) สมาชิกของพรรคการเมืองที่ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นรัฐมนตรีว่าการรัฐมนตรีช่วยว่าการ ที่กำกับควบคุมการทำงานของข้าราชการประจำที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น กลไกของตำรวจ กลไกขององค์กรปกครองท้องถิ่น กลไกของสาธารณสุข กลไกของการศึกษา กลไกของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กลไกของทหาร เป็นต้น

การใช้กลวิธีการพนัน แนวทางนี้สอดคล้องกับจิตวิทยาของประชาชนไทยส่วนหนึ่งที่ชอบการพนันขั้นต่อ ผู้สมัครบางรายใช้หวัคคะแนนของตนโดยเฉพาะหวัคคะแนนที่เป็นเจ้ามือหวยเถื่อน คนเดินโพยหวย เพื่อออกไปรับพนันขั้นต่อจากประชาชน เพื่อให้เลือกตน โดยแลกกับผลประโยชน์ที่ผู้พนันจะได้จากผลการเลือกตั้ง หากผู้สมัครได้รับเลือกเลือกตั้ง ผู้รับพนันจะจ่ายในอัตราสองเท่า สามเท่า ของเงินพนันที่ลงไป วงเงินการวางพนันมากน้อยแล้วแต่ผู้สมัครจะกำหนด กลวิธีการพนันนิยมใช้โดยผู้สมัครที่มีฐานะทางการเงินที่ดี ใช้เงินจำนวนมาก และไม่ต้องเป็นบุญคุณกับผู้ลงคะแนนเสียงให้ตน

กลวิธีการทำลายคู่แข่งขั้น กลวิธีนี้มีความหลากหลาย เริ่มตั้งแต่การทำร้ายผู้สมัครด้วยกัน เช่น การจ้างมือปืนมาสังหารชีวิตผู้สมัครหรือหวัคคะแนน ทำร้ายร่างกายผู้สมัครหรือหวัคคะแนน ข่มขู่ผู้สมัครหรือหวัคคะแนน ทำลายทรัพย์สินของผู้สมัคร โดยเฉพาะป้ายหาเสียง ปล่อยข่าวลือผ่านสื่อหรือช่องทางต่าง ๆ มีการขูดคู้ย ใสร้ายป้ายสี ผู้สมัครเพื่อให้ประชาชนมีความรู้สึกเกลียดชัง

การใช้เงินซื้อคะแนนเสียงเลือกตั้ง มีหลายรูปแบบตั้งแต่ การจ่ายเงินเพื่อให้ประชาชนไปลงคะแนนเสียงให้กับผู้สมัครทั้งช่วงก่อนการเลือกตั้งและหลังการเลือกตั้ง การจ่ายเงินให้หวัคคะแนนเพื่อนำไปแจกจ่ายให้กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งอีกทอดหนึ่ง หรือการแจกจ่ายสิ่งของ จัดเลี้ยง จัดนำเที่ยว ให้กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือสมาชิกในครอบครัวเพื่อแลกกับการลงคะแนนเสียงให้

พิชาย รัตนดิลก ณ ภูเก็ต (2537, น.98-139) ได้ชี้ว่า แนวทางการทุจริตเลือกตั้งในสังคมไทย มี 3 แนวทาง คือ กรรมวิธี กลไก และกระบวนการทุจริตหาเสียง กรรมวิธี กลไก และกระบวนการทุจริตซื้อ-ขายเสียง กรรมวิธี กลไก และกระบวนการทุจริตลงคะแนนเสียง โดยทั้ง 3 แนวทางมีรายละเอียด ดังนี้

1. การทุจริตหาเสียง เป็นการที่ผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือทีมงาน ดำเนินกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างในระยะเวลาที่มีการเลือกตั้งเพื่อจูงใจให้ประชาชนลงคะแนนเสียงให้ ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้เป็นกิจกรรมที่กฎหมายการเลือกตั้งห้ามไว้ กระบวนการทุจริต ได้แก่ พฤติกรรมการหว่านพืช เช่น การให้ทุนการศึกษาแก่เด็กนักเรียน การทำบุญกับวัด การจัดทำโครงการพัฒนา โครงการอบรม พฤติกรรมการจัดงานเลี้ยงเลือกตั้ง พฤติกรรมการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้นำศาสนา ผู้นำทางความคิดของประชาชน พฤติกรรมแจกเงินและสิ่งของกับครอบครัวและรายบุคคล ในโอกาสต่าง ๆ

2. การทุจริตซื้อ-ขายเสียง สามารถแบ่งได้สองประเภทหลัก คือ ซื้อเสียงเพื่อหวังคะแนน และซื้อเสียงเพื่อกีดกันหรือทำลายฐานเสียงคู่แข่งทางการเมือง การซื้อเสียงมีรูปแบบ ดังนี้ กรรมวิธีการตกเขี้ยว เป็นการซื้อเสียงคล้ายกับการหว่านพืชแต่ต่างตรงที่การตกเขี้ยวมีการดำเนินการที่กึ่งผูกมัดประชาชนผู้ลงคะแนนด้วยผลประโยชน์ที่ผู้สมัครสัญญาว่าจะให้ การเล่นพนันและห่วยผู้สมัคร พื้นที่ที่การพนันการเลือกตั้งเกิดขึ้นมาก คือ พื้นที่ภาคใต้ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือวิธีนี้ไม่เป็นที่นิยมมากนัก ขบวนการลากพาและการยิงกระสุน การซื้อเสียงแบบนี้มีกิจกรรม และกลุ่มบุคคลที่เข้ามาเกี่ยวข้องมาก มีขั้นตอนย่อยที่เริ่มจาก ขั้นตอนสำรวจรายชื่อผู้ที่เป็นเป้าหมายในการลากพา ขั้นตอนเตรียมกระสุนหรือเงินที่จะซื้อเสียง และสุดท้ายขั้นตอนยิงกระสุน กรรมวิธีบัตรผีต่าง ๆ บัตรผีนั้นมีสองประเภท คือ บัตรผีที่เกิดจากการซื้อขายบัตรประชาชนจริง กับบัตรผีที่เกิดจากความบกพร่องของงานทะเบียนราษฎร บัตรผีทั้งสองประเภทจะถูกนำมาลงคะแนนวันลงคะแนนเลือกตั้ง ในหน่วยเลือกตั้งที่ผู้สมัครได้เตรียมการร่วมกับเจ้าหน้าที่ประจำหน่วยเลือกตั้ง และสุดท้าย คือ การซื้อเสียงโดยวิธีอื่น ผู้สมัครบางรายอาจซื้อตัวผู้สมัครรายอื่นให้ขอลอนตัวในช่วงโค้งสุดท้ายของการแข่งขันเพื่อโอนคะแนนเสียงของตนให้กับผู้สมัครรายอื่นแลกกับผลประโยชน์ด้านการเงิน ผู้สมัครบางรายอาจว่าจ้างผู้สมัครบางรายปราศรัยหาเสียงใส่ร้ายป้ายสีผู้สมัครที่เป็นคู่แข่งของตน บางครั้งอาจมีการซื้อหัวคะแนนและฐานคะแนนเสียงยกหมู่บ้าน ทั้งนี้หัวคะแนนที่ไม่ฝักใฝ่พรรคการเมืองใดหรือผู้สมัครรายใดมักจะมีโอกาสเจรจาต่อรองผลประโยชน์ได้มาก

3. การทุจริตลงคะแนนเสียง เป็นการทุจริตโดยอาศัยกลไกของรัฐ การทุจริตแบบนี้เป็นการทุจริตที่ต้องอาศัยกลไกอำนาจรัฐทั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่น จังหวัดที่เกิดรูปแบบการทุจริตแบบนี้มักกระจุกตัวอยู่ในภาคกลางและภาคตะวันออก เช่น จังหวัดชลบุรี ปราจีนบุรี ปทุมธานี และสมุทรปราการ โดยมีรูปแบบความสัมพันธ์ในเชิงระบบอุปถัมภ์ระหว่างผู้มีอิทธิพล เจ้าพ่อ ผู้ประกอบธุรกิจผิดกฎหมาย กับเจ้าพนักงานของรัฐระดับสูงซึ่งอาจเป็นทหาร ตำรวจ เจ้าพนักงานปกครอง

สมบัติ จันทร์วงศ์ (2530, น.14-30) ได้ศึกษาพฤติกรรมการเลือกตั้งและกระบวนการบริหารจัดการ การเลือกตั้งไว้ดังนี้ ขั้นตอนการวางแผนและรณรงค์หาเสียงการเลือกตั้ง ขั้นตอนในวันเลือกตั้ง และขั้นตอน ภายหลังการเลือกตั้ง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนการวางแผนและรณรงค์หาเสียงการเลือกตั้ง เป็นขั้นตอนที่สำคัญ นักการเมืองที่มีประสบการณ์ จะต้องวางแผนการดำเนินการทางการเมืองในระยะยาว เตรียมการวางแผนการเลือกตั้งเพื่อให้มีกิจกรรมทาง การเมืองอย่างต่อเนื่องทั้งในเวลาปกติหรือเวลาที่มีการประกาศพระราชกฤษฎีกายุบสภาเพื่อการเลือกตั้ง ซึ่งการหาเสียงดังกล่าว นักการเมืองต้องมีข้อมูลในเรื่องของเขตการเลือกตั้ง (Constituency) และระบบการเลือกตั้ง (Electoral System) ในกรณีที่ระบบการเลือกตั้งเป็นแบบแบ่งเขตเรียงเบอร์ก็ต้องพิจารณาการจัดทีมของ ผู้สมัคร ในกรณีที่เป็นการเลือกตั้งแบบเขตเดียวเบอร์เดียวก็ต้องพิจารณาถึงศักยภาพผู้สมัครที่เป็นคู่แข่ง เพื่อนำมาประเมินกลยุทธ์ในการหาเสียงต่อไป ในขั้นการรณรงค์หาเสียงมีรายละเอียด ดังนี้

การจัดองค์กรเพื่อการเลือกตั้ง ทั้งนี้เพื่อให้การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งเป็นไปอย่างมีระบบ มีการแบ่งงานจัดระบบการทำงาน มีอางหน้าที่ที่ชัดเจนในองค์กร ผู้สมัครจึงต้องตั้งศูนย์การเลือกตั้ง (Campaign Center) ขึ้น มีการจ้างเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ด้านกฎหมาย ด้านการจัดการอุปกรณ์สำนักงาน ด้านการเงิน โดยมีผู้จัดการศูนย์การเลือกตั้งเป็นผู้รับผิดชอบการรณรงค์การเลือกตั้ง ศูนย์การเลือกตั้งนี้มีหลายระดับตั้งแต่ ระดับประเทศที่มีสำนักงานใหญ่ที่ทำการพรรคการเมือง ศูนย์การเลือกตั้งระดับศูนย์การเลือกตั้งระดับภาค และศูนย์การเลือกตั้งในเขตการเลือกตั้ง

การจัดระบบห้วคະແນน ความสำเร็จของผู้สมัครขึ้นกับประสิทธิภาพของระบบห้วคະແນนในการหา คະແນนให้กับผู้สมัคร “ห้วคະແນน” คือบุคคลที่สามารถหาห้วคະແນนเสียงให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้ง โดยใช้วิธีการ ที่เปิดเผยและวิธีการที่ไม่เปิดเผย” ห้วคະແນนเป็นกลไกสำคัญในการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง กระตุ้นให้ ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งให้กับผู้สมัครที่ตนสนับสนุน ในเขตเลือกตั้งที่มีขนาดใหญ่ ภูมิภาคเป็นอุปสรรค ในการเดินทาง และมีลักษณะประชากรกระจายตัวไปอย่างกระจัดกระจาย การหาเสียงทำได้ยากลำบาก ผู้สมัครจึงต้องอาศัยห้วคະແນนในการประชาสัมพันธ์ตัวผู้สมัคร กระตุ้นเตือนประชาชนผู้มีสิทธิให้มาลงห้วคະແນน สนับสนุนตน กล่าวได้ว่าห้วคະແນนเป็นตัวกลางระหว่างผู้สมัครกับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง คุณสมบัติที่ดี ของห้วคະແນน คือ เป็นผู้ที่เป็นที่รู้จักของประชาชนในท้องถิ่นนั้น อาจจะเป็นผู้ที่มีเครือข่ายจำนวนมาก หรือ อาจเป็นที่นับถือของประชาชน หรืออาจเป็นผู้นำชุมชน หรืออาจเป็นผู้มีอิทธิพลในทางเศรษฐกิจนอกระบบ เช่น เจ้ามือห้วย เจ้าของบ่อน ผู้ค้าของหนีภาษี เป็นต้น ห้วคະແນนมีหน้าที่หลักสำคัญ ทั้งก่อนวันเลือกตั้ง ในวันเลือกตั้ง และภายหลังวันเลือกตั้ง

ขั้นตอนในวันเลือกตั้ง ห้วคະແນนจะทำการประชาสัมพันธ์ตัวผู้สมัครให้ประชาชนทราบ ชีวิตครอบครัว การทำงาน การศึกษา ประสบการณ์ และนโยบายผู้สมัคร เพื่อให้ประชาชนเกิดความศรัทธาในตัวผู้สมัคร ในลำดับ ต่อมาห้วคະແນนจะทำการหาข้อมูลพื้นฐานของเขตเลือกตั้ง เช่น ความนิยมของประชาชนในตัวผู้สมัครเป็นแบบใด

จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในแต่ละคราวเรือนเป็นอย่างไร หัวคะแนนที่ดีต้องมีข้อมูลข่าวสารของผู้สมัครที่เป็นคู่แข่ง รวมถึงผู้ที่เป็นเครือข่ายของคู่แข่ง บางครั้งหัวคะแนนอาจต้องสร้างข่าว ปลอ่ยข่าวลือ ตอบโต้ข่าว เพื่อให้ผู้สมัครที่ตนสนับสนุนได้เปรียบทางการเมือง หัวคะแนนต้องประสานงานกับผู้นำในชุมชนต่าง ๆ เพื่อจัดตารางการประชาสัมพันธ์หาเสียง รวมถึงพบปะเยี่ยมเยียนประชาชนในพื้นที่ต่าง ๆ ที่เป็นทั้งฐานคะแนนจัดตั้งซึ่งเป็นจุดแข็ง และเจาะฐานคะแนนเสียงคู่แข่งซึ่งเป็นจุดอ่อนในการเลือกตั้งแต่ละครั้ง

ขั้นตอนในวันเลือกตั้งมีขั้นตอนย่อย คือ การเตรียมคนไปเลือกตั้ง ส่งคนไปสังเกตการณ์บริเวณหน่วยเลือกตั้งเพื่อประเมินผลจำนวนผู้ไปใช้สิทธิเป็นระยะ ๆ ทั้งผู้ใช้สิทธิของผู้สมัครและคู่แข่ง การจัดหน่วยเคลื่อนที่เร็วเพื่อเก็บตกคะแนนเสียงที่ยังไม่ออกไปใช้สิทธิ และสังเกตการณ์การกระทำผิดของผู้สมัครรายอื่น

ขั้นตอนภายหลังการเลือกตั้ง หัวคะแนนจะทำการตอบแทนและขอบคุณประชาชนแทนผู้สมัคร ไม่ว่าผลการเลือกตั้งจะออกมาเป็นอย่างไร ส่วนใหญ่จะใช้รูปแบบของการจัดเลี้ยงงานสังสรรค์ สมบัติ จันทรวงศ์ ได้กล่าวถึงรูปแบบของการหาเสียงเป็นสองประเภทหลัก คือ การหาเสียงที่เป็นทางการหรือการหาเสียงที่เปิดเผยกับการหาเสียงที่เป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบน

การหาเสียงที่เป็นทางการมีอาทิ เช่น การใช้สื่อสิ่งพิมพ์ประชาสัมพันธ์ในรูปแบบของป้ายคัทเอาท์ขนาดใหญ่ตามที่ชุมชน ทางร่วมทางแยก ดึกสูง รวมถึงอาจเป็นโปสเตอร์ แผ่นพับ ใบปลิว ซึ่งประกอบด้วยชื่อผู้สมัคร ชื่อพรรค รูปถ่าย หมายเลขที่ให้ประชาชนเลือก คำขวัญ ผลงานที่ผ่านมา การปราศรัยหาเสียงในเวทีที่จัดเป็นทางการหรือการหาเสียงในรถตระเวน เวทีชั่วคราว ร่วมงานอภิปรายในสถานที่จัดโดยองค์กรที่เป็นกลางทางการเมือง ผู้สมัครบางรายอาจใช้เทคนิควิธีเข้าถึงตัวผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือที่เรียกว่า “เคาะประตูบ้าน” ซึ่งวิธีดังกล่าวได้ผลดีที่สุดแต่สิ้นเปลืองเวลามากที่สุด ผู้สมัครบางรายอาจใช้เงินทุนในการซื้อสื่อในการหาเสียงหรือใช้เครือข่ายสื่อมวลชนที่ตนมีอยู่ทั้งโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ ในการสร้างภาพพจน์ของตน

การหาเสียงที่จัดเป็นพฤติกรรมที่เบี่ยงเบน ได้แก่ การใช้อิทธิพลจากระบบราชการโดยเฉพาะในกรณีที่ผู้สมัครมาจากพรรครัฐบาล พรรคร่วมรัฐบาล ผู้สมัครมักใช้อิทธิพลของตนและเครือข่ายในระบบราชการทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อช่วยให้ผู้สมัครได้เปรียบคู่แข่ง ใช้กลวิธีการพนันเพื่อหวังผลคะแนนของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง โดยเฉพาะในพื้นที่ที่เป็นฐานคะแนนเสียงของคู่แข่ง โดยผู้สมัครยอมเสียเงินพนันเพื่อแลกกับคะแนน บางครั้งเมื่อการแข่งขันรุนแรงมากและมีคะแนนของผู้สมัครคู่แข่งมีความสูสีกัน ผู้สมัครบางรายอาจใช้ความรุนแรงด้วยการจ้างมือป็นทำร้ายร่างกายคู่แข่ง ช่มชู้ หรือบางกรณีอาจประสงค์ต่อชีวิต บางรายอาจขุดคุ้ยใส่ร้ายคู่แข่ง เพื่อให้เสื่อมเสียชื่อเสียง ทำพฤติกรรมที่เลวทรามแล้วใส่ร้ายคู่แข่งเพื่อให้เกิดความเกลียดชังผู้สมัครบางราย และที่ใช้กันกว้างขวางมากที่สุด คือ การใช้เงินซื้อเสียง (กระมล ทองธรรมชาติ ปรีชา หงส์ไกรเลิศ และสมบุรณ์ สุขสำราญ, 2531, น.64; เพิ่มพงษ์ เขาวลิตและศรีสมภพ จิตรภิมย์ศรี, 2531, น.52)

กัมชัย ห่อทองคำ (2539, น.57-65) ได้ศึกษาเรื่อง ผู้มีอิทธิพลท้องถิ่นกับการเลือกตั้ง ศึกษาเฉพาะกรณีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต 2 จังหวัดชลบุรี พ.ศ. 2535 ได้เสนอวิธีการทำงานของหัวคะแนนในการเลือกตั้งว่า หัวคะแนนมี 2 ประเภท คือ หัวคะแนนหลัก และหัวคะแนนรอง โดยหัวคะแนนหลักเป็นบุคคลที่มีความสนิทสนมเป็นการส่วนตัวกับผู้สมัครในทางใดทางหนึ่ง เช่น เป็นญาติพี่น้อง เป็นผู้ที่มีความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์มีบุญคุณต่อกัน เป็นผู้ที่ผู้สมัครไว้วางใจได้ เป็นที่รู้จักของประชาชนในเขตการเลือกตั้งนั้น มีพรรคพวกเพื่อนฝูงมาก มีข้อมูลทางการเมืองทั้งของผู้สมัครและคู่แข่งเป็นอย่างดี สามารถระดมเครือข่ายมาช่วยงานทางการเมืองได้ หน้าที่สำคัญที่สุดของหัวคะแนนหลัก คือ “แปรเสียงให้เป็นคะแนน”

หัวคะแนนหลักมักเป็นพ่อค้านักธุรกิจก่อสร้าง สมาชิกสภาจังหวัด สมาชิกสภาเทศบาล ผู้อำนวยการโรงเรียน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน โดยปกติหัวคะแนนหลักจะไม่พบปะกับประชาชนโดยตรง แต่จะเป็นตัวกลางในการประสานงานระหว่างผู้สมัครกับหัวคะแนนรอง หากผู้สมัครเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเดิมนั้น หัวคะแนนหลักมักเป็นผู้นำท้องถิ่นที่มีความสัมพันธ์เชิงเกื้อหนุน โดยมีการตอบแทนในรูปแบบของการจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาจังหวัดให้ผู้นำท้องถิ่นหรือเครือข่ายของผู้นำท้องถิ่นที่เป็นหัวคะแนนรอง

หัวคะแนนรอง เป็นหัวคะแนนระดับล่าง อาจเป็นบุคคลที่ไม่ได้สนิทสนมกับผู้สมัครเป็นการส่วนตัวในทางใดทางหนึ่ง แต่หัวคะแนนรองเป็นผู้ที่มีความสนิทสนมกับผู้ที่ เป็นหัวคะแนนหลัก หัวคะแนนรองนั้นมีหลายระดับลดหลั่นลงไปในรูปแบบเครือข่ายแบ่งความรับผิดชอบกันไปตั้งแต่ระดับตำบลลงไปจนถึงระดับหมู่บ้าน เป็นที่น่าสังเกตว่ากลุ่มหัวคะแนนรองนั้นมักไม่มีความจงรักภักดีกับผู้สมัครรายใดรายหนึ่งเป็นการเฉพาะ หัวคะแนนรายย่อยกับผู้สมัครมีความสัมพันธ์กันด้วยค่าจ้าง เงินรางวัล ซึ่งเป็นผลตอบแทนระยะสั้น เป็นครั้งคราว ตามการเลือกตั้ง บางครั้งหัวคะแนนรายย่อยอาจจะทำงานให้กับผู้สมัครหลายคนในคราวเดียวกันโดยเฉพาะกรณีที่ระบบการเลือกตั้งเป็นแบบแบ่งเขตเรียงเบอร์ที่ประชาชนผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งคนหนึ่งเลือกผู้สมัครได้มากกว่าหนึ่งคน (One Man Several Votes) หัวคะแนนระดับรอง มักได้แก่ ข้าราชการชั้นผู้น้อย ครู ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานชมรมกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ชมรมแม่บ้านอาสาสมัครสาธารณสุข และบางครั้งก็เป็นพระสงฆ์

หัวคะแนนมีระบบบริหารจัดการเหมือนองค์การที่มีระบบขายตรง หรือโดเร็คเซลล์ การแบ่งเขตพื้นที่หรือโซนนิ่งให้กับหัวคะแนนรายย่อยตั้งเป้าหมายในการคุมคะแนนเสียง ลงเข้าไปในระดับย่อยกว่าหมู่บ้าน คือลงไปถึงครัวเรือน ในบางพื้นที่ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ไม่ใช่ฐานเสียงจัดตั้งของผู้สมัคร ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งยังไม่ตัดสินใจว่าจะเลือกผู้สมัครผู้ใด จะต้องมีการจัดตั้งหัวคะแนนย่อยที่มีความสนิทสนมกับครัวเรือนเหล่านี้เพื่อคุมเสียง การลงรายละเอียดเช่นนี้ส่งผลให้จำนวนหัวคะแนนย่อยมีจำนวนมาก ผู้สมัครต้องจ่ายค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งจำนวนมากขึ้น

กฤษ เอื้องวงศ์ (2547) ได้นำเสนอรูปแบบการรณรงค์ในการหาเสียงเลือกตั้งของพรรคการเมืองไทย ภายหลังจากที่มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับปี 2540 และภายหลังการเลือกตั้งทั่วไปในปี พ.ศ. 2544 สรุปได้ 4 ประการ คือ 1. พรรคการเมืองทุกพรรคจะหันมาใช้นโยบายประชานิยม ซึ่งนโยบายประชานิยม คือ การใช้เงินในการหาเสียงกับผู้ที่มีสิทธิออกเสียง 2. ประชาชนผู้ที่มีสิทธิออกเสียงจะให้ความสำคัญกับนโยบายพรรคการเมืองมากขึ้น 3. สื่อมวลชนรวมถึงเครื่องมือในการสื่อสารจะเข้ามามีบทบาทสำคัญในการเข้าถึงผู้มีสิทธิออกเสียง 4. การใช้จ่ายเงินที่นอกเหนือจากรายจ่ายตามที่กฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนดไว้ ยังคงมีความสำคัญและจำเป็นอยู่ แต่ไม่ใช่ปัจจัยชี้ขาดในการได้รับเลือกตั้ง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุนันท์ อัครทิวทอง (2545) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนเขต 1 จังหวัดชลบุรี โดยศึกษาประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี พบว่าในการเลือกตั้งทั่วไปปี พ.ศ. 2544 ประชาชนเห็นว่ามีคามยุติธรรมดี สะดวก รวดเร็ว แต่มีความยุ่งยากซับซ้อนมากกว่าการเลือกตั้งแบบเดิม ประชาชนมีความเข้าใจในระบบการเลือกตั้งที่มีทั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ในระบบบัญชีรายชื่อ ความคิดเห็นต่อพรรคมีผลต่อการตัดสินใจเลือก และในระบบแบ่งเขตเลือกตั้ง พบว่า ความคิดเห็นต่อหัวหน้าคณะมีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้ง ประชาชนเลือกผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรโดยให้ความสำคัญกับคุณสมบัติเฉพาะตัวของผู้สมัครมากที่สุด รองมา คือ การพิจารณาพรรคการเมืองที่สังกัด ด้านคุณสมบัติเฉพาะตัวของผู้สมัครนั้นประชาชนให้ความสำคัญกับเรื่องการนำความเจริญมาสู่ท้องถิ่นและเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เป็นผู้มีชื่อเสียง

วิชาญ รอดไพบูลย์ (2549) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจไปใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี โดยศึกษาประชาชนที่อาศัยอยู่เขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยพบว่าคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีความสำคัญมากที่สุด โดยมีปัจจัยของคุณสมบัติของหัวหน้าคณะที่มีผลต่อการตัดสินใจ โดยเฉพาะหัวหน้าคณะที่นำความเจริญมาสู่ท้องถิ่น เป็นที่ยอมรับของประชาชน ประชาชนพอใจมากที่สุดกับรูปแบบการหาเสียงที่ผู้สมัครออกหาเสียงพบปะกับประชาชนตามบ้าน

ศักดา นพสิทธิ์ (2542) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนจังหวัดชลบุรี โดยศึกษาจากพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชนใน 4 อำเภอของจังหวัดชลบุรี คือ อำเภอเมือง อำเภอพานทอง อำเภอพนัสนิคม และอำเภอบ่อทอง ทั้งนี้เป็นการศึกษาการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ ฉบับปีพุทธศักราช 2534 ที่เป็นการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเรียงเบอร์ โดยปัจจัยที่มีความสำคัญที่สุดในการพิจารณา คือ พรรคการเมืองที่สังกัด รองลงมา คือ คุณสมบัติประจำตัวของผู้สมัคร ด้านปัจจัยหัวหน้าคณะมีความสำคัญน้อยที่สุด

อวิกา เอกทัต (2549) ได้ศึกษาเรื่อง การเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น เรื่อง การซื้อสิทธิขายเสียงของ พรรคการเมืองท้องถิ่น: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลหนึ่งในเขตภาคตะวันออกเฉียง ผู้วิจัยได้ใช้การสัมภาษณ์อย่างเจาะลึก พบว่า พฤติกรรมการซื้อสิทธิขายเสียงแบ่งเป็น 5 รูปแบบ คือ รูปแบบการซื้อหัวคะแนน รูปแบบซื้อสมาชิก ฝ่ายตรงข้าม รูปแบบการตัดผู้สมัครฝ่ายตรงข้าม และการสร้างผู้สมัครเทียม รูปแบบในการจัดงานเลี้ยง รูปแบบในการซื้อตำแหน่งภายในพรรค ผู้วิจัยพบว่า ระบบอุปถัมภ์ทางการเมืองแบบเครือข่ายติดบเทาหลง เนื่องจากความเป็นเมืองและระบบเศรษฐกิจแบบเงินตราเข้ามาในชุมชนมากขึ้น ทำให้เกิดระบบอุปถัมภ์ทาง เศรษฐกิจแบบนายกับลูกจ้างโดยมีเงินตราและผลตอบแทนในทางเศรษฐกิจในระบบงบประมาณท้องถิ่นเข้ามา มีบทบาทสำคัญ

สุวัตร ตั้งจิตเรณู (2548) ได้ศึกษาเรื่อง การตัดสินใจเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในระหว่างการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง: จังหวัดระยอง โดยศึกษาพฤติกรรมการเลือกตั้งทั่วไปในปี พ.ศ. 2548 ของกลุ่มตัวอย่างผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดระยอง พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการเลือกตั้งในระบบบัญชีรายชื่อ โดยเลือกพรรคไทยรักไทยมาเป็นอันดับแรก เนื่องจากความพอใจในนโยบายของพรรคไทยรักไทย โดยเฉพาะ นโยบายการปราบปรามยาเสพติด รองลงมา คือ โครงการประกันสุขภาพ และการปราบผู้มีอิทธิพล รูปแบบ การทุจริตการเลือกตั้งที่กลุ่มตัวอย่างพบมากที่สุด คือ การแจกเงินซื้อเสียง การแจกของ และกึ่งหนึ่งของ กลุ่มตัวอย่างไม่มั่นใจในการวางตัวเป็นกลางของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด โดยกลุ่มตัวอย่าง เกินกว่ากึ่งหนึ่งเชื่อว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเข้าข้างผู้สมัครที่มาจากฝ่ายรัฐบาล รวมถึง ไม่แน่ใจในกระบวนการให้ใบแดงใบเหลือง

นาตาชา วศินดิลก (2540) ได้ศึกษาเรื่อง โครงสร้างอำนาจในชุมชนกับการเมืองท้องถิ่น: ศึกษา กรณีเมืองพัทยา งานวิจัยชิ้นนี้ถือเป็นงานวิจัยที่ศึกษาระบบอุปถัมภ์หลักในจังหวัดชลบุรี ซึ่งมีผลต่อการ เลือกตั้งในเมืองพัทยา ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เชิงลึกผู้ที่เกี่ยวข้องกับเครือข่ายบ้านใหญ่ วิเคราะห์ระบบการทำงานของ เครือข่ายบ้านใหญ่ได้อย่างชัดเจน ข้อสรุปที่ได้จากการวิจัย คือ เมืองพัทยามีการกระจุกตัวของอำนาจ ในทางการเมือง กลุ่มสมาชิกสภาเมืองพัทยาประเภทที่หนึ่งล้วนแล้วแต่เป็นผู้ที่อยู่ในเครือข่ายของบ้านใหญ่ โดย มีความสัมพันธ์ในเชิงอุปถัมภ์ โครงสร้างอำนาจเป็นในรูปองค์การที่มีวัตถุประสงค์ โครงสร้าง การแบ่งหน้าที่ การ ตอบแทนที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม มีกติกายภายในกลุ่มที่อยู่ภายใต้ภาวะผู้นำของหัวหน้ากลุ่มบ้านใหญ่ การตอบแทน ทางการเมืองเป็นไปในรูปแบบของระบบงบประมาณของรัฐบาลท้องถิ่น ที่เห็นได้ชัดเจน คือ การก่อสร้างต่าง ๆ เช่น ถนน บ่อบำบัดน้ำเสีย แนวการวิเคราะห์ของนาตาชา สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์การเลือกตั้ง ในระดับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เป็นอย่างดี

พงษ์ บัวหอม (2548) ได้ศึกษาเรื่อง โครงสร้างอำนาจชุมชนกับการเลือกตั้งนายกองค์การบริหาร ส่วนตำบลโดยตรง: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลสัตหีบ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี พบว่า โครงสร้าง อำนาจชุมชนที่มีแต่เดิมความสัมพันธ์ในเชิงเครือญาติได้เปลี่ยนแปลงไปเป็นความสัมพันธ์ในเชิงเศรษฐกิจ โครงสร้างอำนาจที่เปลี่ยนแปลงไปเป็นไปตามการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างทางเศรษฐกิจที่เป็นสังคมอุตสาหกรรม เมื่อมีการกระจายอำนาจไปสู่องค์การบริหารส่วนตำบล การเลือกตั้งโดยตรงนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้สมัครที่อาศัยความสัมพันธ์ในเชิงเครือญาติเสียเปรียบผู้สมัครที่ใช้เงินในการเลือกตั้ง และนำไปสู่ระบบ สองปีซ่อมทุน สองปีสร้างทุน

จิตติล คุ่มครอง (2544) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต 2 จังหวัดชลบุรี ครั้งการเลือกตั้งทั่วไป วันที่ 6 มกราคม 2544 พบว่า สาเหตุที่ผู้มีสิทธิออกไปใช้สิทธิเพราะถือเป็นเรื่องของประชาชนในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย มากกว่าการได้รับเงินจากการซื้อสิทธิขายเสียง ผู้ลงคะแนนให้ความสำคัญกับการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองมากกว่าที่จะเข้าไปร่วมกิจกรรมทางการเมือง และผู้มีสิทธิออกเสียงจะเลือกผู้สมัครโดยพิจารณาประกอบทั้งตัวบุคคลและตัวพรรค มากกว่าจะเลือกตัวบุคคล

เกริกไกร วีระเชาวภาส (2557) ได้ศึกษาเรื่อง การกระทำผิดกฎหมายเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้มีส่วนได้เสียทางการเมืองกับผู้สมัครในการเลือกตั้งทั่วไป เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพใช้วิธีรวบรวมข้อมูลสารโดยศึกษาวิเคราะห์คำสั่งของศาลฎีกา (แผนกคดีเลือกตั้ง) ช่วงปี พ.ศ. 2551-2552 คดีความผิดเกี่ยวกับกฎหมายที่เกิดขึ้นจากการจัดให้มีการเลือกตั้งทั่วไป เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550 กรณีการสั่งให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งผู้สมัครและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่กระทำความผิดกฎหมายเลือกตั้ง และการสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาพฤติการณ์ของผู้ที่มีส่วนได้เสียทางการเมือง การเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการร่วมกันกระทำความผิดกฎหมายเลือกตั้ง ตามคำสั่งศาลฎีกา (แผนกคดีเลือกตั้ง) เมื่อปี พ.ศ. 2551-2552 2) ศึกษาสาเหตุการกระทำความผิดกฎหมายเลือกตั้งของผู้มีส่วนได้เสียทางการเมืองผู้สมัครรับเลือกตั้ง ในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550 3) เสนอแนะแนวทางป้องกันมิให้ผู้มีส่วนได้เสียทางการเมืองร่วมมือกับผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกระทำความผิดกฎหมายเลือกตั้ง ผลวิจัย พบว่า หนึ่ง พฤติกรรมการกระทำความผิดของผู้มีส่วนได้เสียกับผู้สมัครมี 2 ลักษณะคือ (1) มีลักษณะเป็นการคบหาสมาคมที่แตกต่าง กล่าวคือ ผู้กระทำหลายคนสมคบและร่วมมือกันทำผิดกฎหมายเลือกตั้งอย่างเป็นขบวนการ มีการวางแผนนัดหมาย และมีการแบ่งหน้าที่กันทำอย่างเป็นขั้นเป็นตอน (2) มีลักษณะเป็นการลอกเลียนแบบ สอง สาเหตุของการกระทำความผิดกฎหมายเลือกตั้งที่สำคัญมี 3 ประการคือ (1) ผู้มีส่วนได้เสียทางการเมืองกับผู้สมัครมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันเป็นส่วนตัวก่อนหน้าแล้ว การกระทำผิดมิได้เกิดขึ้นจากค่าจ้าง หรือผลประโยชน์ทางการเงิน หรือทรัพย์สินเป็นการตอบแทน (2) พฤติกรรมการเลียนแบบการกระทำความผิดของผู้มีส่วนได้เสียทางการเมืองกับผู้สมัคร ซึ่งมาจากชื่อเสียงเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งอื่นหรือจังหวัดอื่น (3) โครงสร้างการบังคับใช้กฎหมาย มุ่งลงโทษผู้สมัครเป็นสำคัญ มิให้ความสำคัญกับการลงโทษผู้มีส่วนได้เสียทางการเมืองกับผู้สมัคร ซึ่งมีพฤติการณ์เป็นผู้ก่อ ผู้ใช้ตัวการ และผู้สนับสนุนการกระทำความผิดกฎหมายเลือกตั้งแต่อย่างใด จึงเกิดการเลียนแบบรูปแบบพฤติกรรม วิธีคิดและความรู้สึกนึกคิด และมีการพัฒนาเป็นนวัตกรรมของการเลียนแบบ

ศิรินทรา ทรัพย์ยังเจริญ และรัฐศิริรินทร์ วังกานนท์ (2562) ศึกษาเรื่องวิจัยรุ่นกับการเลือกตั้งระบบใหม่ในสังคมเมืองพหุวัฒนธรรม อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี วัตถุประสงค์ของการวิจัย 1) เพื่อศึกษาปัญหาความรู้ความเข้าใจของวัยรุ่นในการเลือกตั้งระบบใหม่ 2) เพื่อศึกษาแรงจูงใจของวัยรุ่นต่อเลือกตั้งระบบใหม่ การศึกษาใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้การสัมภาษณ์ที่ตรงกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยการทำแบบทดสอบสัมภาษณ์ การสังเกตการจดบันทึกผู้ให้ข้อมูลหลัก จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาจัดกลุ่มข้อมูลและสร้างข้อสรุปจากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล เพื่ออธิบายและข้อสรุปทั้งหมด เพื่อหาคำตอบภายใต้วัตถุประสงค์และทฤษฎี และผลการวิจัยพบ

ว่า วิทยุรณรงค์ให้ข้อมูลหลัก มีปัญหาขาดความรู้ความเข้าใจต่อการเลือกตั้งในระบบใหม่ และแรงจูงใจต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นส่วนใหญ่ในด้านการนับคะแนนเสียงเลือกตั้ง และในอีกหลาย ๆ ด้านในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งและข้อเสนอแนะจากผู้ให้ข้อมูลหลักอยากให้หน่วยงานของรัฐ จัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจในสถานศึกษาในการเลือกตั้งระบบใหม่ เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการไปใช้สิทธิเลือกตั้งครั้งต่อไปอีกด้วย

วารุณี ลีเลิศพันธ์ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การสร้างฐานคะแนนเสียงของพรรคประชาธิปัตย์ในภาคใต้ ทำการศึกษาเฉพาะการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 19 เดือนกันยายน พ.ศ. 2535 ถึง ครั้งที่ 26 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2554 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) วิธีการสร้างฐานคะแนนเสียงของพรรคประชาธิปัตย์ในภาคใต้ (2) สาเหตุที่พรรคประชาธิปัตย์สามารถสร้างความนิยมในภาคใต้ และ (3) ผลของท้องถิ่นนิยมหรือภูมิภาคนิยมที่มีต่อระบบการเมืองไทยในการสร้างฐานคะแนนเสียงของพรรคประชาธิปัตย์ในภาคใต้ ทำการศึกษาด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร จากการทำงานภาคสนาม และจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ตลอดจนใช้วิธีการสังเกตความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด จำแนกได้ 3 ส่วน ดังนี้ (1) กรรมการบริหารพรรคประชาธิปัตย์และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสังกัดพรรคประชาธิปัตย์ในภาคใต้ (2) ประธานสาขาพรรคประชาธิปัตย์หรือแกนนำในภาคใต้ (3) ผู้นำชุมชนหรือประชาชน ในภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่า

1. วิธีการสร้างฐานคะแนนเสียงของพรรคประชาธิปัตย์ในภาคใต้ที่สำคัญ คือ หลักการขายตรง โดยมีตัวแปรสำคัญ 3 ส่วน ดังนี้ (1) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคประชาธิปัตย์ในภาคใต้ (2) สาขาพรรคและแกนนำพรรคประชาธิปัตย์ในภาคใต้ และ (3) ผู้นำชุมชนและประชาชนในภาคใต้ ซึ่งตัวแปรทั้ง 3 ส่วนทำงานประสานกันเป็นอย่างดี มีความสัมพันธ์กันในทุกมิติ โดยมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นตัวแปรสำคัญในการลงพื้นที่พบปะพี่น้องประชาชนโดยตรง เสมือนการนำเสนอขายสินค้าตรงสู่ประชาชนในพื้นที่ ด้วยการเปิดการขาย นำเสนอตัวผู้นำพรรค นโยบายพรรค และอุดมการณ์ของพรรค เพราะพรรคที่ไม่มีทุนแบบพรรคประชาธิปัตย์ต้องอาศัยตัวบุคคลเป็นจุดขาย ให้สาขาพรรคและแกนนำเป็นตัวแทนของพรรคในการประชาสัมพันธ์ ประสานงาน ติดต่อกับผู้นำชุมชนและประชาชนในพื้นที่ เรียกได้ว่าเป็นการติดตามดูแลหลังการขาย อีกทั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สาขาพรรคและแกนนำในพื้นที่ร่วมมือกันสร้างเครือข่ายหรือแนวร่วม โดยการให้ผู้นำชุมชนและประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมด้วยการเข้าร่วมเป็นสมาชิกพรรคและสามารถร่วมกันจัดตั้งเครือข่าย เช่น สมาคมแม่บ้านประชาธิปัตย์ องค์กรเกษตรกร เป็นต้น การสร้างเครือข่ายลักษณะนี้ทำให้พรรคได้รับความนิยม ทำให้ฐานเสียงเป็นปีกแผ่นมั่นคงแข็งแรงมากขึ้น เพราะการมีคนอยู่ทุกกลุ่ม ทุกวัฒนธรรม ถือเป็น การสร้างฐานและขยายฐานเสียงที่ดี ตัวแปรทั้งสามทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ ทำให้สามารถรักษาฐานคะแนนเสียงในภาคใต้ได้ต่อเนื่องและยาวนาน

2. สาเหตุที่ทำให้พรรคประชาธิปัตย์สามารถสร้างความนิยมในภาคใต้ มีปัจจัยที่สำคัญ 2 ปัจจัย คือ (1) ภาวะผู้นำของนายชวน หลีกภัย อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดตรังเป็นหลักสำคัญ และเป็นธงนำในการสร้างฐานเสียง ท่านเป็นแบบอย่างผู้นำที่ดี มีภาพความซื่อสัตย์สุจริต การพูดจานุ่มนวล การบริหารงาน

โปร่งใส ยึดหลักนิติรัฐนิติธรรม มีจุดยืนชัดเจน อีกทั้งมีผู้นำรุ่นเก่าของพรรคที่ได้รับความนิยมและความศรัทธา อาทิเช่น นายสุรินทร์ พิศสุวรรณ อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช นายสัมพันธ์ ทองสมัคร อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช นายบัญญัติ บรรทัดฐาน อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นต้นท่านเหล่านี้ เป็นแบบอย่างผู้นำทางการเมืองที่ดี รวมถึงคนได้มีอัตลักษณ์เฉพาะตน เป็นอีกปัจจัยสำคัญ (2) อัตลักษณ์เฉพาะตนของคนได้ จำแนกได้ 3 ข้อดังนี้ (1) อัตลักษณ์ทางสังคม ได้แก่ อุปนิสัยใจคอ วิธีคิดและวิธีทำ เช่น คนได้รักตายาย คนได้รักพวกมีวัฒนธรรมการผูกญาติมิตร เป็นต้น (2) อัตลักษณ์ทางเศรษฐกิจ คนได้นิยมปลูกยางพารา และทำประมงคล้าย ๆ กันตามสภาพพื้นที่ (3) อัตลักษณ์ทางการเมือง คนได้มีแนวคิด แนวปฏิบัติ และมีความคิดเห็นทางการเมืองที่ค่อนข้างถึงลูกถึงคน อีกทั้งชอบการเมืองมาก ดูได้จากการทำงานที่มิใช่เป็นสภาภาคว่างไกลการเมือง เป็นต้น การที่คนได้มีความเข้าใจการเมืองลึกซึ้งซึ่งเพราะได้รับการซึมซับมาตั้งแต่เด็กจากครอบครัวและการแสดงหนังตะลุงมโนราห์ ถือว่าสิ่งเหล่านี้เป็นวัฒนธรรมทางการเมืองของคนได้ รวมทั้งพรรคประชาธิปัตย์เป็นพรรคที่คนได้รักและหวงแหนเสมือนเป็นสมบัติจตุรมงคลว่า เป็นพรรคของคนได้ เปรียบเหมือนมรดกที่พ่อแม่ก่อนตายจะสั่งเสียลูกหลานไว้ว่า “ต้องเลือกพรรคประชาธิปัตย์เท่านั้น”

3. ผลของท้องถิ่นนิยมหรือภูมิภาคนิยมที่มีต่อระบบการเมืองไทย ในการสร้างฐานคะแนนเสียงของพรรคประชาธิปัตย์ในภาคใต้ ทำให้ระบบการเมืองมีเสถียรภาพอีกทั้งคนได้มีความสนใจการเมืองสูง ติดตามความเป็นจริงของเหตุการณ์ทางการเมืองตลอดเวลา เป็นภาคที่มีการซื้อสิทธิ์ขายเสียงน้อย คะแนนเสียงที่ได้รับส่วนใหญ่เกิดจากการทำงานลงพื้นที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสาขาพรรคแล้วพยายามรักษาฐานคะแนนเสียงไว้จนกลายเป็นท้องถิ่นนิยมหรือภูมิภาคนิยม

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่กำหนด พบว่า การใช้นโยบายการสร้างฐานคะแนนเสียงด้วยหลักการขายตรงนั้นอาจไม่พอ สิ่งที่พรรคประชาธิปัตย์ให้ความสำคัญเพิ่มขึ้น คือ (1) การสื่อสารยุคใหม่ที่เรียกว่าโซเชียลมีเดียเพื่อก้าวทันยุคดิจิทัล โดยการนำมาปรับใช้กับการโฆษณาประชาสัมพันธ์ของพรรค เพื่อให้สามารถรับฟังและเข้าถึงประชาชนได้รวดเร็ว (2) นโยบาย แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ นโยบายระดับชาติ เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาประเทศในภาพรวมทั้งทุกภูมิภาค และนโยบายระดับพื้นที่ เพื่อที่จะสามารถแก้ไขปัญหาของประชาชนได้ทุกพื้นที่ และตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

ธีระพงศ์ พลเกษตร (2556) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในกรุงเทพมหานคร: กรณีศึกษา การเลือกตั้งซ่อมเขตดอนเมือง วันที่ 16 มิถุนายน 2556 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาพฤติกรรมการออกเสียงเลือกตั้งซ่อมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (2) ศึกษาการสื่อสารทางการเมืองที่มีผลต่อพฤติกรรมการออกเสียงเลือกตั้งซ่อมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (3) ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลและการสื่อสารทางการเมือง ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออกเสียงเลือกตั้งซ่อมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และ (4) เปรียบเทียบความคิดเห็นต่ออิทธิพลของการสื่อสารทางการเมืองที่มีผลต่อพฤติกรรมการออกเสียงเลือกตั้งซ่อมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร วันที่ 16 มิถุนายน พ.ศ. 2556 จำนวน 400 คน และผู้สมัครรับเลือกตั้งซ่อมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 10 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบด้วยสถิติทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง โดยการทดสอบค่าเอฟ และค่าสถิติไคสแควร์ ผลการวิจัย พบว่า

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 18-25 ปี มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา ส่วนใหญ่ประกอบธุรกิจส่วนตัว มีรายได้ 5,001-10,000 บาท และมีระยะเวลาที่อาศัยในเขตดอนเมือง มากกว่า 15 ปีขึ้นไป
2. ประชาชน เห็นว่าการสื่อสารทางการเมืองมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออกเสียงเลือกตั้งซ่อม ส.ส. ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โดยเห็นว่ามีอิทธิพลอยู่ในระดับมาก คือ สื่อบุคคล ส่วนสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และสื่อเฉพาะกิจ อยู่ในระดับปานกลาง
3. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไปทุกครั้งที่มีสิทธิไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เนื่องจากต้องการได้คนที่ตนพอใจไปเป็นผู้แทน และไม่ไปใช้สิทธิฯ เนื่องจากไม่มีเวลา และ ส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นสมาชิกพรรคการเมือง
4. ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับอิทธิพลของการสื่อสารทางการเมืองที่มีผลต่อพฤติกรรมการออกเสียงเลือกตั้งซ่อม ส.ส. แตกต่างกัน ส่วนเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และระยะเวลาที่อาศัยในเขตดอนเมืองไม่แตกต่างกัน
5. เพศ อายุ อาชีพ และระยะเวลาที่อาศัยในเขตดอนเมือง มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออกเสียงเลือกตั้งซ่อม ส.ส. ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่น
6. อายุ อาชีพ และระยะเวลาที่อาศัยในเขตดอนเมือง มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม การออกเสียงเลือกตั้งซ่อม ส.ส. ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นครั้งล่าสุด
7. สื่อสารทางการเมือง โดยรวม และด้านสื่อสิ่งพิมพ์ มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม การออกเสียงเลือกตั้งซ่อม ส.ส. วันที่ 16 มิถุนายน 2556 ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่น
8. สื่อสารทางการเมือง โดยรวม และรายด้าน ได้แก่ ด้านสื่อบุคคล ด้านสื่อสิ่งพิมพ์ ด้านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และด้านสื่อเฉพาะกิจ มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออกเสียงเลือกตั้งซ่อม ส.ส. ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นครั้งล่าสุด

ณัฐชัย ชินอรธพร (2558) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติ และระดับท้องถิ่นไทย มีวัตถุประสงค์ 2 ประการคือ 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่น และ 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่น โดยการศึกษาในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้การศึกษาจากข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นเครื่องมือสำคัญในการดำเนินการศึกษาวิจัย ผลการศึกษาพบว่า 1) การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติมีสัดส่วนสูงขึ้นเรื่อยๆ และตั้งแต่ปี พ.ศ. 2526 เป็นต้นมา ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งเกินกว่าร้อยละ 50 ทั้งสิ้น ในขณะที่การไปใช้สิทธิเลือกตั้งระดับท้องถิ่น โดยส่วนใหญ่มีสัดส่วนสูงขึ้นเรื่อยๆ ถึงแม้จะมีร้อยละการไปใช้สิทธิลดลงบ้าง แต่การไปใช้สิทธิส่วนใหญ่ประชาชนไปใช้สิทธิเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และ 2) การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่นโดยส่วนใหญ่มีความแตกต่างกัน โดยประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติสูงกว่าระดับท้องถิ่น

พันธุ์ทิพา อัครธีรณัย (2559) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครนายก: ศึกษาในช่วงเวลา พ.ศ. 2559 มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดนครนายก 2) เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของชาวจังหวัดนครนายกกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดนครนายก 3) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับสื่อของชาวจังหวัดนครนายก และ 4) เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับสื่อของชาวจังหวัดนครนายกกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของชาวจังหวัดนครนายก ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนชาวจังหวัดนครนายกจำนวน 400 ตัวอย่าง ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา(Descriptive Statistics) บรรยายลักษณะเกี่ยวกับตัวแปรต่างๆ ค่าแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ(percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) สถิติเชิงอนุมาน ด้วยค่าสถิติ t-test และ F-test และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 36-50 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษา มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 10,001-15,000 บาท และประกอบอาชีพเกษตรกร พฤติกรรมการเปิดรับสื่อของประชาชนชาวจังหวัดนครนายก พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ในสื่อโทรทัศน์ ลำดับถัดมาคือวิทยุ สื่อหนังสือพิมพ์ และอินเทอร์เน็ต ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครนายก ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากในด้านคุณลักษณะของผู้สมัคร รองลงมา ด้านสื่อบุคคล ด้านพรรคการเมือง ด้านนโยบาย และด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ผลพิสูจน์สมมติฐานพบว่า อายุ และอาชีพของประชาชนชาวจังหวัดนครนายกมีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครนายก และ พฤติกรรมการเปิดรับสื่อของชาวจังหวัดนครนายกมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครนายก ในภาพรวมอยู่ระดับปานกลาง

ลลิตพรรณ นุกุลวัฒน์วิชัย (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การตลาดทางการเมือง: ศึกษาเปรียบเทียบกลยุทธ์การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของพรรคประชาธิปัตย์และพรรคเพื่อไทยในการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2556 งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อตอบคำถามงานวิจัย 2 ประการ ได้แก่ เปรียบเทียบกระบวนการในการทำกลยุทธ์การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2556 ภายใต้แนวคิดการตลาดทางการเมืองของพรรคประชาธิปัตย์และพรรคเพื่อไทยนั้นมีความคล้ายคลึงหรือแตกต่างกันอย่างไร และการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2556 เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ซึ่งจะนำไปสู่กระบวนการในการทำกลยุทธ์การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ภายใต้แนวคิดการตลาดทางการเมืองของพรรคประชาธิปัตย์และพรรคเพื่อไทยอย่างไร

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเมืองและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งและมีผลต่อกระบวนการทำกลยุทธ์การตลาดทางการเมืองของพรรคประชาธิปัตย์และพรรคเพื่อไทย ผ่านการวิเคราะห์ภายใต้กรอบแนวคิดการตลาดทางการเมือง (Political Marketing) และการสื่อสารทางการเมือง (Political Communication) โดยกรอบในการศึกษาในงานวิจัยนี้ได้ใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากการศึกษาและวิเคราะห์เอกสารและการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

จากผลการวิจัยพบว่า พรรคประชาธิปัตย์และพรรคเพื่อไทยได้นำแนวคิดการตลาดทางการเมืองมาใช้อย่างเต็มรูปแบบ แต่ใช้กระบวนการสื่อสารทางการเมืองที่แตกต่างกันออกไป เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองที่เกิดขึ้นก่อนการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2556 และการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ทำให้พรรคประชาธิปัตย์เลือกที่จะนำสภาพแวดล้อมทางการเมืองที่เป็นผลกระทบเชิงลบมาเป็นกลยุทธ์การหาเสียงเชิงลบ (Negative Campaign) โจมตีพรรคเพื่อไทยอย่างเต็มรูปแบบโดยส่งสารที่มุ่งตรงถึงผู้ที่มีแนวคิดและอุดมการณ์เดียวกับพรรคและผสมผสานกับกลยุทธ์ด้านนโยบายเข้าไว้ด้วยกันแทนที่จะใช้นโยบายในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งเพียงอย่างเดียว ซึ่งเป็นกลยุทธ์ที่ออกมาในช่วงโศกสุดท้ายก่อนวันเลือกตั้งเพียงไม่กี่วันและก่อให้เกิดกระแสวิพากษ์วิจารณ์ที่มีต่อพรรคเพื่อไทย พรรคเพื่อไทยซึ่งหลีกเลี่ยงสภาพแวดล้อมที่เป็นผลกระทบเชิงลบต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของพรรคจึงเลือกใช้กลยุทธ์ด้านนโยบายเป็นจุดหลักในการดึงคะแนนเสียงจากประชาชนแทน

แพรวา ศรีขำนิ (2557) ได้ศึกษาเรื่อง ความล้มเหลวของพรรคเพื่อไทยในการใช้การตลาดทางการเมืองในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งทั่วไปปี พ.ศ. 2554 ในกรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์เล่มนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อตอบคำถามงานวิจัย ได้แก่ เหตุใดพรรคเพื่อไทยจึงไม่ประสบความสำเร็จในการใช้กลยุทธ์การตลาดการเมืองในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. 2554 ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาและทำความเข้าใจบริบทสภาพแวดล้อมทางการเมืองและปัจจัยที่มีผลเกี่ยวข้องกับการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง รวมถึงการนำกลยุทธ์การตลาดการเมืองมาใช้เป็นเครื่องมือในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งในเขตกรุงเทพมหานครของพรรคเพื่อไทยและพรรคประชาธิปัตย์ผ่าน

การวิเคราะห์ภายใต้กรอบแนวคิดการตลาดการเมือง (Political Marketing) ของ Bruce I. Newman โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลการวิจัยเอกสารและการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ผลการวิจัยพบว่า พรรคเพื่อไทยมีการประยุกต์ใช้กลยุทธ์การตลาดการเมืองในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งเดียวกันกับกลยุทธ์ของพรรคไทยรักไทย และนำเสนอผลิตภัณฑ์ทางการเมืองของพรรคภายใต้ชื่อของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร

ขณะที่พรรคประชาธิปัตย์ใช้กลยุทธ์การตลาดการเมืองโดยมุ่งเป้าหมายไปที่กลุ่มประชาชนที่ต่อต้าน พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ทั้งนี้ปัจจัยภายนอก ได้แก่ ความรู้สึกต่อตราสินค้าพรรคเพื่อไทยและต่อต้านทักษิณ ชินวัตร และบริบทความขัดแย้งทางการเมืองที่เป็นผลสืบเนื่องมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 จนถึงปี พ.ศ. 2554 ได้มีอิทธิพลต่อการกลยุทธ์การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของพรรคเพื่อไทยและพรรคประชาธิปัตย์ และส่งผลให้การใช้กลยุทธ์การตลาดการเมืองในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของพรรคเพื่อไทยไม่ประสบความสำเร็จในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

บุรฉัตร พานธงรักษ์ (2555) ได้ศึกษาเรื่อง การตลาดการเมืองของพรรคเพื่อไทยและพรรคประชาธิปัตย์ ในการเลือกตั้งทั่วไปวันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ.2554 วิทยานิพนธ์เรื่อง “การตลาดการเมืองของพรรคเพื่อไทยและพรรคประชาธิปัตย์ ในการเลือกตั้งทั่วไปวันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2554” เป็นการศึกษาเพื่อตอบคำถามงานวิจัย 2 ประการคือ 1. ปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของพรรคเพื่อไทยและพรรคประชาธิปัตย์ 2. พรรคเพื่อไทยและพรรคประชาธิปัตย์นำแนวคิดการตลาดการเมืองมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งอย่างไร

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อศึกษาและทำความเข้าใจกลยุทธ์ที่พรรคเพื่อไทยและพรรคประชาธิปัตย์นำมาใช้ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ผ่านการนำแนวคิดและทฤษฎีเรื่อง การตลาดการเมือง (Political Marketing) ของ Bruce I. Newman มาเป็นกรอบในการศึกษาหลัก ร่วมกับแนวคิดเรื่องการสื่อสารทางการเมือง (Political Communication) โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-dept Interview) ประกอบกับการวิจัยเอกสาร

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของพรรคเพื่อไทยและพรรคประชาธิปัตย์ ในการเลือกตั้งทั่วไปวันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2554 คือ เหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองที่ปรากฏขึ้นอย่างชัดเจนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 จนถึงปี พ.ศ. 2554 การเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้าง และการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีการสื่อสาร อย่างไรก็ตามเนื่องจากพรรคเพื่อไทยและพรรคประชาธิปัตย์มีแนวคิดและแนวทางการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน ส่งผลให้กลยุทธ์การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของพรรคเพื่อไทยและพรรคประชาธิปัตย์ภายใต้กรอบการตลาดการเมืองมีรูปแบบการนำเสนอและวิธีการดำเนินการที่แตกต่างกัน ซึ่งพรรคเพื่อไทยเลือกที่จะนำความสำเร็จทางนโยบายในรัฐบาลพรรคไทยรักไทยมาเป็นตัวสนับสนุนและสร้างความเชื่อมั่นให้กับผลิตภัณฑ์ของพรรค ในขณะที่พรรคประชาธิปัตย์เลือกที่จะนำความสำเร็จในตัวบุคคล คือ นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ มาเป็นตัวสนับสนุนและสร้างความเชื่อมั่นให้กับผลิตภัณฑ์ของพรรค

นริศร ปิวะศิริ (2558) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทของกำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลไทรมา อำเภอมือง จังหวัดนนทบุรี การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาบทบาทของกำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งของผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในเขตเทศบาลตำบลไทรมา อำเภอมือง จังหวัดนนทบุรี (2) เสนอแนะบทบาทของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ในการหาเสียงเลือกตั้งและวิธีการเลือกตั้งที่เหมาะสมกับระบอบประชาธิปไตยของไทย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างเฉพาะเจาะจงในเขตเทศบาลตำบลไทรมา อำเภอมือง จังหวัดนนทบุรี ได้แก่ กำนัน 1 คน ผู้ใหญ่บ้าน 4 คน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน 1 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา ผลการศึกษาพบว่า (1) บทบาทของกำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้แก่ การนำผู้สมัครไปแนะนำตัว พบปะประชาชนในตำบล หมู่บ้าน จัดหาบุคลากร สนับสนุนการหาเสียงเลือกตั้ง มีการแจ้งให้มาเป็นประธานร่วมกิจกรรมในพื้นที่ รายงานความเคลื่อนไหวของผู้สมัครฯ อื่นและประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์และผลงานของผู้สมัครฯ ให้ประชาชนทราบอย่างต่อเนื่อง โดยบทบาทดังกล่าว มีผลต่อการได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (2) ข้อเสนอแนะได้แก่ การนำผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรลงพื้นที่ กำนันผู้ใหญ่บ้านควรปฏิบัติกับผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทุกคนอย่างเสมอภาค และควรทำความเข้าใจกับประชาชนถึงประโยชน์ที่เลือกผู้มีความรู้ความสามารถเข้าไปเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กำนันผู้ใหญ่บ้านควรรู้กฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและสนับสนุนคนดีมีความรู้ โดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนหาโอกาสทำให้ประชาชนทราบประวัติของผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอย่างละเอียด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งควรนำบทบาทของกำนันผู้ใหญ่บ้านไปปรับใช้ในการเลือกตั้ง เพื่อป้องกันการทุจริตและส่งเสริมความรู้ระบอบประชาธิปไตยอย่างถ่องแท้โดยไม่ซื้อสิทธิขายเสียง

ประทุมมารถ สุจริต (2558) ได้ศึกษาเรื่อง ระบบอุปถัมภ์ในการเลือกตั้งท้องถิ่น : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลบ่อทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ปัจจัยของระบบอุปถัมภ์ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกตั้งของเทศบาลตำบลบ่อทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี (2) ผลกระทบของระบบอุปถัมภ์ต่อการเลือกตั้งท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบ่อทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี (3) แนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาของระบบอุปถัมภ์ในการเลือกตั้งท้องถิ่น การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ เลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลบ่อทอง เป็นบุคคลที่มีประสบการณ์ในเรื่องการเมืองท้องถิ่นที่มีความน่าเชื่อถือ โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ 1 กลุ่มผู้นำชุมชน เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ข้าราชการครู ตัวแทนรัฐวิสาหกิจ และประธานชุมชนย่อย จำนวน 7 คน ส่วนกลุ่มที่ 2 คือ กลุ่มนักการเมืองท้องถิ่น เช่น รองนายกเทศมนตรี อดีตรองนายกเทศมนตรี สมาชิกสภาเทศบาล และสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน 7 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 14 คน และทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย พบว่า (1) ปัจจัยสำคัญของระบบอุปถัมภ์ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกตั้งของเทศบาลตำบลบ่อทอง คือ ระบบเครือญาติ พรรคพวกเพื่อนฝูง และระบบหัวคะแนน ซึ่งบุคคลทั้ง 3 กลุ่ม มีบทบาทสำคัญในการเลือกตั้ง ผู้ที่มีเครือญาติและพรรคพวกเพื่อนฝูงจำนวนมาก จะมีโอกาสได้รับการเลือกตั้งสูง เพราะจะเป็น

ฐานเสียงหลักในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง และยังช่วยกันทำหน้าที่ในการหาเสียงอีกด้วย (2) ผลกระทบของระบบอุปถัมภ์ต่อการเลือกตั้งท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบ่อทอง ในเรื่องนี้จะทำให้ท้องถิ่นอ่อนแอ การปกครองระบอบประชาธิปไตยไม่พัฒนา การบริหารงานขาดประสิทธิภาพ ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ (3) แนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาของระบบอุปถัมภ์ในการเลือกตั้งท้องถิ่น ควรแก้ที่สาเหตุ คือ สร้างจิตสำนึกประชาธิปไตย และการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นให้แก่ประชาชน ในการใช้สิทธิทางการเมือง หน้าที่พลเมือง อันจะนำไปสู่ศรัทธาและความเชื่อมั่นในระบอบประชาธิปไตย

ชนิดาภา มงคลเลิศพล (2559) ได้ศึกษาเรื่อง ระบบการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เหมาะสมกับประเทศไทย: ศึกษากรณีระบบการเลือกตั้งแบบสัดส่วนผสม วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อคิดว่าด้วยหลักประชาธิปไตยและระบบการเลือกตั้ง ศึกษาพัฒนาการระบบการเลือกตั้งของประเทศไทยและต่างประเทศ ศึกษาปัญหาการเลือกตั้งในประเทศไทย และเพื่อเสนอแนะระบบการเลือกตั้งที่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพสังคมไทย ผลการศึกษาพบว่าระบบการเลือกตั้งของประเทศไทย ทั้งระบบการเลือกตั้งแบบเสียงข้างมากธรรมดาและระบบการเลือกตั้งผสมแบบคู่ขนาน ผลการเลือกตั้งไม่สามารถสะท้อนเจตนารมณ์ของประชาชนเจ้าของอำนาจได้อย่างแท้จริง ทั้งยังเป็นระบบที่มีแนวโน้มทำให้พรรคการเมืองขนาดใหญ่ได้เปรียบพรรคการเมืองขนาดกลางและพรรคการเมืองขนาดเล็กเสียเปรียบ ไม่เปิดโอกาสให้พรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นใหม่สามารถพัฒนาตนเองในทางการเมืองได้ กล่าวคือ พรรคการเมืองที่เกิดขึ้นใหม่ไม่มีศักยภาพเพียงพอที่จะต่อสู้กับพรรคการเมืองขนาดใหญ่ ทำให้ไม่สามารถมีที่นั่งในสภาหรือเติบโตเป็นกระบอกเสียงให้กับประชาชนได้เลย ทำให้ระบบรัฐสภาไม่สามารถเป็นกลไกสะท้อนสภาพปัญหาของประชาชนในประเทศไทยได้อย่างแท้จริง ขัดต่อวัตถุประสงค์ของการเลือกตั้งที่ต้องการให้ประชาชนเป็นผู้กำหนดอนาคตของประเทศโดยการเลือกผู้แทนของตนผ่านการเลือกตั้งทั้งนี้ แตกต่างจากระบบการเลือกตั้งแบบสัดส่วนผสมซึ่งเป็นระบบที่ใช้ในประเทศเยอรมนีและประเทศนิวซีแลนด์ มีหลักการคล้ายกับระบบการเลือกตั้งผสมแบบคู่ขนาน แตกต่างกันในส่วนของวิธีการคิดคะแนน โดยระบบสัดส่วนผสมจะมีการคิดคะแนนจัดสรรที่นั่งซึ่งทั้งสองระบบมีความเชื่อมโยงต่อกัน มีการชดเชยที่นั่งจากระบบบัญชีรายชื่อ อันเป็นผลให้ผลการเลือกตั้งสามารถสะท้อนเจตนารมณ์ของประชาชนได้อย่างแท้จริง คะแนนเสียงของผู้ออกเสียงได้สัดส่วนกับจำนวนที่นั่งที่แต่ละพรรคการเมืองได้รับตามความเป็นจริง ก่อให้เกิดความยุติธรรมแก่ทุกพรรคการเมือง ไม่ว่าจะเป็นพรรคการเมืองขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก หรือแม้แต่เป็นพรรคการเมืองที่เกิดขึ้นใหม่ ดังนั้น จึงส่งผลต่อระบบพรรคการเมืองให้มีความหลากหลาย เป็นสถาบันที่มีอุดมการณ์และรากฐานจากประชาชน ระบบรัฐสภาสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นกระจกสะท้อนปัญหาและความต้องการของประชาชนเจ้าของอำนาจอธิปไตยอย่างแท้จริงจึงเห็นได้ว่า ระบบการเลือกตั้งมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อโครงสร้างระบบการเมือง การออกแบบระบบการเลือกตั้งจึงต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของแต่ละประเทศ โดยคำนึงถึงบริบทสังคมและพื้นฐานทางวัฒนธรรมของสังคมนั้น ๆ เพื่อให้ระบบการเลือกตั้งเป็นเครื่องมือขับเคลื่อนองค์ประกอบต่าง ๆ ในโครงสร้างทางการเมืองทั้งพรรคการเมือง ผู้แทนประชาชน และเสถียรภาพของรัฐบาล ให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีกลไก

การตรวจสอบถ่วงดุลอย่างมีประสิทธิภาพเป็นไปตามครรลองของประเทศที่ปกครองในระบอบประชาธิปไตย นำสู่ความปรองดองและความเจริญงอกงามแห่งประชาธิปไตยสืบต่อไป

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้เขียนเห็นว่า ควรนำระบบการเลือกตั้งแบบสัดส่วนผสมมาปรับใช้ในประเทศไทย โดยเป็นการผสมระหว่างระบบการเลือกตั้งแบบเสียงข้างมากธรรมดาแบบเขตเดียวคนเดียว กับระบบสัดส่วนแบบบัญชีรายชื่อโดยแบ่งประเทศออกเป็นเขตเลือกตั้งตามเขตการปกครองที่ชัดเจนแน่นอน แต่ละเขตไม่จำเป็นต้องมีจำนวนประชากรเท่ากัน แต่ต้องให้ความเสมอภาคในการเป็นตัวแทนตามสัดส่วนประชากร และควรกำหนดอัตราส่วนระหว่างสมาชิกแบบแบ่งเขตกับสมาชิกประเภทบัญชีรายชื่อให้มีจำนวนที่ได้สัดส่วนต่อกันหรือเป็นจำนวนเท่ากัน อีกทั้งรัฐควรเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านกฎหมาย ด้านองค์ความรู้ การบริหารจัดการ การเลือกตั้ง เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ตลอดจนการปลูกจิตสำนึกความเป็นประชาธิปไตยให้แก่ประชาชนทุกคนอีกด้วย

ลักษณะพื้นที่ของจังหวัดชลบุรี

จังหวัดชลบุรี เป็นจังหวัดที่ตั้งของอุตสาหกรรมการผลิต อุตสาหกรรมบริการ อุตสาหกรรม การเกษตร และอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวชายทะเลภาคตะวันออก จังหวัดชลบุรีมีชื่อเสียงมาช้านาน มีชุมชน ตั้งอยู่อาศัยย้อนไปได้ถึงยุคทวารวดี คนทั่วไปรู้จักชลบุรีในฐานะเมืองตากอากาศชายทะเลที่ใกล้กรุงเทพฯ โดยเฉพาะหาดบางแสนและหาดพัทยา ซึ่งได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ จำนวนมาก

การที่ชลบุรีตั้งอยู่ติดทะเล และมีชายฝั่งทอดยาวถึง 160 กิโลเมตร ส่งผลให้มีอากาศเย็นสบาย ตลอดปี ฤดูร้อนไม่ร้อนจัด ฤดูหนาวอากาศไม่ถึงกับแห้งแล้งมากนัก เพราะยังมีฝนตกอย่างชุ่มฉ่ำภายใต้อิทธิพล ของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ โดยเฉพาะบริเวณพื้นที่ตอนในของจังหวัด ซึ่งมีลักษณะภูมิประเทศเป็นภูเขา และที่ราบลอนลูกคลื่นสลับกันไป มักจะมีฝนตกชุกกว่าชายฝั่งทะเล ในครั้งอดีตแถบชายทะเลเมืองชลบุรีได้รับการยอมรับว่ามีอากาศดีมาก จนสามารถใช้เป็นสถานพักฟื้นผู้ป่วยและที่ตากอากาศของพระมหากษัตริย์ รวมถึงเชื้อพระวงศ์ชั้นสูงในราชวงศ์จักรีหลายพระองค์ ดังปรากฏหมู่พระราชฐานอันงดงามของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 อยู่บนเกาะสีชัง และกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวอดนิยามแห่งหนึ่ง อย่างมีเอกลักษณ์ได้

ความได้เปรียบทางทำเลที่ตั้ง ณ ชายฝั่งทะเลซึ่งมีคลื่นลมไม่แรงจัดตลอดปี ทำให้ชลบุรีกลายเป็น เมืองท่าสำคัญมาแต่ครั้งโบราณกาล มีชาวจีนล่องเรือสำเภามาค้าขายและอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐาน เป็นจำนวนมาก ดังปรากฏว่า ยังคงมีลูกหลานชาวจีนอาศัยสืบต่อและประกอบสัมมาอาชีพอยู่ทั่วไปในชลบุรี

แม้ทุกวันนี้ มีบันทึกของชาวเรือในอดีตกล่าวว่า เกาะสีชังเป็นจุดที่เรือสำเภาจีนมักใช้จอดพักเรือก่อนเดินทางเข้าสู่ปากแม่น้ำเจ้าพระยา หรือก่อนเดินทางออกสู่มหาสมุทร จนถึงทุกวันนี้ก็ยังมีเรือสินค้าและเรือเดินทะเลขนาดใหญ่เข้ามาจอดลอยลำในบริเวณดังกล่าวอยู่เสมอไม่เคยเปลี่ยน

ทำเลที่ตั้งอันเหมาะสมสำหรับการค้าขายทางทะเลนี้เอง ส่งผลให้ปัจจุบันชลบุรีได้รับการวางแผนให้เป็นเมืองหลักทางด้านอุตสาหกรรมและการค้าขายของภาคตะวันออก มีท่าเรือแหลมฉบัง เป็นท่าเรือพาณิชย์สำคัญของประเทศไทย รองก็แต่ท่าเรือกรุงเทพฯ เท่านั้น นอกจากนี้ยังมีโรงงานอุตสาหกรรมมากมาย อาทิ โรงกลั่นน้ำมัน โรงงานประกอบรถยนต์ โรงงานน้ำตาลทราย โรงงานมันสำปะหลังอัดเส้นและอัดเม็ด และโรงงานผลิตชิ้นส่วนอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น เช่นเดียวกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง ด้วยเหตุที่ชลบุรีมีแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมหลากหลาย ทั้งด้านธรรมชาติและสรรพชีวิต วัฒนาอารามเก่าแก่ วิถีชีวิตชุมชนน้ำส้มผัสด งานหัตถกรรมอันประณีต รวมถึงยังมีสถานบันเทิงทันสมัย ควบคู่ไปกับกิจกรรมผจญภัยหลากหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นการขี่ม้า ดำน้ำ เล่นเรือใบ ขึ้นเครื่องร่อน ฯลฯ ซึ่งต่างก็ช่วยส่งเสริมให้เมืองชลมีความน่าดึงดูดในทุกมิติ

ปัจจุบันชลบุรีมีประชากรประมาณ 1,233,446 คน ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผู้โยกย้ายเข้ามาทำงานในภาคอุตสาหกรรมต่าง ๆ ที่ขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ทว่าเมื่อพูดถึงผู้คนพื้นถิ่นจริง ๆ ของชลบุรีแล้ว จะพบว่าคนชลบุรีมีอาชีพผูกพันอยู่กับท้องทะเล นาไร่ ทำปศุสัตว์ และทำเหมืองแร่ โดยลักษณะนิสัยของคนเมืองชลดั้งเดิมได้ชื่อว่าเป็นคนจริง ใช้ชีวิตเรียบง่าย ประหยัดคอดออม เอาการเอางาน หนักเอาเบาสู มีความเป็นมิตร และพร้อมต้อนรับผู้มาเยือนเสมอ แม้ทุกวันนี้สภาพบ้านเมืองของชลบุรีจะเจริญรุดหน้าไปมาก อีกทั้งมีผู้คนต่างถิ่นโยกย้ายเข้ามาอาศัยผสมกลมกลืนกับชนดั้งเดิม ทว่าคนเมืองชลก็ยังคงรักษาขนบธรรมเนียมและประเพณีอันดีงามของตนเอาไว้ได้อย่างเหนียวแน่น สะท้อนออกมาในรูปแบบงานเทศกาลประจำปีต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นงานบุญกลางบ้าน และงานเครื่องจักสานพนัสนิคม งานประเพณีวันไหล (งานก่อพระทรายวันไหล) ในช่วงหลังวันสงกรานต์ งานประเพณีกองข้าวอำเภอสรีราชา งานประเพณีวิ่งควายอันคึกคักสนุกสนาน รวมถึงงานแห่พระพุทธรูปหิงค์และงานกาชาดชลบุรี เป็นต้น เหล่านี้ล้วนแสดงให้เห็นประจักษ์ถึงเอกลักษณ์ความโดดเด่นของคนชลบุรีได้อย่างชัดเจน

คนเมืองชลในปัจจุบันนับถือศาสนาพุทธมากถึง ร้อยละ 97 ส่วนที่เหลือนับถือศาสนาคริสต์ อิสลาม และอื่น ๆ โดยผสมผสานความเชื่อความศรัทธาในสิ่งศักดิ์สิทธิ์เข้าไปในศาสนาที่ตนนับถือด้วย เช่น เมื่อถึงช่วงเทศกาลกินเจประมาณเดือนตุลาคมของทุกปี ผู้คนที่ศรัทธาก็จะพากันนุ่งขาวห่มขาว งดการบริโภคเนื้อสัตว์แล้วเดินทางไปร่วมสวดมนต์บำเพ็ญทานยังโรงเจต่าง ๆ ทั่วจังหวัดชลบุรี หรืออีกตัวอย่างหนึ่งที่ได้ชัดเจนก็คือคนเมืองชลมักเดินทางไปที่เขาสามมูข เพื่อสักการะและขอพรจากเจ้าแม่สามมูข บริเวณเขาสามมูขซึ่งไม่ห่างจากหาดบางแสนและอ่างศิลา สองตัวอย่างนี้คือความเชื่อของชาวจีนที่ผสมผสานรวมเป็นเนื้อเดียวกับความศรัทธาท้องถิ่นจนไม่สามารถแยกออกจากกันได้

ชลบุรีเป็นย่านชุมชนจีนที่ใหญ่ที่สุดในภาคตะวันออก คนจีนในชลบุรีส่วนใหญ่เป็นเชื้อสายแต้จิ๋ว ซึ่งเชี่ยวชาญการค้าและมีบทบาทสำคัญในเรื่องเศรษฐกิจ ประมง อุตสาหกรรม เกษตรกรรม และเข้ามาตั้งถิ่นฐานในช่วงต้นรัตนโกสินทร์ (รัชกาลที่ 2-3) อยู่แถบชายทะเลเมืองบางปลาสร้อย ทำการค้าและประมงอย่างกว้างขวาง จนมีเหลือส่งออกไปยังต่างประเทศ อีกทั้งเป็นผู้นำอ้อยเข้ามาปลูก และริเริ่มอุตสาหกรรมน้ำตาลทรายแถบอำเภอบ้านบึง อำเภอบางพลี และอำเภอบางละมุง ส่วนคนจีนที่อพยพเข้ามาในสมัยรัชกาลที่ 5 มักทำอาชีพปลูกผัก และเลี้ยงเป็ดอยู่ในบริเวณเดียวกัน สำหรับชนชาวลาวนั้นอพยพเข้ามาช่วงรัชกาลที่ 3 มีอาชีพทำไร่ทำนา และมีความสามารถพิเศษในการทำหัตถกรรมจักสาน ส่วนชาวมุสลิมอพยพเข้ามาตั้งแต่สมัยอยุธยา ปัจจุบันมีอาชีพทำสวนผลไม้ ไร่มันสำปะหลังและค้าขายในตลาด เป็นกลุ่มที่เคร่งครัดในประเพณีและศาสนา

สรุปความเป็นมาของจังหวัดชลบุรี

1. ยุคก่อนกรุงศรีอยุธยา พื้นที่ซึ่งปัจจุบันเป็นจังหวัดชลบุรีมีเมืองศรีโพธิ์และเมืองพระรถตั้งอยู่แล้ว โดยทุกวันนี้ยังมีหลักฐานความเป็นเมืองบางอย่างปรากฏชัดอยู่
2. ยุคกรุงศรีอยุธยา เมืองศรีโพธิ์และเมืองพระรถอาจเสื่อมไปแล้ว และมีชุมชนที่รวมกันอยู่หลายจุด ในลักษณะเป็นบ้านเมือง อาทิ บางทราย บางปลาสร้อย บางพระเรือ บางละมุง ฯลฯ
3. ยุครัตนโกสินทร์ แบ่งเป็น 3 ช่วงย่อย ๆ ได้แก่

ช่วงแรก (ก่อน พ.ศ. 2440 หรือ ร.ศ. 115) ช่วงนี้จังหวัดชลบุรียังไม่เกิดขึ้น แต่ได้มีเมืองต่าง ๆ ในพื้นที่เกิดขึ้นแล้ว คือ เมืองบางปลาสร้อย เมืองพนัสนิคม และเมืองบางละมุง

ช่วงสอง (หลัง พ.ศ. 2440 - 2475) ขณะนั้นคำว่า “จังหวัด” มีใช้แห่งเดียวในราชอาณาจักร คือ จังหวัดกรุงเทพมหานคร เข้าใจว่าคำว่า “เมืองชลบุรี” มีชื่อเรียกในช่วงนี้ โดยมีอำเภอเมืองบางปลาสร้อย (ที่ตั้งตัวเมือง) อำเภอพานทอง อำเภอบางละมุง และอำเภอพนัสนิคม อยู่ในเขตการปกครองระยะต้น ต่อมาในระยะหลังปี พ.ศ. 2460 จึงมีอำเภอศรีราชาและอำเภออื่น ๆ เกิดขึ้นรวมกันอยู่ในเขตเมืองชลบุรี

ช่วงสาม (ตั้งแต่ พ.ศ. 2475 จนถึงปัจจุบัน) มีการเปลี่ยนแปลงรูปการปกครองประเทศครั้งใหญ่จากระบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์เป็นระบอบประชาธิปไตย โดยพระราชบัญญัติระเบียบราชการบริหารแห่งราชอาณาจักรสยาม พ.ศ. 2476 ได้ยกเลิกเขตการปกครองแบบ “เมือง” ทั่วราชอาณาจักร แล้วตั้งขึ้นเป็น “จังหวัด” แทนโดยมีข้าหลวงประจำจังหวัดเป็นผู้ปกครองบังคับบัญชา เมืองชลบุรีจึงกลายเป็นจังหวัดชลบุรี และเปลี่ยนข้าหลวงประจำจังหวัดเป็นผู้ว่าราชการจังหวัด

วิถีชีวิตและเศรษฐกิจ

ชลบุรี เมืองชายทะเลที่ได้รับการกล่าวขานมากที่สุดแห่งบูรพาทิศ ดินแดนชายทะเลอันมั่งคั่งแห่งนี้ได้ผันผ่านกาลเวลาเป็นนนาน จากการเป็นเมืองท่าค้าขายคึกคักในอดีต พัฒนามาสู่เมืองเกษตร อุตสาหกรรม และท่องเที่ยว สิ่งนี้อาจสะท้อนคุณลักษณะสำคัญของคนเมืองชล ซึ่งมีความขยันและมองการณ์ไกล กอปรกับทรัพย์ในดินสินในน้ำ ต่างช่วยกันเอื้ออำนวยให้การพัฒนาในด้านต่าง ๆ เป็นไปอย่างสะดวกราบรื่น

จังหวัดชลบุรีตั้งอยู่ในภาคตะวันออกของประเทศไทย หรือริมฝั่งทะเลตะวันออกของอ่าวไทย ประมาณเส้นรุ้งที่ 12 องศา 30 ลิปดา - 13 องศา 43 ลิปดาเหนือ และเส้นแวงที่ 100 องศา 45 ลิปดา - 101 องศา 45 ลิปดาตะวันออก ระยะทางจากกรุงเทพมหานครตามเส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 34 (ถนนสายบางนา-ตราด) รวมระยะทางประมาณ 81 กิโลเมตร นอกจากนี้ยังมีเส้นทางหลวงพิเศษหมายเลข 7 หรือ Motorway (กรุงเทพฯ-ชลบุรี) ระยะทาง 79 กิโลเมตร ใช้ระยะเวลาในการเดินทางประมาณ 45 นาที จังหวัดชลบุรีมีพื้นที่ทั้งสิ้น 2,726,875 ไร่ (4,363 ตารางกิโลเมตร) คิดเป็นร้อยละ 0.85 ของพื้นที่ประเทศไทย (พื้นที่ของประเทศไทยประมาณ 320,696,875 ไร่ หรือ 513,115 ตารางกิโลเมตร)

ทิศเหนือ	ติดกับ	จังหวัดฉะเชิงเทรา
ทิศใต้	ติดกับ	จังหวัดระยอง
ทิศตะวันออก	ติดกับ	จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดระยอง
ทิศตะวันตก	ติดกับ	ชายฝั่งทะเลตะวันออกของอ่าวไทย

จังหวัดชลบุรีแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 11 อำเภอ 92 ตำบล 687 หมู่บ้าน การปกครองส่วนท้องถิ่นประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร 1 แห่ง เทศบาลเมือง 9 แห่ง เทศบาลตำบล 29 แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล 58 แห่ง และมีรูปแบบการปกครองพิเศษ 1 แห่ง คือ เมืองพัทยา แยกจากการปกครองของอำเภอบางละมุง เนื่องจากเป็นเมืองท่องเที่ยวระดับนานาชาติ ซึ่งมีการเจริญเติบโต อำเภอทั้ง 11 ของจังหวัดชลบุรี ได้แก่ อำเภอเมืองชลบุรี อำเภอพนัสนิคม อำเภอพานทอง อำเภอบ้านบึง อำเภอศรีราชา อำเภอเกาะจันทร์ อำเภอบ่อทอง อำเภอหนองใหญ่ อำเภอบางละมุง อำเภอสัตหีบ และอำเภอเกาะสีชัง

ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดชลบุรีมีการผสมผสานกันมากถึง 5 แบบ ทั้งที่ราบลูกคลื่นและเนินเขาที่ราบชายฝั่งทะเล ที่ราบลุ่มแม่น้ำบางปะกง พื้นที่สูงชันและภูเขา รวมถึงเกาะน้อยใหญ่อีกมากมาย ที่ราบลูกคลื่นและเนินเขา ของชลบุรี พบได้ทางด้านตะวันออกของจังหวัด ในเขตอำเภอบ้านบึง พนัสนิคม หนองใหญ่ ศรีราชา บางละมุง สัตหีบ และบ่อทอง พื้นที่นี้มีลักษณะสูง ๆ ต่ำ ๆ คล้ายลูกกระพรวน ปัจจุบันพื้นที่ส่วนใหญ่ถูกใช้ไปในการปลูกมันสำปะหลัง สำหรับที่ราบชายฝั่งทะเล นั้นพบตั้งแต่ปากแม่น้ำบางปะกงถึงอำเภอสัตหีบ เป็นที่ราบแคบ ๆ

ชายฝั่งทะเล มีภูเขาสูงเล็ก ๆ สลับเป็นบางตอน ถัดมาคือพื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำบางปะกง มีลำน้ำคลองหลวงยาว 130 กิโลเมตร ต้นน้ำอยู่ที่อำเภอบ่อทองและอำเภอบ้านบึง ผ่านพนัสนิคม ไปบรรจบเป็นคลองพานทองไหลลงสู่มแม่น้ำบางปะกง โดยดินตะกอนอันอุดมสมบูรณ์จากการพัดพาของแม่น้ำบางปะกงนี้เอง ได้ก่อให้เกิดที่ราบลุ่มเหมาะสมต่อการเกษตรกรรม ส่วน พื้นที่สูงชันและภูเขานั้น อยู่ตอนกลางและด้านตะวันออกของจังหวัด ตั้งแต่ อำเภอเมืองฯ บ้านบึง ศรีราชา หนองใหญ่ และบ่อทอง ที่อำเภอศรีราชานั้น เป็นต้นน้ำของอ่างเก็บน้ำบางพระ แหล่งน้ำอุปโภคบริโภคหลักแห่งหนึ่งของชลบุรี

จังหวัดชลบุรี มีชายฝั่งทะเลยาวถึง 160 กิโลเมตร ภูเขาแห่งคดโค้งสวยงาม เกิดเป็นหน้าผาหิน หาดทรายทอดยาว ป่าชายเลน ป่าชายหาด ฯลฯ ซึ่งอ่าวหลายแห่งสามารถพัฒนาไปเป็นท่าจอดเรือกำบังคลื่นลม ได้เป็นอย่างดี อาทิ ท่าจอดเรือรบที่อำเภอสัตหีบ เป็นต้น สำหรับเกาะ สำคัญ ๆ มีอยู่ไม่น้อยกว่า 46 เกาะ เช่น เกาะสีชัง เกาะค้างคาว เกาะรี้น เกาะไผ่ เกาะลอย เกาะล้าน เกาะครก เกาะสาก เกาะขาม เกาะแสมสาร และเกาะครามที่อยู่ในเขตทหารเรือของอำเภอสัตหีบ เป็นแหล่งเพาะพันธุ์และอนุบาลเต่าทะเลที่หายากและใกล้สูญพันธุ์ของไทย เป็นต้น โดยเกาะเหล่านี้ทำหน้าที่เป็นปราการธรรมชาติ ช่วยป้องกันคลื่นลม ทำให้ชลบุรีไม่ค่อยมีคลื่นขนาดใหญ่ ต่างจากจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ซึ่งมักมีคลื่นใหญ่กว่า ด้วยเหตุนี้เองชายฝั่งของชลบุรีจึงเต็มไปด้วยท่าจอดเรือประมง และเหมาะแก่การสร้างท่าจอดเรือพาณิชย์ขนาดใหญ่ อาทิ ท่าเรือแหลมฉบัง เป็นต้น

จังหวัดชลบุรีมีความสำคัญในทางเศรษฐกิจของประเทศอย่างมากในปี พ.ศ. 2552 จังหวัดชลบุรี มีจำนวนผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเป็นอันดับ 5 ของประเทศ และเป็นี่ 2 ของภาคตะวันออก รองจากจังหวัดระยอง (ตามตารางท้ายนี้) การขยายตัวของอุตสาหกรรมการผลิตเป็นปัจจัยหลักในการทำให้เศรษฐกิจของจังหวัดเติบโตอย่างรวดเร็ว ทั้งอุตสาหกรรมยานยนต์ อุตสาหกรรมปิโตรเคมี อุตสาหกรรมโลจิสติกส์ และอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ จังหวัดชลบุรีมีเขตนิคมอุตสาหกรรมจำนวนมาก ที่สำคัญ เช่น นิคมอุตสาหกรรมอมตะ นิคมอุตสาหกรรมบ่อวิน เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีท่าเรือน้ำลึกที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในประเทศคือ ท่าเรือน้ำลึกแหลมฉบัง

ตารางที่ 1 ผลผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ภาค และจังหวัด ตามราคาประจำปี
จำแนกเป็นรายภาค และจังหวัด พ.ศ. 2552

จังหวัด	มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม ในประเทศ ภาค และ จังหวัด (ล้านบาท)	ประชากร (1,000 คน)	รายได้เฉลี่ย ต่อหัวต่อปี (บาท)	การเรียงลำดับ รายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปี	
				ของ ภาค	ของ ประเทศ
ระยอง	550,202	597	921,251	1	1
				(ภาคตะวันออก)	
สมุทรสาคร	359,199	587	611,660	1	2
				(กทม. และ ปริมณฑล)	
พระนครศรีอยุธยา	394,816	769	513,625	1	3
				(ภาคกลาง)	
สมุทรปราการ	607,628	1,298	468,094	2	4
				(กทม. และ ปริมณฑล)	
ชลบุรี	460,733	1,196	385,366	2	5
				(ภาคตะวันออก)	
กรุงเทพมหานคร	2,352,180	6,866	342,605	3	6
				(กทม. และ ปริมณฑล)	

การที่จังหวัดชลบุรีจะมีอัตราการขยายตัวในทางเศรษฐกิจที่สูงอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ทศวรรษที่ 2530 ที่มีการประกาศให้ภาคตะวันออกเป็นเขตอุตสาหกรรม ปัญหาที่เกิดขึ้นในจังหวัดชลบุรีมีทั้งปัญหาเรื่องการขยายตัวของเมืองที่ขาดการวางแผนที่เหมาะสม ปัญหาเรื่องการย้ายถิ่นฐานของประชากรเข้ามาเป็นประชากรแฝง รวมถึงเรื่องปัญหามลภาวะและปัญหาสิ่งแวดล้อม

บทที่ 3

ประวัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี

ประเทศไทยนับตั้งแต่มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ มาเป็นการปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยการปฏิวัติของ “คณะราษฎร” เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475 ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองในรูปแบบของ “ตัวแทน” หรือ “ผู้แทนราษฎร” ปัจจุบันเรียกว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือที่ชาวบ้านเรียกกันว่า ส.ส. จนติดปากมามองย้อนอดีตของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จ.ชลบุรีกันบ้างว่ามีประวัติความเป็นมาอย่างไร

การเลือกตั้งครั้งแรกของการเมืองไทยคือ เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2476 โดยเลือกตั้งโดยใช้จังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง โดยกำหนดสัดส่วนของประชากร 1 ต่อ 200,000 คน การเลือกตั้งครั้งนี้ นายนิติ ไสร์ดี ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชลบุรีคนแรก โดยมีพระยามโนปกรณ์นิติธาดา เป็นนายกรัฐมนตรีคนแรกของไทย

ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 2 เกิดขึ้นเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน พ.ศ. 2480 การเลือกตั้งโดยตรงแบบแบ่งเขต เขตละ 1 คน โดยใช้อัตราส่วนประชากร 1 ต่อ 200,000 คน ผู้ได้รับเลือกตั้งคือ นายเสงี่ยม เจริญฮวด โดยมี พระยาพหลพลพยุหเสนา เป็นนายกรัฐมนตรี

การเลือกตั้งครั้งที่ 3 เกิดขึ้นเมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน พ.ศ. 2481 การเลือกตั้งใช้ลักษณะรูปแบบการเลือกตั้งแบบครั้งที่ 2 นายจันทระเขต ฉัตรภูติ ได้รับการเลือกตั้งมีพลเอกหลวงพิบูลสงคราม ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

การเลือกตั้งครั้งที่ 4 มีขึ้นเมื่อวันที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2489 การเลือกตั้งยังคงใช้อัตราส่วนประชากร 1 ต่อ 200,000 คน ผู้ได้รับเลือกตั้งในสมัยนั้นคือ นายธรรมบุญ เทียนเงิน และหม่อมเจ้านนทียาวัด สวัสดิวัตน์ โดยมี พันตรีควง อภัยวงศ์ ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ทั้งนี้ หม่อมเจ้านนทียาวัด สวัสดิวัตน์ ได้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ในรัฐบาลชุดที่ พลเรือตรีถวัลย์ อารังนาวาสวัสดิ์ เป็นนายกรัฐมนตรี

การเลือกตั้งครั้งที่ 5 มีขึ้นเมื่อวันที่ 29 มกราคม พ.ศ. 2491 การเมืองเริ่มมีการเปลี่ยนแปลง โดยมี 2 สภาคือ วุฒิสภา และสภาผู้แทนราษฎร ในการเลือกตั้งครั้งนี้ ใช้จังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง ปรากฏว่า นายชวลิต อภัยวงศ์ ได้รับการเลือกตั้ง มี นายควง อภัยวงศ์ ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

การเลือกตั้งครั้งที่ 6 มีขึ้นเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2495 โดยใช้จังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง นายชาย สุธังคะ ได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชลบุรี มี จอมพล ป. พิบูลสงคราม ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

การเลือกตั้งครั้งที่ 7 มีขึ้นเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2500 เริ่มมีการลดอัตราส่วนของประชากร เป็น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 1 คน ต่อ 150,000 คน จังหวัดชลบุรีมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ 2 คน ผู้ได้รับการเลือกตั้ง คือ พลตรีศิริ สิริโยธิน และพันเอกประยง เฉลิมสุข สังกัดพรรคเสรีมนังคศิลา ทั้งคู่เป็นนักการเมืองในสังกัดขอยราชครู โดย พลตรีศิริ สิริโยธิน เป็นผู้ที่ได้รับการสนับสนุนจากเครือข่ายโรงงานน้ำตาล และโรงงานสุราภาคตะวันออก ท่านได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ยาวนานคนหนึ่งของจังหวัดชลบุรี ต่อมาเกิดเหตุการณ์การปฏิวัติด้วยเหตุการ์ณเลือกตั้งสกปรก ทั้งนี้ คณะปฏิวัติเสนอชื่อให้ นายพจน์ สารสิน ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ซึ่งตามมาด้วยการประกาศยุบสภาผู้แทนราษฎรเพื่อให้มีการเลือกตั้งใหม่

การเลือกตั้งครั้งที่ 8 มีขึ้นเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2500 จังหวัดชลบุรีมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้จำนวน 2 คน ผู้ได้รับการเลือกตั้งคือ นายธรรมบุญ เทียนเงิน สังกัดพรรคประชาธิปัตย์ และ พลตรีศิริ สิริโยธิน ลงสมัครอิสระ เนื่องจากพรรคเสรีมนังคศิลาถูกลบหาทลงจากการปฏิวัติ หลังการเลือกตั้งมี พลโทถนอม กิตติขจร ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

การเลือกตั้งครั้งที่ 9 มีขึ้นเมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2512 การเลือกตั้งครั้งนี้มีเป็นการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญฉบับปี 2511 เป็นการเลือกตั้งหลังจากที่ว่างเว้นมานานถึง 11 ปี จังหวัดชลบุรีมีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพิ่มขึ้น 1 คน จากเดิมจากเดิมที่มี 2 คน รวมมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 3 คน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ 3 คน ผู้ได้รับเลือกตั้งคือ นายประสงค์ เนื่องจำนงค์ ลงสมัครอิสระ พลตรีศิริ สิริโยธิน สังกัดพรรคสหประชาไทย และนายอุทัย พิมพีใจชน สังกัดพรรคประชาธิปัตย์ หลังการเลือกตั้ง จอมพลถนอม กิตติขจร ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ตัวของนายประสงค์นั้นมิจริงกิจด้านการเกษตรแบบการมีที่ดินขนาดใหญ่เพาะปลูกเพื่อการค้า (Plantation) ในอำเภอบ้านบึง เป็นเจ้าของที่ดินรายใหญ่ของอำเภอบ้านบึง ส่วน พลตรีศิริ สิริโยธิน เดิมเป็นนักการเมืองสังกัดพรรคมนังคศิลาซึ่งเป็นเครือข่ายนักการเมืองกลุ่มขอยราชครู ต่อมาได้ปรับเปลี่ยนมาลงสมัครพรรคสหประชาไทยโดยเขามีความสนิทสนมกับ จอมพลถนอม กิตติขจร และจอมพลประภาส จารุเสถียร ส่วนนายอุทัย พิมพีใจชน นั้นเป็นนักการเมืองหนุ่มจากอำเภอบ้านบึง เพิ่งสำเร็จการศึกษานิติศาสตรบัณฑิต

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และเนติบัณฑิต เป็นคนรุ่นใหม่ที่มีฝีปากกล้า ใช้เวทีการหาเสียงโจมตีการบริหารงานของรัฐบาลเผด็จการ รัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งบริหารประเทศได้ประมาณสองปี ในปี พ.ศ. 2514 จอมพลถนอมฯ ได้ทำการรัฐประหารยึดอำนาจ และได้ทำการปกครองประเทศ จนกระทั่งเกิดเหตุการณ์ “วันมหาวิปโยค” เมื่อวันที่ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516 ส่งผลให้ จอมพลถนอมฯ และพวก ต้องหลบหนีออกนอกประเทศ

การเลือกตั้งครั้งที่ 10 มีขึ้นเมื่อวันที่ 26 มกราคม พ.ศ. 2518 การเลือกตั้งเป็นแบบแบ่งเขตเรียงเบอร์ จังหวัดชลบุรีมีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพิ่มขึ้น 1 คน จากเดิมจากเดิมที่มี 3 คน รวมมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 4 คน เป็นการเลือกตั้งครั้งแรกหลังจากที่มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองหลัง 16 ตุลาคม พ.ศ. 2516 บรรยากาศการเลือกตั้งเป็นไปอย่างคึกคัก มีพรรคการเมืองจำนวนมากส่งผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยจังหวัดชลบุรีแบ่งออกเป็น 2 เขต ผลการเลือกตั้งผู้ชนะการเลือกตั้งได้แก่ เขต 1 นายอุทัย พิมพ์ใจชน สังกัดพรรคประชาธิปัตย์ นายบุญชู โรจนเสถียร สังกัดพรรคกิจสังคม นายอุทัย พิมพ์ใจชน ได้รับความนิยมนิยมชอบจากชาวชลบุรีอย่างมากจากการที่กล้าหาญฟ้องจอมพลถนอม กิตติขจร ในช่วงที่ประเทศปกครองโดยเผด็จการทหาร และถูกจำคุกจากการกระทำดังกล่าว จึงชนะเลือกตั้งไปอย่างง่ายดาย² ส่วนนายบุญชู โรจนเสถียร นั้นได้รับเลือกเนื่องจากเป็นชาวชลบุรีโดยกำเนิด เขาเป็นผู้บริหารระดับสูงของธนาคารกรุงเทพ จำกัด และด้วยการชักนำสู่วงการเมืองโดย หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช พาเข้าพบและรับการสนับสนุนจาก นายจุมพล สุขภารังษี หรือ เสี่ยจิว ผู้กว้างขวางในจังหวัดชลบุรีในขณะนั้น ส่วนเขต 2 นั้น ผู้ที่ได้รับเลือก คือ นายตรงค์ สิงห์โตทอง สังกัดพรรคสันติชน และนายประจวบ ศิริรวิวาท นายตรงค์ สิงห์โตทอง หรือ เสี่ยซ้อย นั้นเป็นผู้กว้างขวางในวงการพืชผลการเกษตรโดยเฉพาะบรรดาชาวไร่อ้อยในแถบอำเภอรอบนอกของจังหวัดชลบุรี ภายหลังการเลือกตั้ง หม่อมราชวงศ์เสนีย์ ปราโมช หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

การเลือกตั้งครั้งที่ 11 มีขึ้นเมื่อวันที่ 4 เมษายน พ.ศ. 2519 ผลการเลือกตั้งในครั้งนี้อย่างนี้ได้รับการเลือกตั้งมาจากพรรคการเมืองที่หลากหลายทั้ง พรรคประชาธิปัตย์ พรรคชาติไทย และพรรคกิจสังคม ดังนี้ เขต 1 นายบุญชู โรจนเสถียร สังกัดพรรคกิจสังคม และนายอุทัย พิมพ์ใจชน สังกัดพรรคประชาธิปัตย์ เขต 2 พลตรีศิริ สิริโยธิน สังกัดพรรคชาติไทย และนายประสิทธิ์ จิตต์อารีย์ สังกัดพรรคประชาธิปัตย์ ภายหลังการเลือกตั้ง หม่อมราชวงศ์เสนีย์ ปราโมช ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี และสภาได้สิ้นสุดลงเมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง โดย พลเรือเอกสงัด ชลออยู่ เป็นหัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ทำการยึดอำนาจเมื่อวันที่ 6 ตุลาคม พ.ศ. 2519 นายอุทัย พิมพ์ใจชน ได้รับเลือกเป็นประธานสภาผู้แทนราษฎร

² นายอุทัย พิมพ์ใจชน เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสมัยแรกเมื่อ พ.ศ. 2512 สังกัดพรรคประชาธิปัตย์ จนกระทั่งเกิดรัฐประหาร 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2514 จอมพลถนอม กิตติขจร และจอมพลประภาส จารุเสถียร ยึดอำนาจตัวเอง นายอุทัย พิมพ์ใจชน พร้อมด้วย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อีก 2 คน คือ นายอนันต์ ภัคดีประไพ และนายบุญเกิด หิรัญคำ ได้ยื่นฟ้องต่อศาลอาญาให้ดำเนินคดีต่อคณะปฏิวัติในข้อหากบฏ ถือเป็นการท้าทายอำนาจของผู้มีอำนาจอย่างตรงไปตรงมา แต่แล้วศาลได้ตีความว่าที่จอมพล ถนอม ทำถูกต้องหมดแล้วเพราะอยู่ในฐานะรัฐธาปัตย์ และทำให้ทั้งสามคนตกเป็นจำเลย และถูกจำคุก ทั้งสามถูกปล่อยตัวในเวลาหลังจากเหตุการณ์ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516

การเลือกตั้งครั้งที่ 12 มีขึ้นในวันที่ 22 เมษายน พ.ศ. 2522 เป็นการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2521 ในการเลือกตั้งครั้งนี้จังหวัดชลบุรีมีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพิ่มขึ้น 1 คน จากเดิมที่มี 4 คน รวมมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 5 คน เป็นครั้งแรกที่พรรคกิจสังคมสามารถยึดพื้นที่การเลือกตั้งส่วนใหญ่ในจังหวัดชลบุรี ผลการเลือกตั้งเป็นดังนี้ เขต 1 นายประโยชน์ เนื่องจำนงค์ ลงสมัครอิสระ นายตรงค์ สิงห์โตทอง สังกัดพรรคกิจสังคม นายโกวิท ศรีสวัสดิ์ สังกัดพรรคกิจสังคม เขต 2 พลตรีศิริ สิริโยธิน สังกัดพรรคชาติไทย (ต่อมาได้ถึงแก่กรรมขณะดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และได้มีการเลือกตั้งซ่อม ทำให้ นายคณิต บุญสุวรรณ สังกัดพรรคกิจสังคมได้รับเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 22 ตุลาคม 2522) จำสิบเอก อุดม โอภาศรี สังกัดพรรคกิจสังคม ในการเลือกตั้งครั้งนี้ ผู้มีสิทธิพลในท้องถิ่นเริ่มเข้ามามีบทบาทในทางการเมืองของจังหวัดชลบุรีโดย เขต 1 ตระกูลเนื่องจำนงค์ และตระกูลสิงห์โตทอง และเขต 2 ตระกูลคุณปลื้ม โดยกำนันเป๊าะ (นายสมชาย คุณปลื้ม) ภายหลังการเลือกตั้ง พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

การเลือกตั้งครั้งที่ 13 มีขึ้นเมื่อวันที่ 18 เมษายน พ.ศ. 2526 เป็นการเลือกตั้งครั้งที่ 2 ตามรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2521 จังหวัดชลบุรีมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดจำนวน 5 คน พรรคกิจสังคมยังคงเป็นพรรคที่ได้รับความนิยมในจังหวัด ได้รับเลือก 3 ที่นั่ง เริ่มมีผู้สมัครที่เป็นเครือญาติตระกูลคุณปลื้ม ลงสมัครและได้รับเลือกตั้งเป็นครั้งแรก คือ นายนิคม แสนเจริญ น้องภรรยาของกำนันเป๊าะ ลงสมัครในนามพรรคกิจสังคม ผลการเลือกตั้งเป็น ดังนี้ เขต 1 นายประโยชน์ เนื่องจำนงค์ สังกัดพรรคชาติประชาธิปไตย นายตรงค์ สิงห์โตทอง สังกัดพรรคกิจสังคม และนายอุทัย พิมพ์ใจชน สังกัดพรรคก้าวหน้า³ เขต 2 นายนิคม แสนเจริญ และนายสันตศัถ์ จรุง งามพิเชษฐ์ สังกัดพรรคกิจสังคม ผลการเลือกตั้งแสดงถึงบารมีทางการเมืองของ 3 ตระกูลใหญ่ของจังหวัดชลบุรี คือ คุณปลื้ม เนื่องจำนงค์ และสิงห์โตทอง โดยแต่ละตระกูลต่างมีพื้นที่ของตนเอง⁴ ภายหลังการเลือกตั้ง พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ได้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

การเลือกตั้งครั้งที่ 14 มีขึ้นในวันที่ 27 กรกฎาคม พ.ศ. 2529 จังหวัดชลบุรีมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ทั้งหมด 5 คน เขต 1 นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์ สังกัดพรรคชาติประชาธิปไตย นายอุทัย พิมพ์ใจชน สังกัดพรรคก้าวหน้า พันตำรวจโทรุ่งโรจน์ เรืองฤทธิ์ สังกัดพรรคก้าวหน้า เขต 2 นายนิคม แสนเจริญ และนายสันตศัถ์ จรุง งามพิเชษฐ์ สังกัดพรรคกิจสังคม ผลการเลือกตั้งครั้งนี้แสดงถึงบารมีทางการเมืองของกลุ่มตระกูลคุณปลื้ม ที่สามารถชนะการเลือกตั้งในเขต 2 จังหวัดชลบุรีโดยสนับสนุนให้ผู้สมัครทั้งสอง คือ นายนิคม แสนเจริญ และนายสันตศัถ์ จรุง งามพิเชษฐ์ ชนะการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้สองสมัยติดต่อกัน

³ ในปี พ.ศ. 2522 เมื่อ หม่อมราชวงศ์เสนีย์ ปราโมช หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ ได้พ้นวาระและประกาศวางมือการเมือง นายอุทัยได้ลงแข่งขันเป็นหัวหน้าพรรคคนต่อไป กับนายชวน หลีกภัย เพื่อนสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์รุ่นเดียวกัน และ พันเอก (พิเศษ) ถนัด คอมันตร์ ซึ่งเป็นบุคคลภายนอก ท่ามกลางการจับตามองของหลายฝ่าย โดยนายอุทัยได้รับการสนับสนุนจาก นายธรรมบุญ เทียนเงิน อดีตเลขาธิการพรรค ด้วยความเป็นคนชลบุรีด้วยกัน ปรากฏว่าที่ประชุมพรรคได้เลือก พันเอก (พิเศษ) ถนัด คอมันตร์ เป็นหัวหน้าพรรคคนต่อไป หลังจากนั้นไม่นาน นายอุทัยก็ได้ลาออกไปตั้งพรรคการเมืองของตัวเองทั้งพรรคก้าวหน้า และตั้งพรรคเอกภาพในเวลาต่อมา บทบาททางการเมืองของตระกูลทั้งสามนั้นแสดงชัดเจนภายหลังการเสียชีวิตอย่างกะทันหันของนายจุมพล สุขภารังษี หรือ เสี่ยจิว ในปี พ.ศ. 2525

⁴ บทบาททางการเมืองของตระกูลทั้งสามนั้นแสดงชัดเจนภายหลังการเสียชีวิตอย่างกะทันหันของนายจุมพล สุขภารังษี หรือ เสี่ยจิว ในปี พ.ศ. 2525

การเลือกตั้งครั้งที่ 15 มีขึ้นเมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม พ.ศ. 2531 จังหวัดชลบุรีมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้ทั้งหมด 6 คน เขต 1 นายนิคม แสนเจริญ สังกัดพรรคกิจสังคม ได้ย้ายเขตลงสมัครรับเลือกตั้งใหม่ เพื่อขยายผลทางการเมืองโดยย้ายจากเขต 2 มาลงสมัครในเขต 1 ผลการเลือกตั้งเขต 1 นายอุทัย พิมพ์ใจชน สังกัดพรรคก้าวหน้า และนายเทอดธรรม อัมราลิขิต สังกัดพรรคกิจสังคม เขต 2 นายตรงค์ สิงห์โตทอง สังกัดพรรคก้าวหน้า นายสันตศัภัย จรุงญู งามพิเชษฐ์ และนายถาวร ตรีรัตน์ณรงค์ สังกัดพรรคกิจสังคม การเลือกตั้ง เขต 1 ภายหลังการเลือกตั้ง พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ หัวหน้าพรรคชาติไทย ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ช่วงนี้ได้มีการยึดอำนาจการปกครองโดย พลเอกสุนทร คงสมพงษ์

การเลือกตั้งครั้งที่ 16 มีขึ้นเมื่อวันที่ 22 มีนาคม พ.ศ. 2535 หรือเรียกกันว่าการเลือกตั้ง 35/1 ภายใต้อัตลักษณ์ฉบับปี 2534 บรรยากาทางการเมืองในขณะนั้นเป็นไปโดยมีอิทธิพลทางการเมืองในระดับชาติ ที่มีกลุ่มทหาร จปร. 5 แคนนำการปฏิวัติปี พ.ศ. 2534 ตามมาด้วยการประกาศอัยตตรวจสอบทรัพย์สิน นักการเมือง การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองดังกล่าวผลักดันให้เกิดพรรคสามัคคีธรรมขึ้นเพื่อรองรับผลการเลือกตั้งทั่วไป ภายหลังจากวันที่ 5 เมษายน 2534 ที่นายแคล้ว ธนิกุล ผู้กว้างขวางในวงการการพนันมวยถูกสังหารโหด ในปี พ.ศ. 2534 กลุ่มตระกูลคุณปลื้ม ได้ย้ายสังกัดจากพรรคกิจสังคมเข้ามาสังกัดพรรคสามัคคีธรรม การเลือกตั้งทั่วไปในครั้งนี้จังหวัดชลบุรีมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ทั้งหมด 6 คน ในช่วงหาเสียงเลือกตั้ง นายนิคม แสนเจริญ เกิดประสบอุบัติเหตุทางรถยนต์เสียชีวิต ถือเป็นความสูญเสียของกลุ่มตระกูลคุณปลื้ม ส่งผลให้การเลือกตั้งบางเขตพลิกผัน ผลการเลือกตั้งผู้ได้รับเลือก เขต 1 นายเทอดธรรม อัมราลิขิต และนายสง่า ธนสงวนวงศ์ สังกัดพรรคสามัคคีธรรม นางสาวเสาวลักษณ์ สุริยาทิพย์ สังกัดพรรคเอกภาพ เขต 2 นายสันตศัภัย จรุงญู งามพิเชษฐ์ นายสนธยา คุณปลื้ม พรรคสามัคคีธรรม และนายอุทัย พิมพ์ใจชน สังกัดพรรคเอกภาพ ถือเป็นครั้งแรกที่นายอุทัย มาลงสมัครในเขต 2 หลังจากที่ เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขต 1 มาตั้งแต่การเลือกตั้ง ปี พ.ศ. 2518 ภายหลังจากการเลือกตั้ง พลเอกสุจินดา คราประยูร ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี การเมืองในช่วงนี้เกิดความวุ่นวายจนทำให้เกิดเหตุการณ์ “พฤษภาทมิฬ”

การเลือกตั้งครั้งที่ 17 เกิดขึ้นหลังเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ ถือเป็นกาสิ้นสุดทางอำนาจทางการเมืองของกลุ่ม จปร. 5 และพรรคสามัคคีธรรม ภายหลังจากการประกาศยุบสภา การเลือกตั้งทั่วไปมีขึ้นเมื่อวันที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2535 หรือเรียกกันว่า การเลือกตั้ง 2535/2 จังหวัดชลบุรีมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมด 6 คน กลุ่มตระกูลคุณปลื้ม ได้วิเคราะห์สถานการณ์ทางการเมืองในขณะนั้นว่ามีการแยกฝ่ายระหว่างพรรคเทพกับพรรคมาร พรรคสามัคคีธรรมได้รับผลกระทบทางการเมืองอย่างรุนแรงจากเหตุการณ์ดังกล่าวถูกมองว่าเป็นต้นเหตุของการนองเลือดและเป็นพรรคมารถือเป็นตัวแทนเผด็จการทหาร สมาชิกจำนวนมากได้ลาออกไปสังกัดพรรคการเมืองอื่น กลุ่มตระกูลคุณปลื้ม ได้ออกจากพรรคและเข้าร่วมกับพรรคชาติพัฒนา ซึ่งมี พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ เป็นหัวหน้าพรรค ผลการเลือกตั้งผู้ได้รับเลือก เขต 1 นายคณิน บุญสุวรรณ นางสาว เสาวลักษณ์ สุริยาทิพย์ สังกัดพรรคเอกภาพ นายวิทยา คุณปลื้ม สังกัดพรรคชาติพัฒนา เขต 2 นายอุทัย พิมพ์ใจชน นายธงชัย พิมพ์สกุล สังกัดพรรคเอกภาพ และนายสนธยา คุณปลื้ม พรรคชาติพัฒนา ภายหลังจากการเลือกตั้งมีนายชวน หลีกภัย หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

การเลือกตั้งครั้งที่ 18 มีขึ้นเมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2538 ถึงจุดอวสานของนักการเมืองชื่อดัง นายอุทัย พิมพ์ใจชน ผู้ได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี ถึง 8 สมัยติดต่อกัน การเลือกตั้งครั้งนี้ถือเป็นการประกาศศักราชที่เด็ดขาดในทางการเมืองระดับจังหวัดของกลุ่มตระกูลคุณปลื้มหรือกลุ่มบ้านใหญ่ที่นำโดย กำนันเป๊าะ ผู้สมัครจากพรรคชาติไทยทั้งหมดได้รับเลือกตั้งยกทีมเป็นครั้งแรก ผู้ที่ได้รับเลือกมีดังนี้ เขต 1 นายวิทยา คุณปลื้ม นายสง่า ธนสงวนวงศ์ นายสมชาย สหชัยรุ่งเรือง สังกัดพรรคชาติไทย เขต 2 นายสนธยา คุณปลื้ม นายสันตศัถ์ย์ จรูญ งามพิเชษฐ์ และนายสุรสิทธิ์ นิติวุฒิวรรักษ์ สังกัดพรรคชาติไทย ภายหลังการเลือกตั้ง มีนายบรรหาร ศิลปอาชาดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

การเลือกตั้งครั้งที่ 19 มีขึ้นเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2539 จังหวัดชลบุรีมีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพิ่มขึ้นจากเดิมอีก 1 คน รวมทั้งจังหวัดมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ทั้งหมด 7 คน กลุ่มบ้านใหญ่ยังแสดงความยิ่งใหญ่ประกาศชัยชนะยกทีมอีกครั้งหนึ่ง กวาดเก้าอี้ทั้งหมด ดังนี้ เขต 1 นายวิทยา คุณปลื้ม นายสง่า ธนสงวนวงศ์ นายสมชาย สหชัยรุ่งเรือง สังกัดพรรคชาติไทย เขต 2 นายสนธยา คุณปลื้ม นายสันตศัถ์ย์ จรูญ งามพิเชษฐ์ เขต 3 นายสุรสิทธิ์ นิติวุฒิวรรักษ์ และนายชาญศักดิ์ ขวลิทธนิธิธรรม สังกัดพรรคชาติไทย ภายหลังการเลือกตั้ง พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ หัวหน้าพรรคความหวังใหม่ ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

การเลือกตั้งครั้งที่ 20 มีขึ้น วันที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2544 เป็นการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกตามรัฐธรรมนูญฉบับปี 2540 ในการเลือกตั้งครั้งนี้เขตการเลือกตั้งเป็นแบบแบ่งเขตเบอร์เดียว เขตละ 1 คน จังหวัดชลบุรีมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ 7 คน ผลการเลือกตั้ง เขต 1 นายสง่า ธนสงวนวงศ์ พรรคชาติไทย เขต 2 นายวิทยา คุณปลื้ม พรรคชาติไทย เขต 3 นายสมชาย สหชัยรุ่งเรือง พรรคชาติไทย เขต 4 นายสุรสิทธิ์ นิติวุฒิวรรักษ์ พรรคชาติไทย เขต 5 นายอิทธิพล คุณปลื้ม พรรคชาติไทย เขต 6 นายชาญศักดิ์ ขวลิทธนิธิธรรม พรรคชาติไทย เขต 7 พลเรือโทโรช วิภัติภูมิประเทศ สังกัดพรรคไทยรักไทย ภายหลังการเลือกตั้ง พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร หัวหน้าพรรคไทยรักไทย ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

ตารางที่ 2 การกำหนดเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง จังหวัดชลบุรี พ.ศ. 2544 จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 7 คน จำนวน 7 เขตเลือกตั้ง จำนวน 902 หน่วยเลือกตั้ง

เขตเลือกตั้งที่	จำนวนหน่วยเลือกตั้ง	ท้องที่ที่ประกอบเป็นเขตเลือกตั้ง
1	125	1. อำเภอเมืองชลบุรี (เฉพาะตำบลบ้านสวน ตำบลเสม็ด ตำบลห้วยกะปิ ตำบลหนองรี ตำบลหนองข้างคอก ตำบลบ้านปึก ตำบลอ่างศิลา ตำบลแสนสุข และตำบลเหมือง)
2	123	1. อำเภอเมืองชลบุรี (ยกเว้นตำบลบ้านสวน ตำบลห้วยกะปิ ตำบลหนองรี ตำบลหนองข้างคอก ตำบลเสม็ด ตำบลบ้านปึก ตำบลอ่างศิลา ตำบลแสนสุข และตำบลเหมือง) 2. อำเภอบ้านบึง (เฉพาะตำบลหนองขี้ซาก) 3. อำเภอพานทอง
3	153	1. อำเภอพนัสนิคม 2. กิ่งอำเภอเกาะจันทร์
4	134	1. อำเภอบ้านบึง (ยกเว้น ตำบลหนองขี้ซาก) 2. อำเภอปอทอง 3. อำเภอหนองใหญ่
5	117	1. อำเภอศรีราชา (เฉพาะ ตำบลศรีราชา ตำบลบางพระ ตำบลสุรศักดิ์ ตำบลหนองขาม ตำบลเขาคันทรง ตำบลบึง และตำบลปอวิน)
6	132	1. อำเภอบางละมุง (เฉพาะ ตำบลนาเกลือ ตำบลบางละมุง ตำบลตะเคียนเตี้ย ตำบลหนองปลาไหล และตำบลหนองปรือ) 2. อำเภอศรีราชา (เฉพาะตำบลทุ่งสุขลา) 3. อำเภอเกาะสีชัง
7	118	1. อำเภอสัตหีบ 2. อำเภอบางละมุง (ยกเว้น ตำบลนาเกลือ ตำบลบางละมุง ตำบลตะเคียนเตี้ย ตำบลหนองปลาไหล และตำบลหนองปรือ)

การเลือกตั้งครั้งที่ 21 เกิดขึ้นเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548 เป็นการเลือกตั้งทั่วไปครั้งที่สองตามรัฐธรรมนูญฉบับปี 2540 กลุ่มตระกูลคุณปลื้ม วิเคราะห์สถานการณ์ทางการเมืองถึงกระแสความนิยมของประชาชนที่มีต่อนโยบายของพรรคไทยรักไทย ได้ย้ายพรรคจากพรรคชาติไทยมาพรรคไทยรักไทย ซึ่งผลการเลือกตั้งในระดับประเทศพรรคไทยรักไทยได้รับเลือกเข้ามามากที่สุด ในประวัติศาสตร์การเลือกตั้งทั่วไปของประเทศไทย ในจังหวัดชลบุรี พรรคไทยรักไทยกวาดเก้าอี้จังหวัด ผู้ได้รับเลือกตั้ง ดังนี้ เขต 1 นายสง่า ธนสงวนวงศ์ เขต 2 นายอัมรินทร์ ตั้งประกอบ ลูกชายกำนันน้อง (นายวัฒนา ตั้งประกอบ) น้องเขยกำนันเป๊าะ เขต 3 นายวิทยา คุณปลื้ม เขต 4 นายสุรสิทธิ์ นิติวุฒิวรวัชร เขต 5 นายอิทธิพล คุณปลื้ม เขต 6 นายชาญยุทธ เสงตระกูล เขต 7 พลเรือโทโรช วิกิตภูมิประเทศ ภายหลังจากเลือกตั้ง พันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี นอกจากนี้ยังมีการเลือกตั้งอีกครั้งหนึ่งการเลือกตั้งครั้งที่ 22 คือ วันที่ 2 เมษายน 2549 ถือว่าการเลือกตั้งในครั้งนี้เป็นโมฆะ และเกิดเหตุการณ์รัฐประหาร 19 กันยายน พ.ศ. 2549

ตารางที่ 3 เขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง จังหวัดชลบุรี พ.ศ. 2549
จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 8 คน จำนวน 8 เขตเลือกตั้ง จำนวน 1,260 หน่วยเลือกตั้ง

เขตเลือกตั้งที่	จำนวนหน่วยเลือกตั้ง	ท้องที่ที่ประกอบเป็นเขตเลือกตั้ง
1	157	1. อำเภอเมืองชลบุรี (เฉพาะตำบลแสนสุข ตำบลเหมือง ตำบลบ้านปึก ตำบลเสม็ด ตำบลอ่างศิลา และตำบลบ้านสวน)
2	156	1. อำเภอเมืองชลบุรี (ยกเว้นตำบลแสนสุข ตำบลเหมือง ตำบลบ้านปึก ตำบลเสม็ดตำบลอ่างศิลา และตำบลบ้านสวน) 2. อำเภอพานทอง (เฉพาะ ตำบลบางนาง ตำบลบ้านเก่า และตำบลหนองตำลึง)
3	183	1. อำเภอพนัสนิคม 2. อำเภอพานทอง (ยกเว้นตำบลบางนางตำบลบ้านเก่า และตำบลหนองตำลึง)
4	156	1. อำเภอบ้านบึง (เฉพาะตำบลหนองซาก ตำบลหนองอิรุณ และตำบลหนองไผ่แก้ว) 2. กิ่งอำเภอเกาะจันทร์ 3. อำเภอบ่อทอง 4. อำเภอหนองใหญ่
5	164	1. อำเภอศรีราชา (เฉพาะตำบลบางพระตำบลหนองขาม ตำบลสุรศักดิ์ ตำบลทุ่งสุขลา และตำบลศรีราชา) 2. อำเภอเกาะสีชัง

เขตเลือกตั้งที่	จำนวนหน่วยเลือกตั้ง	ท้องที่ที่ประกอบเป็นเขตเลือกตั้ง
6	158	1. อำเภอบางละมุง (เฉพาะตำบลเขาไม้แก้ว ตำบลโป่ง ตำบลตะเคียนเตี้ย และตำบลบางละมุง) 2. อำเภอศรีราชา (ยกเว้นตำบลบางพระตำบลหนองขาม ตำบลสุรศักดิ์ ตำบลทุ่งสุขลา และตำบลศรีราชา) 3. อำเภอบ้านบึง (ยกเว้นตำบลหนองซาก ตำบลหนองอิรุณและตำบลหนองไผ่แก้ว)
7	125	1. อำเภอบางละมุง (เฉพาะตำบลหนองปรือ ตำบลหนองปลาไหลและตำบลนาเกลือ)
8	161	1. อำเภอสัตหีบ 2. อำเภอบางละมุง (เฉพาะตำบลห้วยใหญ่)

การเลือกตั้งครั้งที่ 23 เกิดขึ้นเมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550 จังหวัดชลบุรีมีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพิ่มขึ้นจากเดิมอีก 1 คน รวมทั้งจังหวัดมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ทั้งหมด 8 คน ปรากฏว่าการเมืองพลิกผันอย่างรุนแรง เกิดการลงโทษทางการเมือง เนื่องจากนายสนธยา คุณปลื้ม แกนนำของกลุ่มคุณปลื้ม บุตรชายคนโต “ก้านนเปาะ” และอดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ถูกโทษทางการเมือง และขาดผู้เป็นมันสมองสำคัญทางการเมือง คือ “ก้านนเปาะ” ที่อยู่ระหว่างหลบหนีคดีทุจริตซื้อที่ดินทิ้งขยะเขาไม้แก้ว เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี

ภายหลังจากที่ทุกอย่างมีความชัดเจนในเรื่องการของการแบ่งเขตการเลือกตั้ง และการเตรียมความพร้อมในการเลือกตั้งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) พรรคการเมืองทั้งหลายก็เริ่มมีการเปิดตัวว่าที่ผู้สมัครฯ ปัญหาที่เกิดขึ้น คือ กลุ่มตระกูลคุณปลื้ม หรือ “กลุ่มรักษ์เมืองชล” ที่นำโดยนายสนธยา คือความขัดแย้งกันระหว่างนายสนธยา คุณปลื้ม กับนายสง่า รัตนวงษ์ หรือ ป่าห้ง ซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหลายสมัย และเคยเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในทางการเมืองของพรรคชาติไทย ความขัดแย้งดังกล่าวเกิดขึ้นจนนายสง่าฯ ต้องออกว่าตนจะไม่ลงเล่นการเมืองในนามพรรคชาติไทยอย่างเด็ดขาดอีกต่อไป รวมถึงความขัดแย้งที่เกิดกับ นายภิญโญ ตันวิเศษ อดีตนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ผู้ซึ่งครั้งหนึ่งถือว่าเป็นมือขวาคนสำคัญของ “ก้านนเปาะ” ทั้งนี้เกิดจากการที่นายวิทยา คุณปลื้ม ไปลงสมัครชิงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรีแทนนายภิญโญฯ ทำให้เขาต้องประกาศวางมือทางการเมืองไป ดังนั้นหากนายสง่าฯ และนายภิญโญฯ ไม่ได้ร่วมมือทางการเมืองกับพรรคชาติไทยและกลุ่มการเมืองชลบุรี ได้หันไปให้การสนับสนุนบุคคลอื่นขึ้นมาแทนผู้สมัครจากกลุ่มตระกูลคุณปลื้ม จะเป็นการสร้างพลังทางการเมืองให้กับคู่แข่งทางการเมืองของกลุ่มตระกูลคุณปลื้มได้ ปัญหาใหญ่ที่เกิดขึ้นกับ นายสนธยาฯ ในการเลือกตั้งในครั้งนี้ คือ เขตการเลือกตั้งที่เปลี่ยนไปจากเดิมที่เป็นเขตเล็ก เขตเดียวเบอร์เดียว เปลี่ยนมาเป็นเขตใหญ่ แบ่งเขตเรียงเบอร์ เขาต้องหา

ผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้ที่มีศักยภาพในการหาเสียงในเขตกาเลือกตั้งที่ใหญ่ เช่น ในเขต 1 และเขต 2 ต้องมีผู้สมัคร เขตละ 3 คน ในขณะที่เขต 3 ต้องหาผู้สมัคร 2 คน ในยามที่ทั้งตัวนายสนธยา และนายสุรสิทธิ์ นิติวุฒิวรรักษ์ ติดโทษทางการเมือง นอกจากนี้นายวิทยา คุณปลื้ม และนายอิทธิพล คุณปลื้ม น้องชายทั้ง 2 คน ก็ได้ถูกวางตัวให้ไปลงเล่นการเมืองในสนามการเมืองท้องถิ่น คือ นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี และนายกเมืองพัทยา จะไปชักชวน นายสง่า ธนสงวนวงศ์ ก็ไม่ได้เนื่องจากยังคงมีความบาดหมางกันอยู่

ผลการเลือกตั้งให้พรรคประชาธิปัตย์ได้รับการเลือกตั้งยกทีมเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์การเมืองของจังหวัดชลบุรี สำหรับผู้ได้รับการเลือกตั้ง เขต 1 นายประมวล เอ็มเปี้ย อดีตวุฒิสมาชิกจังหวัดชลบุรี นายบรรจบ รุ่งโรจน์ ปลัดจังหวัดปราจีนบุรีและอดีตนายอำเภอเมืองชลบุรี นายมานิตย์ ภาวสุทธิ อดีตกำนันตำบลหนองไม้แดง เขต 2 นางพจนารถ แก้วผลึก แกนนากลุ่มเสื้อเหลืองชลบุรี นายฐานโรจน์ โรจนกุลเสฏฐ์ นายไมตรี สอยเหลือง เขต 3 นายสรวุฒิ เนื่องจำนงค์ ตัวแทนกลุ่มตระกูลเนื่องจำนงค์ ผู้มีบารมีทางการเมืองในอำเภอบ้านบึง และ พลตำรวจตรี วีระ อนันตกุล ภายหลังการเลือกตั้ง ช่วงแรกมี นายสมัคร สุนทรเวช ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ต่อมานายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีในเวลาสั้น ๆ และเมื่อเกิดคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญยุบพรรคพลังประชาชน นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ เข้ามาดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

ตารางที่ 4 เขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง จังหวัดชลบุรี พ.ศ. 2550
จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 8 คน จำนวน 3 เขตเลือกตั้ง จำนวน 1,280 หน่วยเลือกตั้ง

เขตเลือกตั้งที่	จำนวนหน่วยเลือกตั้ง	ท้องที่ที่ประกอบเป็นเขตเลือกตั้ง
1	501	1. อำเภอมืองชลบุรี 2. อำเภอพานทอง 3. อำเภอพนัสนิคม
2	442	1. อำเภอกะสีซัง 2. อำเภอบางละมุง 3. อำเภอสัตหีบ 4. อำเภอศรีราชา (เฉพาะตำบลศรีราชา ตำบลสุรศักดิ์ และตำบลทุ่งสุขลา)
3	336	1. อำเภอบ่อทอง 2. อำเภอหนองใหญ่ 3. อำเภอกะจันทร์ 4. อำเภอบ้านบึง 5. อำเภอศรีราชา (ยกเว้นตำบลศรีราชา ตำบลสุรศักดิ์ และตำบลทุ่งสุขลา)

ตารางที่ 5 สรุปรายชื่อผู้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี

ครั้งที่	วันเดือนปี	เขตเลือกตั้ง	รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
1	15 พฤศจิกายน 2476	เขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง	นายนิติ โสรัตน์
2	7 พฤศจิกายน 2480	แบ่งเขต เขตละหนึ่งคน	นายเสงี่ยม เจริญฮวด
3	12 พฤศจิกายน 2481	แบ่งเขต เขตละหนึ่งคน	นายจันทร์เขต ฉัตรภูมิ
4	6 มกราคม 2489	แบ่งเขต เขตละหนึ่งคน	นายธรรมบุญ เทียนเงิน หม่อมเจ้านนทิวาวัต สวัสดิวัตน์
5	29 มกราคม 2491	เขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง	นายชวลิต อภัยวงศ์
6	26 กุมภาพันธ์ 2495	เขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง	นายชาย สุอังคะ
7	26 กุมภาพันธ์ 2500	เขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง	พลตรีศิริ สิริโยธิน (พรรคเสรีมนังคศิลา) พันเอกประยง เฉลิมสุข (พรรคเสรีมนังคศิลา)
8	15 ธันวาคม 2500	เขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง	นายธรรมบุญ เทียนเงิน (พรรคประชาธิปัตย์) พลตรีศิริ สิริโยธิน (ลงสมัครอิสระ)
9	10 กุมภาพันธ์ 2512	แบ่งเขต เขตละหนึ่งคน	นายประสงค์ เนื่องจำนงค์ (ลงสมัครอิสระ) พลตรีศิริ สิริโยธิน (พรรคสหประชาไทย) นายอุทัย พิมพ์ใจชน (พรรคประชาธิปัตย์)
10	26 มกราคม 2518	แบ่งเขต เรียงเบอร์	เขต 1 นาย อุทัย พิมพ์ใจชน (พรรคประชาธิปัตย์) นายบุญชู โรจนเสถียร (พรรคกิจสังคม) เขต 2 นายตรงค์ สิงห์โตทอง (พรรคสันติชน) นายประจวบ ศิริวรรณาท

ครั้งที่	วันเดือนปี	เขตเลือกตั้ง	รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
11	4 เมษายน 2519	แบ่งเขต เรียงเบอร์	เขต 1 นายบุญชู โรจนเสถียร (พรรคกิจสังคม) นายอุทัย พิมพ์ใจชน (พรรคประชาธิปัตย์) เขต 2 พลตรีศิริ สิริโยธิน (พรรคชาติไทย) นายประสิทธิ์ จิตต์อารีย์ (พรรคประชาธิปัตย์)
12	22 เมษายน 2522	แบ่งเขต เรียงเบอร์	เขต 1 นายประโยชน์ เนื่องจำนงค์ (ลงสมัครอิสระ) นายตรงค์ สิงห์โตทอง (พรรคกิจสังคม) นายโกวิท ศรีสวัสดิ์ (พรรคกิจสังคม) เขต 2 พลตรีศิริ สิริโยธิน (พรรคชาติไทย) ***ต่อมาถึงแก่กรรมในตำแหน่ง*** นายคณิน บุญสุวรรณ (พรรคกิจสังคม) ***เลือกตั้งซ่อม*** จำสืบเอก อุดม โอภาศรี (พรรคกิจสังคม)
13	18 เมษายน 2526	แบ่งเขต เรียงเบอร์	เขต 1 นายประโยชน์ เนื่องจำนงค์ (พรรคชาติประชาธิปัตย์) นายตรงค์ สิงห์โตทอง (พรรคกิจสังคม) นายอุทัย พิมพ์ใจชน (พรรคก้าวหน้า) เขต 2 นายนิคม แสนเจริญ (พรรคกิจสังคม) นายสันตศักดิ์ จรุง งามพิเชษฐ์ (พรรคกิจสังคม)

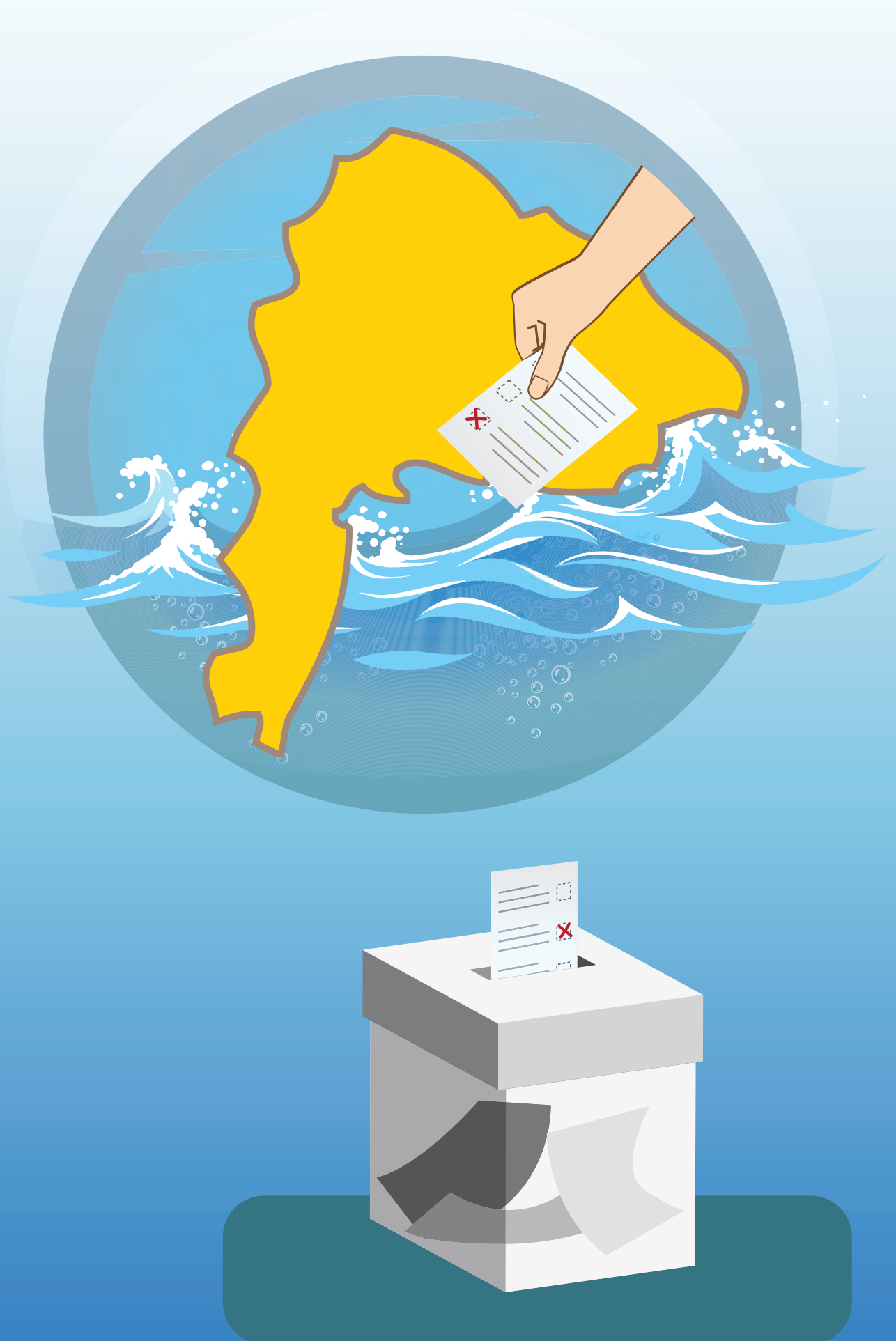
ครั้งที่	วันเดือนปี	เขตเลือกตั้ง	รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
14	27 กรกฎาคม 2529	แบ่งเขต เรียงเบอร์	เขต 1 นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์ (พรรคชาติประชาธิปไตย) นายอุทัย พิมพ์ใจชน (พรรคก้าวหน้า) พันตำรวจโทรุ่งโรจน์ เรืองฤทธิ์ (พรรคก้าวหน้า) เขต 2 นายนิคม แสนเจริญ (พรรคกิจสังคม) นายสันตศัภัย จรุงญู งามพิเชษฐ์ (พรรคกิจสังคม)
15	24 กรกฎาคม 2531	แบ่งเขต เรียงเบอร์	เขต 1 นายนิคม แสนเจริญ (พรรคกิจสังคม) นายอุทัย พิมพ์ใจชน (พรรคก้าวหน้า) นายเทอดธรรม อัมราลิขิต (พรรคกิจสังคม) เขต 2 นายตรงค์ สิงห์โตทอง (พรรคก้าวหน้า) นายสันตศัภัย จรุงญู งามพิเชษฐ์ (พรรคกิจสังคม) นายถาวร ตริรัตน์ณรงค์ (พรรคกิจสังคม)
16	22 มีนาคม 2535	แบ่งเขต เรียงเบอร์	เขต 1 นายเทอดธรรม อัมราลิขิต (พรรคกิจสังคม) นายสง่า ธนสงวนวงศ์ (พรรคสามัคคีธรรม) นางสาวเสาวลักษณ์ สุริยาทิพย์ (พรรคเอกภาพ) เขต 2 นายสันตศัภัย จรุงญู งามพิเชษฐ์ (พรรคสามัคคีธรรม) นายสนธยา คุณปลื้ม (พรรคสามัคคีธรรม) นายอุทัย พิมพ์ใจชน (พรรคเอกภาพ)

ครั้งที่	วันเดือนปี	เขตเลือกตั้ง	รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
17	13 กันยายน 2535	แบ่งเขต เรียงเบอร์	เขต 1 นายคณิน บุญสุวรรณ (พรรคเอกภาพ) นางสาวเสาวลักษณ์ สุริยาทิพย์ (พรรคเอกภาพ) นายวิทยา คุณปลื้ม (พรรคชาติพัฒนา) เขต 2 นายอุทัย พิมพ์ใจชน (พรรคเอกภาพ) นายธงชัย พิมพ์สกุล (พรรคเอกภาพ) นายสนธยา คุณปลื้ม (พรรคชาติพัฒนา)
18	2 กรกฎาคม 2538	แบ่งเขต เรียงเบอร์	เขต 1 นายวิทยา คุณปลื้ม (พรรคชาติไทย) นายสง่า ธนสงวนวงศ์ (พรรคชาติไทย) นายสมชาย สหชัยรุ่งเรือง (พรรคชาติไทย) เขต 2 นายสนธยา คุณปลื้ม (พรรคชาติไทย) นายสันตศักดิ์ จรูญ งามพิเชษฐ์ (พรรคชาติไทย) นายสุรสิทธิ์ นิติวรรักษ์ (พรรคชาติไทย)

ครั้งที่	วันเดือนปี	เขตเลือกตั้ง	รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
19	17 พฤศจิกายน 2539	แบ่งเขต เรียงเบอร์	<p>เขต 1 นายวิทยา คุณปลื้ม (พรรคชาติไทย)</p> <p>นายสง่า ธนสงวนวงศ์ (พรรคชาติไทย)</p> <p>นายสมชาย สหชัยรุ่งเรือง (พรรคชาติไทย)</p> <p>เขต 2 นายสนธยา คุณปลื้ม (พรรคชาติไทย)</p> <p>นายสันตศักร์ จรุงญู งามพิเชษฐ์ (พรรคชาติไทย)</p> <p>เขต 3 นายสุรสิทธิ์ นิติวุฒิวรรักษ์ (พรรคชาติไทย)</p> <p>นายชาญศักดิ์ ชวลิตนิตินิธรรม (พรรคชาติไทย)</p>
20	6 มกราคม 2544	แบ่งเขต เขตละหนึ่งคน	<p>เขต 1 นายสง่า ธนสงวนวงศ์ (พรรคชาติไทย)</p> <p>เขต 2 นายวิทยา คุณปลื้ม (พรรคชาติไทย)</p> <p>เขต 3 นายสมชาย สหชัยรุ่งเรือง (พรรคชาติไทย)</p> <p>เขต 4 นายสุรสิทธิ์ นิติวุฒิวรรักษ์ (พรรคชาติไทย)</p> <p>เขต 5 นายอิทธิพล คุณปลื้ม (พรรคชาติไทย)</p> <p>เขต 6 นายชาญศักดิ์ ชวลิตนิตินิธรรม (พรรคชาติไทย)</p> <p>เขต 7 พลเรือโทโรช วิภัติภูมิประเทศ (พรรคไทยรักไทย)</p>

ครั้งที่	วันเดือนปี	เขตเลือกตั้ง	รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
21	6 กุมภาพันธ์ 2548	แบ่งเขต เขตละหนึ่งคน	เขต 1 นายสง่า ธนสงวนวงศ์ (พรรคไทยรักไทย) เขต 2 นายอัมรินทร์ ตั้งประกอบ (พรรคไทยรักไทย) เขต 3 นายวิทยา คุณปลื้ม (พรรคไทยรักไทย) เขต 4 นายสุรสิทธิ์ นิตวุฒิวรรักษ์ (พรรคไทยรักไทย) เขต 5 นายอิทธิพล คุณปลื้ม (พรรคไทยรักไทย) เขต 6 นายชาญยุทธ เองตระกูล (พรรคไทยรักไทย) เขต 7 พลเรือโทโรช วิภาติภูมิประเทศ (พรรคไทยรักไทย)
22	2 เมษายน 2549	แบ่งเขต เขตละหนึ่งคน	***การเลือกตั้งเป็นโมฆะตามคำสั่งศาล***
23	23 ธันวาคม 2550	แบ่งเขต เรียงเบอร์	เขต 1 นายประมวล เอมเปี้ย (พรรคประชาธิปัตย์) นายบรรจบ รุ่งโรจน์ (พรรคประชาธิปัตย์) นายมานิตย์ ภาวสุทธิ์ (พรรคประชาธิปัตย์) เขต 2 นางพจนารถ แก้วผลึก (พรรคประชาธิปัตย์) นายฐนโรจน์ โรจนกุลเศรษฐ์ (พรรคประชาธิปัตย์) นายไมตรี สอยเหลืออง (พรรคประชาธิปัตย์) เขต 3 นายสรวุฒิ เนื่องจำนงค์ (พรรคประชาธิปัตย์) พลตำรวจตรีวีระ อนันตกุล (พรรคประชาธิปัตย์)

ครั้งที่	วันเดือนปี	เขตเลือกตั้ง	รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
21	3 กรกฎาคม 2554	แบ่งเขต เขตละหนึ่งคน	เขต 1 นายสุชาติ ชมกลิ่น (พรรคพลังชล) เขต 2 นายอุกฤษณ์ ตันสวัสดิ์ (พรรคพลังชล) เขต 3 นายรณเทพ อนุวัฒน์ (พรรคพลังชล) เขต 4 นายสรวิทย์ เนื่องจำนงค์ (พรรคประชาธิปัตย์) เขต 5 นายพันธุ์ศักดิ์ เกตุวัฒนา (พรรคพลังชล) เขต 6 นางสุกมล คุณปลื้ม (พรรคพลังชล) เขต 7 นายปรเมศวร์ งามพิเชษฐ์ (พรรคพลังชล) เขต 8 พลเรือเอกสุรพล จันทร์แดง (พรรคเพื่อไทย)

บทที่ 4

ระเบียบวิธีการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง การศึกษาความเคลื่อนไหวทางการเมืองและพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดชลบุรี 2562 ดำเนินการวิจัยด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) เพื่อตอบโจทย์และ วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาบรรยากาศทางการเมืองและความเคลื่อนไหวทางการเมืองขององค์กรและกลุ่มทางการเมืองที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดชลบุรีก่อนประกาศพระราชกฤษฎีกาการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมทางการเมืองของผู้สมัครในจังหวัดชลบุรีช่วงการหาเสียงเลือกตั้ง
3. เพื่อศึกษาผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดชลบุรี เป็นรายพรรคและรายเขตเลือกตั้ง
4. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดชลบุรี เป็นรายพรรคและรายเขตเลือกตั้ง
5. เพื่อศึกษาวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดชลบุรี และผลกระทบการเปลี่ยนแปลงของอำนาจทางการเมือง การย้ายพรรคการเมือง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมือง

ประชากร

การศึกษาวิจัยนี้เป็นการศึกษาตั้งแต่ช่วงก่อนการเลือกตั้ง ช่วงระหว่างการมีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้มีการเลือกตั้ง วันเลือกตั้ง จนถึงประมาณ 1 เดือน ภายหลังจากคณะกรรมการเลือกตั้งประกาศรับรองผลการเลือกตั้งอย่างเป็นทางการในจังหวัดชลบุรี

ประชากรที่ทำการศึกษา ได้แก่ ผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งหรือเครือข่ายผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ผู้วิจัยสามารถเข้าถึงได้ด้วยความสัมพันธ์ส่วนตัว ซึ่งผู้วิจัยไม่สามารถกำหนดจำนวนและระบุรายชื่ออย่างเปิดเผยได้ เนื่องจากเป็นข้อตกลงระหว่างผู้วิจัยและผู้ให้สัมภาษณ์ ทั้งนี้ผู้วิจัยจะทำการสัมภาษณ์ผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งหรือเครือข่ายผู้สมัครรับเลือกตั้งทุกเขตเลือกตั้ง อย่างน้อยจำนวน 8 ท่าน ตัวแทนหน่วยงานภาครัฐ จำนวน 2 ท่าน ตัวแทนบริษัทเอกชน หรือองค์กรอิสระ หรือองค์กรสาธารณะ หรือสื่อมวลชน และองค์กรอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลในการเลือกตั้ง ทั้งในระดับประเทศและในระดับเขตจังหวัดชลบุรี จำนวน 2 ท่าน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเข้าถึงข้อมูลและเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น 3 ส่วนคือ การเก็บรวบรวมข้อมูลทางด้านเอกสารและการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร เช่น หนังสือพิมพ์ บทความ วิทยานิพนธ์ งานวิจัย ข้อมูลข่าวสารทางอินเทอร์เน็ต สื่อสังคมออนไลน์ เป็นต้น
2. การรวบรวมข้อมูลภาคสนาม ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview) จากผู้สมัครและคณะทำงาน
3. การสังเกตการณ์ เช่น การลงพื้นที่หาเสียงของผู้สมัครและคณะทำงาน การเปิดเวทีปราศรัย การลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง
4. การสัมภาษณ์เชิงลึก กลุ่มตัวอย่าง ลงสมัครรับเลือกตั้งหรือเครือข่ายผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ผู้วิจัยสามารถเข้าถึงได้ด้วยความสัมพันธ์ส่วนตัว ซึ่งผู้วิจัยไม่สามารถกำหนดจำนวนและระบุรายชื่ออย่างเปิดเผยได้ เนื่องจากเป็นข้อตกลงระหว่างผู้วิจัยและผู้ให้สัมภาษณ์ ทั้งนี้ผู้วิจัยจะทำการสัมภาษณ์ผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งหรือเครือข่ายผู้สมัครรับเลือกตั้งทุกเขตเลือกตั้ง อย่างน้อยจำนวน 8 ท่าน ตัวแทนหน่วยงานภาครัฐ จำนวน 2 ท่าน ตัวแทนบริษัทเอกชน หรือองค์กรอิสระ หรือองค์กรสาธารณะ หรือสื่อมวลชน และองค์กรอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลในการเลือกตั้ง ทั้งในระดับประเทศและในระดับเขตจังหวัดชลบุรี จำนวน 2 ท่าน

เครื่องมือในการวิจัย

1. คำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์เป็นคำถามแบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview) ซึ่งเปิดโอกาสให้ทั้งผู้สัมภาษณ์และผู้ให้สัมภาษณ์ในการถามและแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ ในระหว่างการให้สัมภาษณ์
2. เครื่องบันทึกเสียง สมุดจดบันทึกเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์

การตรวจสอบข้อมูล

ผู้วิจัยจะตรวจสอบข้อมูลในลักษณะการตรวจสอบแบบสามเส้า กล่าวคือ

1. การตรวจสอบข้อมูลสามเส้าด้านข้อมูล จะเน้นการตรวจสอบข้อมูลที่ได้มาจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ แล้วนำมาตรวจสอบว่า มีความเหมือนกันหรือไม่ ซึ่งถ้าทุกแหล่งข้อมูลที่ได้ข้อค้นพบว่าเหมือนกัน แสดงว่า ข้อมูลที่ผู้วิจัยได้มามีความถูกต้อง
2. การตรวจสอบข้อมูลสามเส้าด้านทฤษฎี จะเน้นการตรวจสอบว่า ข้อมูลที่ได้มีความสอดคล้องกับทฤษฎีที่ใช้หรือไม่ หากสอดคล้องกันแสดงว่าข้อมูลที่ผู้วิจัยได้มาถูกต้อง

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การสังเกตการณ์ การใช้แนวคิด ทฤษฎี แล้วนำมาสร้างข้อสรุปเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของงานวิจัยที่ได้กำหนดไว้

บทที่ 5

บรรยากาศ ก่อนการเลือกตั้งทั่วไป

ในบทที่ 5 ผู้วิจัยมุ่งตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 คือ ศึกษาบรรยากาศทางการเมืองและความเคลื่อนไหวทางการเมืองขององค์กรและกลุ่มทางการเมืองที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดชลบุรี ก่อนประกาศพระราชกฤษฎีกาการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

บรรยากาศการเมือง: ระบบการเลือกตั้งแบบจัดสรร ปันส่วนผสมและการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในระดับชาติ

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์นักวิชาการด้านรัฐศาสตร์จากสถาบันการศึกษาและนักการเมืองจำนวนหนึ่ง⁵ พบว่า ในการเลือกตั้งฯ ทั่วไปในครั้งนี้ เป็นการเลือกตั้งภายใต้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับ พ.ศ. 2560 และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2561 จากกฎหมายทั้งสอง มีผลทำให้กติกากการเลือกตั้งฯ เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมโดยเฉพาะระบบการเลือกตั้งแบบใหม่เป็น “ระบบจัดสรรปันส่วนผสม”

⁵ นักวิชาการด้านรัฐศาสตร์ เช่น รองศาสตราจารย์ ดร.รงค์ บุญสวยขวัญ รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณธรรม กาญจนสุวรรณ รองศาสตราจารย์ ดร.จักษ์ พันธุ์ชูเพชร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษอริ ยีหะ ดร.สตีธร ธนานิธิโชติ ดร.ประเสริฐ พัฒนาผลไพบุลย์ รองศาสตราจารย์ ดร.รงค์ บุญสวยขวัญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษอริ ยีหะ ในขณะที่นักการเมือง ได้แก่ นายจตุรนต์ ฉายแสง นายถวิล ไพรสมนธ์

การเลือกตั้งฯ ครั้งนี้ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะได้รับ บัตรเลือกตั้งเพียงใบเดียว ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะตัดสินใจเลือก โดยมีปัจจัยในเรื่องของตัวผู้สมัครหรือพรรคการเมืองเป็นสำคัญอย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้น ประกอบกับกติกาการเลือกตั้งครั้งนี้จะมีกติกาที่แตกต่างจากในการเลือกตั้งครั้งก่อนโดยทุกคะแนนในเขตเลือกตั้งทุกเขตไม่ว่าจะเป็นเขตเลือกตั้งที่ผู้สมัครจากพรรคการเมืองต่าง ๆ ประสบชัยชนะหรือไม่ประสบชัยชนะ คะแนนเหล่านี้จะถูกนำมารวมในการคำนวณเพื่อหา สิ่งที่เราเรียกว่า”จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่พึงมี” และจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่พึงมีนี้เอง เป็นหลักสำคัญในการที่พรรคการเมืองต่าง ๆ ที่หวังจะได้ที่นั่งในสภาผู้แทนราษฎร จะดึงตัวผู้สมัครที่มีฐานคะแนนเสียงจัดตั้งโดยดูจากผลการเลือกตั้งครั้งก่อนที่ผ่านมาเข้ามาสังกัดพรรคตน

การเลือกตั้งฯ ในครั้งนี้ ต่างจากการเลือกตั้งในปี พ.ศ. 2544 ปี พ.ศ. 2548 และ ปี พ.ศ. 2554 ซึ่งในการเลือกตั้งใน ปี พ.ศ.2544 นั้น กลุ่มพรรคพลังชลซึ่งเป็นกลุ่มภายใต้ตระกูลการเมืองคุณปลื้มประสบความสำเร็จในทางการเมือง ก่อนการเลือกตั้งจึงมีการประสานพูดคุยกันในทางการเมืองระหว่างผู้คุมอำนาจทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญ ฉบับปี พ.ศ. 2557 กับแกนนำกลุ่มตระกูลคุณปลื้ม ในการที่จะให้กลุ่มตระกูลคุณปลื้มร่วมเป็นแกนนำในการสร้างพรรคการเมืองเพื่อสนับสนุนคณะรัฐประหารให้สืบทอดอำนาจต่อหลังการเลือกตั้ง ซึ่งความพยายามในการดึงกลุ่มนักการเมืองอาชีพในจังหวัดต่าง ๆ ปรากฏขึ้นชัดเจนในลักษณะต่าง ๆ เช่น กลุ่มสามมิตร ซึ่งเดินสายในการโน้มน้าวกลุ่มการเมืองในจังหวัดต่าง ๆ ที่มีฐานคะแนนเสียงในการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมา

กลุ่มการเมืองเหล่านี้จะชักจูง ให้อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรืออดีตผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง จำนวน 10,000 คะแนนขึ้นไป เพื่อดึงเข้าสู่พรรคการเมืองที่จะตั้งขึ้นใหม่นี้ ปรากฏการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นอย่างกว้างขวางในหลายจังหวัด ที่สำคัญ คือ กลุ่มสามมิตร ซึ่งเปิดตัวอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 18 มิ.ย. 2561 จากการที่สมศักดิ์, สุริยะ พร้อมด้วย ภิรมย์ พลวิเศษ อดีต ส.ส.นครราชสีมา พรรคภูมิใจไทย และอนุชา นาคาศัย อดีต ส.ส.ชัยนาท ไปพบกับ ปรีชา เร่งสมบูรณ์สุข อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อดีต ส.ส.เลย พรรคเพื่อไทย เปล่งมณี เร่งสมบูรณ์สุข และ วันชัย บุชบา อดีต ส.ส.เลย

กลุ่มสามมิตร มี นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ เป็นหัวหน้ากลุ่ม มีการเดินสายไปยังจังหวัดต่างๆ เพื่อคุยกับอดีต ส.ส. เพื่อหาแนวร่วม เมื่อรวมกลุ่มเสร็จก็จะมีการพิจารณานโยบายของพรรคการเมือง หากพรรคไหนมีนโยบายที่เป็นประโยชน์ทางกลุ่มก็พร้อมจะสนับสนุน แต่ในเวลานี้ยังไม่ได้ตัดสินใจว่าจะร่วมงานกับพรรคใด ซึ่งสุดท้าย คือ กับพรรคพลังประชารัฐ ซึ่งสนับสนุนให้ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรีคนต่อไป กลุ่มสามมิตร ได้เชิญอดีต ส.ส.ประมาณ 50 คน ส่วนใหญ่เป็นอดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยก่อนที่จะมีการประกาศพระราชกฤษฎีกาการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฯ กลุ่มสามมิตร ได้หารือกับ นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ รองนายกรัฐมนตรี นายสนธิรัตน์ สนธิจิรวงศ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ และนายอุตตม สาวนายน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม มาโดยตลอด

การตั้งพรรคพลังประชาชน “พรรคพลังดูด” การรวมตัวของอดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

เมื่อมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ครบถ้วนทั้ง 10 ฉบับ กลุ่มคณะรัฐประหาร ได้ รวบรวม นักการเมืองจำนวนหนึ่งที่สนับสนุนจากพรรคการเมืองที่ลาออกหลายสนับสนุน พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ในนามกลุ่มพรรคพลังประชาชน ตัวอย่างเช่น

ตารางที่ 6 รายนามนักการเมืองที่สนับสนุนพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา
ในนามกลุ่มพรรคพลังประชาชน

รายชื่อ	อดีต ส.ส. จังหวัด	พรรคการเมือง
นายณัฐพล ทีปสุวรรณ	กทม.	ประชาธิปัตย์
นายพุทธิพงษ์ ปุณณกันต์	กทม.	ประชาธิปัตย์
นายธวัชชัย อนามพงศ์	จันทบุรี	ประชาธิปัตย์
นายยุคล ชนะวัฒน์ปัญญา	จันทบุรี	ประชาธิปัตย์
นายอัฐพล โพธิพิพิธ	กาญจนบุรี	ประชาธิปัตย์
นายบุญเลิศ ไพรินทร์	ฉะเชิงเทรา	ประชาธิปัตย์
พลตำรวจโท พิทักษ์ จารุสมบัติ	ฉะเชิงเทรา	ประชาธิปัตย์
พลเอก สมชาย วิษณุวงศ์	กาญจนบุรี	เพื่อไทย
นายไผ่ ลิกค์	กำแพงเพชร	เพื่อไทย
นายปริญญา ฤกษ์หร่าย	กำแพงเพชร	เพื่อไทย
นายอนันต์ ผลอำนวย	กำแพงเพชร	เพื่อไทย
พันตำรวจโท ไหวพจน์ อารณรัตน์	กำแพงเพชร	ไทยรักไทย
นายสุชาติ ตันเจริญ	ฉะเชิงเทรา	ไทยรักไทย
นายศุภสิทธิ์ เตชะตานนท์	ขอนแก่น	ความหวังใหม่
นายสุชาติ ชมกลิ่น	ชลบุรี	พลังชล
นายรณเทพ อนุวัฒน์	ชลบุรี	พลังชล
นายสรวิทย์ เนื่องจำนงค์	ชลบุรี	ประชาธิปัตย์
นายพันธุ์ศักดิ์ เกตุวัฒนา	ชลบุรี	พลังชล
นายอิทธิพล คุณปลื้ม	ชลบุรี	พลังชล
นายวปรเมศวร์ งามพิเชษฐ์	ชลบุรี	พลังชล

รายชื่อ	อดีต ส.ส. จังหวัด	พรรคการเมือง
นายอนุชา นาคาศัย	ชัยนาท	ไทยรักไทย
นายมนต์เพชร สงฆ์ประชา	ชัยนาท	ชาติไทย
นางรัตนา จงสุทธนามณี	เชียงราย	ชาติพัฒนา
นายมงคล จงสุทธนามณี	เชียงราย	ชาติพัฒนา
นางสาวกิ่งกาญจน์ ณ เชียงใหม่	เชียงใหม่	ความหวังใหม่
นายทวี สุระบาล	ตรัง	ประชาธิปัตย์
นายบุญจง วงศ์ไตรรัตน์	นครราชสีมา	ภูมิใจไทย
นางทัศนียา รัตนเศรษฐ์	นครราชสีมา	เพื่อไทย
นายอริรัฐ รัตนเศรษฐ์	นครราชสีมา	เพื่อไทย
นายจำลอง ครุฑขุนทด	นครราชสีมา	ชาติพัฒนา
นายสมชัย ฉัตรพัฒนศิริ	นครราชสีมา	รวมชาติพัฒนา
นายสุพร อัดถาวงค์	นครราชสีมา	ไทยรักไทย
นายประนอม โพธิ์คำ	นครราชสีมา	ภูมิใจไทย
นายพรรคศักดิ์ เปี่ยมกล้า	นครปฐม	ไทยรักไทย
นายชูกัน กุลวงษา	นครพนม	เพื่อไทย
นายภิญโญ นิโรจน์	นครสวรรค์	ชาติไทย
นายวีระกร คำประกอบ	นครสวรรค์	ไทยรักไทย
นายฉลอง เรียวแรง	นนทบุรี	เพื่อไทย
นายทศพล เฟ็งส้ม	นนทบุรี	ประชาธิปัตย์
นายสุรศักดิ์ อนรรฆพันธ์	เพชรบูรณ์	เพื่อไทย
นายเอี่ยม ทองใจสด	เพชรบูรณ์	เพื่อไทย
นางวันเพ็ญ พร้อมพัฒน์	เพชรบูรณ์	เพื่อไทย
นายจักรรัตน์ พัวช่วย	เพชรบูรณ์	เพื่อไทย
นายปัญญา จินาคำ	แม่ฮ่องสอน	ไทยรักไทย
นายรณฤทธิ์ชัย คานเขต	ยโสธร	เพื่อแผ่นดินภูมิใจไทย
นายมานิต นพอมรบดี	ราชบุรี	ภูมิใจไทย
นายบุญยี่ง นิติกาญจนา	ราชบุรี	ภูมิใจไทย
นายวิวัฒน์ นิติกาญจนา	ราชบุรี	ไทยรักไทย
นายชวรงค์ ธี ชินธรรมมิตร	ราชบุรี	ภูมิใจไทย

รายชื่อ	อดีต ส.ส. จังหวัด	พรรคการเมือง
นายวิชัย ล้ำสุทธิ	ระยอง	ประชาธิปัตย์
นายเวียง วรเชษฐ์	ร้อยเอ็ด	ไทยรักไทย
นายสุรพร ดนัยตั้งตระกูล	ร้อยเอ็ด	ความหวังใหม่
นายอำนาจ คลังผา	ลพบุรี	เพื่อไทย
นายปรีชา เร่งสมบูรณ์สุข	เลย	เพื่อไทย
นายเปล่งมณี เร่งสมบูรณ์สุข	เลย	เพื่อไทย
นายวันชัย บุขบา	เลย	เพื่อไทย
นายอิทธิรัตน์ จันทรสุนทร	ลำปาง	เพื่อไทย
นายจรสฤทธิ จันทรสุนทร	ลำปาง	เพื่อไทย
นายปิยะณัฐ วัชรภรณ์	ศรีสะเกษ	หลายพรรค
ดนัยฤทธิ วัชรภรณ์	ศรีสะเกษ	ไทยรักไทย
นพ.ภูมินทร์ ลีธีนะประเสริฐ	ศรีสะเกษ	ความหวังใหม่
กรุงศรีวิล สุธินเผือก	สมุทรปราการ	เพื่อไทย
ตรีสุข เทียนทอง	สระแก้ว	เพื่อไทย
ฐานิสร์ เทียนทอง	สระแก้ว	เพื่อไทย
กัลยา รุ่งวิจิตรชัย	สระบุรี	ประชาธิปัตย์
กรรณิการ์ เจริญพันธ์	สุรินทร์	มัชฌิมาธิปไตย
จักรวาล ชัยวิรัตน์กุล	สุโขทัย	ประชาธิปัตย์
นิพนธ์ คนขยัน	หนองคาย / บึงกาฬ	ไทยรักไทย
นพ.วิชัย ชัยจิตวณิชกุล	อุดรธานี	ไทยรักไทย
นายสุพล ฟองงาม	อุบลราชธานี	เพื่อไทย
นายสุทธิชัย จรุงเนตร	อุบลราชธานี	เพื่อไทย
นายสุชาติ ตันตวิณิชชานนท์	อุบลราชธานี	ประชาธิปัตย์
นายกล้าคาน ปาทาน	บัญชีรายชื่อ	ไทยรักไทย
นายสุริยะ จิ๊งรุ่งเรืองกิจ	บัญชีรายชื่อ	ไทยรักไทย
นายสุรสิทธิ์ วงศ์วิทยานันท์	ส.ส.สัดส่วน	พลังประชาชน
นายวิรัช รัตนเศรษฐ์	บัญชีรายชื่อ	เพื่อไทย
นายสันติ พร้อมพัฒน์	บัญชีรายชื่อ	เพื่อไทย
นายธรรมวิชัย โภธิพิพิธ	บัญชีรายชื่อ	ประชาธิปัตย์

นอกจากนี้ยังมีนักการเมืองหน้าใหม่ที่เป็นกลุ่มคนดังที่ลงสนามการเมืองในครั้งนี้ เช่น นางสาวทันยา วงษ์โอภาสี หรือ มาตามเตี๋ยร์ – อดีตผู้จัดการทีมฟุตบอล U23 นายสงกานต์ อัจฉริยะทรัพย์ อาชีพทนายความ นายธวัชชัย สัจจกุล อดีตผู้จัดการทีมฟุตบอลทีมชาติไทย และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกรุงเทพมหานคร พรรคไทยรักไทย นายเชษฐา วัชรคุณ หรือคุณบ๊วย ซึ่งเป็นนักแสดง พิธีกร นายณพงศ์ นพเกตุ อดีตผู้อำนวยการสำนักนิต้าโพล นายไกรเสริม โตทับเที่ยง ผู้บริหารธุรกิจด้านอาหาร บุ่มบุ่ม นายจักรวี วิสุทธิผล เจ้าของกิจการไทย เศรษฐกิจประกันภัย นายสิระ เจนจาคะ อดีตสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ศิษย์เอกอดีตพระพุทธรักษา เป็นต้น

กลุ่มนักการเมืองที่กล่าวมาข้างต้น เป็นกำลังสำคัญในทางการเมืองในนามกลุ่ม พรรคพลังประชารัฐ ซึ่งเป็นที่กล่าวถึงในทางการเมืองในจังหวัดใหญ่ เช่น จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดกำแพงเพชร และจังหวัดชลบุรี

การเคลื่อนไหวทางการเมือง: การแตกพรรคเพื่อไทย เพื่อตั้งพรรคไทยรักษาชาติ

พรรคไทยรักษาชาติ เกิดขึ้นจากการที่กติกากำหนดการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2560 ได้มีการเปลี่ยนแปลง กล่าวคือระบบการเลือกตั้ง เป็นแบบระบบจัดสรรปันส่วนผสม ซึ่งมีผลทำให้คะแนนในการเลือกตั้งทุกคะแนนถูกนำมาใช้ในการคำนวณสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพึงมีแก่นำพรรคเพื่อไทยได้พิจารณาถึงกติกาดังกล่าวแล้วในระหว่างบรรดาผู้ที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจของพรรค⁶ มีความตกลงกันร่วมกันในเบื้องต้นในการนำไปสู่การแบ่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนหนึ่งของพรรคเพื่อไทย ลาออกจากพรรคเพื่อไทยและย้ายไปสังกัดพรรคไทยรักษาชาติ (ซึ่งแต่เดิมนั้นพรรคไทยรักษาชาติไม่ได้ชื่อพรรคไทยรักษาชาติชื่อพรรครัฐไทย)

ในวันที่ 7 พฤศจิกายน 2561 มีการประชุมใหญ่พรรคไทยรักษาชาติและที่ประชุมพรรคมีมติเลือกร้อยโท ปรีชาพล พงษ์พานิช เป็นหัวหน้าพรรค และ นายमितติ ดิยะไพรัช เป็นเลขาธิการพรรค มีแก่นนำที่สำคัญที่เคยเป็นนักการเมืองในอดีตพรรคเพื่อไทยเข้ามาสังกัดพรรคไทยรักษาชาติ เช่น นายจาตุรนต์ ฉายแสง นางสาวชัตติยา สวัสดิผล นายพิชัย นริพทะพันธุ์ เป็นต้น ปรากฏการณ์เกิดพรรคไทยรักษาชาติ ซึ่งเปรียบเสมือนกับเป็นพรรคเครือข่ายของพรรคไทยรักไทยส่งผลในทางการเมืองเนื่องจากมีการแบ่งเขตการเลือกตั้ง โดยมีการพิจารณาว่าเขตการเลือกตั้งใดให้พรรคเพื่อไทยลงและเขตการเลือกตั้งใดให้พรรคไทยรักษาชาติ การเกิดขึ้นของพรรคไทยรักษาชาติ ถือเป็นปรากฏการณ์ในการปรับตัวของนักการเมืองตามกติกากำหนดการเลือกตั้งที่เปลี่ยนแปลงไป

จุดเปลี่ยนทางการเมืองที่สำคัญยิ่งของพรรคไทยรักษาชาติ เกิดขึ้นในวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2562 เมื่อพรรคไทยรักษาชาติยื่นพระนาม ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี ในการเป็นผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีในนามพรรค ทำให้ในเวลาต่อมา คณะกรรมการการเลือกตั้งมีมติในวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2562 ยื่นต่อศาลรัฐธรรมนูญในการยุบพรรคไทยรักษาชาติ และในวันพฤหัสบดีที่ 7 มีนาคม 2562 ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ มีมติเป็นเอกฉันท์ให้ยุบพรรคไทยรักษาชาติ พร้อมกับตัดสิทธิกรรมการบริหารพรรคห้ามลงรับสมัครเลือกตั้ง จึงเป็นการยุติบทบาทของพรรคไทยรักษาชาติ

⁶ จากการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการระหว่างผู้วิจัยกับนักการเมืองระดับสูงในพรรคเพื่อไทยหลายท่าน ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจในการตัดสินใจในพรรคเพื่อไทย ซึ่งผู้วิจัยขอสงวนนามแหล่งข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

ปรากฏการณ์การเกิดขึ้นและสิ้นสุดลงในระยะเวลาอันสั้นของพรรคไทยรักษาชาติเกิดขึ้นในช่วงที่มีการหาเสียงเลือกตั้งเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เกิดก่อนที่จะมีการเลือกตั้งในวันที่ 22 มีนาคม 2562 เพียงเล็กน้อย ปรากฏการณ์นี้มีผลต่อการถ่ายเทคะแนน (Transfer Vote) ไปสู่พรรคการเมืองอื่นที่เป็นพรรคเครือข่ายของพรรคเพื่อไทยและมีอุดมการณ์ในการต่อต้านการสืบทอดอำนาจของคณะรัฐประหาร ซึ่งผู้วิจัยจะได้กล่าวต่อไปในกรณีของ พรรคอนาคตใหม่

การเคลื่อนไหวทางการเมือง: ผู้มีสิทธิเลือกตั้งหน้าใหม่

ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป ในวันที่ 24 มีนาคม 2562 จำนวนผู้มีสิทธิในการเลือกตั้งมีมากถึง 51,427,628 คน และมีหน่วยเลือกตั้งทั่วประเทศจำนวน 92,837 หน่วย ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในการเลือกตั้งครั้งนี้ สิ่งที่น่าจับตามองคือ “ผู้เลือกตั้งหน้าใหม่” หรือ First Time Voters และจากการเปลี่ยนแปลงคุณสมบัติผู้มีสิทธิเลือกตั้งตาม รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ที่กำหนดว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้งคือ ผู้ที่มีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปี ในวันเลือกตั้ง ซึ่งในวันเลือกตั้ง ที่จะถึงนี้จะมีจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เป็น นักเลือกตั้งหน้าใหม่ คือ ผู้ที่เกิดระหว่างปี พ.ศ. 2537 ถึง ปี พ.ศ. 2544 มากถึง 6,426,014 คน

เมื่อพิจารณาในห้วงระยะเวลาระหว่าง ปี พ.ศ. 2557 ถึง ปี พ.ศ. 2562 พบว่าเป็นช่วงระยะเวลาที่ผู้ที่มีสิทธิเลือกตั้งที่แม้จะอายุมากกว่า 18 ปี ก็ถือเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งใหม่หน้าใหม่ เพราะยังไม่เคยไปใช้สิทธิเลือกตั้ง (เว้นแต่ได้เคยใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งที่ถือเป็นโมฆะใน ปี พ.ศ.2557 และได้ใช้สิทธิลงคะแนนในคราวการลงประชามติรับร่างรัฐธรรมนูญ ใน ปี พ.ศ.2560) การที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหน้าเก่าและหน้าใหม่ห่างเหินจากบรรยากาศในทางการเมืองแบบประชาธิปไตย กล่าวคือเมื่อนับการรัฐประหารในปี 2549 และการรัฐประหารในปี 2557 ประเทศไทยมีช่วงระยะเวลาที่ปกครองโดยรัฐบาลเผด็จการทหารยาวนานถึง 6 ปี เพราะฉะนั้นผู้ที่เกิดในระบอบดังกล่าวตามมีประสบการณ์จากการที่เรียนรู้การปกครองของรัฐบาลทหารในวิถีใดวิถีหนึ่ง นอกจากนี้คนยุคใหม่ยังเป็นคนที่มีความเชื่อแนวทางการปฏิบัติซึ่งแตกต่างจากคนรุ่นก่อนหน้า จำนวนผู้เลือกตั้งใหม่ที่มีผลต่อการหาเสียงเลือกตั้งของพรรคการเมืองต่าง ๆ

ภายใต้ระบบการนับคะแนนที่เรียกว่าระบบจัดสรรปันส่วนผสมที่มาจากกาบัตรเลือกตั้งเพียงใบเดียวเมื่อคำนวณจาก จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขตตั้ง 350 เขต จะมีการนำคะแนนรวมจากผู้สมัครทุกท่านทั้งหมด มาหารด้วย 500 ซึ่งตัวเลขที่ได้จะเป็น จำนวนค่าเฉลี่ยว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 1 คน จะต้องมียกคะแนนเสียงเท่าไร ซึ่งพบว่าจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหนึ่งท่านโดยเฉลี่ยจะอยู่ที่ประมาณ 70,000 คะแนน ซึ่งเมื่อนำจำนวนตัวเลขผู้มีสิทธิเลือกตั้งหน้าใหม่จำนวนกว่า 6.4 ล้านคน ซึ่งจะได้จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมากถึง 90 คน ตัวเลขดังกล่าวมีนัยสำคัญในทางการเมือง ส่งผลให้พรรคการเมืองจำนวนมากให้ความสำคัญกับ คนรุ่นใหม่ ในทางการเมือง และพยายามปรับเปลี่ยนนโยบายและการหาเสียงเพื่อเอาใจคนกลุ่มนี้

พฤติกรรมกรรมการหาเสียง: สื่อสังคม หรือ Social Media ในทางการเมือง

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ครั้งนี้ เป็นหนึ่งในการเลือกตั้งในรอบ 8 ปี เกิดขึ้นในบรรยากาศที่มีการพัฒนาบริบททางด้านสื่อสังคมที่แตกต่างไปจากเดิม ในคราวการเลือกตั้ง ในปี พ.ศ. 2554 ประกอบกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2561 ที่ห้ามการใช้สื่อของพรรคการเมือง ที่ไม่สามารถหาเสียงผ่านทีวี และวิทยุได้ ทำให้สื่อหลักของการหาเสียงครั้งนี้ คือ “สื่อออนไลน์” และ “สื่อนอกบ้าน” (Out Of Home)

สื่อนอกบ้านที่สำคัญ และมีต้นทุนต่ำ คือ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทาง Media Landscape รูปแบบการหาเสียงเปลี่ยนเงินโฆษณาพรรคการเมืองที่ใช้ในการเลือกตั้งเมื่อปี 2554 โดยหลักไปใช้กับสื่อหนังสือพิมพ์ ร้อยละ 50/ สื่อโทรทัศน์ ร้อยละ 46/ สื่อวิทยุ ร้อยละ 3 และสื่อนอกบ้านเพียงร้อยละ 1 แต่สำหรับการเลือกตั้ง ปี 2562 มีการคาดการณ์ว่าเม็ดเงินโฆษณาของพรรคการเมืองที่ใช้ในการหาเสียงโดยรวมจะอยู่ที่ 300 – 500 ล้านบาท แม้จะอยู่ในระดับใกล้เคียงกับปี 2554 แต่ความน่าสนใจครั้งนี้อยู่ที่ “Media Landscape” ของการสื่อสารพรรคการเมืองเปลี่ยนไปอย่างชัดเจน

บรรยากาศการเคลื่อนไหวทางการเมืองในจังหวัดชลบุรี ก่อนวันรับสมัครเลือกตั้ง

ผู้วิจัยของนำเสนอ การเคลื่อนไหวทางการเมืองของบรรยากาศการสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไปของกลุ่มการเมืองที่สำคัญ ดังนี้ กลุ่มบ้านใหญ่ หรือพรรคพลังชล กลุ่มผู้สมัครเดิมของพรรคประชาธิปัตย์ กลุ่มพรรคภูมิใจไทย พรรคประชาธิปัตย์ พรรคเพื่อไทย พรรคไทยรักษาชาติ พรรคอนาคตใหม่ และกลุ่มพรรคอื่น

กลุ่มตระกูลคุณปลื้ม

กลุ่มบ้านใหญ่บางแสนที่แต่เดิมในการเลือกตั้งทั่วไป ปี พ.ศ. 2554 ได้ตั้งพรรคพลังชล และประสบความสำเร็จในการเลือกตั้งในจังหวัดชลบุรี โดยได้รับเลือกตั้งเข้า 6 ที่นั่ง จากจำนวน 8 ที่นั่ง มีคะแนนที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้ง 8 เขต หรือทั้งจังหวัดมากถึง 239,737 คะแนน ก่อนมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไปครั้งนี้ มีข่าวลือมาโดยตลอดว่า กลุ่มบ้านใหญ่ จะสลายพรรคพลังชล ไปพรรคการเมืองที่สนับสนุนคณะรัฐประหารในการเลือกตั้งที่จะถึงนี้ โดยในขณะนั้นกระแสการตั้งพรรคประชารัฐยังคงไม่ชัดเจน

ในวันที่ 30 มกราคม 2556 ได้เกิดจุดเปลี่ยนแปลงทางชีวอำนาจทางการเมืองครั้งใหญ่ในภาคตะวันออก โดยเฉพาะในพื้นที่จังหวัดชลบุรี เนื่องจากเหตุการณ์ที่นาย สมชาย คุณปลื้ม หรือนามที่ถูกรู้จักกันในแวดวงการเมืองว่า “กำนันเป๊าะ” ถูกจับกุมใน 2 ข้อหา คือ คดีจ้างวานฆ่านายประยูร สิทธิโชติ และคดีคดียุติธรรมที่ดินเขาไม้แก้ว โดยเจ้าหน้าที่กองปราบและพล.ต.อ.เสรีพิศุทธ์ เตมียาเวส ผู้เป็นเจ้าของคดีกำนันเป๊าะ ในขณะที่ลกลอบเดินทางรักษาตัวมารักษาตัวที่โรงพยาบาล สมิติเวช ศรีนครินทร์ และกำลังจะกลับบ้านพักที่ชลบุรี การจับกุมนี้เกิดขึ้นในขณะที่ นางกุสุมา คุณปลื้ม ตัวแทนของกลุ่มบ้านใหญ่ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม ในรัฐบาลของ นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร

การเจรจาต่อรองในทางการเมืองระหว่างกลุ่มคณะรัฐประหารและกลุ่มบ้านใหญ่ เกิดขึ้นตลอดในช่วงปี พ.ศ. 2561 กล่าวคือ หลังจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 ในวันที่ 17 เมษายน 2561 ที่ประชุมคณะรัฐมนตรี ชุด พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้มีมติเห็นชอบแต่งตั้งข้าราชการการเมือง โดยให้นายสนธยา คุณปลื้ม หัวหน้าพรรคพลังชล เป็นที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี และนายอิทธิพล คุณปลื้ม น้องชายซึ่งเป็นอดีตนายกเมืองพัทยา เป็นกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี การที่ นายสนธยา คุณปลื้ม⁷ ได้รับการแต่งตั้งให้เข้ามาทำงานให้กับรัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นที่คาดการณ์ว่ากลุ่มบ้านใหญ่ จะลงสมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในนาม “พลังประชารัฐ”

เมื่อมีการประกาศตัวของพรรคพลังประชารัฐ นายสนธยา คุณปลื้ม เป็นหนึ่งในแกนนำของพรรคฯ ในเขตการเลือกตั้งจังหวัดชลบุรี กลุ่มบ้านใหญ่ ได้ตั้งให้ นายสุชาติ ชมกลิ่น หรือ “ส.ส.เฮ้ง” เป็นกัปตันทีมในการคัดเลือกผู้สมัครลงในเขตเลือกตั้งของจังหวัดชลบุรี แต่ยกเว้นเขตเลือกตั้งที่ 4 ในเขตเลือกตั้งนี้เป็นฐานที่มั่นของ นายสรวิศ เนื่องจำนงค์ อดีตผู้สมัครพรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งไม่ได้อยู่ในเครือข่ายของกลุ่มตระกูลคุณปลื้ม

⁷ นายสนธยา คุณปลื้ม มีความสัมพันธ์อันดีกับนายทหารใหญ่ในกองทัพบกหลายท่าน และที่สำคัญ คือ พลเอก อภิรัชต์ คงสมพงษ์ ผู้บัญชาการทหารบก ซึ่งความสัมพันธ์นี้มีมายาวนานมาตั้งแต่ครั้งที่เกิดการรัฐประหารในปี พ.ศ. 2534 ที่ส่งผลให้ นายสมชาย คุณปลื้ม หรือกำนันเป๊าะ มีความใกล้ชิดกับ พลเอก สุนทร คงสมพงษ์

การเคลื่อนไหวทางการเมือง: พรรคพลังประชารัฐ ในจังหวัดชลบุรี

สนามการเลือกตั้งจังหวัดชลบุรี พรรคประชารัฐ มีความเข้มแข็งทางการเมืองมาก ตั้งเป้าหวังชนะการเลือกตั้งทั้ง 8 เขตเลือกตั้งในจังหวัดชลบุรี เพราะสามารถนำกลุ่มการเมืองใหญ่ คือ กลุ่มบ้านใหญ่และกลุ่มเนืองจางงค์ มารวมกันได้ โดย กลุ่มเนืองจางงค์ โดย นายสรวิทย์ เนืองจางงค์ หรือ “ส.ส.ตัน” ผู้ที่ใกล้ชิดกับค่ายการเมืองสามมิตร (กลุ่มสามมิตร มีแกนนำ คือ นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ และนายสมศักดิ์ เทพสุทิน) ได้ย้ายพรรคจากพรรคประชาธิปัตย์มาพรรคพลังประชารัฐ “ส.ส.ตัน” สรวุฒิ เนืองจางงค์ ประกาศชัดเจนว่าอยู่โควตาของกลุ่มสามมิตร ตนนั้นไม่ได้ขึ้นตรงกับ “เสี่ยแป๊ะ” นายสนธยา คุณปลื้ม อดีตหัวหน้าพรรคพลังชล

พรรคพลังประชารัฐ มีการวางตัวผู้สมัครเขต 1 “ส.ส.เฮ้ง” สุชาติ ชมกลิ่น อดีตส.ส.พลังชล รับบทเป็น “กัปตันทีม” รับบทขอดูแลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต 1 2 และ 3 ทั้งนี้ นายสุชาติฯ มีธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ที่กำลังเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีการตั้งเป้าคะแนนและเป้าหมายเก้าอี้ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยมีเก้าอี้รัฐมนตรี เป็นเป้าหมายของ นายสุชาติฯ

นายสุชาติฯ มีบทบาทในการวางตัวผู้สมัคร ดังนี้ “ในเขตการเลือกตั้งที่ 1 นายสุชาติ ชมกลิ่น ลงสมัครฯ เอง ในขณะที่ เขต 2 มีการวางตัว ร.อ.จางชัย วงศ์ทรายทอง หรือ “ผู้กองเปียร์” ลูกชาย “นายกบ๊ก” นายกำพล วงศ์ทรายทอง นายกเทศมนตรีตำบลบางทราย เป็นผู้สมัครเขต 2 ส่วน เขต 3 “ส.ส.เฮ้ง” เดิมที่วางตัว นายพรชัย ตวงเงิน หรือ “สจ.บ้ง” สมาชิกสภาจังหวัดพื้นที่อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ลงสู้ แต่สุดท้าย นายสุชาติฯ ได้รับคำแนะนำจาก นายสนธยา คุณปลื้ม หรือ “เสี่ยแป๊ะ” ทำให้นายรณเทพ อนุวัฒน์ อดีต ส.ส. เขต 3 หรือที่ชาวบ้านเรียกกันว่า “ทนายหนวด” คนสนิท นายสนธยาฯ ได้ลงสมัคร ส.ส.แทน

ส่วนในเขต 4 นั้น นายสรวิทย์ เนืองจางงค์ หรือ “ส.ส.ตัน” อดีต ส.ส.เขต 4 ชลบุรี พรรคประชาธิปัตย์ ผู้สนิทสนมกับกลุ่มสามมิตร ออกจากพรรคประชาธิปัตย์มาพรรคพลังประชารัฐ ลงป้องกันแชมป์ โดยไม่มีคู่แข่งจากกลุ่มบ้านใหญ่ ด้าน เขต 5 นายพันธุ์ศักดิ์ เกตวิธธา อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี เครือข่ายสายตรงบ้านใหญ่ ลงสมัคร เขต 6 นายอิทธิพล คุณปลื้ม หรือ “เสี่ยตึก” อดีตนายกเมืองพัทยา ลงสมัครฯ ผิดจากการคาดการณ์ที่ว่า นางสุกมล คุณปลื้ม หรือ “รมต.เปียร์” อดีตรัฐมนตรีวัฒนธรรม ที่เคยลงสมัครในเขตนี้ ในเขต 7 นายปรเมศวร์ งามพิเชษฐ์ หรือ “เสี่ยเปียร์” รองนายกเมืองพัทยา ลงสมัคร เขต 8 พรรคพลังประชารัฐ เลือกระหว่าง นายพนธกร ไคร์ครวญ รองนายกเทศบาลสตึบ ลูกชายอดีต ผบ.นาวิกโยธิน เจ้าของโครงการบ้านจัดสรร “นาวิเฮ้าส์” กับ นายเสถียร เผือกประพันธ์ หรือ “ดร.เอ” เจ้าของร้านทองร้อยล้าน ในอำเภอสตึบ สุดท้าย นายเสถียรฯ ลงเขต 8

การเลือกตั้งครั้งนี้ พรรคพลังประชารัฐและกลุ่มบ้านใหญ่ มีการตั้งเป้าหมายรวมในการเลือกตั้ง โดย นายสนธยา คุณปลื้ม วางเป้าหมายกวาดเก้าอี้ได้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งจังหวัดชลบุรี ทั้ง 8 เขตเลือกตั้งเพื่อโควตาเก้าอี้รัฐมนตรี 2 กระทรง

ตารางที่ 7 รายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรีของพรรคพลังประชาชน

พรรคการเมือง	เขตเลือกตั้ง	ชื่อผู้สมัคร
พลังประชาชน	1*	นายสุชาติ ชมกลิ่น
	2*	ร้อยเอก จองชัย วงศ์ทรายทอง
	3*	นายรณเทพ อนุวัฒน์
	4*	นายสรวิทย์ เนื่องจำนงค์
	5	นายพันธุ์ศักดิ์ เกตุวัฒนา
	6	นายอิทธิพล คุณปลื้ม
	7	นายประเมศวร์ งามพิเชษฐ์
	8*	นายสระสิทธิ์ เผือกประพันธ์

การเคลื่อนไหวทางการเมือง: พรรคอนาคตใหม่

พรรคอนาคตใหม่ ในช่วงแรกของการลงสมัครรับเลือกตั้ง พรรคอนาคตใหม่เป็นพรรคที่ไม่ได้รับความสนใจจากบรรดาการเมืองในจังหวัดชลบุรีมากนัก การแข่งขันลงเป็นผู้สมัครในสังกัดพรรคทั้ง 8 เขต ไม่เป็นที่รับรู้มากนัก โดย เขต 1 ผู้สมัคร คือ นางสาวปิยะพร ธนาปิ่นชัย ชื่อเล่นส้มเปรี้ยว เป็นคนที่มีพื้นฐานอยู่ในจังหวัดอำเภอลชลบุรีโดยมีประวัติการทำงานเป็นผู้ดูแลเด็กเล็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์การบริหารส่วนตำบลสีสงวน อำเภอมือง จังหวัดชลบุรี นางสาวปิยะกรฯ เล่นการเมืองท้องถิ่นในปี 2551 แต่ไม่ประสบความสำเร็จ จากนั้นก็ทำหน้าที่ผู้ดูแลเด็กเล็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กชุมชนวัดหนองรี และทำงานเครือข่ายภาคประชาชนในภาคประชาชนสังคมตำบลหนองรี ปัจจุบันทำธุรกิจส่วนตัวเปิดร้านซ่อมรถจักรยานยนต์ ขายอะไหล่เการถจักรยานยนต์

เขต 2 ผู้สมัคร คือ นายนิพนธ์ แจ่มจำรัส ปัจจุบันมีอาชีพเป็นผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ของโรงเรียนบ้านโค้งประตู จบการศึกษาปริญญาเอกจากมหาวิทยาลัยบูรพา ด้านการบริหารการศึกษา อายุ 53 ปี มีประสบการณ์ด้านการงานด้านการศึกษามาโดยตลอดมีพื้นฐานอยู่ที่อำเภอเกาะจันทร์จังหวัดชลบุรี

เขต 4 ผู้สมัคร คือ นายสมชาย เนื่องจำนงค์ หรือ เฮียก๊อ้ง อดีตประธานสภาเทศบาลเมืองบ้านบึง อดีตกรรมการตำรวจสภาผู้แทนราษฎร นายสมชายฯ เป็น บุตรชายนายประสงค์ เนื่องจำนงค์ อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชลบุรี ปี 2512 และเป็นหลานชายนายประโยชน์ฯ เพราะนายประสงค์เป็นพี่ชายนายประโยชน์ฯ ลงสมัครเนื่องจากไม่พอใจการสืบอำนาจของคณะรัฐประหาร และมีความตั้งใจในการที่จะแก้ไขรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นรัฐธรรมนูญมาจากอำนาจเผด็จการ

เขต 5 ผู้สมัคร คือ นายขวัญเลิศ พานิชมาท ปัจจุบันประกอบอาชีพเป็นนักข่าว มีธุรกิจร้านอาหาร และมีความเชี่ยวชาญด้านไอที เป็นคนชลบุรีโดยกำเนิดพื้นฐานอยู่ที่อำเภอสรีราชา จบปริญญาตรีด้านนิเทศศาสตร์ สื่อสารมวลชน

เขต 6 ผู้สมัคร คือ นายจรัส คุ่มไข่น้ำ อายุ 52 ปี อาชีพรับจ้าง เป็นลูกจ้างอยู่ในบริษัทในเครือไทยซัมมิท พี เค เค

เขต 7 ผู้สมัคร คือ นางสาวกวิณนาถ ตาศีย์ หรือ ทนายหนูต นางสาวกวิณนาถฯ มีอายุเพียง 28 ปี มีพื้นฐานจากการเป็นนิติศาสตร์บัณฑิต จากมหาวิทยาลัยศรีปทุม ปัจจุบันประกอบอาชีพเป็นทนายความในเขตเมืองพัทยา การเป็นทนายความ ทำให้ทนายหนูตได้สัมผัสกับชาวบ้านที่มีปัญหาความยุติธรรม ประกอบกับ นางสาวกวิณนาถฯ มีบุคลิกแมนๆ เป็นสาวหล่อ ตัดผมสั้น มีจิตใจออกไปในทางผู้ชาย การเข้าสู่พรรคอนาคตใหม่ เนื่องจากเป็นพรรคที่เกิดกว้าง โดยเฉพาะกลุ่ม LGBT

ตารางที่ 8 รายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรีของพรรคอนาคตใหม่

พรรคการเมือง	เขตเลือกตั้ง	ชื่อผู้สมัคร
อนาคตใหม่	1	นางสาวปิยะพร ธนาปิ่นชัย
	2	นายนิพนธ์ แจ่มจรัส
	3	นายภูวนารถ กาศสกุล
	4	นายสมชาย เนื่องจำนงค์
	5*	นายขวัญเลิศ พานิชมาท
	6*	นายจรัส คุ้มไชน้ำ
	7*	นางสาวกวิณนาถ ตาศิย์
	8	นาวาตรี สุรสิทธิ์ ทะวะลัย์

การเคลื่อนไหวทางการเมือง: พรรคภูมิใจไทย

พรรคภูมิใจไทย อยู่ภายใต้กระแสตึงกลุ่มนักการเมืองเดิมที่เคยประสบความสำเร็จในการเลือกตั้งครั้งก่อนของจังหวัดชลบุรี ทั้งใน ปี 2554 กิติ ปี พ.ศ. 2544 กิติ หรือ ปี พ.ศ. 2548 กิติ เป็นไปในหลายพรรค เช่น กลุ่มผู้สมัครเดิมของพรรคประชาธิปัตย์ในจังหวัดชลบุรี ที่ลงสมัครในเขต 1 เขต 2 และเขต 3 ต่างได้รับข้อเสนอจากพรรคภูมิใจไทย ในการย้ายเข้ามาสังกัดพรรคภูมิใจไทย เนื่องจากเป็นผู้สมัครที่มีฐานคะแนนเสียง เพื่อจะทำให้พรรคการเมืองที่ตั้งขึ้นใหม่หรือพรรคการเมืองเดิมคะแนนสะสม เพื่อนำไปคำนวณเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพืงมี ตัวอย่างเช่น นายบรรจบ รุ่งโรจน์ นายมานิตย์ ภาวสุทธิ์ นายประมวล เอ็มเปีย เป็นต้น โดยมี นายมานิตย์ ภาวสุทธิ์ เป็นหัวหน้าทีมในจังหวัดชลบุรี

เขต 1 ผู้สมัคร คือ นายบรรจบ รุ่งโรจน์ อดีตผู้สมัครพรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งในการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมามีได้รับคะแนนเสียงถึง 32,875 คะแนน

เขต 2 ผู้สมัคร คือ นายมานิตย์ภาวสุทธิ์ อดีตผู้สมัครพรรคเพื่อไทย ซึ่งในคราวการเลือกตั้ง พ.ศ. 2554 ได้รับคะแนน 17,702 คะแนน

เขต 3 ผู้สมัคร คือ นายประมวล เอ็มเปีย อดีตผู้สมัครพรรคประชาธิปัตย์ ในการเลือกตั้งครั้งก่อนก็มีคะแนนมากถึง 38,685 คะแนน

เขต 4 ผู้สมัคร คือ นายภิญโญ ตันวิเศษ “นายกใช้”อดีต นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี

เขต 5 ผู้สมัคร คือ นายเกษม เหลืองอ่อน ย้ายค่ายมาจากพรรคเพื่อไทย ย้ายพรรคมาพรรคภูมิใจไทย

เขต 6 ผู้สมัคร คือ นายสุนทร ศุภธีระนนท์

เขต 7 ผู้สมัคร คือ นายปพน ประยูรหงส์

เขต 8 ผู้สมัคร คือ พล.ร.อ.สุรพล จันทร์แดง อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคเพื่อไทย

ผู้ที่กล่าวมาข้างต้นเป็นนักการเมืองที่มีศักยภาพและเป็นผู้สมัครมีโอกาสที่ได้รับเลือก แม้จะไม่สูงเท่ากับดาวเด่นที่มาจากกลุ่มตระกูลคุณปลื้ม แต่เนื่องจากภายใต้กติกาการคำนวณสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจึงมีเกิดการรวมคะแนนของผู้สมัครที่ได้รับทั่วประเทศไม่ว่าจะเป็นผู้สมัครที่ชนะหรือแพ้ตามหลักการทุกคะแนนเสียงไม่ตกน้ำจึงทำให้เกิดการดึงตัวอดีตผู้สมัครหรือผู้สมัครที่มีประวัติในการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมาที่มีฐานคะแนนเสียงจัดตั้งหรือได้รับการเลือกตั้งหรือได้รับเลือกในคะแนนที่สูงเกินกว่าหนึ่งหมื่นคะแนนขึ้นไปเข้าสังกัดพรรค

ตารางที่ 9 รายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรีของพรรคภูมิใจไทย

พรรคการเมือง	เขตเลือกตั้ง	ชื่อผู้สมัคร
ภูมิใจไทย	1	นายบรรจบ รุ่งโรจน์
	2	นายมานิตย์ ภาวสุทธิ์
	3	นายประมวล เอมเปี้ย
	4	นายภิญโญ ตันวิเศษ
	5	นายเกษม เหลืองอ่อน
	6	นายสุนทร ศุภธีระนนท์
	7	นายปพน ประยูรหงษ์
	8	พลเรือเอก สุรพล จันทน์แดง

การเคลื่อนไหวทางการเมือง: พรรคเพื่อไทย

ในการเลือกตั้งครั้งนี้ พรรคเพื่อไทยมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น จากการที่มีการตั้งพรรคไทยรักษาชาติ ส่งผลให้ พรรคเพื่อไทย ส่งผู้สมัครเพียง 4 เขตเลือกตั้ง โดยมี นายจิรวุฒิ สิงห์โตทอง หรือ อดีต ส.ส.เป้า เป็นแกนนำพรรคเพื่อไทย ในจังหวัดชลบุรี โดยลงสมัครรับเลือกตั้ง ส.ส.พรรคเพื่อไทย เขต 4

พรรคเพื่อไทย โดย คุณหญิง สุดารัตน์ เกตุราพันธ์ มอบหมายให้ “คนหัวใจสิงห์” ส.ส.เป้า จิรวุฒิ สิงห์โตทอง นายกสมาคมกลุ่มอาชีพการเกษตรชลบุรี เป็นหัวหน้าอก จัดตัวผู้สมัครทั้ง 4 เขต ดังนี้

เขต 1 ผู้สมัคร คือ นายจำโนทย์ ปล้องอุดม อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนชลบุรีสุขขบท โรงเรียนแสนสุข โรงเรียนจุฬาภรณ์

เขต 2 ผู้สมัคร คือ นายสรายุทธ วงศ์แสงทอง อดีตสมาชิกสภาจังหวัดชลบุรี และอดีตนายกองค์การบริหารส่วนตำบลมาบโป่ง

เขต 3 ผู้สมัคร คือ นางสาวรินทิรา วัฒนวงษ์ภิญโญ ลูกสาวหมอกิ่ง น้องสาว นพ.ธนวัฒน์ วัฒนวงษ์ภิญโญ

และ เขต 4 ผู้สมัคร คือ “ส.ส.เป้า” นายจิรวุฒิ สิงห์โตทอง ลงสู้ศึก ส่วนเขต 5-8 พรรคเพื่อไทยไม่ส่ง

ตารางที่ 10 รายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรีของพรรคเพื่อไทย

พรรคการเมือง	เขตเลือกตั้ง	ชื่อผู้สมัคร
เพื่อไทย	1	นายจำโนทย์ ปล้องอุดม
	2	นายสรายุทธ วงศ์แสงทอง
	3	นางสาวรินทิรา วัฒนวงษ์ภิญโญ
	4	นายจิรวุฒิ สิงห์โตทอง
	5	-ไม่ส่งผู้สมัคร-
	6	-ไม่ส่งผู้สมัคร-
	7	-ไม่ส่งผู้สมัคร-
	8	-ไม่ส่งผู้สมัคร-

การเคลื่อนไหวทางการเมือง: พรรคไทยรักษาชาติ

พรรคไทยรักษาชาติ พรรคน้องใหม่ หัวใจประชาธิปไตย มอบหมายให้ “ลูกน้ำ แหลมฉับ” นิชนันท์ วงศ์ชาติ เป็นหัวหน้าทีม และลงสมัคร ส.ส.ชลบุรี เขต 8 มีการวางตัวผู้สมัคร เขต 5 ร.ต.ท.ธงชัย นกหงส์ น้องชาย “เสี้ยมคร” นายสมควร นกหงส์ เจ้าของห้างในเครือแหลมทอง เขต 6 ดร.เอ็ง น.ส.นิศามาศ เลขาธิการนาฬิการัฐ เขต 7 “อ้อย” นายอดิสร ผลลูกอินทร์ อดีตผู้สมัคร ส.ส.เพื่อไทย ครั้งที่แล้ว น้องชาย นายเรวัตผลลูกอินทร์ รองนายก อบจ.ชลบุรี ส่ง นายชรรกฤต ผลลูกอินทร์ ลูกชาย ลง “ลูกน้ำ แหลมฉับ” นิชนันท์ โยภชบ “ไทยรักษาชาติ” สุทธิก เขต 5-8

ตารางที่ 11 รายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรีของพรรคไทยรักษาชาติ

พรรคการเมือง	เขตเลือกตั้ง	ชื่อผู้สมัคร
ไทยรักษาชาติ	1	-ไม่ส่งผู้สมัคร-
	2	-ไม่ส่งผู้สมัคร-
	3	-ไม่ส่งผู้สมัคร-
	4	-ไม่ส่งผู้สมัคร-
	5	ร้อยตำรวจโท ธงชัย นกหงษ์
	6	นางสาว นิศามาศ เลขาธิการนาฬิการัฐ
	7	นายชรรกฤต ผลลูกอินทร์
	8	นางสาวนิชนันท์ วงศ์ชาติ

การเคลื่อนไหวทางการเมือง: พรรคประชาธิปัตย์

ในการเลือกตั้งครั้งนี้ พรรคประชาธิปัตย์ เจอปัญหาแพแตก นักการเมืองระดับ อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชลบุรี ย้ายค่ายออกจากพรรคเกือบหมด ทางพรรคมอบให้ นายกันตภณ สุขุมาลินทร์ หรือ “สท.อ้อ” นักการเมืองคนสนิท นายสาธิต ปิตุเตชะ “เสี่ยตี” รองหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ รับเป็นผู้อำนวยการเลือกตั้งจังหวัดชลบุรี

เขต 1 ผู้สมัคร คือ นายสร้อยชา ศรีชวลัฒนา หรือ “เสี่ยชา” ลงสมัคร

เขต 2 ส่ง นางสาว เสาวลักษณ์ สุริยาทิพย์ อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขวัญใจแม่ค้าลงสมัคร

เขต 3 ส่ง นายไพฑูรย์ วชิรวงศ์ภิญโญ นักวิชาการและที่ปรึกษาหลายบริษัท อดีตลูกน้อง “นักสู้ออกหลวง” ประมวล เอ็มเปีย ลงสมัคร

เขต 4 มีผู้สมัครสองคน คือ นายธนบดี ปิ่นแก้ว “เสี่ยป้อม” เสียใหญ่รับเหมาก่อสร้าง 100 ล้าน เจ้าของร้านมิตติงบ้านโป่งได้รับแรงดันจาก “รองตี” และ นายพรรณธฤต เนื่องจำนงค์ ลูกชาย พล.ต.ต.ปิยะชาติ “คุณนายบิก” นางสุนทรี เนื่องจำนงค์ แต่สุดท้ายพรรคฯ เลือก นายพรรณธฤต เนื่องจำนงค์ เป็นผู้สมัคร

เขต 5 ผู้สมัคร คือ นายฐนโรจน์ โรจนกุลเสฏฐ์ “ดร.ยุทธ” อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการเลือกตั้งครั้งปี พ.ศ. 2554 มีคะแนนถึง 25,198 คะแนน

เขต 6 ผู้สมัคร คือ นางพจนารถ แก้วผลึก หรือ “หมวย โรงโป๊ะ” อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่โยกจาก เขต 7 มาลงสมัคร เขต 6 ในการเลือกตั้งครั้งปี พ.ศ. 2554 ได้ 15,839 คะแนน

เขต 7 ผู้สมัคร คือ นายจักกฤษ ไกรมาตย์ “เสี่ยอ้อด ลูกบอลดับเพลิง” สายตรงสื่อ T-นิวส์

เขต 8 ผู้สมัคร คือ ไมตรี สอยเหลือง “ทนายสอย” ในการเลือกตั้งครั้งปี พ.ศ. 2554 ได้ 15,480 คะแนน

ตารางที่ 12 รายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรีของพรรคประชาธิปัตย์

พรรคการเมือง	เขตเลือกตั้ง	ชื่อผู้สมัคร
ประชาธิปัตย์	1	นายสร้อยชา ศรีชวลัฒนา
	2	นางสาวเสาวลักษณ์ สุริยาทิพย์
	3	นายไพฑูรย์ วชิรวงศ์ภิญโญ
	4	นายพายุ เนื่องจำนงค์
	5	นายฐนโรจน์ โรจนกุลเสฏฐ์
	6	นางพจนารถ แก้วผลึก
	7	นายจักกฤษ ไกรมาตย์
	8	นายไมตรี สอยเหลือง

การประกาศให้มีการเลือกตั้ง

พระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป พ.ศ. 2562 ลงวันที่ 23 เดือนมกราคม พ.ศ. 2562 กำหนดให้มีการเลือกตั้งทั่วไปขึ้น ซึ่งเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 ที่กำหนดให้เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา 268 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้ดำเนินการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญนี้ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญตามมาตรา 267 (1) (2) (3) และ (4) มีผลใช้บังคับแล้ว

คณะกรรมการการเลือกตั้ง ตามความในมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2561 ออกประกาศ ลงวันที่ 24 มกราคม 2562 กำหนด วันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร วันรับสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง และสถานที่ที่พรรคการเมืองจะส่งบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ โดยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป จะเกิดขึ้นใน วันอาทิตย์ที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2562 และให้ผู้ที่จะประสงค์จะสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ในเขตเลือกตั้งใด ไปยื่นใบสมัครรับเลือกตั้ง พร้อมทั้งเอกสารหลักฐานและค่าธรรมเนียมในการสมัครรับเลือกตั้ง ต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง ตั้งแต่วันจันทร์ที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2562 ถึงวันศุกร์ที่ 8 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2562 ระหว่างเวลา 08.30 นาฬิกา ถึงเวลา 16.30 นาฬิกา ณ สถานที่ที่ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง

คณะกรรมการการเลือกตั้ง กำหนดให้พรรคการเมืองใดส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง และผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งได้ออกใบรับใบสมัครรับเลือกตั้งแล้ว ประสงค์จะส่ง ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ให้ยื่นบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พร้อมทั้งเอกสารหลักฐานและค่าธรรมเนียมในการสมัคร รับเลือกตั้ง ต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง ตั้งแต่วันจันทร์ที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2562 ถึงวันศุกร์ที่ 8 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2562 ระหว่างเวลา 08.30 นาฬิกา ถึงเวลา 16.30 นาฬิกา ณ ห้องประชุม 201 202 และ 203 ชั้น 2 สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง อาคารรัฐประศาสนภักดี ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร

คณะกรรมการการเลือกตั้งชลบุรี กำหนดแบ่งเขตเลือกตั้ง 8 เขต

นายอิทธิเดช สามารถกิจ ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดชลบุรี เปิดเผยว่า ตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งได้กำหนดแบ่งเขตเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดชลบุรี โดยแบ่งออกเป็น 8 เขต การเลือกตั้ง ดังนี้

เขตการเลือกตั้งที่ 1 ประกอบด้วย อำเภอเมืองชลบุรี เฉพาะตำบลแสนสุข ตำบลอ่างศิลา ตำบลเสม็ด ตำบลห้วยกะปิ ตำบลเหมือง ตำบลบ้านปึก ตำบลหนองข้างคอก ตำบลหนองรี ตำบลนาป่า และตำบลสำนักบก

เขตการเลือกตั้งที่ 2 ประกอบด้วย อำเภอเมือง เฉพาะตำบลบางปลาสร้อย ตำบลมะขามหย่ง ตำบลบ้านโชด ตำบลบางทราย ตำบลหนองไม้แดง ตำบลคลองตำหรุ ตำบลดอนหัวฬ่อ และตำบลบ้านสวน และอำเภอพานทอง เฉพาะตำบลพานทอง ตำบลเกาะลอย ตำบลโคกขี้หนอน ตำบลบ้านเก่า ตำบลหน้าประตู ตำบลบางนาง ตำบลบางหัก ตำบลหนองตำลึง และตำบลหนองกะขะ

เขตการเลือกตั้งที่ 3 ประกอบด้วย อำเภอพนัสนิคม อำเภอเกาะจันทร์ และอำเภอพานทอง เฉพาะตำบลมาบโป่ง และตำบลหนองหงษ์

เขตการเลือกตั้งที่ 4 ประกอบด้วย อำเภอบ้านบึง อำเภอบ่อทอง และอำเภอหนองใหญ่

เขตการเลือกตั้งที่ 5 ประกอบด้วย อำเภอศรีราชา เฉพาะตำบลสุรศักดิ์ ตำบลหนองขาม ตำบลเขาคันทรง ตำบลบางพระ ตำบลบ่อวิน และตำบลศรีราชา

เขตการเลือกตั้งที่ 6 ประกอบด้วย อำเภอเกาะสีชัง อำเภอศรีราชา เฉพาะตำบลทุ่งสุขลา และตำบลบึง และอำเภอบางละมุง เฉพาะตำบลนาเกลือ ตำบลบางละมุง ตำบลหนองปลาไหล และตำบลตะเคียนเตี้ย

เขตการเลือกตั้งที่ 7 ประกอบด้วย อำเภอบางละมุง เฉพาะตำบลหนองปรือ ตำบลโป่ง ตำบลห้วยใหญ่ และตำบลเขาไม้แก้ว

เขตการเลือกตั้งที่ 8 ประกอบด้วย อำเภอสัตหีบ

บรรยากาศการสมัครรับเลือกตั้ง

สำหรับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. 2562 ของจังหวัดชลบุรีนั้น จังหวัดชลบุรี แบ่งออกเป็น 8 เขต ครอบคลุม 11 อำเภอ โดยมีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ทั้งหมด จำนวน 1,154,533 คน และมีหน่วยเลือกตั้งทั้งหมด 1,390 หน่วยเลือกตั้ง ที่ลดมาจำนวน 3 เบอร์เซ็น จากเดิม 1,469 หน่วยเลือกตั้ง ทั้งนี้ หลังจากที่ คณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดชลบุรี ได้เปิดให้มีการยื่นเอกสารอย่างเป็นทางการ ได้เปิดให้ผู้สมัครได้ล่วงหน้าก่อนจะให้มีการล่วงหน้าเบอร์ผู้สมัครในการตรวจสอบสิทธิก่อนยื่นใบสมัคร พรรคการเมืองขนาดใหญ่ที่ส่งผู้สมัครครบทั้ง 8 เขตเลือกตั้ง เช่น พรรคพลังประชารัฐ พรรคประชาธิปัตย์ พรรคภูมิใจไทย ส่วนพรรคขนาดเล็ก เช่น พรรคเสรีรวมไทย พรรคประชาชนไทย พรรคพลังท้องถิ่นไท ได้มีการส่งผู้สมัครครบทั้ง 8 เขตเลือกตั้ง ในขณะที่พรรคเพื่อไทย ส่งผู้สมัครเพียง 4 เขตเลือกตั้ง

นายสำราญ ตันพานิช ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดชลบุรี ได้ให้สัมภาษณ์ว่า “ผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จากพรรคการเมืองต่างๆ ทั้งพรรคพลังประชารัฐ พรรคประชาธิปัตย์ พรรคเพื่อไทย พรรคภูมิใจไทย พรรคอนาคตใหม่ พรรคไทยรักษาชาติ เสรีรวมไทย พรรคประชาธิวัฒน์ พรรครวมพลังประชาชาติไทย พรรคสังคมประชาธิปไตย พรรคประชาชนไทย พรรคพลังท้องถิ่นไท ได้ส่งผู้สมัครครบเกือบทุกเขต จะมีเพียงบางพรรคส่งผู้สมัครไม่ครบทั้ง 8 เขต โดย ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดทั้งหมดมี จำนวน 1,154,533 คน หน่วยเลือกตั้ง จำนวน 1,390 หน่วยเลือกตั้ง (ลดลงจากเดิมที่มีจำนวน 1,469 หน่วยเลือกตั้ง จำนวนร้อยละ 3)

วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2562 ซึ่งเป็นวันรับสมัครผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นวันแรก บรรยากาศด้านนอกอาคารรับสมัครที่จังหวัดชลบุรี เป็นไปอย่างคึกคัก โดยมีกองเชียร์จากพรรคต่าง ๆ มายืนรอให้กำลังใจจำนวนมาก แต่เนื่องจากเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ไม่อนุญาตให้เข้าไปด้านในเพราะสถานที่รับสมัครค่อนข้างที่จะคับแคบ โดยกองเชียร์หลายพรรคเมื่อรู้ว่าผู้สมัครได้เบอร์ใด ก็จะใส่หมายเลขที่ป้ายเชียร์ทันที

นายมานิตย์ ภาวสุทธิ จากพรรคภูมิใจไทย ผู้สมัครเขต 2 จับได้หมายเลข 9 นางสาวนิชนันท์ วงศ์ฮาด ผู้สมัครเขต 8 จากพรรคไทยรักษาชาติ จับได้หมายเลข 6 และ นายสุชาติ ชมกลิ่น พรรคพลังประชารัฐ ผู้สมัครเขต 1 ได้หมายเลข 6 ซึ่งเจ้าตัวมีความพอใจเนื่องจากเป็นเบอร์เดียวกับที่ได้ในการเลือกตั้งในปี พ.ศ.2554 นายภัครธร เทียนไชย ผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี เดินทางมาตรวจความพร้อมของเจ้าหน้าที่และสถานที่รับสมัคร พร้อมทั้งกล่าวต้อนรับและชี้แนวทางและขั้นตอนในการสมัคร เพื่อให้ผู้สมัครมีความเข้าใจและปฏิบัติตามขั้นตอนที่ถูกต้องตามกระบวนการทางกฎหมายและระเบียบการสมัคร พร้อมให้ความมั่นใจว่าคณะกรรมการการเลือกตั้ง จะทำหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาถูกต้องบริสุทธิ์ยุติธรรม ตามขั้นตอนกระบวนการ ตลอดจนให้กำลังใจผู้สมัครจากทุกพรรค หวังให้การเลือกตั้งในวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2562 เป็นไปด้วยความเรียบร้อย พร้อมย้ำให้ผู้สมัครระวังในเรื่องกฎระเบียบ เนื่องจากมีความเปลี่ยนแปลงจากทุก ๆ ครั้ง และขอให้เมื่อจบการเลือกตั้งผู้สมัครทุกพรรค จะกลับมาเป็นพี่น้องกันเช่นเดิมและช่วยกันพัฒนาจังหวัดชลบุรีต่อไป

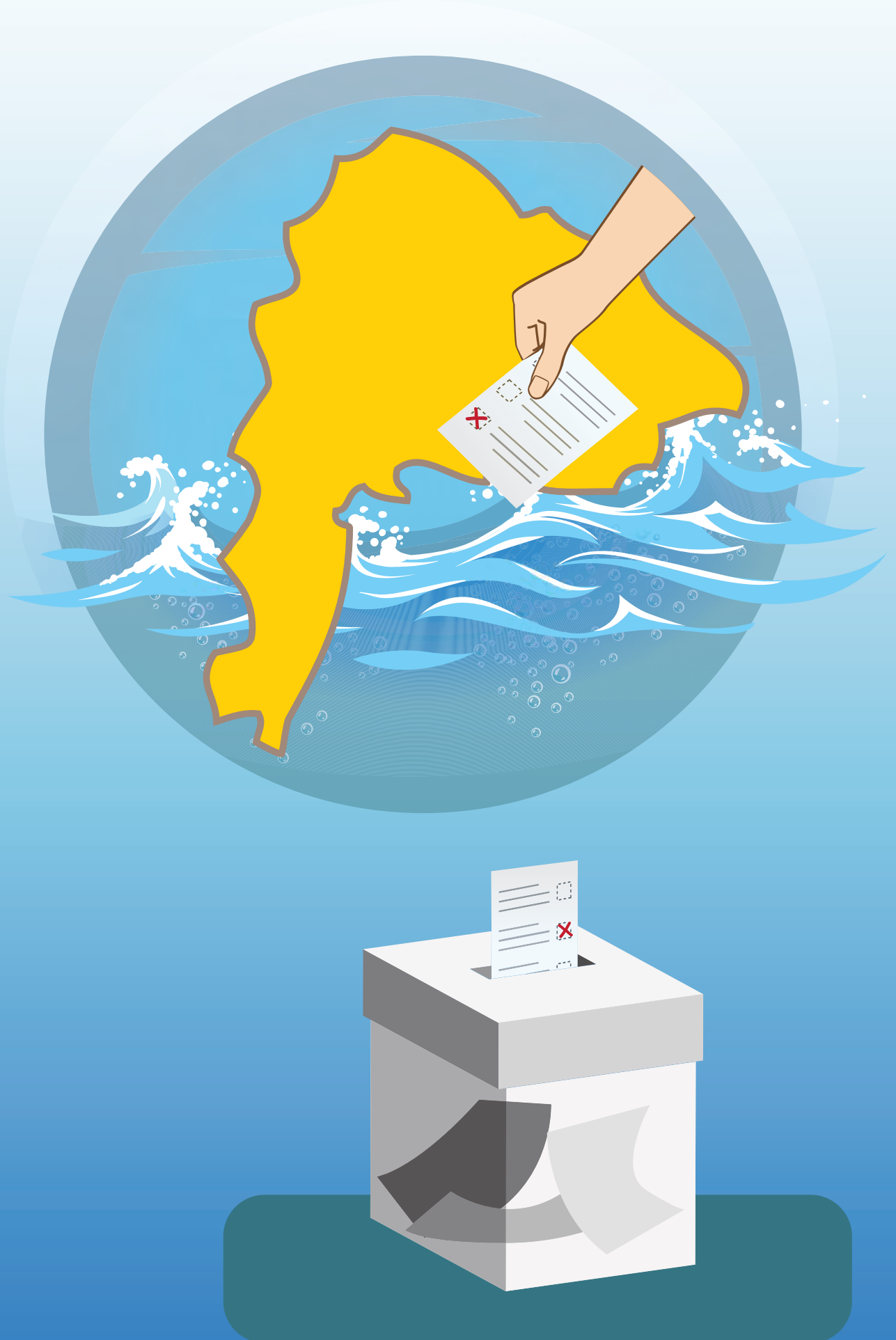

สรุป จังหวัดชลบุรี มีเขตเลือกตั้ง 8 เขต ในจำนวนนี้ สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 13 จำนวนผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบ่งตามเขตของจังหวัดชลบุรี

เขต	1	2	3	4	5	6	7	8
จำนวนผู้สมัคร	26	25	28	26	26	29	26	26

บทที่ 6

บรรยากาศการหาเสียงเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดชลบุรี

ผู้วิจัยขอนำเสนองานวิจัย เพื่อศึกษาพฤติกรรมทางการเมืองของผู้สมัครในจังหวัดชลบุรี ช่วงการหาเสียงเลือกตั้ง ในภาพรวมทั้งจังหวัดชลบุรี และในรายละเอียดรายเขต โดยผู้วิจัย ได้ลงพื้นที่สังเกตการหาเสียง และส่งผู้ช่วยวิจัยเข้าไปสังเกตการณ์หาเสียง สรุป ได้ดังนี้

ระเบียบ คำสั่ง ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง: กรอบแนวปฏิบัติพรรคการเมือง

พรรคการเมืองทุกพรรคต้องปฏิบัติตาม ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง ลงวันที่ 28 ธันวาคม 2561 เรื่อง ประเภทของค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2561 อาศัยอำนาจตามความใน มาตรา 22 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. 2560 และ มาตรา 64 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2561 ประกอบมติคณะกรรมการการเลือกตั้ง ในการประชุมครั้งที่ 73/2561 (37) เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2561 และ ในการประชุมครั้งที่ 78/2561 (42) เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2561 คณะกรรมการการเลือกตั้งจึงออกประกาศ ประเภทของค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไว้เป็นตัวอย่าง ดังนี้

ข้อ 1 ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง ประเภทของ ค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2561”

ข้อ 2 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ 3 ตัวอย่างประเภทค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และพรรคการเมือง ได้แก่

- (1) ค่าใช้จ่ายในการสมัครรับเลือกตั้ง เช่น ค่าสมัครรับเลือกตั้ง และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับการสมัครรับเลือกตั้ง เป็นต้น
- (2) ค่าจ้างแรงงาน เช่น ค่าจ้างผู้ช่วยหาเสียง ค่าจ้างในการปิดป้ายโฆษณาหาเสียง ค่าจ้าง แจก ใบปลิว แผ่นพับ รวมทั้งค่าจ้างแรงงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง และไม่มีพฤติการณ์ที่สื่อไปในการกระทำความผิดกฎหมายเลือกตั้ง เป็นต้น
- (3) ค่าจ้างทำของ เช่น ค่าจ้างทำเสื้อแจ็กเก็ต หมวก และเสื้อยืด หรืออื่น ๆ สำหรับผู้ช่วยหาเสียง เป็นต้น
- (4) ค่าโฆษณาในสื่อต่าง ๆ เช่น ค่าสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ค่าผลิตสื่อเพื่อการออกอากาศ รวมถึงค่าโฆษณาอื่นที่เป็นการกระทำเพื่อการหาเสียงเลือกตั้ง เป็นต้น
- (5) ค่าจัดทำป้าย เอกสาร สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการโฆษณาหาเสียง
- (6) ค่าใช้จ่ายในการหาเสียงทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือค่าบริการทางอิเล็กทรอนิกส์ เช่น เฟซบุ๊ก ไลน์ ทวิตเตอร์ ยูทูบ อินสตราแกรม กูเกิ้ล แอปพลิเคชัน เป็นต้น
- (7) ค่าจัดซื้อหรือเช่าวัสดุ และอุปกรณ์สำหรับใช้ในการหาเสียงเลือกตั้ง
- (8) ค่าเช่าสถานที่ และค่าตกแต่งสถานที่ เช่น ค่าเช่าสำนักงานเพื่อเป็นศูนย์รณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ค่าเช่าสถานที่เพื่อปราศรัยหาเสียง เป็นต้น
- (9) ค่าเช่ายานพาหนะ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง หรือค่าใช้จ่ายในการเดินทาง เช่น ค่าจ้างเหมา รถยนต์ เรือยนต์หรือยานพาหนะอื่น ๆ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อการหาเสียงเลือกตั้ง ค่าเช่าที่พัก เป็นต้น
- (10) ค่าสาธารณูปโภค เช่น ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำประปา ค่าโทรศัพท์ ค่าบริการทางไปรษณีย์ ค่าถ่ายเอกสาร เป็นต้น
- (11) ค่าอาหารและเครื่องดื่ม สำหรับผู้ช่วยหาเสียง
- (12) ค่าอบรมผู้สมัครหรือผู้ช่วยหาเสียง
- (13) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งซึ่งไม่ขัดต่อกฎหมาย หรือเป็นเหตุให้การเลือกตั้งไม่สุจริตและเที่ยงธรรม

กล่าวได้ว่า กิจกรรมหาเสียงหลักของทุกพรรคการเมือง มีจำนวน 12 กิจกรรมหลัก ตามประกาศฯ ดังกล่าวข้างต้น ภายใต้ประกาศ กกต. เรื่องกำหนดเงินค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้ง ส.ส. พ.ศ.2561 มีสาระสำคัญ ระบุว่า ในการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกภายหลังวันที่ พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง ส.ส. พ.ศ.2561 ใช้บังคับ ระยะเวลาการคำนวณค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้ง ส.ส. ให้นับแต่วันที่ พ.ร.ฎ. ให้มีการเลือกตั้ง ส.ส. มีผลใช้บังคับจนถึงวันเลือกตั้ง โดยผู้สมัครรับเลือกตั้ง ส.ส. แบบแบ่งเขต แต่ละคนต้องใช้จ่ายในการเลือกตั้ง ไม่เกิน 1,500,000 บาท พรรคการเมืองต้องใช้จ่ายในการเลือกตั้ง ส.ส. ไม่เกิน 35 ล้านบาท

บทบาทของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ผู้อำนวยการ กกต.ชลบุรี ยอมรับมีกระแสข่าวซื้อเสียงในช่วงโค้งสุดท้ายของการเลือกตั้ง 2562 แต่ยังไม่มียหลักฐานจนนำไปสู่การจับกุมเอาผิด โดยในวันที่ 22 มีนาคม 2562 นายสำราญ ตันพานิช ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดชลบุรี เปิดเผยว่า ในช่วงโค้งสุดท้ายก่อนการเลือกตั้ง 2562 ยอมรับว่ามีกระแสข่าวซื้อเสียง ส่วนรูปแบบของการซื้อเสียง เช่น จ่ายค่าหัวเป็นเงิน หรือแลกกับข้อตกลงบางประการ แต่ยังไม่มียหลักฐานจนนำไปสู่การจับกุมเอาผิด ส่วนการปราบปรามการกระทำผิดก่อนการเลือกตั้ง กกต.ชลบุรี มีกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) ตำรวจ และชุดปฏิบัติการข่าวเคลื่อนที่เร็วของ กกต. เคยตรวจสอบและสังเกตการณ์ ซึ่งขณะนี้ยังไม่พบความผิดชัดเจน

ภาพที่ 1 ผู้อำนวยการ กกต.ชลบุรี ยอมรับมีกระแสข่าวซื้อเสียงในช่วงโค้งสุดท้ายของการเลือกตั้ง 2562 แต่ยังไม่มียหลักฐานจนนำไปสู่การจับกุมเอาผิด

จังหวัดชลบุรี มีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 8 เขต จำนวน 1,156,314 คน ตั้งเป้าว่าจะมีประชาชนเดินทางมาใช้สิทธิ ที่คูหาเลือกตั้งร้อยละ 80 ประมาณ 800,000 คน และเชื่อว่าคนชลบุรีจะตื่นตัวกับการเลือกตั้งครั้งนี้มาก เพราะตอนเลือกตั้งล่วงหน้ามีผู้มาใช้สิทธิกว่าร้อยละ 90 จากผู้ลงทะเบียนทั้งหมดกว่า 200,000 คน ทั้งนี้ นายสำราญฯ กล่าวว่า การนับคะแนนหลังปิดหีบเลือกตั้ง กรรมการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งจะแยกกันนับ 1,382 หน่วย ใช้คนนับ 4 คน ปีนี้ชลบุรีใช้ “แบบขีดคะแนน” ที่ใส่เบอร์และชื่อผู้สมัครเพื่อความถูกต้อง ในการส่งต่อไปยังศูนย์อำนวยการและประสานงานกาเลือกตั้งประจำเขต ไม่ให้เกิดข้อผิดพลาด แต่ละหน่วย จะมีตำรวจมารักษาความปลอดภัยทุกจุด

จังหวัดชลบุรี ประชาชนมาลงคะแนนเลือกตั้งล่วงหน้านอกเขตเลือกตั้งกันอย่างคึกคัก หน่วยเลือกตั้ง ที่ 1 ที่ศาลาประชาคมเทศบาลเมืองบ้านสวน อำเภอเมืองชลบุรี มีประชาชนผู้ลงทะเบียนใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง นอกเขตมาลงคะแนนเลือกตั้งครั้งนี้กันอย่างคึกคัก หน่วยเลือกตั้งที่ 1 ณ ศาลาประชาคมเทศบาลเมืองบ้านสวน อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี มีประชาชนผู้ลงทะเบียนใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งล่วงหน้ามารอลงคะแนนเลือกตั้ง กันตั้งแต่เช้า

ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งล่วงหน้าให้ความสนใจมีการตื่นตัวในการเลือกตั้งในครั้งนี้เป็นอย่างดี ถึงเวลา 08.00 น.เริ่มการเปิดหีบให้ประชาชนเข้าตรวจสิทธิเลือกตั้งกับเจ้าหน้าที่ประจำจุดเลือกตั้ง เพื่อลงคะแนนเลือกตั้ง ล่วงนอกเขตเลือกตั้งกันอย่างเป็นระเบียบ ไม่พบปัญหาเกี่ยวกับการลงคะแนนเลือกหรือมีรายงานผู้กระทำความผิดในการเลือกตั้ง

เทศบาลเมืองบ้านสวนแห่งนี้มีผู้ลงทะเบียนใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งไว้ จำนวน 28,521 คน และ ทั้งจังหวัดชลบุรีมีผู้ลงทะเบียนใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง จำนวน 221,256 คน เป็นลำดับที่ 2 ของประเทศ ที่มีผู้ลงทะเบียนใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง รองจาก กรุงเทพมหานคร โดยจังหวัดชลบุรีแบ่งเขตเลือกตั้งล่วงหน้า ออกเป็น 8 เขตเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ 1 ศาลาประชาคมเทศบาลเมืองบ้านสวน จำนวนผู้ลงทะเบียน ใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งไว้ จำนวน 28,521 คน เขตเลือกตั้งที่ 2 บริเวณลานหน้าศาลากลางจังหวัดชลบุรี มีผู้ลงทะเบียนใช้สิทธิออกเสียงไว้ จำนวน 34,381 คน เขตเลือกตั้งที่ 3 หอประชุมโรงเรียนอนุบาลพนัสศึกษาลัย มีผู้ลงทะเบียนใช้สิทธิออกเสียงไว้ จำนวน 22,740 คน เขตเลือกตั้งที่ 4 โรงเรียนอนุบาลบ้านบึง(อานาจฉัตรอุปถัมภ์) มีผู้ลงทะเบียนใช้สิทธิออกเสียงไว้ จำนวน 18,707 คน เขตเลือกตั้งที่ 5 โรงเรียนเทศบาลบ้านศรีมหาธาธา มีผู้ลงทะเบียนใช้สิทธิออกเสียงไว้ จำนวน 41,963 คน เขตเลือกตั้งที่ 6 สนามกีฬาโรงเรียนเมืองพัทยา 2 และสนามกีฬาโรงเรียนบางละมุง มีผู้ลงทะเบียนใช้สิทธิออกเสียงไว้ จำนวน 52,162 คน เขตเลือกตั้งที่ 7 มีผู้ลงทะเบียนใช้สิทธิออกเสียงไว้ จำนวน 10,589 คน และเขตเลือกตั้งที่ 8 มีผู้ลงทะเบียนใช้สิทธิออกเสียงไว้ จำนวน 12,193 คน

พฤติกรรมการเลือกตั้ง: รูปแบบการหาเสียงของพรรคการเมืองและนักการเมือง

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดชลบุรี ในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอสรุปรูปแบบการหาเสียงเป็นหลัก 4 รูปแบบ โดยมีการอธิบายประกอบในแต่ละหัวข้อ ดังนี้

1. การหาเสียงที่เน้น ผู้สมัครมาจากพรรคการเมืองขนาดใหญ่ ที่มีเงินทุน และใช้ระบบห้วคະแนนอย่างเข้มข้น รูปแบบการหาเสียงแบบนี้เกิดขึ้นจากการที่ผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีเครือข่ายการจัดตั้งคณะแนวการเลือกตั้งอย่างเข้มข้นในเขตการเลือกตั้ง รูปแบบการเลือกตั้งนี้ ผู้สมัครมักไม่เน้นนโยบายของพรรคมากนัก แต่เน้นความสำคัญกับเครือข่ายนักการเมืองท้องถิ่น และเครือข่ายกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งเครือข่ายนี้มีความสัมพันธ์ต่อกันแบบการจัดสรรผลประโยชน์ในรูปแบบงบประมาณของท้องถิ่น เป็นหลัก รูปแบบดังกล่าวเป็นรูปแบบการหาเสียงแบบดั้งเดิมที่มีการนำมาใช้ในการเลือกตั้งหลายครั้งที่ผ่านมา รูปแบบการหาเสียงแบบนี้จะมีประสิทธิภาพมาก หากมีระบบราชการ เช่น กระทรวงมหาดไทย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ คณะกรรมการเลือกตั้ง สนับสนุนการทำงานของห้วคະแนน ทั้งที่ถูกต้องตามกฎหมายและบางครั้งอาจจะไม่ตรงตามกฎหมาย รวมถึงสกัดกั้นการหาเสียงของผู้สมัครจากพรรคการเมืองคู่แข่ง การหาเสียงรูปแบบนี้ ผู้สมัครสามารถคาดการณ์คะแนนจัดตั้งได้ในระดับหนึ่ง มีข้อเสียในเรื่องค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งสูง และจะขาดประสิทธิภาพเมื่อมีกระแสความนิยมในพรรคของผู้สมัครในระดับชาติ ขาดความน่าเชื่อถือ

2. การหาเสียงที่เน้นนโยบายพรรคการเมืองอย่างเข้มข้น รูปแบบการหาเสียงแบบนี้เกิดขึ้นในพรรคการเมืองที่จัดตั้งใหม่ หรือไม่ใช่พรรคที่เกิดขึ้นหรือเติบโตในพื้นที่ของผู้สมัคร กล่าวคือ ไม่ใช่พรรคท้องถิ่นนิยม ขาดเครือข่ายห้วคະแนน ในเขตการเลือกตั้ง หรือมีเครือข่ายการเมืองท้องถิ่นที่ไม่เข้มแข็งเพียงพอ มีเงินทุนในการหาเสียงเลือกตั้งน้อย ผู้สมัครที่ใช้รูปแบบการหาเสียงนี้จะต้องอาศัย สื่อเป็นหลัก โดยเฉพาะสื่อมวลชน และสื่อสังคมสมัยใหม่ ในการนำนโยบายของพรรคไปขยายความสู่ประชาชน หรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

3. การหาเสียงที่เน้นตัวบุคคลผู้สมัครในเขตการเลือกตั้งอย่างเข้มข้น การหาเสียงแบบนี้เกิดขึ้นกับผู้สมัครที่มาจากพรรคการเมืองขนาดเล็กที่ขาดเงินทุนในการหาเสียง รูปแบบการหาเสียงแบบนี้ ผู้สมัครที่เป็นบุคคลพหุมีชื่อเสียงในพื้นที่ เช่น เคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร นักการเมืองท้องถิ่น ข้าราชการครู เป็นต้น ผู้สมัครจะได้รับเป้าหมายคณะแนวการจากพรรคการเมืองในการเลือกตั้ง ทั้งนี้ภายใต้ระบบการคำนวณสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบใหม่ จะมีการสะสมคะแนนเพื่อนำไปคำนวณคะแนนเสียงรวมทั้งประเทศ

4. การหาเสียงที่เน้นตัวบุคคลที่เด่นดังในพรรคอย่างเข้มข้น การหาเสียงแบบนี้เกิดขึ้นกับผู้สมัครที่มาจากพรรคการเมืองขนาดเล็ก เป็นพรรคการเมืองเกิดใหม่ ที่ขาดเงินทุนในการหาเสียง รูปแบบการหาเสียงแบบนี้ ผู้สมัครซึ่งบางครั้งไม่เป็นที่รู้จักของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จะลงสมัครเพื่อให้ปรากฏเบอร์ในบัตรเลือกตั้ง ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้ลงคะแนน ผู้ลงคะแนนจะลงให้เนื่องจากความเด่นดังของบุคคลสำคัญในพรรค มากกว่านโยบายพรรคการเมือง ทั้งนี้ภายใต้ระบบการคำนวณสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบใหม่ จะมีการสะสมคะแนนเพื่อนำไปคำนวณคะแนนเสียงรวมทั้งประเทศ

เหตุการณ์การยุบพรรคไทยรักษาชาติ

การที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่ง ยุบพรรคไทยรักษาชาติ มีผลอย่างมากในทางการเมือง มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในจังหวัดต่าง ๆ รวมถึง จังหวัดชลบุรี โดยผู้สมัครทั้ง 4 ท่าน ที่พรรคไทยรักษาชาติ ส่งลงสมัคร โดยความนิยมในพรรคไทยรักษาชาติเป็นไปด้วยดี

แกนนำของพรรคไทยรักษาชาติ ให้ความสำคัญกับการหาเสียงในจังหวัดชลบุรีอย่างมาก เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2561 ร้อยโท ปรีชาพล พงษ์พานิช หัวหน้าพรรคไทยรักษาชาติ (ทชช.) นายจาตุรนต์ ฉายแสง ประธานกรรมการยุทธศาสตร์พรรค นายณัฐวุฒิ ใสยเกื้อ ประธานคณะกรรมการรณรงค์หาเสียง พร้อมกรรมการบริหารและแกนนำพรรค ลงพื้นที่รณรงค์หาสมาชิกภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีการเปิดศูนย์ประสานงานพรรคอำเภอสตึก จังหวัดชลบุรี ซึ่งมี นางสาวนิชนันท์ วงคะฮาด อดีตเลขาฯ รัฐมนตรีกระทรวงการคลัง ว่าที่ผู้สมัครพรรคให้การต้อนรับพร้อมรับฟังความคิดเห็นประชาชนในพื้นที่ทั้งนี้ มีประชาชนสะท้อนปัญหาพื้นที่ทำกินและที่อยู่อาศัยของประชาชนใน อำเภอแสมสาร ซึ่งอาศัยในเขตทหารและโดนขับไล่ออกจากพื้นที่ ซึ่งเรื่องนี้กำลังอยู่ในชั้นศาล และยังมีปัญหาน้ำประปาไม่ไหล ที่สำคัญคือปัญหาประมง โดยเฉพาะแรงงานต่างด้าวที่ถูกคำสั่ง คสช.จัดระเบียบ ต้องจัดทำเอกสารที่ยุ่งยากและผู้ประกอบการธุรกิจประมงต้องเสียค่าใช้จ่ายจำนวนมาก รวมถึงตัวแทนผู้ประกอบการร้านอาหาร ที่ต่างสะท้อนปัญหาเศรษฐกิจที่ตกต่ำไม่สามารถทำมาค้าขายได้ ซึ่งได้รับความสนใจอย่างมากจากชาวอำเภอสตึก

นายจาตุรนต์ ฉายแสง กล่าวว่า “ชลบุรี เป็นจังหวัดที่มีเศรษฐกิจที่หลากหลาย แต่กลับเผชิญกับปัญหาทุกอย่าง โดยบางเรื่องเกิดจากการบริหารจัดการที่ผิดพลาด บางเรื่องรัฐบาลเองทำให้ขาดความเชื่อมั่นจากต่างประเทศ อย่างการท่องเที่ยวที่ลดจวบลงในระยะหลัง 1 ปีมานี้ มองว่าการแก้ปัญหาต้องใช้รัฐบาลที่เป็นประชาธิปไตย เพื่อสร้างการยอมรับและเรียกความเชื่อมั่นจากต่างชาติ ซึ่งรัฐบาลปัจจุบันขาดอำนาจต่อรองกับต่างชาติ ขณะที่สภาพเศรษฐกิจจังหวัดชลบุรี ที่ถือว่าได้เปรียบจังหวัดอื่นหลายด้าน ย่อมสะท้อนปัญหาและความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่อื่น ๆ ได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้ การออกนโยบายที่ดีอย่างเดียวไม่เพียงพอ เพราะต้องสามารถทำให้เป็นจริงได้ แต่หากรัฐบาล คสช.ได้ครองอำนาจต่อ นอกจากไม่สามารถแก้ปัญหาได้แล้ว ยังจะต้องจมอยู่กับปัญหาต่อไปอีก 5-10 ปี”

นายณัฐวุฒิ ใสยเกื้อ ประธานคณะกรรมการรณรงค์หาเสียง การรับฟังปัญหาจากประชาชนทำได้หลายรูปแบบ แต่พรรคไทยรักษาชาตินำคณะผู้บริหารมาจำนวนมาก เพราะต้องการแสดงความจริงใจและจริงจังในการรับฟังปัญหาเพื่อนำสู่การกำหนดนโยบาย

ภาพที่ 2 การหาเสียงของพรรคไทยรักษาชาติในพื้นที่จังหวัดชลบุรี

แกนนำของพรรค ได้มาหาเสียงที่จังหวัดชลบุรี อีกครั้ง ในวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2562 นายจาตุรนต์ ฉายแสง ประธานยุทธศาสตร์ พรรคไทยรักษาชาติ กล่าวระหว่างการลงพื้นที่หาเสียงที่จังหวัดชลบุรีว่า จะเน้นนโยบายการแก้ปัญหาเศรษฐกิจ และสนับสนุนประชาธิปไตย พร้อมเรียกร้องไปยังคณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือ กกต. และศาลรัฐธรรมนูญ วินิจฉัยสถานะของ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา หัวหน้า คสช. ให้ชัดเจนว่าเป็นเจ้าหน้าที่รัฐหรือไม่ แต่เห็นว่า พล.อ.ประยุทธ์ มีอำนาจมากกว่าเจ้าหน้าที่รัฐ เพราะมีอำนาจสั่งการระบบราชการ หรือยกเลิก ยกเว้นคำสั่งต่าง ๆ ได้ ซึ่งกรณีนี้ อาจทำให้ พล.อ.ประยุทธ์ น่าจะเข้าข่ายขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้าม ไม่สามารถเป็นแคนดิเดตนายกรัฐมนตรีของพรรคการเมืองได้

แกนนำพรรคไทยรักษาชาติ ที่ไม่ใช่กรรมการบริหารพรรค ได้ลงพื้นที่หาเสียง และปราศรัยที่อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี อาทิ นายจาตุรนต์ ฉายแสง ประธานยุทธศาสตร์พรรคฯ นายณัฐวุฒิ ใสยเกื้อ ประธานรณรงค์หาเสียง นายพิชัย นริพทะพันธุ์ นายสุชาติ ธาดาธำรงเวช และนายประภัสร์ จงสงวน ลงพื้นที่พบประชาชน ที่ห้างฮาเบอร์มอลล์ แหลมฉะบอง จังหวัดชลบุรี และที่ตลาดสดศรีราชา ก่อนจะขึ้นรถแห่สามล้อวนรอบตลาดศรีราชา และปิดท้ายด้วยการเปิดเวทีปราศรัย ที่สวนสาธารณะเกาะลอย อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี พร้อมร่วมรับฟังความคิดเห็นรับฟังปัญหาความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชน ตลอดระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมาแล้วจะได้นำไปประกอบการพิจารณา เพื่อกำหนดนโยบายในการหาเสียงของพรรค ซึ่งมีความสำคัญเปรียบเสมือนเป็นพันธสัญญา ถ้าหากพรรคมีโอกาสเข้าไปทำงานเป็นรัฐบาล จากนั้นได้นำคณะขึ้นเวทีปราศรัยถึงแนวนโยบายของพรรค ณ ตลาด 700 ไร่ อ.สัตหีบ จ.ชลบุรี โดยเชิญชวนให้ประชาชนที่มารับฟังการปราศรัยประมาณ 300-400 คน ให้เลือกพรรคไทยรักษาชาติ ซึ่งเป็นพรรคการเมืองที่เป็นประชาธิปไตย ในการล้มล้าง

ระบอบเผด็จการ เพื่อให้ประเทศไทยเดินไปข้างหน้าในการแก้ปัญหาความยากจนให้กับคนในชาติ พร้อมกับเปิดตัวว่าที่ผู้สมัคร ส.ส.เขต 8 ชลบุรี คือ น.ส.นิชนันท์ วัังคะฮาด หรือ น้ำ แคนนำเสื้อแดงชื่อดังของจังหวัดชลบุรี อดีตเลขาฯ รัฐมนตรีกระทรวงการคลัง โดย น.ส.นิชนันท์ กล่าวว่าพร้อมที่จะต่อสู้กับระบอบเผด็จการ ขอให้ประชาชนลงคะแนนเสียงแบบถล่มทลาย

ตารางที่ 14 การส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรีของพรรคไทยรักษาชาติ

พรรคการเมือง	เขตเลือกตั้ง	ชื่อผู้สมัคร
ไทยรักษาชาติ	1	-ไม่ส่งผู้สมัคร-
	2	-ไม่ส่งผู้สมัคร-
	3	-ไม่ส่งผู้สมัคร-
	4	-ไม่ส่งผู้สมัคร-
	5	ร้อยตำรวจโท ธงชัย นกหงษ์
	6	นางสาว นิตามาศ เลาหรัตนาหิรัญ
	7	นายชรกฤต ผลลูกอินทร์
	8	นางสาวนิชนันท์ วัังคะฮาด

การยุบพรรคไทยรักษาชาติ มีผลต่อการถ่ายโอนคะแนนของผู้สมัครของพรรคไทยรักษาชาติไปยังพรรคร่วมต่อจ้านเผด็จการทหาร ซึ่งที่เด่นชัด คือ พรรคอนาคตใหม่ นอกจากนี้ การยุบพรรคไทยรักษาชาติ มีผลต่อพฤติกรรมกำลงคะแนนของผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีความคิดในการต่อต้านการสืบทอดอำนาจของเผด็จการทหาร

กระแสการสนับสนุนและการต่อต้านการสืบทอดอำนาจของคณะรัฐประหาร

ในการเลือกตั้งครั้งนี้ เกิดการแบ่งขั้วการเมืองชัดเจน ในเรื่องการสนับสนุนหรือการต่อต้าน คณะรัฐประหารในการสืบทอดอำนาจทางการเมือง ซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงของผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีความเห็นทางการเมืองที่แตกต่างกัน หรือที่เรียกว่า Political Polarization โดยแบ่งดังนี้

ตารางที่ 15 พรรคการเมืองกับกระแสการสนับสนุนหรือการต่อต้านการสืบทอดอำนาจของคณะรัฐประหาร

พรรคการเมือง	ต่อต้าน	สนับสนุน	ไม่ชัดเจน	หมายเหตุ
เพื่อไทย	✓			ต่อต้านชัดเจน
ไทยรักษาชาติ	✓			ต่อต้านชัดเจน
อนาคตใหม่	✓			ต่อต้านชัดเจน
เพื่อชาติ	✓			ต่อต้านชัดเจน
เสรีรวมไทย	✓			ต่อต้านชัดเจน
เศรษฐกิจใหม่	✓			ต่อต้านชัดเจน
ภูมิใจไทย			✓	ต่อต้านบทบาท สว.
ประชาธิปัตย์			✓	ต่อต้านในสัปดาห์สุดท้าย
พลังประชารัฐ		✓		สนับสนุนชัดเจน
พลังท้องถิ่นไทย		✓		สนับสนุนชัดเจน
ชาติไทยพัฒนา			✓	ไม่ชัดเจน
ประชาชนปฏิรูป		✓		สนับสนุนชัดเจน

บทบาทของพรรคที่น่าสนใจ คือ ในวันที่ 9 มีนาคม 2562 หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ คือ นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ในการประกาศไม่สนับสนุน พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา ในการสืบทอดอำนาจ มีผลต่อการลงคะแนนเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือไม่ นั้น เป็นประเด็นที่มีการถกเถียงกันอย่างมาก

ภาพที่ 3 นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ กับการประกาศไม่สนับสนุน พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา ในการสืบทอดอำนาจ

การหาเสียงของพรรคพลังประชาชน

พรรคพลังประชาชนใช้ยุทธศาสตร์ที่เน้นการเมือง “ค่ายกำนันเป๊าะ” เคยใช้ในการหาเสียงเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมา คือ การใช้เครือข่ายทางการเมือง “บ้านใหญ่” ผ่าน นายกเทศมนตรี นายองค์การบริหารส่วนตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นสำคัญ (จากการสัมภาษณ์ ผู้สมัครท่านหนึ่งของกลุ่มบ้านใหญ่ ผู้วิจัยของสงวนนามผู้เป็นแหล่งข้อมูล) พบว่าในการเลือกตั้งครั้งนี้ ทางกลุ่มบ้านใหญ่ไม่ได้เน้นความเป็น “พรรคพลังประชาชน และไม่เน้นเรื่องการสนับสนุน พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ผู้ซึ่งเป็นแคนดิเดตนายกรัฐมนตรี มาใช้ในการหาเสียง แม้แต่เขตเดียว สังเกตได้จากรูปหรือโปสเตอร์หาเสียง ไม่มีรูปของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ผู้ซึ่งเป็นแคนดิเดตนายกรัฐมนตรี คู่กับผู้สมัครทั้ง 8 เขตการเลือกตั้ง ผู้สมัครทั้ง 8 เขต เวลาเดินหาเสียงก็บอกว่าให้เลือกตัวบุคคลอย่าไปสนใจพรรค ซึ่งแตกต่างกับสมัยการเลือกตั้งปี 2554 ที่เน้นการเมือง “ค่ายกำนันเป๊าะ” เน้นหรือชูความเป็น “พรรคพลังชล” ชูความเป็น “พรรคการเมืองของคนบ้านเรา” เป็นยุทธศาสตร์หาเสียง

กลุ่มตนในการหาเสียง (จากการสัมภาษณ์ ผู้สมัครท่านหนึ่งของกลุ่มบ้านใหญ่ ผู้วิจัยของสงวนนามผู้เป็นแหล่งข้อมูล) เช่น ในเขต 3 ซึ่งมีความรู้สึกของประชาชนต่อทหารไม่ดีนัก ทำให้การหาเสียงของ “ทนายหนวด” มีความยากลำบากในการไปเดินบอกกับชาวบ้านให้เลือกตัวเองเข้าไปเป็น ส.ส. กระแสการตอบรับของประชาชนชาวเกาะจันทร์-พนัสนิคม-พานทอง ที่ต่างเดือดร้อนกับปัญหาปากท้องที่รัฐบาลทหารแก้ไขปัญหามาไม่ได้จึงออกมาไม่ดี ต่างกับช่วงเวลาในการหาเสียงในสังกัดพรรคพลังชลเมื่อการเลือกตั้งปี 2554

การหาเสียงในเขต 1 พื้นที่อำเภอเมือง เขตเลือกตั้งนี้มีลักษณะความเป็นเมืองสูง แต่ถือเป็นเขตอิทธิพลหลักหรือเมืองหลวงของกลุ่มบ้านใหญ่ โดยเฉพาะในเขตเทศบาลเมืองบ้านสวน เทศบาลตำบลอ่างศิลา เทศบาลตำบลห้วยกะปิ เทศบาลตำบลเสม็ด เทศบาลตำบลเหมือ และเทศบาลเมืองแสนสุข ผู้สมัคร คือ นายสุชาติ ชมกลิ่น ในช่วงหาเสียงเลือกตั้ง นายสุชาติฯ ใช้รูปแบบการหาเสียงที่เน้นการเดินทางหาเสียง และผ่านระบบห้วคະແນนที่มีการจัดตั้งอย่างเข้มข้นในเขตเลือกตั้งที่ 1 นายสุชาติฯ ใช้ป้ายหาเสียงจำนวนมาก ซึ่งมีจำนวนเป็นรองเฉพาะเพียงจำนวนป้ายของพรรคภูมิใจไทย จากการประเมินของ พรรคพลังประชารัฐ คู่แข่งสำคัญของ นายสุชาติฯ คือ นายบรรจบ รุ่งโรจน์ ผู้สมัครจากพรรคภูมิใจไทย โดยที่ไม่กังวลผู้สมัครจากพรรคประชาธิปัตย์ และพรรคเพื่อไทย ส่วนผู้สมัครจากพรรคอนาคตใหม่นั้น ไม่ได้ถูกนำมาประเมินในเรื่องที่จะชนะ นายสุชาติฯ

การหาเสียงในเขต 2 พื้นที่อำเภอเมือง เฉพาะตำบลบางปลาสร้อย ตำบลมะขามหย่ง ตำบลบ้านไชย ตำบลบางทราย ตำบลหนองไม้แดง ตำบลคลองตำหรุ ตำบลดอนหัวฬ่อ และตำบลบ้านสวน และอำเภอพานทอง เฉพาะตำบลพานทอง ตำบลเกาะลอย ตำบลโคกขี้หนอน ตำบลบ้านเก่า ตำบลหน้าประตู ตำบลบางนาง ตำบลบางหัก ตำบลหนองตำลึง และตำบลหนองกะขะ เขตเลือกตั้งนี้มีลักษณะพิเศษ คือ มีจำนวนประชากรแฝงจำนวนมาก ที่ทำงานในนิคมอุตสาหกรรมต่าง ๆ เช่น นิคมอุตสาหกรรมอมตะ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งส่วนใหญ่ยังคงเป็นชุมชนในเขตเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีกำนันบางท่านในเครือข่าย บ้านใหญ่ คุ้มฐานคะแนนเสียง ผู้สมัครจากพรรคพลังประชารัฐ คือ ร้อยเอก จองชัย วงศ์ทรายทอง ในช่วงหาเสียงเลือกตั้ง ร้อยเอก จองชัยฯ ใช้รูปแบบการหาเสียงที่เน้นการเดินทางหาเสียง และผ่านระบบห้วคະແນนที่มีการจัดตั้งอย่างเข้มข้นในเขตเลือกตั้งที่ 2 อาศัยบารมีของบิดา คือ กำนันบัก และความเป็นทหารรังสัด กรมทหารราบที่ 2 ร้อยเอก จองชัยฯ มีการใช้ป้ายหาเสียงจำนวนมาก ซึ่งมีจำนวนเป็นรองเฉพาะเพียงจำนวนป้ายของพรรคภูมิใจไทย จากการประเมินของพรรคพลังประชารัฐ คู่แข่งสำคัญของ ร้อยเอก จองชัยฯ คือ นายมานิตย์ ภาวสุทธิ ผู้สมัครจากพรรคภูมิใจไทย โดยที่ไม่กังวลผู้สมัครจากพรรคประชาธิปัตย์ และพรรคเพื่อไทย ส่วนผู้สมัครจากพรรคอนาคตใหม่นั้น ไม่ได้ถูกนำมาประเมินในเรื่องที่จะชนะ ร้อยเอก จองชัยฯ

การหาเสียงเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ 3 พื้นที่ อำเภอเกาะจันทร์ อำเภอพนัสนิคม อำเภอพานทอง (เฉพาะ ต.มาบโป่ง-ต.หนองหงษ์) เขตเลือกตั้งนี้มีลักษณะสังคมเกษตรรายย่อย มีชุมชนที่มีความเป็นเมืองที่มีความหนาแน่นเพียง เขตเทศบาลเมืองพนัสนิคม นายรณเทพ อนุวัฒน์ มีคะแนนนิยม นำห่างคู่แข่ง มาตลอดระยะเวลา 40 วันก่อนการเลือกตั้ง จนกระทั่งมาถึงช่วงโค้งสุดท้ายก่อนการเลือกตั้ง 3 วัน “ทนายหนวด” นายรณเทพ อนุวัฒน์ ผู้สมัครส.ส.พรรคพลังประชารัฐ อดีตส.ส.สังกัดพรรคพลังชล นักการเมืองสังกัด “ค่ายกำนันเป๊าะ” ที่มี นายสนธยา-นายวิทยา คุณปลื้ม นายกเมืองพัทยา นายก อบจ.ชลบุรี ให้การสนับสนุน ใช้รูปแบบการหาเสียงที่เน้นการเดินทางหาเสียง และผ่านระบบห้วคະແນนที่มีการจัดตั้งอย่างเข้มข้นในเขตเลือกตั้งที่ 3 นายรณเทพฯ ใช้ป้ายหาเสียงจำนวนมาก ซึ่งมีจำนวนเป็นรองเฉพาะเพียงจำนวนป้ายของพรรคภูมิใจไทย นายรณเทพฯ โดยใช้กลุ่มห้วคະແນนจัดตั้ง ผู้นำพื้นที่-ผู้นำท้องถิ่น เป็นฐานเสียง นำห่าง “คนบ้านเรา” นายประมวล เอมเปีย ผู้สมัคร ส.ส.ชลบุรี เขต 3 พรรคภูมิใจไทย

การหาเสียงเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ 4 อำเภอบ้านบึง อำเภอบ่อทอง และอำเภอหนองใหญ่ นายสรุทธิ เนื่องจำนงค์ มีคะแนนนิยม นำห่างคู่แข่งตั้งแต่ประกาศตัวลงเลือกตั้ง เนื่องจาก นายสรุทธิฯ เกาะติดพื้นที่การเลือกตั้งมาโดยตลอดเขตเลือกตั้งที่ 4 นี้ มีลักษณะที่พิเศษกว่าเขตเลือกตั้งอื่นในจังหวัดชลบุรี คือ มีความเป็นสังคมเกษตรมากกว่าเขตเลือกตั้งอื่น ระหว่างการหาเสียง นายสรุทธิฯ นำรูปแบบการเสียงเดิมมาใช้ คือ เน้นการเดินทางเสียง และผ่านระบบห้วคะแนนที่มีการจัดตั้งอย่างเข้มข้น คู่แข่งสำคัญของ นายสรุทธิฯ คือ นายจิรวุฒิ สิงห์โตทอง จากพรรคเพื่อไทย ทั้งนี้ ตระกูลสิงห์โตทอง กับตระกูลเนื่องจำนงค์ ทั้งสองตระกูล ขับเคลื่อนทางการเมืองในเขตอำเภอบ้านบึง มายาวนานกว่า 3 ทศวรรษแล้ว ในเขตเลือกตั้งที่ 4 เป็นเขตที่มีจำนวนปัญหาเสียงโดยรวมของผู้สมัครน้อยที่สุดในบรรดา 8 เขต ของจังหวัดชลบุรี นายสรุทธิฯ เน้นหาเสียงผ่านกลุ่มห้วคะแนนจัดตั้ง ผู้นำพื้นที่-ผู้นำท้องถิ่น ซึ่งถือเป็นจุดแข็งและเป็นฐานเสียงสำคัญ จึงมีคะแนนนำห่างจากพรรคเพื่อไทย และพรรคประชาธิปัตย์

การหาเสียงเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ 5 อำเภอศรีราชา เฉพาะตำบลสุรศักดิ์ ตำบลหนองขาม ตำบลเขาคันทรัง ตำบลบางพระ ตำบลบ่อวิน และตำบลศรีราชา เขตเลือกตั้งนี้มีลักษณะความเป็นชุมชนเมืองสูง มีความเป็นเมืองนานาชาติที่มีคนต่างถิ่นย้ายเข้ามาทำงานจำนวนมาก เป็นที่ตั้งของสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาสำคัญ 2 แห่ง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคตะวันออก รวมถึงเป็นเขตนิคมอุตสาหกรรมในตำบลบ่อวิน ผู้สมัครของพรรคคือ นายพันธุ์ศักดิ์ เกตุวัตตา เป็นนักการเมืองเก่าของตำบลบางพระ ระหว่างการหาเสียง นายพันธุ์ศักดิ์ฯ นำรูปแบบการเสียงเดิมมาใช้ คือ เน้นการเดินทางเสียง และผ่านระบบห้วคะแนนที่มีการจัดตั้งอย่างเข้มข้น ในเขตเลือกตั้งที่ 5 เป็นเขตที่มีจำนวนปัญหาเสียงโดยรวมของผู้สมัครจำนวนมาก นายพันธุ์ศักดิ์ฯ เน้นหาเสียงผ่านกลุ่มห้วคะแนนจัดตั้ง ผู้นำพื้นที่-ผู้นำท้องถิ่น เป็นฐานเสียง

การหาเสียงเขตเลือกตั้งที่ 6 ประกอบด้วย อำเภอเกาะสีชัง อำเภอศรีราชา เฉพาะตำบลทุ่งสุขลา และตำบลบึง และอำเภอบางละมุง เฉพาะตำบลนาเกลือ ตำบลบางละมุง ตำบลหนองปลาไหล และตำบลตะเคียนเตี้ย มีลักษณะที่พิเศษกว่าเขตเลือกตั้งอื่นในจังหวัดชลบุรี คือ มีความเป็นสังคมชุมชนเมืองที่มีความเจริญจากการขยายตัวของเมืองพัทยา พรรคส่ง นายอิทธิพล คุณปลื้ม ทายาท กำนันเป๊าะ อดีตนายกเมืองพัทยา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหลายสมัย นำรูปแบบการเสียงเดิมมาใช้ คือ เน้นการเดินทางเสียง และผ่านระบบห้วคะแนนที่มีการจัดตั้งอย่างเข้มข้น

การหาเสียงเขตเลือกตั้งที่ 7 ประกอบด้วยอำเภอบางละมุง เฉพาะตำบลหนองปรือ ตำบลโล่โป่ง ตำบลห้วยใหญ่ และตำบลเขาไม้แก้ว เขตเลือกตั้งนี้ มีลักษณะที่พิเศษกว่าเขตเลือกตั้งอื่นในจังหวัดชลบุรี คือ มีทั้งความเป็นสังคมชุมชนเมืองที่มีความเจริญของเมืองพัทยา มีลักษณะเป็นเขตบ้านจัดสรรในตำบลหนองปรือ และความเป็นชนบทในตำบลหนองไม้แก้ว พรรคส่ง นายปรเมศวร์ งามพิเชษฐ์ อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหลายสมัยลง มีการนำรูปแบบการเสียงเดิมมาใช้ คือ เน้นการเดินทางเสียง และผ่านระบบห้วคะแนนที่มีการจัดตั้งอย่างเข้มข้น

การหาเสียงเลือกตั้ง เขต 8 บรรยากาศการหาเสียงเป็นไปอย่างคึกคัก นายสะถิระ เผือกประพันธุ์ หรือ ดร.เอ ที่ชาวสตั๊ดหีบ จังหวัดชลบุรี รู้จักกันโดยทั่วไป ในนามของผู้สมัคร ส.ส.ชลบุรี เขต 8 เบอร์ 8 ผู้สมัคร จากพรรคพลังประชารัฐใช้ความเป็นคนรุ่นใหม่ และความอ่อนน้อม ได้ลงพื้นที่ทุกจุดอย่างเข้มข้น ไม่ว่าจะเป็นพื้นที่ของกองทัพเรือ โรงเรียน หรือตามชุมชนต่างๆ เพื่อขอคะแนนเสียงจากพ่อแม่พี่น้องประชาชนในพื้นที่ ด้วยความเป็นคนหนุ่มรุ่นใหม่ที่มีสัมมาคารวะ เป็นคนอ่อนน้อมประกอบกับได้ทำการบ้านออกพบปะพี่น้อง ประชาชนในพื้นที่มาอย่างต่อเนื่องก่อนหน้านี้ และประการสำคัญเป็นลูกหลานของชาวสตั๊ดหีบโดยกำเนิด จึงสามารถเข้าถึงใจของชาวสตั๊ดหีบได้อย่างทั่วถึง

แหล่งข่าวที่ไม่สามารถระบุชื่อได้กล่าวว่า ปัจจัยหนึ่งที่สำคัญ คือ เขตเลือกตั้งที่ 8 เป็นเขตของทหารเรือ ซึ่งที่ผ่านมา ผู้ใหญ่ในกองทัพเปิดให้ผู้ได้บังคับบัญชาและครอบครัวมีโอกาสในการเลือกตั้ง ซึ่งในการเลือกตั้งครั้งนี้ มีความแตกต่างไปจากเดิม (ซึ่งนักวิจัยได้ขอให้ผู้อ่านโปรดใช้วิจารณญาณในการทำความเข้าใจในถ้อยคำนี้)

ภาพที่ 4 บรรยากาศการหาเสียงเลือกตั้ง เขต 8 ของ นายสะถิระ เผือกประพันธุ์

การหาเสียงของพรรคภูมิใจไทย

พรรคภูมิใจไทย เป็นพรรคการเมืองขนาดกลางที่ไม่เคยมีผู้แทนราษฎรในจังหวัดชลบุรีมาก่อน ในการเลือกตั้ง ปี พ.ศ. 2554 พรรคภูมิใจไทยไม่ลงแข่งขันกับพรรคพลังชล ทั้งนี้จากการสัมภาษณ์แหล่งข่าวสำคัญในกลุ่มบ้านใหญ่ ท่านหนึ่งซึ่งผู้วิจัยขอสงวนนาม ได้ให้ข้อมูลว่า “ที่ผ่านมาคุณเนวินกับคุณสนธยาเคยร่วมกันทำกลุ่ม 16 มาด้วยกัน ความสัมพันธ์ของทั้งสองมีมาอย่างดีและอย่างยาวนาน ทั้งคู่ต่างทำสโมสรฟุตบอลด้วยกันในการแข่งขัน” ส่วนในครั้งนี้นี่สาเหตุที่พรรคภูมิใจไทยให้ความสำคัญกับการส่งผู้สมัครลงแข่งขันในจังหวัดชลบุรีนั้น แหล่งข่าวสำคัญท่านนี้ให้ความเห็นว่า “เนื่องจากเหตุผล 2 ประการ คือ “คุณอนุทิน หัวหน้าพรรค ต้องการปักธงในจังหวัดชลบุรี ได้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากจังหวัดชลบุรีมาบ้าง และหากไม่ชนะแล้ว ก็จะมีคะแนนเลือกตั้งที่สูงพอเข้าไปคำนวณจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพึงมีในระดับประเทศ”

เหตุผลที่ว่ามาข้างต้น เป็นเหตุให้พรรคภูมิใจไทยได้สร้างปรากฏการณ์ใหม่ในทางการเมืองของจังหวัดชลบุรี คือ รวบรวมอดีตนักการเมืองที่มีชื่อเสียงจากหลายพรรคการเมืองของจังหวัดชลบุรี ตัวอย่างเช่น นายบรรจบ รุ่งโรจน์ และ นายประมวล เอ็มเปีย จากพรรคประชาธิปัตย์ นายมานิตย์ ภาวสุทธิ นายภิญโญ ตันวิเศษ หรือ “นายกใช้” อดีต นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี นายเกษม เหลืองอ่อน พล.ร.อ.สุรพล จันทร์แดง จากพรรคเพื่อไทย มาลงแข่งขันในนามพรรคภูมิใจไทย โดยมีนายมานิตย์ ภาวสุทธิ เป็นหัวหน้าทีมในจังหวัดชลบุรี

รูปแบบการหาเสียงของพรรคภูมิใจไทยในจังหวัดนั้น ไม่แตกต่างจากรูปแบบการหาเสียงของพรรคพลังประชารัฐ ทั้งนี้ด้วยเหตุผลหลายประการ เช่น หนึ่ง เป็นความคุ้นชินของนักการเมืองรุ่นดังกล่าวที่เติบโตทางการเมืองมาพร้อมกับระบบห้วคະແນนในจังหวัดชลบุรี ซึ่งเป็นคนจำนวนน้อยเพียงกลุ่มเดียว ดังนั้นห้วคະແນนที่เป็นนักการเมืองท้องถิ่น กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน ต้องตัดสินใจสนับสนุนพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองเดียว ซึ่งเป็นไปตามระบบการเลือกตั้งแบบจัดสรรปันส่วนผสมในครั้งนีที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้บัตรเลือกตั้งใบเดียวสอง ผู้สมัครจากพรรคทั้งสองต่างห้ำงเหินหรือขาดความเข้าใจในความต้องการและลักษณะการใช้ชีวิตของคนรุ่นใหม่ สาม ความรู้ความเข้าใจของผู้สมัครและผู้บริหารของพรรคการเมืองทั้งสองขาดความรู้ความเข้าใจในเทคโนโลยีสื่อสมัยใหม่

พรรคภูมิใจไทย มีความโดดเด่นที่นโยบายของพรรค ที่มีความแปลกทันสมัย โดยเฉพาะนโยบายกัญชาเสรี ซึ่งถือเป็นความก้าวหน้ามากกว่าพรรคการเมืองอื่น แต่ทั้งนี้เนื่องจากตัวบุคคล ที่พรรคส่งลงสมัครเป็นบุคคลที่ไม่สามารถสื่อสารและสะท้อนถึงนโยบายทันสมัยดังกล่าวของพรรค

การหาเสียงในเขต 1 พื้นที่ อำเภอเมือง เขตเลือกตั้งนี้มีลักษณะความเป็นเมืองสูง แต่ถือเป็นเขตอิทธิพลหลักหรือเมืองหลวงของกลุ่มบ้านใหญ่ โดยเฉพาะในเขตเทศบาลเมืองบ้านสวน เทศบาลตำบลอ่างศิลา เทศบาลตำบลห้วยกะปิ เทศบาลตำบลเสม็ด เทศบาลตำบลเหมือ และเทศบาลเมืองแสนสุข ผู้สมัครคือ นายบรรจบ รุ่งโรจน์ ใช้รูปแบบการเสียงที่เน้นการเดินทางหาเสียง โดยที่ระบบห้วคະແນนที่มีการจัดตั้งของนายบรรจบฯ ทับซ้อนกับ กลุ่มบ้านใหญ่ ในเขตเลือกตั้งที่ 1 นายบรรจบฯ ใช้ป้ายหาเสียงจำนวนมากที่สุด

การหาเสียงในเขต 2 พื้นที่ อำเภอเมือง เฉพาะตำบลบางปลาสร้อย ตำบลมะขามหย่ง ตำบลบ้านโหนด ตำบลบางทราย ตำบลหนองไม้แดง ตำบลคลองตำหรุ ตำบลดอนหัวฬ่อ และตำบลบ้านสวน และอำเภอพานทอง เฉพาะตำบลพานทอง ตำบลเกาะลอย ตำบลโคกขี้หนอน ตำบลบ้านเก่า ตำบลหน้าประตู ตำบลบางนาง ตำบลบางหัก ตำบลหนองตำลึง และตำบลหนองกะขะ เขตเลือกตั้งนี้มีลักษณะพิเศษ คือ มีจำนวนประชากรแฝงจำนวนมาก ที่ทำงานในนิคมอุตสาหกรรมต่าง ๆ เช่น นิคมอุตสาหกรรมอมตะ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งส่วนใหญ่ยังคงเป็นชุมชนในเขตเทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีกำนันบางท่านในเครือข่ายบ้านใหญ่ คุณฐานคะแนนเสียง ในขณะที่ผู้สมัครจากพรรค คือ นายมานิตย์ ภาวสุทธิ ใช้รูปแบบการเสียงที่เน้นการเดินทางเสียง และผ่านระบบ ห้วคะแนนที่มีการจัดตั้งหนาแน่นในตำบลหนองไม้แดง

การหาเสียงเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ 3 พื้นที่ อำเภอเกาะจันทร์ อำเภอพนัสนิคม อำเภอพานทอง (เฉพาะ ต.มาบโป่ง-ต.หนองหงษ์) เขตเลือกตั้งนี้มีลักษณะสังคมเกษตรรายย่อย นายประมวล เอ็มเปีย มีฐานคะแนน ในเขตชุมชนที่มีความเป็นเมืองที่มีความหนาแน่นเพียงเขตเทศบาลเมืองพนัสนิคม ไม่สามารถใช้ระบบห้วคะแนน ที่มีการจัดตั้งอย่างเข้มข้นในเขตเลือกตั้งที่ 3 ที่เป็นเขตเกษตรกรรม ใช้รูปแบบการเสียงที่เน้นการเดินทางเสียง

การหาเสียงเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ 4 อำเภอบ้านบึง อำเภอบ่อทอง และอำเภอหนองใหญ่ นายภิญโญ ตันวิเศษ เป็นรองผู้สมัครจากพรรคพลังประชารัฐ และพรรคเพื่อไทย ใช้รูปแบบการเสียงที่เน้นการเดินทางเสียง แต่อาศัยที่มีความสัมพันธ์กับ สมาชิกสภาจังหวัดบางท่าน จึงได้คะแนนเสียงจากกลุ่มนักการเมืองท้องถิ่นบ้าง

การหาเสียงเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ 5 อำเภอศรีราชา เฉพาะตำบลสุรศักดิ์ ตำบลหนองขาม ตำบล เขาคันทรง ตำบลบางพระ ตำบลบ่อวิน และตำบลศรีราชา เขตเลือกตั้งนี้ มีลักษณะความเป็นชุมชนเมืองสูง มีความเป็นเมืองนานาชาติที่มีคนต่างถิ่นย้ายเข้ามาทำงานจำนวนมาก เป็นที่ตั้งของสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา สำคัญ 2 แห่ง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขต ภาควิชาวันออก รวมถึงเป็นเขตนิคมอุตสาหกรรมในตำบลบ่อวิน ผู้สมัครของพรรค คือ นายเกษม เหลืองอ่อน เป็นรองผู้สมัครจากพรรคพลังประชารัฐ และพรรคไทยรักษาชาติ

การหาเสียงเขตเลือกตั้งที่ 6 ประกอบด้วย อำเภอเกาะสีชัง อำเภอศรีราชา เฉพาะตำบลทุ่งสุขลา และ ตำบลบึง และอำเภอบางละมุง เฉพาะตำบลนาเกลือ ตำบลบางละมุง ตำบลหนองปลาไหล และตำบลตะเคียนเตี้ย มีลักษณะที่พิเศษกว่าเขตเลือกตั้งอื่นในจังหวัดชลบุรี คือ ความเป็นสังคมชุมชนเมืองที่มีความเจริญ จากการขยายตัวของเมืองพัทยา พรรคส่ง นายสุนทร ศุภธีระนนท์ ลงแข่งกับ นายอิทธิพล คุณปลื้ม ทายาท กำนันเป๊าะ อดีตนายกเมืองพัทยา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหลายสมัย ในเขตนี้ พรรคภูมิใจไทยไม่หวังชัยชนะ หวังเพียงคะแนนจัดตั้งบางส่วน การสะสมคะแนนเพื่อนำไปคำนวณคะแนนเสียงรวมทั้งประเทศ

การหาเสียงเขตเลือกตั้งที่ 7 ประกอบด้วยอำเภอบางละมุง เฉพาะตำบลหนองปรือ ตำบลโป่ง ตำบลห้วยใหญ่ และตำบลเขาไม้แก้ว เขตเลือกตั้งนี้ มีลักษณะที่พิเศษกว่าเขตเลือกตั้งอื่นในจังหวัดชลบุรี คือ มีทั้งความเป็นสังคมชุมชนเมืองที่มีความเจริญของเมืองพัทยา มีลักษณะเป็นเขตบ้านจัดสรรในตำบลหนองปรือ และความเป็นชนบทในตำบลหนองไม้แก้ว พรรคส่ง นายปพน ประยูรหงษ์ ลงแข่งกับ นายปรเมศวร์ งามพิเชษฐ์

การหาเสียงเลือกตั้ง เขต 8 พรรคภูมิใจไทย ส่งพลเรือเอก สุรพล จันทน์แดง อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ลงแข่งโดยมีความหวังในเขตนี้ เนื่องจากฐานคะแนนเสียงสำคัญ คือ ทหารเรือและครอบครัว

เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2562 แกนนำของพรรคภูมิใจไทย คือ นายอนุทิน ชาญวีรกูล หัวหน้าพรรคภูมิใจไทย (ภท.) ขึ้นศาลหาเสียง มั่นใจกวาดที่นั่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชลบุรี ยกจังหวัดชลบุรี นายอนุทินฯ ได้ลงพื้นที่เพื่อแนะนำตัวและหาเสียง พร้อมผู้สมัคร ส.ส.ชลบุรีของพรรค โดยมีประชาชนให้การต้อนรับอย่างคึกคัก ซึ่งในอำเภอพนัสนิคม นายอนุทินฯ ได้ชี้รถซาเล้งแนะนำตัวผู้สมัครของพรรค สามารถเรียกความสนใจจากประชาชนได้เป็นอย่างดี ต่อมา เดินทางมาหาเสียงต่อที่ตลาด ดร.ประโยชน์ เนื่องจำนงค์ อำเภอบ้านบึง จากนั้น นายอนุทินฯ และคณะเดินทางไปหาเสียงที่อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี และตลาดนินจา โดยนายอนุทินฯ กล่าวว่า ด้วยความพร้อมของพรรคภูมิใจไทย มั่นใจว่าจะกวาด ส.ส.ชลบุรี ทุกเขต เนื่องจากผู้สมัครเป็นคนที่ทำงานในพื้นที่มาต่อเนื่องยาวนาน รวมทั้งนโยบายแก้ปัญหาปากท้องที่พรรคนำเสนอ ได้รับเสียงตอบรับจากประชาชนเป็นอย่างดี

สรุปผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี ในนามพรรคภูมิใจไทย ประกอบด้วย เขต 1 นายบรรจบ รุ่งโรจน์ เบอร์ 1 เขต 2 นายมานิตย์ ภาวสุทธิ เบอร์ 9 เขต 3 นายประมวล เอมเปีย เบอร์ 9 เขต 4 นายภิญโญ ตันวิเศษ เบอร์ 7 เขต 5 นายเกษม เหลืองอ่อน เบอร์ 7 เขต 6 นายสุนทร ศุภธีระนนท์ เบอร์ 1 เขต 7 นายปพน ประยูรหงษ์ เบอร์ 11 และ เขต 8 พล.ร.อ.สุรพล จันทน์แดง เบอร์ 7

การหาเสียงของพรรคประชาธิปัตย์

ในการเลือกตั้งครั้งนี้ พรรคประชาธิปัตย์ ถูกจับตามองจากผู้สนใจทางการเมืองทั้งในระดับประเทศ และในระดับจังหวัดชลบุรี เนื่องจากการที่ นักการเมืองคนสำคัญที่เป็นอดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดชลบุรี ถูกดึงตัวไปสังกัดพรรคภูมิใจไทย ประกอบกับกระแสการเปลี่ยนแปลงในทางการเมืองภายในพรรคประชาธิปัตย์ ที่เพิ่งผ่านพ้นการเลือกหัวหน้าพรรคคนใหม่ และประการสุดท้าย คือ บทบาทของ นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ในการประกาศไม่สนับสนุนการสืบทอดอำนาจของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

พรรคประชาธิปัตย์ ได้มอบให้ นายสาธิต ปิตุเตชะ รองหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ ภาคตะวันออก เป็นผู้รับผิดชอบการเลือกตั้งในจังหวัดชลบุรี โดยมอบให้ นายกันตภณ สุขุมมาลินทร์ หรือ “สท.อ้อ” อดีต สท.เมืองชลบุรี ซึ่งเป็นนักเคลื่อนไหวทางการเมืองชื่อดังในจังหวัดชลบุรี ที่ได้รับการแต่งตั้งจากพรรคประชาธิปัตย์ ให้เป็นผู้อำนวยการเลือกตั้งจังหวัดชลบุรี ดูแลยุทธศาสตร์-ประสานงานผู้สมัครส.ส.ชลบุรี พรรคประชาธิปัตย์ ทั้ง 8 เขตเลือกตั้ง

สำหรับยุทธศาสตร์ในการหาเสียงของผู้สมัครจากพรรคประชาธิปัตย์ ในจังหวัดชลบุรีนั้น นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ หัวหน้าพรรคให้ความสำคัญกับจังหวัดชลบุรีเป็นพิเศษ มั่นใจว่าจะได้คะแนนเสียงสนับสนุนจากประชาชนชาวชลบุรีทั้งจังหวัด เกิน 2 แสนคะแนน และเชื่อว่าจะมีส.ส.ระบบเขตเลือกตั้งได้แจ้งเกิดในจังหวัดชลบุรีแน่นอน ส่วนจะแลนด์สไลด์ได้ ส.ส.ครบทั้ง 8 เขตเลือกตั้งเหมือนการเลือกตั้งปี 2550 หรือไม่นั้นก็แล้วแต่การตัดสินใจของประชาชนที่มีเสียงของคนรุ่นใหม่อายุ 18-25 ปี รวมทั้งจังหวัดรวมกันเป็นแสนคะแนน พรรคประชาธิปัตย์จะไม่เน้นเขตหนึ่งเขตใด แต่จะหาเสียงแบบเป็นทีมทั้ง 8 เขตเลือกตั้ง โดยมีผู้สมัครส.ส.ระบบบัญชีรายชื่อจังหวัดชลบุรี ทั้ง “นายห้างไมค์” นายสุรัตน์ เมฆะวรากุล “เสี่ยป้อม มิตรดี” นายธนบดี ปิ่นแก้ว “เสี่ยกอล์ฟ” นายอารยะ โรจนวิชชากร นายพลสิทธิ์ พงศ์พัฒนะกิจ ออกเดินช่วยผู้สมัครส.ส.เขต หาเสียงด้วย โดยศูนย์ประสานงานผู้สมัครส.ส.ชลบุรี เขต 1 สำนักงานทนายสรลชา ศรีชลวัฒนา บริเวณฝั่งตรงข้ามศาลชลบุรี เขต 2 คุณเสาวลักษณ์ สุริยาทิพย์ จะอยู่ที่หน้าวัดธรรมนิมิต อ.เมือง จ.ชลบุรี เขต 4 อยู่ที่ปากทางเข้า อ.บ้านบึง ศูนย์ประสานงานรวมจะอยู่ที่ ต.หนองขาม อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี

ภาพที่ 5 การหาเสียงของผู้สมัครจากพรรคประชาธิปัตย์ในจังหวัดชลบุรี

ในส่วน นายไพฑูรย์ วชิรวงศ์ภิญโญ ผู้สมัครส.ส.พรรค ปชป. เบอร์ 4 ที่ในอดีตเคยเป็นคณะทำงานของ นายประมวล เอมเปีย แม้ว่าจะลงพื้นที่หาเสียง แต่ก็ยังสร้างจุดขายเหมือน “ประมวล เอมเปีย” ไม่ได้และไม่สามารถจุดกระแสความนิยมประชาธิปัตย์ติด คล้ายกับ “คุณโบว์” น.ส.รินทิรา วัฒนวงษ์ภิญโญ ผู้สมัครส.ส.พรรคเพื่อไทย เบอร์ 3 แม้ว่าพรรคจะได้รับคะแนนนิยมจากชาวบ้าน แต่ระยะเวลาในการลงพื้นที่หาเสียง 40 วัน มันอาจจะดูว่าน้อยไปกว่า “ประมวล เอมเปีย” กับ “รณเทพ อนุวัฒน์” ซึ่งลงพื้นที่กันมาอย่างต่อเนื่อง

แกนนำของพรรคประชาธิปัตย์ ได้ลงพื้นที่เข้ามาช่วยผู้สมัครของพรรคประชาธิปัตย์อย่างเต็มที่ โดย วันที่ 6 กุมภาพันธ์ นายชวน หลีกภัย อดีตนายกรัฐมนตรี คนที่ 20 ได้เดินทางมาที่ศูนย์อำนวยการเลือกตั้งพรรคประชาธิปัตย์ ริมถนนสุขประยูร หมู่ 8 ต.บ้านสวน อ.เมือง จ.ชลบุรี จากนั้นได้ขึ้นรถกระบะติดเครื่องเสียงไปตามถนนสุขประยูร เลี้ยวลงเส้นทางถนนโพธิ์ทอง ผ่านตลาดทรัพย์สิน และตลาดใหม่ ไปแวะลงทักทายสวัสดิ์ขอเสียงกับประชาชนที่มาจับจ่ายซื้อของที่บริเวณตลาดนัดข้างเทศบาลบางทราย ต.บางทราย อ.เมือง จ.ชลบุรี ให้ช่วยลงคะแนนให้กับผู้สมัครเบอร์ 7 เขต 2 ของพรรคประชาธิปัตย์ คือ นางสาวเสาวลักษณ์ สุริยาทิพย์ อดีต ส.ส.ชลบุรี โดยมีประชาชนมาให้กำลังใจและมอบดอกกุหลาบและพวงมาลัยลั่นคอ

วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2562 นายชวน หลีกภัย อดีตนายกรัฐมนตรีพรรคประชาธิปัตย์และที่ปรึกษาพรรคประชาธิปัตย์ นำลูกพรรคลงพื้นที่เมืองพัทยา จ.ชลบุรี พร้อมแนะนำตัว นายจกฤช ไกรมาตย์ โดยใช้รถปราศรัยเคลื่อนที่ ตั้งแต่ช่วงบนถนนสุขุมวิท พัทยาเหนือ พัทยากลาง พัทยาใต้ ถนนเทพสิทธิ์ และบริเวณด้านหน้าตลาดวัดชัยมงคลฯ พร้อมชูนโยบาย แก่จน สร้างคน สร้างชาติ มุ่งเน้นในด้านการศึกษา

ภาพที่ 6 นายชวน หลีกภัย เวะลงทักทายสวัสดิ์ ขอเสียงกับประชาชน ให้ช่วยลงคะแนนให้กับผู้สมัคร ส.ส. จังหวัดชลบุรี

นายชวน หลีกภัย อดีตนายกรัฐมนตรี ได้กล่าวว่าโดยส่วนตัวผมมีความผูกพันกับพี่น้องชาวชลบุรี อยู่มาก วันนี้ลงพื้นที่เขต 2 ชลบุรีเป็นจังหวัดที่สมัยผมเป็นนายกรัฐมนตรี ชลบุรีก็พัฒนาเรื่องอุตสาหกรรม ไปมาก ผมถือว่าเป็นจังหวัดที่เติบโตด้านเศรษฐกิจที่ดี ผมมีเพื่อนผู้สูงอายุอยู่ในจังหวัดชลบุรี ร่วม 2 แสนคน เพราะฉะนั้นผู้สูงอายุเหล่านี้ถือว่าเป็นทรัพยากรที่เคยทำคุณประโยชน์แต่บ้านเมือง โดยนโยบายพรรคที่จะดูแล ผู้สูงอายุ หัวหน้าอภิสิทธิ์ ท่านยืนยันผมเป็นรัฐบาล ผู้สูงอายุต่อไปจะมีสิทธิได้ 1000 บาท ไม่ต้องอายุถึง 80 ปี นี่เป็นนโยบายอย่างหนึ่งที่ช่วยผู้สูงอายุ ส่วนนโยบายที่ภูมิใจก็คือให้เด็กได้ดื่มนมสดทุกวัน ซึ่งเด็กเหล่านั้น วันนี้ก็เติบโตแข็งแรงสวยงาม และยังมีนโยบายให้เด็กนักเรียนได้กู้ยืมเงิน กยศ.เมื่อได้กู้ยืมแล้วเมื่อจบมีงานทำ ก็ต้องหามาใช้คืนด้วย ซึ่งตอนนี้ก็มีปัญหาการฟ้องร้องเรื่องไม่คืนเงินยืมเงิน กยศ.จำนวนมาก

ภาพที่ 7 นายกรณ์ ช่วยถูกพรรคประชาธิปัตย์หาเสียงที่พัทยา เบอร์ 2 เขต 5 และเบอร์ 8 เขต 7
นโยบายพลิกฟื้นเศรษฐกิจ แก้งจนเพื่อคนชลบุรี

วันที่ 19 มีนาคม 2562 ที่ห้องประชุมโรงแรมสยามเบย์ฮอว์ รีสอร์ท พัทยา จ.ชลบุรี นายกรณ์ จาติกวณิช รองหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ พร้อมลูกพรรคที่ลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขต จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย นายจ๊กกฤษ ไกรมาตย์ เบอร์ 8 เขต 7 และ รศ.ดร.ฐานโรจน์ โจนกุลเสฏฐ์ เบอร์ 2 เขต 5 ร่วมแถลงนโยบายพรรคประชาธิปัตย์ ส่งทีมพลิกฟื้นวิกฤตเศรษฐกิจ “แก้งจน เพื่อคนชลบุรี”

ตารางที่ 16 รูปแบบการหาเสียงของพรรคประชาธิปัตย์

เขต	ชื่อผู้สมัคร	รูปแบบการหาเสียง
1	นายสรลชา ศรีชลวัฒนา	1. ผู้สมัครเน้น เดินหาเสียง
2	นางสาวเสาวลักษณ์ สุริยาทิพย์	2. ตั้งเวทีปราศรัย
3	นายไพฑูรย์ วชิรวงศ์ภิญโญ	3. ติดป้ายประชาสัมพันธ์
4	นายพายุ เนื่องจำนงค์	4. ใช้เครือข่ายทางการเมืองแต่พบว่าเครือข่ายหัวคะแนนไม่เข้มแข็ง
5	นายฐานโรจน์ โจนกุลเสฏฐ์	5. มีความพยายามของแกนนำพรรคจากส่วนกลางมาช่วยหาเสียง
6	นางพจนารถ แก้วผลึก	
7	นายจ๊กกฤษ ไกรมาตย์	
8	นายไมตรี สอยเหลือง	

การหาเสียงของพรรคอนาคตใหม่

พรรคอนาคตใหม่ เป็นพรรคการเมืองที่แตกต่างจากพรรคประชาธิปัตย์ พรรคเพื่อไทย และพรรคภูมิใจไทย หลายประการ เช่น พรรคอนาคตใหม่ไม่มีฐานคะแนนจัดตั้งในจังหวัดชลบุรี ไม่มีเครือข่ายระบบอุปถัมภ์ ผู้สมัครส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ทางการเมืองในระดับชาติ ผู้สมัครบางท่านไม่มีประสบการณ์ทางการเมืองทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น ลักษณะเด่นของพรรคอนาคตใหม่มีหลายประการ เช่น เป็นพรรคการเมืองที่เน้นความเป็นคนรุ่นใหม่ เป็นพรรคการเมืองที่เน้นนโยบายที่แตกต่างจากพรรคการเมืองอื่น เช่น นโยบายยกเลิกการเกณฑ์ทหาร นโยบายปฏิรูปกองทัพ นโยบายการกระจายอำนาจ และที่สำคัญ คือ การต่อต้านการสืบทอดอำนาจของรัฐบาลเผด็จการทหาร และสนับสนุนการแก้ไขรัฐธรรมนูญ

ผู้สมัครพรรคอนาคตใหม่ ในจังหวัดชลบุรี ไม่เป็นที่รู้จักของผู้ใช้สิทธิเลือกตั้ง การหาเสียงของพรรคเน้นการนำเสนอนโยบายพรรคโดยตัวหัวหน้าพรรค คือ นายธนาธร จึงรุ่งเรืองกิจ กล่าวคือ พรรคอนาคตใหม่มีจุดขายคือหัวหน้าพรรค นายธนาธรรฯ มีความนิยมสูงมากในกลุ่มคนรุ่นใหม่ นักเรียน นักศึกษา เพราะชูนโยบายได้โดนใจ

วันที่ 28 ก.พ. 2562 นายธนาธร จึงรุ่งเรืองกิจ หัวหน้าพรรคอนาคตใหม่ พร้อมด้วยผู้สมัครชิงเก้าอี้ ส.ส. ในจังหวัดชลบุรี ก็เดินเท้าเข้าหาประชาชนในตลาดเก่าพนัสนิคม ต่อด้วยตลาดทุ่งเหียง และตลาดบ้านบึง เพื่อพบปะพูดคุยและหาเสียงเชิญชวนให้เลือกพรรคอนาคตใหม่เป็นแกนนำจัดตั้งรัฐบาล นายธนาธรรฯ และทีมงานเดินทางช่วยผู้สมัคร ส.ส.แบบแบ่งเขต หาเสียงในพื้นที่ จ.ชลบุรี โดยเริ่มต้น ร่วมเดินกับ นายภูวนาถ กาศสกุล ผู้สมัคร ส.ส.เขต 3 ที่ตลาดเก่าพนัสนิคม ต่อด้วย ตลาดทุ่งเหียง อ. พนัสนิคม ซึ่งตลอดทางเดินมีพ่อค้าแม่ขายประชาชนที่กำลังจ่ายตลาดเข้ามาพูดคุยทักทาย มอบการ์ดให้กำลังใจ และขอถ่ายรูปเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้ส่วนใหญ่ร่วมสะท้อนปัญหาด้านเศรษฐกิจให้หัวหน้าพรรคอนาคตใหม่ได้ฟังด้วย จากนั้น นายธนาธร พร้อมด้วยนายสมชาย เนื่องจำนงค์ ผู้สมัคร ส.ส. เขต 4 ขึ้นขบวนรถแห่รอบตลาดบ้านบึง อ.บ้านบึง

นายธนาธรรฯ ให้นโยบายว่า 1) จะสร้างระบบขนส่งมวลชนที่ทันสมัย เพื่อแก้ปัญหาการจราจรติดขัดในชั่วโมงเร่งด่วน สร้างให้ทุกคนสามารถเข้าถึงการบริการที่ดีในราคาที่ประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงได้ เช่น ให้มี Grab วินมอเตอร์ไซด์ หรือแม่กระทั่ง 3 ล้อ ที่เป็นอีกหนึ่งจุดเด่นของเมืองศรีราชา ผมอยากขยายไปให้ทั่วทั้งชลบุรี 2) เอาสายไฟต่าง ๆ ลงดิน อาทิเช่น สายไฟ สายเคเบิล สายสัญญาณอินเทอร์เน็ต เพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่พี่น้องประชาชน เพราะสายเหล่านี้มีความเสี่ยงว่าจะเกิดการขาดหรือรั่ว และตกไปโดนบ้านพี่น้องประชาชน ซึ่งจะทำให้เกิดเพลิงลุกไหม้และเสียหายเป็นจำนวนมาก อีกทั้งยังเกิดความสวยงามยกระดับเมืองชลบุรีให้เป็นเมืองน่าเที่ยว 1-3 ของประเทศไทย 3) พัฒนาระบบโลจิสติกส์ให้พัฒนายิ่งขึ้น เพื่อให้ชลบุรีของเราพัฒนาด้านการขนส่งจากระดับประเทศ ให้ไปสู่ระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อให้เกิดการจ้างงาน และทำให้พี่น้องประชาชนชาวชลบุรีมีงานทำกันมากขึ้น เพื่อลดปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำ

นายธนาธร ระบุว่า ที่เลือกลงพื้นที่หาเสียง จ.ชลบุรีวันนี้ส่วนหนึ่งเป็นเพราะว่า ชลบุรีมีนิคมอุตสาหกรรม และกลุ่มแรงงานอยู่จำนวนมาก ซึ่งกลุ่มนี้ถือเป็นฐานเสียงสำคัญของพรรค ที่สำคัญคือต้องการเอาชนะคู่แข่ง ซึ่งเป็นนักการเมืองกลุ่มเดิม เพื่อสร้างความเปลี่ยนแปลง

ภาพที่ 8 นายธนาธร จีรุงเรืองกิจ และทีมงาน
เดินทางช่วยผู้สมัคร ส.ส. หาเสียงในพื้นที่ จ.ชลบุรี

ในเขต 3 นั้น นายขวัญเลิศ พานิชมาท ผู้ซึ่งมีความรู้ด้านสื่อสังคม หรือ Social Media ได้นำแนวทางการหาเสียงที่ใช้ e-Sport มาในการหาเสียง ผ่านเครือข่ายสื่อสังคม ซึ่งเป็นที่นิยมของคนรุ่นใหม่จำนวนมาก โดยพรรคอนาคตใหม่ ได้แม่แรงดึงดูดบรรดาคนรุ่นใหม่ อย่าง นายธนาธรฯ สำหรับพื้นที่ อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี ได้ลงหาเสียงร่วมกับ นายขวัญเลิศ พานิชมาท ผู้สมัครหมายเลข 3 เขต 5 ด้วยการขึ้นรถแห่ปราศรัยถึงนโยบายพรรคที่จะผลักดันให้เกิดประชาธิปไตยอย่างแท้จริง ลดความเหลื่อมล้ำของสังคมและได้ตระเวนแห่รอบเมืองตั้งแต่อนุสาวรีย์สมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชา ไปสิ้นสุดที่สวนสุขภาพเทศบาลเมืองศรีราชา โดยมีประชาชนที่ให้การสนับสนุนทบอกรักยกย่องให้กำลังใจ

นายธนาธรฯ เผยว่าพรรคอนาคตใหม่ ได้รับการตอบรับเป็นอย่างดีและขอบคุณผู้ที่สนับสนุนพรรคฯ ทุกคน และสิ่งที่คิดในขณะนี้คือชาวชลบุรี ต้องการเห็นการเปลี่ยนแปลง ส่วนคะแนนเสียงในภาคตะวันออกเชื่อมั่นว่า พรรคอนาคตใหม่จะสามารถช่วงชิงเก้าอี้ ส.ส.เขต ในภาคตะวันออกได้อย่างแน่นอนมาก โดยเฉพาะนิสิต นักศึกษา นักเรียนมัธยมปลาย นายขวัญเลิศฯ เสนอนโยบายเอาใจเหล่าเกมเมอร์ ได้ออกมาหาเสียงเพื่อเอาใจเหล่าเกมเมอร์และเป็นสีสันในการเลือกตั้งใน Campaign “เลือกเกมเมอร์เพื่อเป็นกระบอกเสียงให้กับเหล่า “เกมเมอร์” ผ่านเพจใน Facebook

ภาพที่ 9 การหาเสียงเพื่อเอาใจเหล่าเกมเมอร์และเป็นสีสันในการเลือกตั้ง

นายธนาธรรฯ เดินสายพบปะชาวชลบุรี แนะนำตัวเอง และผู้สมัคร ส.ส.เขต ของพรรคด้วยตัวเอง โดยทางจัดเวทีปราศรัย บริเวณหาดวอนนภา บางแสน เชิญชวนให้ชาวชลบุรีมาร่วมพูดคุยกัน สำหรับกรณี คดีความ พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ ที่ นายธนาธรรฯ และกรรมการบริหารพรรคอีก 2 ท่าน ได้เดินทางไปรายงานตัว ที่สำนักงานอัยการ ซึ่งได้รับความสนใจจากประชาชนจำนวนมาก

ภาพที่ 10 นายจรัส คุ่มไข่น้ำ ผู้สมัคร ส.ส. พรรคอนาคตใหม่ ชลบุรี เขต 6

นายจรัส คุ่มไข่น้ำ ผู้สมัคร ส.ส.พรรคอนาคตใหม่ ชลบุรี เขต 6 (ที่มาภาพ : เฟสบุ๊กแฟนเพจ จรัส คุ่มไข่น้ำ เบอร์ 5 - พรรคอนาคตใหม่ ชลบุรี เขต 6) ผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต 6 คือ นายจรัส คุ่มไข่น้ำ ก่อนหน้าที่จะมาลงสมัครเลือกตั้งเป็น ส.ส.เขาได้เริ่มทำงานเป็นลูกจ้างพนักงานฝ่ายการผลิตที่บริษัท ไทยซัมมิท ที่เขตนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี ใน ปี พ.ศ. 2534 และหลังจากนั้นใน ปี พ.ศ. 2537 จึงได้ไต่เต้าขึ้นตำแหน่งมาเป็นหัวหน้าแผนกจนถึงปี พ.ศ. 2562 ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2555 เป็นต้นมา นายจรัสฯ ได้ดำรงตำแหน่งเป็นประธานสหภาพแรงงานของไทยซัมมิท ซึ่งทำหน้าที่เคลื่อนไหวในทุกภาคส่วนของแรงงาน โดยมีการพัฒนาประเด็นเรื่องแรงงานสัมพันธ์ เกี่ยวข้องกับค่าจ้างแรงงานที่เป็นธรรม หรือคดีที่มีปัญหาระหว่างแรงงานกับนายจ้างก็สามารถไกล่เกลี่ยได้ในชั้นเจรจาระหว่างลูกจ้างกับนายจ้าง รวมถึงการเข้าไปช่วยเหลือกลุ่มพันธมิตรแรงงานที่เกิดการพิพาทกันระหว่างลูกจ้างและนายจ้าง

นายจรัสฯ กล่าวว่า ตนได้ติดตาม นายธนธร จิงรุ่งเรืองกิจ ตั้งแต่ทำงานอยู่ในบริษัท จนถึงปี พ.ศ. 2561 ในช่วงที่ก่อตั้งพรรคอนาคตใหม่ เขาจึงได้จดทะเบียนเป็นสมาชิกของพรรค และต่อมาจึงได้ถูกทาบทามให้ลงสมัครเป็นส.ส.แบบแบ่งเขต เขาตัดสินใจที่จะลงสมัครเลือกตั้งส.ส. และเริ่มหาสมาชิกในพื้นที่ของตน ซึ่งใน

ระยะเวลาก่อนที่จะขึ้นมาเป็นผู้สมัครอย่างเต็มตัว จะต้องผ่านกระบวนการสรรหาของพรรค ทั้งการทำ primary vote เมื่อมีผู้สมัครจากพรรคเดียวกันในเขตเดียวกัน เมื่อชนะแล้ว ก็จะต้องถูกทดสอบข้อเขียน สอบสัมภาษณ์ และ ทดสอบวิสัยทัศน์ เมื่อผ่านแล้วจึงได้มาเป็นผู้สมัครอย่างเต็มตัว

ต่อมา นายธนาธร จึงรุ่งเรืองกิจ หัวหน้าพรรคอนาคตใหม่ พร้อมด้วย นายสุรสิทธิ์ ทະวะลัຍ ผู้สมัคร ส.ส. เขต 8 อ.สัตหีบ จ.ชลบุรี เบอร์ 11 พรรคอนาคตใหม่ และคณะกรรมการบริหาร ได้ขึ้นรถแห่ ออกทักทายและกล่าวหาเสียงทั่วตลาดอำเภอสัตหีบ จ.ชลบุรี ก่อนจะเดินทางไปยังวัดสัตหีบ เพื่อเข้ากราบขอพร พระครูวรเวทมนี หรือ หลวงพ่ออี๋ อติตเจ้าอาวาสวัดสัตหีบ เกจิอาจารย์ชื่อดังแห่งภาคตะวันออก โดยตลอดทาง มีพ่อค้า แม่ขาย ประชาชน นักศึกษา เข้ามามอบการ์ดให้กำลังใจ ทั้งนี้ส่วนใหญ่ร่วมสะท้อนปัญหาด้านเศรษฐกิจ ให้หัวหน้าพรรคอนาคตใหม่ได้ฟัง จากนั้นก็เปิดให้บรรดาแฟนคลับเอฟซี ทั้งประชาชนและนักศึกษา กว่า 100 คน ที่มารอได้ถ่ายรูปเซลฟี่กันทุกคนอย่างเป็นกันเอง

ตารางที่ 17 รูปแบบการหาเสียงของผู้สมัครพรรคอนาคตใหม่

เขต	ชื่อผู้สมัครพรรคอนาคตใหม่	รูปแบบการหาเสียง
1	นางสาวปิยะพร ธนาปิ่นชัย	1. ไม่เน้นตัวผู้สมัคร แต่เน้นไปที่ นายธนาธรฯ หัวหน้าพรรคฯ
2	นายนิพนธ์ แจ่มจำรัส	2. สร้างภาพลักษณ์ความเป็นนักสู้เผด็จการ
3	นายภูวนารถ กาศสกุล	3. ใช้สื่อสมัยใหม่เป็นหลัก
4	นายสมชาย เนื่องจำนงค์	4. ไม่เน้นป้ายหาเสียง
5*	นายขวัญเลิศ พานิชมาท	5. สร้างสีสันทางการเมืองผ่านกลยุทธ์การตลาด #พ่อของฟ้า
6*	นายจรัส คุ้มไข่น้ำ	6. ลงทุนเดินแนะนำตัวผู้สมัครอย่างกว้างขวาง และ ถ่ายรูปเซลฟี่
7*	นางสาวกวิณนาถ ตาศิย์	7. เสนอนโยบายที่ถูกใจกลุ่มคนรุ่นใหม่ เช่น ยกเลิกการเกณฑ์ทหาร
8	นาวาตรี สุรสิทธิ์ ทະวะลัຍ	เป็นต้น

กล่าวโดยสรุปได้ว่า พรรคอนาคตใหม่ ใช้แนวทางการหาเสียงที่ต่างจากพรรคการเมืองเดิม เนื่องจากพรรคไม่มีพื้นฐานทางการเมือง โดยเฉพาะไม่มีเครือข่ายทางการเมืองท้องถิ่น ผู้สมัครทั้ง 8 เขต ต่างเป็นนักการเมืองหน้าใหม่สำหรับชาวชลบุรี ดังนั้น แนวทางการหาเสียงของพรรคจึงเป็นไปในลักษณะ ดังนี้

1. เน้นการเสนอตัวของ นายธนาธรฯ หัวหน้าพรรคฯ สร้างภาพลักษณ์ความเป็นนักสู้เผด็จการเป็นหลัก
2. ใช้สื่อสมัยใหม่เป็นหลักมากกว่าการใช้จ่ายเงินผ่านป้ายหาเสียง
3. สร้างสีสันทางการเมืองผ่านกลยุทธ์การตลาด เช่น พ่อของฟ้า
4. ลงทุนเดินแนะนำตัวผู้สมัครอย่างกว้างขวาง และ ถ่ายรูปเซลฟี่
5. เสนอนโยบายที่ถูกใจกลุ่มคนรุ่นใหม่ เช่น ยกเลิกการเกณฑ์ทหาร เป็นต้น

การหาเสียงของพรรคเพื่อไทย

พรรคเพื่อไทย เป็นพรรคการเมืองที่มีสภาพไม่แตกต่างจากพรรคประชาธิปัตย์ กล่าวคือ เกิดการไหลออกของอดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากพรรคเพื่อไทย ไปพรรคภูมิใจไทย ที่สำคัญ เช่น นายมานิตย์ ภาวสุทธิ อดีตผู้สมัครพรรคเพื่อไทย ซึ่งในคราวการเลือกตั้ง พ.ศ.2554 ได้รับคะแนน 17,702 คะแนน นายเกษม เหลืองอ่อน ย้ายค่ายมาจากพรรคเพื่อไทย ย้ายพรรคมาพรรคภูมิใจไทย พล.ร.อ.สุรพล จันทร์แดง อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคเพื่อไทย ย้ายพรรคมาพรรคภูมิใจไทย

พรรคเพื่อไทย ให้ นายจิรวุฒิ สิงห์โตทอง เป็นหัวหน้าทีมในการเลือกตั้งจังหวัดชลบุรี ในครั้งนี้ โดยมี แกนนำ พรรคเพื่อไทย เช่น วันที่ 28 กุมภาพันธ์ นายชัชชาติ สิทธิพันธุ์ แคนดิเดตนายกรัฐมนตรี พรรคเพื่อไทย ลงพื้นที่ชลบุรี ได้ลงพื้นที่ตลาดอ่างศิลา อ.เมือง จ.ชลบุรี เพื่อหาเสียงให้กับผู้สมัครพรรคเพื่อไทย เขต 1 ชลบุรี โดยมีนายจำโนทย์ ปล้องอุดม ผู้สมัคร ส.ส.พรรคเพื่อไทย เขต 1 ชลบุรี เบอร์ 10 และ นายสรายุทธ วงษ์แสงทอง ผู้สมัคร ส.ส.พรรคเพื่อไทย เขต 2 ชลบุรี เบอร์ 4 มาช่วยกันเดินหาเสียงด้วยเช่นกัน โดย นายชัชชาติฯ เสนอปัญหาว่าปัจจุบัน เศรษฐกิจแย่ ชาวประมงเรือถูกยึด มั่นใจเพื่อไทยชนะทั้งจังหวัด

ภาพที่ 18 นายชัชชาติ สิทธิพันธุ์ ลงพื้นที่จังหวัดชลบุรีได้ลงพื้นที่ตลาดอ่างศิลา อ.เมือง จ.ชลบุรี

นายซซชาติฯ กล่าวว่า จากการค้นหาเสียงพบว่า ชาวบ้านได้ร้องเรียนเกี่ยวกับปัญหาในเรื่องเศรษฐกิจที่สำคัญเกี่ยวกับปัญหาในเรื่องประมง ที่ถูกระเบียบออกมามากมาย ที่สำคัญมีชาวประมงถูกยึดเรืออีกด้วย ซึ่งในเรื่องนี้จะต้องเข้าไปแก้ไขปัญหา ส่วนกรณีที่ส่งผู้ลงสมัครพรรคเพื่อไทยทั้ง 4 เขตเลือกตั้งใน จ.ชลบุรี ตั้งแต่เขต 1 ถึง เขต 4 มีความมั่นใจว่าจะได้รับการเลือกตั้งทั้งหมด เพราะที่ผ่านมามาตั้งแต่พรรคไทยรักไทย พรรคพลังประชาชน จนถึงพรรคเพื่อไทยถือว่ามีผลงานในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ

นายจำโนทย์ ปลั่งอุดม ผู้สมัคร ส.ส.พรรคเพื่อไทย เขต 1 ชลบุรี เบอร์ 10 กล่าวว่า การลงพื้นที่หาเสียงยอมรับว่าเสียงตอบรับดี และจะลงพื้นที่ให้หนักขึ้นกว่าเดิม เนื่องจากไปที่ไหนประชาชนให้การต้อนรับเป็นอย่างดี ทำให้มีกำลังใจในการค้นหาเสียง

ตารางที่ 18 รูปแบบการหาเสียงของผู้สมัครพรรคเพื่อไทย

เขต	ชื่อผู้สมัครพรรคเพื่อไทย	รูปแบบการหาเสียง
1	นายจำโนทย์ ปลั่งอุดม	1. เดินสายแนะนำตัวผู้สมัคร
2	นายสรายุทธ วงษ์แสงทอง	2. ใช้ป้ายโฆษณาหาเสียงจำนวนมาก
3	นางสาวรินทิรา วัฒนวงศ์ภิญโญ	3. เปิดเวทีปราศรัยย่อย
4	นายจิรวุฒิ สิงห์โตทอง	4. อาศัยเครือข่ายทางการเมือง
5	-ไม่ส่งผู้สมัคร-	5. ไม่ใช้สื่อสังคม
6	-ไม่ส่งผู้สมัคร-	6. เน้นการสืบทอดอำนาจเผด็จการ
7	-ไม่ส่งผู้สมัคร-	7. เน้นแก้ไขรัฐธรรมนูญ
8	-ไม่ส่งผู้สมัคร-	

การหาเสียงของพรรคการเมืองอื่น

พรรคการเมืองขนาดเล็กที่ส่งผู้สมัครลงในจังหวัดชลบุรีนั้น มีรูปแบบการหาเสียงที่เน้นตัวบุคคลผู้สมัคร ในเขตการเลือกตั้งอย่างเข้มข้น การหาเสียงแบบนี้เกิดขึ้นกับผู้สมัครที่มาจากพรรคการเมืองขนาดเล็กที่ขาดเงินทุน ในการหาเสียง รูปแบบการหาเสียงแบบนี้ ผู้สมัครที่เป็นบุคคลพหุมีชื่อเสียงในพื้นที่ เช่น เคยเป็นสมาชิก สภาผู้แทนราษฎร นักการเมืองท้องถิ่น ข้าราชการครู เป็นต้น ผู้สมัครจะได้รับเป้าหมายคะแนนจากพรรคการเมือง ในการเลือกตั้ง ทั้งนี้ภายใต้ระบบการคำนวณสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบใหม่ จะมีการสะสมคะแนนเพื่อนำไป คำนวณคะแนนเสียงรวมทั้งประเทศ

พรรคการเมืองบางพรรคเน้นการหาเสียงที่เน้นตัวบุคคลที่เด่นดังในพรรคอย่างเข้มข้น การหาเสียง แบบนี้เกิดขึ้นกับผู้สมัครที่มาจากพรรคการเมืองขนาดเล็ก เป็นพรรคการเมืองเกิดใหม่ ที่ขาดเงินทุนในการหาเสียง รูปแบบการหาเสียงแบบนี้ ผู้สมัครซึ่งบางครั้งไม่เป็นที่รู้จักของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จะลงสมัครเพื่อให้ปรากฏเบอร์ ในบัตรเลือกตั้ง ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้ลงคะแนน ผู้ลงคะแนนจะลงให้เนื่องจากความเด่นดังของบุคคลสำคัญ ในพรรค มากกว่านโยบายพรรคการเมือง ทั้งนี้ภายใต้ระบบการคำนวณสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบใหม่ จะมีการสะสมคะแนนเพื่อนำไปคำนวณคะแนนเสียงรวมทั้งประเทศ

พรรคการเมืองเหล่านี้ เช่น พรรครวมพลังประชาชาติไทย เน้น นายสุเทพ เทือกสุบรรณ นำเสนอนโยบายการหาเสียงด้วยสโลแกน คือ “ปฏิรูปเปลี่ยนแปลงประเทศ แก้ปัญหาเศรษฐกิจชาวบ้าน” และ “เปลี่ยนคุณภาพชีวิตที่ดีกว่าของพี่น้องชาวชลบุรี” จากการนำเสนอโยบายบนป้ายหาเสียงของ พรรครวมพลังประชาชาติไทยจะเน้นเกี่ยวกับการแก้ปัญหาเศรษฐกิจของชาวบ้าน

พรรคเสรีรวมไทย ป้ายหาเสียงเน้น พลดำรวจเอก เสรีพิสุทธิ์ เตมียาเวช ได้นำเสนอสโลแกนบนป้ายหาเสียงคือ “เลือกตั้งไม่ทุจริต รัฐบาลไม่ทุจริต” พรรคเสรีรวมไทยได้นำเสนอนโยบายเกี่ยวกับการต่อต้าน การทุจริตคอร์รัปชันเป็นหลัก และได้นำเสนอรูปของหัวหน้าพรรคบนป้ายหาเสียง ซึ่งเป็นที่รู้จักของประชาชน

พรรคชาติพัฒนา นำเสนอสโลแกนบนป้ายหาเสียงคือ “ชาติพัฒนา ไม่มีปัญหา # No PROBLEM” เป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ท่านสุวัจน์ ลิปตพัลลภ ประธานที่ปรึกษาพรรคชาติพัฒนา ได้ใช้คำพูดนี้ในช่วงหาเสียง การหาเสียงในลักษณะนี้ไม่ได้เน้นในเรื่องการนำเสนอโยบาย แต่เน้นในเรื่องของคำพูดบุคคลที่ใช้ขณะหาเสียง

พรรคเพื่อชาติ นำเสนอสโลแกนบนป้ายหาเสียง คือ “พื้นประเทศไทย สร้างประชาธิปไตยก้าวไปด้วยกัน” จะสังเกตเห็นได้ว่าสโลแกนที่ใช้ในการหาเสียงจะเน้นเกี่ยวกับการสร้างประชาธิปไตยให้เกิดขึ้นในสังคมไทย ซึ่งไม่ได้เน้นนโยบายในการหาเสียงมากนัก

พรรคสังคมนิยมไทย นำเสนอสโลแกนบนป้ายหาเสียงคือ “หยุดคอร์รัปชัน จัดสวัสดิการสังคม ถ้วนหน้า แก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำ” และ “โปรดให้โอกาสเราเข้าสภาฯ จะขจัดปัญหาคอร์รัปชันให้ราบคาบ” สโลแกนบนป้ายหาเสียงเป็นการนำเสนอนโยบายของพรรคเกี่ยวกับการปราบปรามคอร์รัปชัน และการแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำของสังคม ซึ่งถือว่าได้นำนโยบายของพรรคมาใช้ในการหาเสียงโดยตรง

พรรคพลังประชาชนไทย นำเสนอสโลแกนบนป้ายหาเสียงคือ “เสริมรากฐานเก่า สร้างรากฐานใหม่ เพื่อประเทศไทยมั่นคง เศรษฐกิจมั่นคงและยั่งยืน” การนำเสนอสโลแกนเช่นนี้เป็นการนำเสนอของพรรคในด้านเศรษฐกิจ บนป้ายหาเสียงได้นำเสนอรูปหัวหน้าพรรค พลเอกชัยสิทธิ์ ชินวัตร ซึ่งเป็นบุคคลที่ประชาชนรู้จัก จึงถือว่าการหาเสียงอีกรูปแบบหนึ่งที่ใช้ตัวบุคคลในการหาเสียง

สรุปการหาเสียงของพรรคการเมือง

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดชลบุรี ในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอสรุปรูปแบบการหาเสียงเลือกตั้งในจังหวัดชลบุรีของพรรคการเมืองต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ 19 รูปแบบการหาเสียงขอพรรคการเมือง

พรรคการเมือง	รูปแบบการหาเสียง
พรรคพลังประชารัฐ พรรคภูมิใจไทย พรรคเพื่อไทย พรรคประชาธิปัตย์	การหาเสียงที่เน้น ผู้สมัครมาจากพรรคการเมืองขนาดใหญ่ ที่มีเงินทุน และใช้ระบบห้วคะแนนอย่างเข้มข้น รูปแบบการหาเสียงแบบนี้ เกิดขึ้นจากการที่ ผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีเครือข่ายการจัดตั้งคะแนนการเลือกตั้งอย่างเข้มข้นในเขตกาเลือกตั้ง รูปแบบการเลือกตั้งนี้ ผู้สมัครมักไม่เน้นนโยบายของพรรคมากนัก แต่เน้นความสำคัญกับเครือข่ายนักการเมืองท้องถิ่น และเครือข่ายกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งเครือข่ายนี้มีความสัมพันธ์ต่อกันแบบการจัดสรรผลประโยชน์ในรูปแบบงบประมาณของท้องถิ่น เป็นหลัก รูปแบบดังกล่าวเป็นรูปแบบการหาเสียงแบบดั้งเดิม
พรรคอนาคตใหม่	เน้นนโยบายพรรคการเมืองอย่างเข้มข้น รูปแบบการหาเสียงแบบนี้เกิดขึ้นในพรรคการเมืองที่จัดตั้งใหม่ หรือไม่ใช่พรรคที่เกิดขึ้นหรือเติบโตในพื้นที่ของผู้สมัคร กล่าวคือ ไม่ใช่ พรรคท้องถิ่นนิยม ขาดเครือข่ายห้วคะแนน ในเขตกาเลือกตั้ง หรือมีเครือข่ายการเมืองท้องถิ่นที่ไม่เข้มแข็งเพียงพอ มีเงินทุนในการหาเสียงเลือกตั้งน้อย ผู้สมัครที่ใช้รูปแบบการหาเสียงนี้จะต้องอาศัย สื่อเป็นหลัก โดยเฉพาะสื่อมวลชน และสื่อสังคมสมัยใหม่ ในการนำนโยบายของพรรคไปขยายความสู่ประชาชน หรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
พรรคเสรีรวมไทย พรรคเศรษฐกิจใหม่ พรรคไทยศรีวิไลย์	การหาเสียงที่เน้นตัวบุคคลที่เด่นดังในพรรคอย่างเข้มข้น การหาเสียงแบบนี้เกิดขึ้นกับผู้สมัครที่มาจากพรรคการเมืองขนาดเล็ก เป็นพรรคการเมืองเกิดใหม่ ที่ขาดเงินทุนในการหาเสียง รูปแบบการหาเสียงแบบนี้ ผู้สมัครซึ่งบางครั้งไม่เป็นที่รู้จักของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จะลงสมัครเพื่อให้ปรากฏเบอร์ในบัตรเลือกตั้ง ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้ลงคะแนน ผู้ลงคะแนนจะลงให้เนื่องจากความเด่นดังของบุคคลสำคัญในพรรคมากกว่านโยบายพรรคการเมือง ทั้งนี้ภายใต้ระบบการคำนวณสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบใหม่ จะมีการสะสมคะแนนเพื่อนำไปคำนวณคะแนนเสียงรวมทั้งประเทศ

บทที่ 7

ผลการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดชลบุรี

ในบทนี้ ผู้วิจัย ตอบัวตฤประสงค์ข้อที่ 3 ศึกษาผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดชลบุรี เป็นรายพรรคและรายเขตเลือกตั้ง การเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดชลบุรี ในวันที่ 24 มีนาคม 2562 ดังนี้

ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี ทั้ง 8 เขต

1. การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต 1 จังหวัดชลบุรี

เขตการเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย อำเภอเมืองชลบุรี เฉพาะตำบลแสนสุข ตำบลอ่างศิลา ตำบลเสม็ด ตำบลห้วยกะปิ ตำบลเหมือง ตำบลบ้านปึก ตำบลหนองข้างคอก ตำบลหนองรี ตำบลนาป่า และตำบลสำนักบก ผลการเลือกตั้ง เป็นดังนี้

ตารางที่ 20 ผลการเลือกตั้งสมาชิกผู้แทนราษฎร เขต 1 จังหวัดชลบุรี

ลำดับ	หมายเลข	ชื่อ-สกุลผู้สมัคร	พรรคการเมือง	คะแนน
1	6	นายสุชาติ ชมกลิ่น	พลังประชารัฐ	38,268
2	8	นางสาวปิยะพร ธนาปิ่นชัย	อนาคตใหม่	27,430
3	10	นายจำโนทย์ ปลั่งอุดม	เพื่อไทย	14,877
4	3	นายสรลลชา ศรีชลวัฒนา	ประชาธิปัตย์	8,362
5	1	นายบรรจบ รุ่งโรจน์	ภูมิใจไทย	8,266
6	4	นายเขวงศักดิ์ เอี่ยมสำอางค์	เศรษฐกิจใหม่	5,327
7	7	นายอัคระ เส็งกิ่ง	เสรีรวมไทย	5,199
8	5	นายไพฑูรย์ บางทรง	สังคมประชาธิปไตยไทย	624
9	16	นายสมเกียรติ ปานแดง	ไทยศรีวิไลย์	436
10	2	นายเดชา ศกุนตนาคลาก	ชาติพัฒนา	399
11	13	นางสาวบุษรินทร์ อารีรอบ	รวมพลังประชาชาติไทย	388
12	12	นายสมพร โชคชัยชาญวุฒิ	พลังชาติไทย	296
13	9	นางปิยะธิดา พรประเสริฐผล	ประชาภิวัฒน์	250
14	20	นายสุนทร เทพนม	รักษ์ผืนป่าประเทศไทย	209

นายสุชาติ ชมกลิ่น เป็นนักการเมืองที่มีฐานคะแนนเสียงในเขตอำเภอเมือง เขตเทศบาลเมืองบ้านสวน เทศบาลตำบลอ่างศิลา เทศบาลตำบลห้วยกะปิ เทศบาลตำบลเสม็ด เทศบาลตำบลเหมือ และเทศบาลเมืองแสนสุข ได้คะแนน 38,268 คะแนน ในขณะที่ นางสาวปิยะพร ธนาปิ่นชัย จากพรรคอนาคตใหม่ มีคะแนนที่โดดเด่นขึ้นมา โดยได้คะแนนมากถึง 27,430 คะแนน ซึ่งอยู่นอกเหนือการคาดหมาย

ผู้สมัครที่คะแนนเลือกตั้งน้อยที่สุด 3 คน คือ นางสาววาสนา รัตนวรรณ ผู้สมัครหมายเลข 18 สังกัดพรรคพลังปวงชนไทย ได้ 84 คะแนน นายนราธิป ปานทอง ผู้สมัครหมายเลข 25 สังกัดพรรค ไทรรักธรรม ได้ 54 คะแนน และลำดับสุดท้าย คือ นายธนวัฒน์ ธนฤกษ์มันคง พรรคประชานิยม ได้ 49 คะแนน

2. การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต 2 จังหวัดชลบุรี

เขตการเลือกตั้งที่ 2 จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย อำเภอเมือง เฉพาะตำบลบางปลาสร้อย ตำบลมะขามหย่ง ตำบลบ้านโหนด ตำบลบางทราย ตำบลหนองไม้แดง ตำบลคลองตำหรุ ตำบลดอนหัวฬ่อ และตำบลบ้านสวน และอำเภอพานทอง เฉพาะตำบลพานทอง ตำบลเกาะลอย ตำบลโคกขี้หนอน ตำบลบ้านเก่า ตำบลหน้าประตู ตำบลบางนาง ตำบลบางหัก ตำบลหนองตำลึง และตำบลหนองกะขะ

ตารางที่ 21 ผลการเลือกตั้งสมาชิกผู้แทนราษฎร เขต 2 จังหวัดชลบุรี

ลำดับ	หมายเลข	ชื่อ-สกุลผู้สมัคร	พรรคการเมือง	คะแนน
1	5	ร้อยเอก จองชัย วงศ์ทรายทอง	พลังประชารัฐ	42,427
2	6	นายนิพนธ์ แจ่มจำรัส	อนาคตใหม่	21,147
3	9	นายมานิตย์ ภาวสุทธิ	ภูมิใจไทย	20,853
4	4	นายสรายุทธ วงษ์แสงทอง	เพื่อไทย	11,102
5	7	นางสาวเสาวลักษณ์ สุริยาทิพย์	ประชาธิปัตย์	6,020
6	16	นางทิพย์วรรณ มูลศาสตร์	เศรษฐกิจใหม่	2,903
7	2	นายอรรถเวทย์ ชยวงศ์	เสรีรวมไทย	2,707
8	1	จำสิบเอก กุณท์ จินประชา	รวมพลังประชาชาติไทย	485
9	18	นายวิศิษฐ์ ใจบุญ	ไทยศรีวิไลย์	311
10	8	นายณัฐวัตร หวังสุดดี	สังคมประชาธิปไตยไทย	302
11	3	นายชัยเล็ก สุวานิชย์	ชาติพัฒนา	235
12	14	นางสาวนุจรี แก้วอุไร	พลังชาติไทย	216

ผู้สมัครที่คะแนนเลือกตั้งน้อยที่สุด คือ นายวิชัยพล เดชศักดิ์ ผู้สมัครหมายเลข 20 พรรคพลังประชาชนไทย ได้ 19 คะแนน

3. การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต 3 จังหวัดชลบุรี

เขตการเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย อำเภอพนัสนิคม อำเภอกะจันทร์ และอำเภอบ้านนาถอง เฉพาะตำบลมาบโป่ง และตำบลหนองหงส์

ตารางที่ 22 ผลการเลือกตั้งสมาชิกผู้แทนราษฎร เขต 3 จังหวัดชลบุรี

ลำดับ	หมายเลข	ชื่อ-สกุลผู้สมัคร	พรรคการเมือง	คะแนน
1	8	นายรณเทพ อนุวัฒน์	พลังประชารัฐ	54,644
2	7	นายภูวนารถ กาศสกุล	อนาคตใหม่	15,038
3	9	นายประมวล เอมเปีย	ภูมิใจไทย	13,815
4	3	นางสาวรินทิรา วัฒนวงศ์ภิญโญ	เพื่อไทย	10,025
5	4	นายไพฑูรย์ วชิรวงศ์ภิญโญ	ประชาธิปัตย์	5,458
6	5	นายลิขิต อัครจรรุวรรณ	เสรีรวมไทย	2,422
7	17	พันตำรวจเอกหญิง ภัสพร บุรณะวงศ์	เศรษฐกิจใหม่	1,623
8	28	นายภทวัตต์ ชอบอาภรณ์	ผึ้งหลวง	534
9	19	นายชัยวัฒน์ วาจาสัตย์	ไทยศรีวิไลย์	344
10	6	นายเสมอ ทองหยวก	ชาติพัฒนา	306
11	2	นายไชยอนันต์ ขวัญกิจไพศาล	รวมพลังประชาชาติไทย	263
12	13	นางสาวลาวัลย์ ยั่งยืน	ไทยรุ่งเรือง	215

ผู้สมัครที่คะแนนเลือกตั้งน้อยที่สุด คือ นางสาวศิริภัสสร ทัดละม่อม ผู้สมัครหมายเลข 20 จากพรรคพลังปวงชนชาวไทย ได้ 29 คะแนน

4. การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต 4 จังหวัดชลบุรี

เขตการเลือกตั้งที่ 4 จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย อำเภอบ้านบึง อำเภอบ่อทอง และอำเภอหนองใหญ่

ตารางที่ 23 ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต 4 จังหวัดชลบุรี

ลำดับ	หมายเลข	ชื่อ-สกุลผู้สมัคร	พรรคการเมือง	คะแนน
1	1	นายสรวุฒิ เนื่องจำนงค์	พลังประชาชนรัฐ	31,261
2	12	นายจิรวุฒิ สิงห์โตทอง	เพื่อไทย	21,021
3	10	นายสมชาย เนื่องจำนงค์	อนาคตใหม่	14,732
4	2	นายพายุ เนื่องจำนงค์	ประชาธิปัตย์	10,940
5	7	นายภิญโญ ตันวิเศษ	ภูมิใจไทย	9,426
6	17	นายคำนิง ศรีพุ่ม	เศรษฐกิจใหม่	1,933
7	5	นายสุรชัย ยอดใจเย็น	เสรีรวมไทย	1,685
8	21	นางสาวเกล้ากมล เรืองรัมย์โรจน์	ไทยรุ่งเรือง	938
9	19	นายธนศักดิ์ ศรีพัฒน์นิตย์	ไทยศรีวิไลย์	407
10	3	นายประทุม สะไรรักษ์	ชาติไทยพัฒนา	327

ผู้สมัครที่คะแนนเลือกตั้งน้อยที่สุด คือ นาวาอากาศเอก อำไฟไม่เจริญ ผู้สมัครหมายเลข 18 จากพรรคประชาชนปฏิรูป ได้ 38 คะแนน

5. การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต 5 จังหวัดชลบุรี

เขตกาเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย อำเภอศรีราชา เฉพาะตำบลสุรศักดิ์ ตำบลหนองขา
ตำบลเขาคันทรง ตำบลบางพระ ตำบลป่อวิน และตำบลศรีราชา

ตารางที่ 24 ผลกาเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต 5 จังหวัดชลบุรี

ลำดับ	หมายเลข	ชื่อ-สกุลผู้สมัคร	พรรคการเมือง	คะแนน
1	3	นายขวัญเลิศ พานิชมาท	อนาคตใหม่	43,284
2	5	นายพันธุ์ศักดิ์ เกตุวัตธา	พลังประชารัฐ	38,321
3	2	นายฐนโรจน์ โรจนกุลเสฏฐ์	ประชาธิปัตย์	9,696
4	8	นายพงษ์วิรัช วงศ์หนองแขง	เสรีรวมไทย	7,591
5	10	นางสาวชัญญาพรรณ ศรีสุขจิรานนท์	เศรษฐกิจใหม่	4,346
6	7	นายเกษม เหลืองอ่อน	ภูมิใจไทย	1,722
7	14	นายธนกร ช่อดารา	เพื่อชาติ	1,604
8	15	นางสาวนิพาดา จันทร์ฉาย	พลังท้องถิ่นไทย	1,103
9	4	นางสาวอังคณา สุริปัญโญ	ชาติพัฒนา	745
10	18	นายสถาวร มงคล	ไทยศรีวิไลย์	558
11	6	นายมงคล ไตรพาน	สังคมประชาธิปไตยไทย	530
12	9	นายประดิษฐ์ แพรกทอง	รวมพลังประชาชาติไทย	517

ผู้สมัครที่คะแนนเลือกตั้งน้อยที่สุด คือ นายอุตร บุญปก ผู้สมัครหมายเลข 11 จากพรรคประชานิยม
ได้ 54 คะแนน

6. การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต 6 จังหวัดชลบุรี

เขตการเลือกตั้งที่ 6 จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย อำเภอเกาะสีชัง อำเภอสรีราชา เฉพาะตำบลทุ่งสุขลา และตำบลบึง และอำเภอบางละมุง เฉพาะตำบลนาเกลือ ตำบลบางละมุง ตำบลหนองปลาไหล และตำบลตะเคียนเตี้ย

ตารางที่ 25 ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต 6 จังหวัดชลบุรี

ลำดับ	หมายเลข	ชื่อ-สกุลผู้สมัคร	พรรคการเมือง	คะแนน
1	5	นายจรัส คุ่มไข่น้ำ	อนาคตใหม่	39,189
2	4	นายอิทธิพล คุณปลื้ม	พลังประชารัฐ	33,440
3	6	นางสาวสุภัชกัญญา รพีรัชต์	เสรีรวมไทย	7,155
4	2	นางพจนารถ แก้วผลึก	ประชาธิปไตย	6,582
5	1	นายสุนทร ศุภธีระนนท์	ภูมิใจไทย	4,345
6	16	นายสุเมธ สุเมธกุล	เศรษฐกิจใหม่	2,933
7	3	นายฉันทปริษา คงทอง	รวมพลังประชาชาติไทย	719
8	18	นายอดิ ดอกนางแย้ม	ไทยศรีวิไลย์	580
9	9	นายเฉลิมพล ผลาพรหม	สังคมประชาธิปไตยไทย	414
10	19	นายวรพล สุวรรณสบาย	พลังปวงชนไทย	362
11	10	นายณัชพล แก่นนาคำ	ชาติพัฒนา	345
12	24	นายสมบัติ ทองใบ	พลังชาติไทย	292

ผู้สมัครที่คะแนนเลือกตั้งน้อยที่สุด คือ นางสาวเนตรทราย วอนเมือง ผู้สมัครหมายเลข 20 จากพรรคมหาชน ได้ 38 คะแนน

7. การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต 7 จังหวัดชลบุรี

เขตการเลือกตั้งที่ 7 จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย อำเภอบางละมุง เฉพาะตำบลหนองปรือ ตำบลโป่ง ตำบลห้วยใหญ่ และตำบลเขาไม้แก้ว

ตารางที่ 26 ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต 7 จังหวัดชลบุรี

ลำดับ	หมายเลข	ชื่อ-สกุลผู้สมัคร	พรรคการเมือง	คะแนน
1	13	นางสาวกวิณนาถ ตาศีย์	อนาคตใหม่	31,247
2	6	นายปรเมศวร์ งามพิเชษฐ์	พลังประชารัฐ	28,001
3	5	นายสุไอนี เจริญสุข	เสรีรวมไทย	7,708
4	11	นายปพน ประยูรหงษ์	ภูมิใจไทย	6,946
5	8	นายจ๊กกฤษ ไกรมาตย์	ประชาธิปัตย์	5,243
6	16	นางสาวสุธาทิพย์ มนต์ประสิทธิ์	เศรษฐกิจใหม่	2,256
7	15	นาวาโท สุทัศน์ วงศ์ปรีดี	เพื่อชาติ	1,383
8	1	นายพีรพัทธ์ ธีรธัญรัก	รวมพลังประชาชาติไทย	690
9	4	นายสุรใจ อัดตนาถ	ชาติพัฒนา	670
10	10	นายอำพล จันท์เทียน	รักษ์ผืนป่าประเทศไทย	336

ผู้สมัครที่คะแนนเลือกตั้งน้อยที่สุด คือ นางสาวนุชนารถ พิทักษ์กุลลธิติ ผู้สมัครหมายเลข 25 จากพรรคพลังหลวง ได้ 55 คะแนน

8. การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต 8 จังหวัดชลบุรี

เขตการเลือกตั้งที่ 8 จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย อำเภอสัตหีบ

ตารางที่ 27 ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต 8 จังหวัดชลบุรี

ลำดับ	หมายเลข	ชื่อ-สกุลผู้สมัคร	พรรคการเมือง	คะแนน
1	8	นายสะถิระ เผือกประพันธุ์	พลังประชารัฐ	33,967
2	11	นาวาตรี สุรสิทธิ์ ทะวะลัย	อนาคตใหม่	25,874
3	4	นายธนศพล เอกกลาง	เสรีรวมไทย	5,865
4	2	นายไมตรี สอยเหลือง	ประชาธิปัตย์	5,755
5	7	พลเรือเอก สุรพล จันทน์แดง	ภูมิใจไทย	2,998
6	15	นางศศิมาภรณ์ ชมไพร	เพื่อชาติ	2,518
7	13	นางสาวปารย์รวี ศรีโสม	เศรษฐกิจใหม่	2,313
8	1	นายอนุชา ชุบสัมฤทธิ์	ชาติพัฒนา	489
9	10	นายวิทวัส สามารถ	รักษ์ผืนป่าประเทศไทย	389
10	21	นายศิริเศรษฐ์ อภิจักร์ธรรมกร	ไทยศรีวิไลย์	353
11	16	พลเรือตรี พูลสุข บุนนาค	ชาติไทยพัฒนา	332
12	9	นายอภิสิทธิ์ วัฒนานันต์รงค์กุล	รวมพลังประชาชาติไทย	322

ผู้สมัครที่คะแนนเลือกตั้งน้อยที่สุด คือ นางสาวกุลรัชฎา วโรทัย ผู้สมัครหมายเลข 23 จากพรรค ประชาภิวัฒน์ ได้ 53 คะแนน

9. สรุปผลการเลือกตั้งสมาชิกผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี

ตารางที่ 28 ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรีของพรรคพลังประชาชนรัฐ

พรรคการเมือง	คะแนนรวม	เขตเลือกตั้ง	ชื่อผู้สมัคร	คะแนน
พลังประชาชนรัฐ	300,329	1*	นายสุชาติ ชมกลิ่น	38,268
		2*	ร้อยเอกจงชัย วงศ์ทรายทอง	42,427
		3*	นายรณเทพ อนุวัฒน์	54,644
		4*	นายสรวุฒิ เนื่องจำนงค์	31,261
		5	นายพันธุ์ศักดิ์ เกตุวัตถา	38,321
		6	นายอิทธิพล คุณปลื้ม	33,440
		7	นายปรเมศวร์ งามพิเชษฐ์	28,001
		8*	นายสะถิระ เผือกประพันธุ์	33,967

* หมายถึง: ชนะการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ตารางที่ 29 ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรีของพรรคอนาคตใหม่

พรรคการเมือง	คะแนนรวม	เขตเลือกตั้ง	ชื่อผู้สมัคร	คะแนน
อนาคตใหม่	217,941	1	นางสาวปิยะพร ธนาปิ่นชัย	27,430
		2	นายนิพนธ์ แจ่มจำรัส	21,147
		3	นายภูวนารถ กาศสกุล	15,038
		4	นายสมชาย เนื่องจำนงค์	14,732
		5*	นายขวัญเลิศ พานิชมาท	43,284
		6*	นายจรัส คุ่มไข่น้ำ	39,189
		7*	นางสาวกวิณนาถ ตาศีย์	31,247
		8	นาวาตรี สุรสิทธิ์ ทะวะลย์	25,874

* หมายถึง: ชนะการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ตารางที่ 30 ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรีของพรรคเพื่อไทย

พรรคการเมือง	คะแนนรวม	เขตเลือกตั้ง	ชื่อผู้สมัคร	คะแนน
เพื่อไทย	57,025	1	นายจำโนทย์ ปลั่งอุดม	14,877
		2	นายสรายุทธ วงษ์แสงทอง	11,102
		3	นางสาวรินทิรา วัฒนวงษ์ภิญโญ	10,025
		4	นายจิรวุฒิ สิงห์โตทอง	21,021
		5	-ไม่ส่งผู้สมัคร-	
		6	-ไม่ส่งผู้สมัคร-	
		7	-ไม่ส่งผู้สมัคร-	
		8	-ไม่ส่งผู้สมัคร-	

ตารางที่ 31 ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรีของพรรคประชาธิปัตย์

พรรคการเมือง	คะแนนรวม	เขตเลือกตั้ง	ชื่อผู้สมัคร	คะแนน
ประชาธิปัตย์	58,056	1	นายสรลลชา ศรีชลวัฒนา	8,362
		2	นางสาวเสาวลักษณ์ สุริยาทิพย์	6,020
		3	นายไพฑูรย์ วชิรวงศ์ภิญโญ	5,458
		4	นายพายุ เนื่องจำนงค์	10,940
		5	นายฐนโรจน์ โรจนกุลเสฏฐ์	9,696
		6	นางพจนารถ แก้วผลึก	6,582
		7	นายจ๊กกฤษ ไกรมาตย์	5,243
		8	นายไมตรี สอยเหลือง	5,755

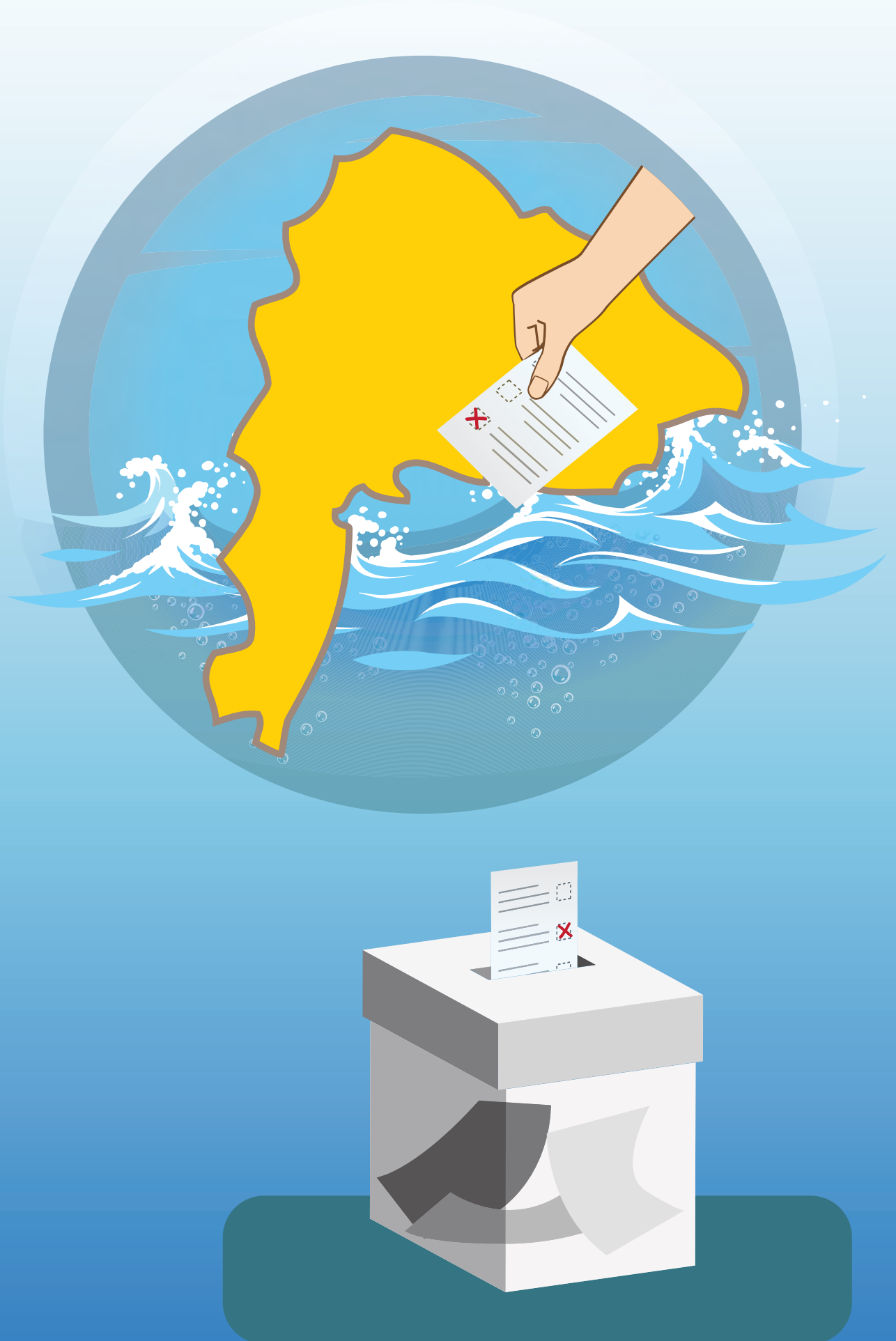
ตารางที่ 32 ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรีของพรรคภูมิใจไทย

พรรคการเมือง	คะแนนรวม	เขตเลือกตั้ง	ชื่อผู้สมัคร	คะแนน
ภูมิใจไทย	68,371	1	นายบรรจบ รุ่งโรจน์	8,266
		2	นายมานิตย์ ภาวสุทธิ	20,853
		3	นายประมวล เอมเปี้ย	13,815
		4	นายภิญโญ ตันวิเศษ	9,426
		5	นายเกษม เหลืองอ่อน	1,722
		6	นายสุนทร ศุภธีระนนท์	4,345
		7	นายปพน ประยูรหงษ์	6,946
		8	พลเรือเอก สุรพล จันทน์แดง	2,998

ผลการเลือกตั้งสรุปได้ว่า พรรคพลังประชารัฐได้รับเลือกในเขตเลือกตั้งที่ 1, 2, 3, 4, และ 8 ในขณะที่พรรคอนาคตใหม่ได้รับเลือกในเขตเลือกตั้งที่ 5, 6, และ 7

บทที่ 8

วิเคราะห์ผลการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในจังหวัดชลบุรี

ในบทที่ 8 นี้ ผู้วิจัย ขอตอบวัตถุประสงค์ ข้อที่ 4 เพื่อศึกษาวิเคราะห์ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดชลบุรี เป็นรายพรรคและรายเขตเลือกตั้ง และ ตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 5 ศึกษาวิเคราะห์พฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดชลบุรี และผลกระทบการเปลี่ยนแปลงของผู้อำนวยการเมือง การย้ายพรรคการเมือง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมือง

ทั้งนี้ ผู้วิจัยขอเรียนข้อจำกัดในการนำเสนอการวิเคราะห์งานวิจัยครั้งนี้ว่า ผู้วิจัยให้ความสำคัญและเข้าใจในเรื่องการซื้อสิทธิ ขาดเสียในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และเชื่อว่ายังคงปรากฏในการเลือกตั้งในครั้งนี้ แต่อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยไม่มีหลักฐาน เอกสาร พยาน ที่ชัดเจนในการนำเรื่องการซื้อสิทธิขาดเสียมาวิเคราะห์ในงานวิจัย ครั้งนี้ ซึ่งหากผู้ที่สนใจการซื้อสิทธิ ขาดเสีย ในการเลือกตั้ง ว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการทำให้ชนะการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้วิจัยต้องขออภัยมา ณ ที่นี้ว่า กรณีดังกล่าวไม่ปรากฏในงานวิจัยครั้งนี้ ประกอบกับการสัมภาษณ์เชิงลึกในงานวิจัย ผู้วิจัยขอสงวนนามผู้ให้สัมภาษณ์ และให้ข้อมูลเชิงลึก เนื่องจากมีผลกระทบต่อหน้าที่การงานของทั้ง ผู้วิจัยและผู้ให้สัมภาษณ์ และหากผู้อ่านต้องการตรวจสอบความเที่ยงตรงและความถูกต้องของข้อมูล ผู้วิจัยไม่สงวนสิทธิของท่านในการตรวจสอบ จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ผู้วิจัย ขอนำเสนอการวิเคราะห์ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี ในวันที่ 24 มีนาคม 2562 โดนนำตัวเลขเชิงประจักษ์มาวิเคราะห์ ประกอบการสัมภาษณ์เชิงลึก ตามลำดับ ดังนี้

1. วิเคราะห์ความสำเร็จของพรรคพลังประชาชน
2. วิเคราะห์ความสำเร็จของพรรคอนาคตใหม่
3. วิเคราะห์ความล้มเหลวของพรรคเพื่อไทย
4. วิเคราะห์ความล้มเหลวของพรรคประชาธิปัตย์
5. วิเคราะห์ความล้มเหลวของพรรคภูมิใจไทย
6. วิเคราะห์พฤติกรรมของผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งในจังหวัดชลบุรี

วิเคราะห์ความสำเร็จของพรรคพลังประชาชนรัฐ

ในการเลือกตั้งครั้งนี้ พรรคพลังประชาชนรัฐ ได้รับเลือกตั้งใน 5 เขตเลือกตั้ง จากจำนวน 8 เขตเลือกตั้ง โดย ทั้งคะแนนรวมทั้ง 8 เขตเลือกตั้ง มากถึง 300,329 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบกับ ผลการเลือกตั้ง ปี 2554 ที่พรรคพลังชล ได้มาเพียง 239,737 คะแนน ได้เพิ่มขึ้น 60,592 คะแนน

ตารางที่ 33 ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคพลังประชาชนรัฐ

พรรคการเมือง	คะแนนรวม	เขตเลือกตั้ง	ชื่อผู้สมัคร	คะแนน
พลังประชาชนรัฐ	300,329	1*	นายสุชาติ ชมกลิ่น	38,268
		2*	ร้อยเอก จองชัย วงศ์ทรายทอง	42,427
		3*	นายรณเทพ อนุวัฒน์	54,644
		4*	นายสรวุฒิ เนื่องจำนงค์	31,261
		5	นายพันธุ์ศักดิ์ เกตุวัฒนา	38,321
		6	นายอิทธิพล คุณปลื้ม	33,440
		7	นายประเมศวร์ งามพิเชษฐ์	28,001
		8*	นายสละธิระ เผือกประพันธุ์	33,967
รวมคะแนน				300,329

เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเสียงจากการเลือกตั้งใน ปี 2554 เทียบกับ ปี 2562 ทั้ง 7 เขต การเลือกตั้ง (ยกเว้น เขตเลือกตั้งที่ 4 ซึ่งเป็นเขตรับที่รับผิดชอบโดย นายสรวุฒิ เนื่องจำนงค์ ซึ่งย้ายมาจากพรรคประชาธิปัตย์) พบว่า กลุ่มบ้านใหญ่ หรือ กลุ่มตระกูลคุณปลื้ม มีคะแนนการเลือกตั้งเพิ่มมากขึ้น จากการเลือกตั้งใน ปี 2554 ทุกเขตการเลือกตั้ง โดยรวมมากขึ้นถึง 34,475 คะแนน ยกเว้น เขต 6 ที่คะแนนลดลงประมาณสามพันคะแนน

ตารางที่ 34 การเปรียบเทียบคะแนนเสียงจากการเลือกตั้งในปี 2554
เทียบกับปี 2562 ของกลุ่มบ้านใหญ่หรือกลุ่มตระกูลคุณปลื้ม

พรรคพลังประชาชน จังหวัดชลบุรี			
เขตเลือกตั้ง	ปี 2554 (พลังชล)	ปี 2562 (พลังประชาชน)	ผลต่างคะแนน
1	33,687	38,268	บวก 4,561
2	34,415	42,427	บวก 8,012
3	44,602	54,644	บวก 10,042
5	36,550	38,321	บวก 1,771
6	36,463	33,440	ลบ 3,023
7	28,402	28,001	บวก 401
8	21,256	33,967	บวก 12,711
รวมคะแนน	235,375	269,068	บวก 34,475

ปัจจัยความสำเร็จของพรรคพลังประชาชนในจังหวัดชลบุรี

ปัจจัยความสำเร็จของพรรคพลังประชาชนในจังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

หนึ่ง เครือข่ายนักการเมืองท้องถิ่นที่เข้มแข็ง ยาวนาน จากการที่ กลุ่มบ้านใหญ่ โดย นายวิทยา คุณปลื้ม ได้รับเลือกเป็น นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ยาวนานต่อเนื่องกว่า 12 ปี ทำให้เกิดความผูกพันในระบบอุปถัมภ์ กับ นายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาจังหวัด สมาชิกสภาเทศบาล และสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ในเชิงการจัดสรรเงินอุดหนุนจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดไปสู่องค์กรปกครองท้องถิ่นในระดับล่าง ความสัมพันธ์ลักษณะนี้ เป็นระบบหัวคะแนนที่เป็น “คลาสสิกโมเดล” ที่กลายเป็นระบบ “เกรงใจบ้านใหญ่” ยากที่กลุ่มการเมือง หรือพรรคการเมืองอื่นจะสลายความสัมพันธ์นี้ได้

สอง เครือข่ายผู้ประกอบการรายย่อยในจังหวัดชลบุรี โดยเฉพาะผู้รับเหมาก่อสร้าง ผู้ประกอบการขนส่งทั้งอาหารทะเล วัสดุก่อสร้าง ขนส่งผู้โดยสาร รถตู้ สองแถว วินมอเตอร์ไซด์รับจ้าง ซึ่งได้รับผลประโยชน์จากการเข้าไปจัดระเบียบการขนส่งของเครือข่ายกลุ่มบ้านใหญ่ เครือข่ายดังกล่าวต้องอาศัยความกว้างขวางของกลุ่มบ้านใหญ่ที่เจรจาต่อรองกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในการจัดระเบียบการขนส่งดังกล่าว

สาม เครือข่ายกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กลุ่มอาชีพ กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มบ้านใหญ่ มีกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีบทบาทสำคัญในอำเภอต่าง ๆ ของจังหวัดชลบุรี ความสัมพันธ์นี้มีมายาวนานกว่าสี่สิบปี ตั้งแต่สมัยกำนันเป๊าะ ได้รับการยกย่องเป็นผู้กว้างขวางอันดับต้นของจังหวัดชลบุรี ทั้งทางการเมืองและการปกครองท้องถิ่น

สี่ ความสนับสนุนจากการเมืองในระดับประเทศ โดยเฉพาะกลุ่มที่ทำรัฐประหาร สนับสนุนให้นายสนธยา คุณปลื้ม และนายอิทธิพล คุณปลื้ม เข้ามามีบทบาทในรัฐบาลในช่วงก่อนการเลือกตั้ง รวมถึงการมีบทบาทในการจัดตั้งพรรคพลังประชาชน ซึ่งได้รับการคาดหมายว่า หลังการเลือกตั้ง ในการจัดตั้งรัฐบาล กลุ่มบ้านใหญ่จะได้รับตำแหน่งในรัฐบาลแน่นอน ซึ่งเป็นจุดสำคัญในการหาเสียง และทำให้เครือข่ายระบบอุปถัมภ์มีความมั่นใจในกลุ่มบ้านใหญ่

สรุปได้ว่า ในภาพรวมการเลือกตั้งครั้งนี้ ผู้สมัครจากพรรคพลังประชาชน ซึ่งรวมผู้สมัครจากกลุ่มบ้านใหญ่ และ นายสรวิทย์ เนื่องจางค์ ประสบความสำเร็จในการเลือกตั้ง แม้ว่าจะได้รับเลือก 5 เขต จากจำนวน 8 เขตเลือกตั้ง ทั้งนี้จากการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการกับแหล่งข่าวในพรรคพลังประชาชน ซึ่งผู้วิจัยของสงวนนามผู้ให้ข้อมูล ชี้ว่า การที่พรรคพลังประชาชน ไม่ประสบความสำเร็จในการเลือกตั้งในเขตที่ 5 6 และ 7 ทั้งที่คะแนนจัดตั้งและคะแนนที่ได้รับเกินกว่าการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมา เกิดจากการที่แกนนำของพรรคคาดไม่ถึงจะเกิดเหตุการณ์สำคัญสามประการ คือ หนึ่ง คะแนนเสียงที่ถ่ายโอน Vote Transfer จากการที่พรรคไทยรักษาชาติประสบอุบัติเหตุทางการเมืองถูกยุบพรรคก่อนการเลือกตั้งเพียงเล็กน้อย ได้ถูกถ่ายโอนเป็นกลุ่มคะแนนไปยังพรรคอนาคตใหม่ สอง ความนิยมในตัวพรรคประชาธิปไตยที่ลดลงอย่างรวดเร็ว และคะแนนดังกล่าวได้ถูกถ่ายโอนไปยังพรรคอนาคตใหม่ สาม กลยุทธ์ในการหาเสียงกับคนรุ่นใหม่ของพรรคอนาคตใหม่ที่มีผลต่อนักเลือกตั้งหน้าใหม่ สรุปทั้งสามปัจจัยส่งผลให้พรรคพลังประชาชน โดยเฉพาะกลุ่มบ้านใหญ่ ต้องเสียที่นั่งในสามเขตดังกล่าว โดยแม้ว่า ผู้สมัครทั้งสามเขตจะเป็นนักการเมืองรุ่นใหญ่ก็ตาม

วิเคราะห์ความสำเร็จของพรรคอนาคตใหม่

ในการเลือกตั้งครั้งนี้ พรรคอนาคตใหม่ได้รับเลือกตั้งใน 3 เขตเลือกตั้ง จากจำนวน 8 เขตเลือกตั้ง โดยทั้งคะแนนรวมทั้ง 8 เขตเลือกตั้ง มากถึง 217,941 คะแนน

ตารางที่ 35 ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคอนาคตใหม่

พรรคการเมือง	คะแนนรวม	เขตเลือกตั้ง	ชื่อผู้สมัคร	คะแนน
อนาคตใหม่	217,941	1	นางสาวปิยะพร ธนาปิ่นชัย	27,430
		2	นายนิพนธ์ แจ่มจำรัส	21,147
		3	นายภูวนารถ กาศสกุล	15,038
		4	นายสมชาย เนื่องจำนงค์	14,732
		5*	นายขวัญเลิศ พานิชมาท	43,284
		6*	นายจรัส คุ่มไชน้ำ	39,189
		7*	นางสาวกวิณนาถ ตาศิย์	31,247
		8	นาวาตรี สุรสิทธิ์ ทะวะลัย	25,874
รวมคะแนน				217,941

ปัจจัยความสำเร็จของพรรคอนาคตใหม่ในจังหวัดชลบุรี

ปัจจัยความสำเร็จของพรรคอนาคตใหม่ในจังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

หนึ่ง นโยบายของพรรคอนาคตใหม่ ที่มีความแปลกใหม่กว่าพรรคการเมืองอื่น ที่สามารถสร้างความสนใจให้กับผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดชลบุรี ทั้งนโยบายยกเลิกการเกณฑ์ทหาร นโยบายการกระจายอำนาจ นโยบายเรื่องการตรวจสอบลดงบประมาณทหาร การให้ความสำคัญกับกลุ่มเพศทางเลือก LGBT รวมถึงกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ซึ่งนโยบายที่กล่าวมานี้ ได้รับความนิยมจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เป็น Young Voters และผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ไม่สนับสนุนรัฐบาลทหารที่มุ่งสืบทอดอำนาจ รวมถึงกลุ่มเพศทางเลือก

สอง ความนิยมในตัวบุคคล โดยเฉพาะนายธนาธร จึงรุ่งเรืองกิจ นายปิยะบุตร แสงกนกกุล ที่มีภาพลักษณ์เป็นคนรุ่นใหม่ มีลักษณะเป็นกันเอง เข้าถึงง่าย และที่สำคัญ คือ บุคลิกในการต่อต้านเผด็จการทหารอย่างเข้มข้น และการถูกมองจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนหนึ่งว่า เขาถูกรัฐบาลทหารกลั่นแกล้งในระหว่างการหาเสียงเลือกตั้ง ในระหว่างการหาเสียงซึ่งนายธนาธรฯ ให้ความสำคัญกับการหาเสียงในจังหวัดชลบุรีอย่างมาก โดยลงพื้นที่ร่วมกับผู้สมัครมากกว่า 4 ครั้ง ในระหว่างการหาเสียงเลือกตั้ง

สาม กลยุทธ์การหาเสียงของพรรคอนาคตใหม่ที่เน้นเรื่อง Social Media เช่น การใช้ กระแส ฟาร์กพ้อ และนำมาเป็นกลยุทธ์ในทางการตลาดแบบ Viral Marketing นอกจากนี้ ผู้สมัครบางท่านยังเน้นเรื่อง e-Sport มาใช้ในการหาเสียง ซึ่งผู้สมัครจากพรรคอื่นไม่มีแนวทางหาเสียงเช่นนี้ พรรคอนาคตใหม่เน้นความเป็น Mass Media สร้างการรับรู้ในวงกว้างได้ทั่วประเทศที่มีต้นทุนต่ำ คือ “สื่อออนไลน์” แพลตฟอร์ม Social Media ประเภทนี้ สามารถ Interact ระหว่างกันได้แบบ Real-Time และมีพลังของการ “ส่งต่อ” แบบทวีคูณ อีกทั้งมีเครื่องมือวัดผล และทำ Targeting ได้เป็นเซ็กเมนต์เป้าหมายที่ต้องการจะสื่อสาร ทำให้ Social Media เป็นสื่อที่ช่วยสร้าง Engagement ได้ดี ทั้งยังเห็นการตอบรับทันทีทันใด ในขณะที่พรรคอนาคตใหม่ไม่เน้น “สื่ออกบ้าน” เช่น บิลบอร์ด, จอโฆษณาดิจิทัล พรรคอนาคตใหม่มองว่า สื่ออกบ้านทำหน้าที่เพียง Remind แบนด์ และตอกย้ำแคมเปญที่สามารถ Customize แต่ละพื้นที่ที่มีทำเลดี เช่น สีแยกทางร่วมทางแยก ริมถนนเส้นสำคัญ แหล่งชุมชน เป็นต้น นอกจากนี้ พรรคอนาคตใหม่ ใช้การกระจายข่าวสารแบบ Viral ผ่าน Social Network ของประชาชนทั่วไป เช่น แฟนคลับ เพราะพรรคมองว่าทุกวันนี้ผู้บริโภคมี “สื่อ” ของตัวเองอยู่แล้ว ช่วยสร้างกระแสให้พรรคการเมือง หรือตัวบุคคลให้เป็นที่พูดถึงเป็นวงกว้างขึ้นในสังคม Disrupt การเลือกตั้งครั้งนี้ เห็นได้ชัดเจนว่า “สื่อออนไลน์” หาเสียงได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม การใช้สื่อชนิดนี้ ต้องทำให้เกิดคอนเทนต์ คอนเทนต์จะนำไปสู่ กระแสใน Social Media ที่ดึงความสนใจไปพูดต่อ ๆ กัน ลักษณะ Viral นำไปสู่การสร้าง Awareness และ ทำให้เกิด Advocacy หรือสาวกได้”

สี่ การได้รับประโยชน์จากคะแนนเสียงที่ถ่ายโอน Vote Transfer จากการที่พรรคไทยรักษาชาติ ประสบอุบัติเหตุทางการเมืองถูกยุบพรรคก่อนการเลือกตั้งเพียงเล็กน้อย ได้ถูกถ่ายโอนเป็นกลุ่มคะแนน ไปยังพรรคอนาคตใหม่

ห้า การได้รับการสนับสนุนจากกลุ่มผู้ใช้แรงงานในภาคอุตสาหกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตนิคมอุตสาหกรรม และเขตที่พักอาศัยของแรงงานในนิคมอุตสาหกรรม ทั้งนี้เนื่องจาก นายธนารักษ์ นั้นเป็นผู้ประกอบกิจการอุตสาหกรรมที่มีบรรดาผู้สนับสนุนจากภาคอุตสาหกรรม ในนิคมอุตสาหกรรมให้การสนับสนุน โดยเฉพาะบรรดาสภาพแรงงาน และกลุ่มนักบริหารทรัพยากรมนุษย์

วิเคราะห์ความล้มเหลวของพรรคเพื่อไทย

ในการเลือกตั้งครั้งนี้พรรคเพื่อไทยไม่ได้รับเลือกตั้งแม้แต่เขตเดียว จากจำนวน 8 เขตเลือกตั้ง โดยทั้งคะแนนรวมทั้ง 4 เขตเลือกตั้งเพียง 57,025 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบกับ ผลการเลือกตั้งปี 2554 ที่พรรคเพื่อไทย ได้มาทั้ง 8 เขตเลือกตั้ง 164,636 คะแนน

ตารางที่ 36 ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคเพื่อไทย

พรรคการเมือง	คะแนนรวม	เขตเลือกตั้ง	ชื่อผู้สมัคร	คะแนน
เพื่อไทย	57,025	1	นายจำโนทย์ ปล้องอุตม	14,877
		2	นายสรายุทธ วงษ์แสงทอง	11,102
		3	นางสาวรินทิรา วัฒนวงษ์ภิญโญ	10,025
		4	นายจิรวุฒิ สิงห์โตทอง	21,021
		5	-ไม่ส่งผู้สมัคร-	
		6	-ไม่ส่งผู้สมัคร-	
		7	-ไม่ส่งผู้สมัคร-	
		8	-ไม่ส่งผู้สมัคร-	
	รวมคะแนน			57,025

เมื่อนำคะแนนการเลือกตั้งใน เขต 1 2 3 และ 4 ในคราวการเลือกตั้ง ปี 2554 เท่ากับ 76,148 คะแนน ดังนั้น เมื่อเทียบผลการเลือกตั้งใน 4 เขต พบว่า พรรคเพื่อไทยมีคะแนน ลดลง 57,025 ลบ 76,148 คะแนน เท่ากับลดลง 19,123 คะแนน

ตารางที่ 37 การเปรียบเทียบคะแนนเสียงจากการเลือกตั้งในปี 2554 เทียบกับปี 2562 ของพรรคเพื่อไทย

เขตเลือกตั้ง	พรรคพลังประชาชน จังหวัดชลบุรี		
	ปี 2554 (พลังชล)	ปี 2562 (พลังประชาชน)	ผลต่างคะแนน
1	33,687	38,268	บวก 4,561
2	34,415	42,427	บวก 8,012
3	44,602	54,644	บวก 10,042
5	36,550	38,321	บวก 1,771
6	36,463	33,440	ลบ 3,023
7	28,402	28,001	บวก 401
8	21,256	33,967	บวก 12,711
รวมคะแนน	235,375	269,068	บวก 34,475

วิเคราะห์ความล้มเหลวของพรรคประชาธิปัตย์

ในการเลือกตั้งครั้งนี้ พรรคประชาธิปัตย์ ไม่ได้รับเลือกตั้งแม้แต่เขตเดียว จากจำนวน 8 เขตเลือกตั้ง โดยทั้งคะแนนรวมทั้ง 8 เขตเลือกตั้ง ได้เพียง 58,056 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบกับผลการเลือกตั้ง ปี 2554 ที่พรรคประชาธิปัตย์ได้คะแนนทั้ง 8 เขตเลือกตั้ง 224,250 คะแนน กล่าวคือ คะแนนเสียงที่ลดลงมีมากถึง 166,194 คะแนน

ตารางที่ 38 ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคประชาธิปัตย์

พรรคการเมือง	คะแนนรวม	เขตเลือกตั้ง	ชื่อผู้สมัคร	คะแนน
ประชาธิปัตย์	58,056	1	นายสรลชา ศรีชลวัฒนา	8,362
		2	นางสาวเสาวลักษณ์ สุริยาทิพย์	6,020
		3	นายไพฑูรย์ วชิรวงศ์ภิญโญ	5,458
		4	นายพายุ เนื่องจำนงค์	10,940
		5	นายฐนโรจน์ โรจนกุลเสถียร	9,696
		6	นางพจนารถ แก้วผลึก	6,582
		7	นายจกกฤษ ไกรมาตย์	5,243
		8	นายไมตรี สอยเหลือ	5,755
รวมคะแนน				58,056

เมื่อพิจารณาเป็นรายเขต พบว่า พรรคประชาธิปัตย์มีคะแนนของผู้สมัครในทุกเขตลดลง โดยเขตที่มีคะแนนลดลงมากที่สุด คือ เขต 4 ลดลงมากถึง 39,128 คะแนน โดยที่ผ่านมา พรรคประชาธิปัตย์ได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนี้ต่อเนื่องถึงสองครั้ง ในการเลือกตั้ง ปี 2550 (แบบแบ่งเขต เรียงเบอร์) และ การเลือกตั้งในปี 2554

ตารางที่ 39 การเปรียบเทียบคะแนนเสียงจากการเลือกตั้งในปี 2554 เทียบกับปี 2562
ของพรรคประชาธิปัตย์

เขตเลือกตั้ง	พรรคพลังประชาชนปีติย์ จังหวัดชลบุรี		ผลต่างคะแนน
	ปี 2554	ปี 2562	
1	29,582	8,362	ลบ 21,220
2	32,875	6,020	ลบ 26,855
3	38,685	5,458	ลบ 33,227
4	50,068	10,940	ลบ 39,128
5	25,198	9,696	ลบ 15,502
6	16,523	6,582	ลบ 9,941
7	15,839	5,243	ลบ 10,596
8	15,480	5,755	ลบ 9,725
รวมคะแนน	224,250	58,056	ลบ 166,194

ปัจจัยความล้มเหลวของพรรคประชาธิปัตย์ในจังหวัดชลบุรี

ปัจจัยความล้มเหลวของพรรคประชาธิปัตย์ในจังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยสามารถสรุป ได้ดังนี้

หนึ่ง นโยบายของพรรคประชาธิปัตย์ ที่ไม่ชัดเจนว่าจะสนับสนุนรัฐบาลเผด็จการทหารหรือไม่ ทำให้เกิดความสับสนกับผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

สอง ความแตกแยกในพรรคประชาธิปัตย์ในช่วงก่อนการเลือกตั้ง โดยการเลือกหัวหน้าและคณะผู้บริหารพรรคประชาธิปัตย์ชุดใหม่มีความแตกแยกเป็นสองขั้วชัดเจนในพรรคประชาธิปัตย์

สาม การลาออกของสมาชิกพรรคที่เป็นผู้สมัครสำคัญในเขตการเลือกตั้ง 1 3 และ 4

ความตกต่ำของพรรคประชาธิปัตย์ที่คะแนนเสียงในจังหวัดชลบุรีลดลงมากถึง 166,194 คะแนน นั้นทำให้เกิดคำถามหลายประการ เช่น เหตุความนิยมในพรรคประชาธิปัตย์ของผู้สนับสนุนพรรคซึ่งมีอย่างเหนียวแน่นในอดีตจึงลดลงอย่างมาก หรือคะแนนที่ลดลงนี้ได้ย้ายไปสนับสนุนพรรคการเมืองใด

ตารางที่ 40 การโอนย้ายคะแนนเสียงเลือกตั้งของพรรคการเมืองเก่าไปสนับสนุนพรรคการเมืองใหม่

พรรคการเมือง	คะแนน	หมายเหตุคะแนน
พรรคประชาธิปัตย์	ลบ 166,194	ยอดลบรวม 274,270
พรรคเพื่อไทย	ลบ 19,123	
พรรคภูมิใจไทย	ลบ 88,953	
พรรคอนาคตใหม่	บวก 217,941	ยอดบวกรวม 315,604
พรรคพลังประชารัฐ	บวก 33,693	
พรรคเสรีรวมไทย	บวก 40,332	
พรรคเศรษฐกิจใหม่	บวก 23,638	
จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเพิ่ม	บวก 192,933	กระจายไปพรรคต่าง ๆ

จากตารางข้างต้น สามารถอนุมานพอสังเขปได้ว่า คะแนนจากพรรคที่ลดลง คือ พรรคประชาธิปัตย์ พรรคเพื่อไทย พรรคภูมิใจไทย จำนวนประมาณ 274,270 คะแนน คะแนนส่วนใหญ่ได้ไหลไปสู่พรรคอนาคตใหม่ พรรคพลังประชารัฐ พรรคเสรีรวมไทย พรรคเศรษฐกิจใหม่ ซึ่งมีจำนวนยอดบวก 315,604 คะแนน

วิเคราะห์ความล้มเหลวของพรรคภูมิใจไทย

ในการเลือกตั้งครั้งนี้ พรรคภูมิใจไทยไม่ได้รับเลือกตั้งแม้แต่เขตเดียว จากจำนวน 8 เขตเลือกตั้ง โดยทั้งคะแนนรวมทั้ง 8 เขตเลือกตั้ง ได้เพียง 67,371 คะแนน ทั้งที่เป็นพรรคการเมืองที่ดึงตัวผู้สมัครที่มีชื่อเสียงในจังหวัดชลบุรีหลายท่าน เช่น นายบรรจบ รุ่งโรจน์ นายมานิตย์ ภาวสุทธิ นายประมวล เอ็มเปีย และ พลเรือเอก สุรพล จันทน์แดง เมื่อเปรียบเทียบกับผลการเลือกตั้ง ปี 2554 คะแนนที่นักการเมืองทั้งสิ้นท่านที่กล่าวมา ได้คะแนนลดลงทุกท่าน เช่น นายประมวล เอ็มเปีย อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่ย้ายมาจากพรรคประชาธิปัตย์ ที่ลงสมัครในเขต 3 คะแนนที่ได้เพียง 5,458 คะแนน ลดลงมากถึง 33,227 คะแนน นายบรรจบ รุ่งโรจน์ อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่ย้ายมาจากพรรคประชาธิปัตย์ ที่ลงสมัครในเขต 1 คะแนนที่ได้เพียง 8,362 คะแนน ลดลงมากถึง 24,513 คะแนน พลเรือเอก สุรพล จันทน์แดง อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่ย้ายมาจากพรรคเพื่อไทย ที่ลงสมัครในเขต 8 คะแนนที่ได้เพียง 5,755 คะแนน ลดลงมากถึง 19,585 คะแนน

ตารางที่ 41 ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรีของพรรคภูมิใจไทย

พรรคการเมือง	คะแนนรวม	เขตเลือกตั้ง	ชื่อผู้สมัคร	คะแนน
ภูมิใจไทย	68,371	1	นายบรรจบ รุ่งโรจน์	8,266
		2	นายมานิตย์ ภาวสุทธิ	20,853
		3	นายประมวล เอมเปีย	13,815
		4	นายภิญโญ ตันวิเศษ	9,426
		5	นายเกษม เหลืองอ่อน	1,722
		6	นายสุนทร ศุภธีระนนท์	4,345
		7	นายปพน ประยูรหงษ์	6,946
		8	พลเรือเอก สุรพล จันทน์แดง	2,998
รวมคะแนน				67,371

ตารางที่ 42 การเปรียบเทียบคะแนนเสียงจากการเลือกตั้งในปี 2554 เทียบกับปี 2562 ของพรรคภูมิใจไทย

พรรคภูมิใจไทย จังหวัดชลบุรี				
เขตเลือกตั้ง	ผู้สมัคร	คะแนนที่เคยได้ ปี 2554	คะแนน ปี 2562	ผลต่างคะแนน
1	นายบรรจบ รุ่งโรจน์	32,875	8,362	ลบ 24,513
2	นายมานิตย์ ภาวสุทธิ	17,702	6,020	ลบ 11,682
3	นายประมวล เอมเปีย	38,685	5,458	ลบ 33,227
8	พลเรือเอก สุรพล จันทน์แดง	25,340	5,755	ลบ 19,585

วิเคราะห์พฤติกรรมของผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งในจังหวัดชลบุรี

ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดชลบุรีครั้งนี้ สามารถสรุปพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งได้ ดังนี้

1. พฤติกรรมการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง มี 4 รูปแบบหลัก คือ

- 1.1 รูปแบบที่ผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่มีลงคะแนนตามเครือข่ายทางการเมือง หรือจงรักภักดีกับระบบอุปถัมภ์ทางการเมือง (Patron and Client System)
- 1.2 รูปแบบที่ผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่ตัดสินใจเลือก (Rational Choice) และลงคะแนนตามแนวนโยบายหรือกระแสการเมืองในระดับประเทศ (Party Platform) โดยมีหัวหน้าพรรคการเมืองเป็นหลัก (Party Hero)
- 1.3 รูปแบบที่ผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่ลงคะแนนตามอุดมการณ์ทางการเมือง มีประวัติต่อสู้ทางการเมือง (Political Legacy) มากกว่าตัวหัวหน้าพรรคการเมือง
- 1.4 รูปแบบที่ผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่ลงคะแนนให้กับตัวผู้สมัครที่ตนชื่นชอบ (Personnel Identification)

2. พฤติกรรมการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรในจังหวัดชลบุรี ในภาพรวม ผสมผสานกันระหว่าง 4 รูปแบบ สามารถ สรุปพอสังเขป ดังนี้

2.1 พฤติกรรมการเลือกตั้งของผู้ใช้สิทธิเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ 1

ตารางที่ 43 พฤติกรรมการเลือกตั้งของผู้ใช้สิทธิเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ 1

ชื่อ-สกุลผู้สมัคร	พรรคการเมือง	คะแนน	พฤติกรรมผู้ลงคะแนน
นายสุชาติ ชมกลิ่น	พลังประชารัฐ	38,268	หนึ่ง
นางสาวปิยะพร ธนาปิณชัย	อนาคตใหม่	27,430	สอง
นายจำโนทย์ ปลั่งอุดม	เพื่อไทย	14,877	สาม
นายสร้อยชา ศรีชลวัฒนา	ประชาธิปัตย์	8,362	สาม
นายบรรจบ รุ่งโรจน์	ภูมิใจไทย	8,266	สี่ และ สอง
นายเชวงศักดิ์ เอี่ยมสำอางค์	เศรษฐกิจใหม่	5,327	สอง
นายอัคระ เส็งกิ่ง	เสรีรวมไทย	5,199	สอง

พฤติกรรมการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรในจังหวัดชลบุรี เขต 1 ในภาพรวมเป็นแบบผสมผสาน จากผลคะแนนที่ออกมาในการเลือกตั้งครั้งนี้ กล่าวเบื้องต้นได้ว่า พฤติกรรมการเลือกตั้งผู้แทนราษฎร ในจังหวัดชลบุรี เขต 1 ของผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เป็นแบบลงคะแนนตามเครือข่ายทางการเมือง หรือจงรักภักดี กับระบบอุปถัมภ์ทางการเมืองมากที่สุด สังเกตได้จาก นายสุชาติฯ มาจากกลุ่มบ้านใหญ่ ซึ่งผู้ไปใช้สิทธิส่วนใหญ่ เชื่อความเป็นกลุ่มบ้านใหญ่ มากกว่าความเป็นพรรคการเมืองที่นายสุชาติฯ สังกัด รองลงมา คือ รูปแบบที่ ผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่ตัดสินใจเลือกและลงคะแนนตามแนวนโยบายหรือกระแสการเมืองในระดับประเทศ ในขณะที่รูปแบบที่ผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่ตัดสินใจเลือกและลงคะแนนให้พรรคเพื่อไทย ในเขต 1 เป็นที่ผู้ไปใช้ สิทธิเลือกตั้งที่ลงคะแนนตามอุดมการณ์ทางการเมือง ทั้งนี้เนื่องจากตัวผู้สมัครฯ ของพรรคเพื่อไทยในเขต 1 ไม่มีเครือข่ายระบบอุปถัมภ์ และไม่ได้มาจากตระกูลทางการเมืองที่มีต้นทุนทางการเมืองในจังหวัดชลบุรี

ในขณะเดียวกันเมื่อคะแนนที่ได้ของผู้สมัครพรรคอนาคตใหม่ คือ นางสาวปิยะพร ธนาปิ่นชัย ผู้สมัครหน้าใหม่ทางการเมือง ที่ไม่ได้มาจากตระกูลการเมือง คะแนนที่มีมากถึง 27,430 คะแนน นั้น แหล่งที่มาของคะแนนมาอย่างไร ทั้งที่ พรรคอนาคตใหม่และตัวผู้สมัครฯ ต่างไม่มีเครือข่ายระบบอุปถัมภ์ กล่าวได้ว่า คะแนนของ นางสาวปิยะพรฯ ไม่ได้มาจากตัวบุคคล และภายใต้กติกาที่เป็นแบบ Zero Sum Game คะแนนนี้ต้องดังกล่าว หากพิจารณาตัวเลข พบว่า ผู้สมัครจากพรรคเพื่อไทยมีคะแนนลดลงเพียงเล็กน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับกาเลือกตั้งในปี 2554 ลดลงเพียง 2,633 คะแนน ในขณะที่พรรคประชาธิปัตย์ คะแนนลดลงมากถึง 21,220 คะแนน ซึ่งพออนุมานความเป็นไปได้หลายสถานการณ์ ดังนี้ หนึ่งในผู้ที่เคยสนับสนุนพรรค ประชาธิปัตย์ในเขต 1 ได้หันไปสนับสนุนผู้สมัครจากพรรคอนาคตใหม่ สอง ผู้ที่เคยสนับสนุนพรรคประชาธิปัตย์ ในเขต 1 ได้หันไปสนับสนุนผู้สมัครจากพรรคเพื่อไทย และ สาม ผู้ที่เคยสนับสนุนพรรคประชาธิปัตย์ในเขต 1 ได้หันไปสนับสนุนผู้สมัครจากพรรคภูมิใจไทย หรืออาจจะมามีสมมติฐานอื่น เช่น ผู้ที่เคยสนับสนุนพรรคประชาธิปัตย์ ในเขต 1 ได้โหวตไม่ประสงค์เลือกผู้ใด หรือผู้ที่เคยสนับสนุนพรรคประชาธิปัตย์ในเขต 1 ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง หรือผู้ที่เคยสนับสนุนพรรคประชาธิปัตย์ในเขต 1 จงใจทำบัตรเสีย ผู้วิจัยมีความเห็นว่า คะแนนของผู้ที่เคย สนับสนุนพรรคประชาธิปัตย์ในเขต 1 ได้หันไปสนับสนุนผู้สมัครจากพรรคอนาคตใหม่

2.2 พฤติกรรมการเลือกตั้งของผู้ใช้สิทธิเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ 2

ตารางที่ 44 พฤติกรรมการเลือกตั้งของผู้ใช้สิทธิเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ 2

ชื่อ-สกุลผู้สมัคร	พรรคการเมือง	คะแนน	พฤติกรรมผู้ลงคะแนน
ร้อยเอก จองชัย วงศ์ทรายทอง	พลังประชารัฐ	42,427	หนึ่ง
นายนิพนธ์ แจ่มจำรัส	อนาคตใหม่	21,147	สอง
นายมานิตย์ ภาวสุทธิ	ภูมิใจไทย	20,853	สี่ และ สอง
นายสรายุทธ วงษ์แสงทอง	เพื่อไทย	11,102	สาม
นางสาวเสาวลักษณ์ สุริยาทิพย์	ประชาธิปัตย์	6,020	สาม
นางทิพย์วรรณ มุลศาสตร์	เศรษฐกิจใหม่	2,903	สอง
นายอรรถเวทย์ ชยวงศุ	เสรีรวมไทย	2,707	สอง

พฤติกรรมการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรในจังหวัดชลบุรี เขต 2 ในภาพรวมเป็นแบบผสมผสานจากผลคะแนนที่ออกมาในการเลือกตั้งครั้งนี้ กล่าวเบื้องต้นได้ว่า พฤติกรรมการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรในจังหวัดชลบุรี เขต 2 ของผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เป็นแบบลงคะแนนตามเครือข่ายทางการเมือง หรือจงรักภักดีกับระบบอุปถัมภ์ทางการเมืองมากที่สุด สังเกตได้จาก ร้อยเอก จองชัยฯ มาจากเครือข่ายกลุ่มบ้านใหญ่ และตระกูลทางการเมือง คือ วงศ์ทรายทอง ทายาทกำนันบัก ซึ่งผู้ไปใช้สิทธิส่วนใหญ่เชื่อความเป็น กลุ่มบ้านใหญ่ กำนันบักมากกว่าความเป็นพรรคพลังประชารัฐ รองลงมา คือ รูปแบบที่ผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่ตัดสินใจเลือกและลงคะแนนตามนโยบายหรือกระแสการเมืองในระดับประเทศ คือ กระแสความนิยมของพรรคอนาคตใหม่ และตัวนายธนาธร จึงรุ่งเรืองกิจ หัวหน้าพรรค ในขณะที่รูปแบบที่ผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่ตัดสินใจเลือกและลงคะแนนให้พรรคเพื่อไทย ในเขต 2 เป็นที่ผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่ลงคะแนนตามอุดมการณ์ทางการเมือง ทั้งนี้เนื่องจากตัวผู้สมัครฯ ของพรรคเพื่อไทย ในเขต 2 ไม่มีเครือข่ายระบบอุปถัมภ์ และไม่ได้มาจากตระกูลทางการเมืองที่มีต้นทุนทางการเมืองในจังหวัดชลบุรี ผู้มีสิทธิเลือกตั้งก็ลงคะแนนให้ ถึงแม้รู้ว่า ผู้สมัครคงไม่ชนะการเลือกตั้งก็ตาม

2.3 พฤติกรรมการเลือกตั้งของผู้ใช้สิทธิเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ 3

ตารางที่ 45 พฤติกรรมการเลือกตั้งของผู้ใช้สิทธิเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ 3

ชื่อ-สกุลผู้สมัคร	พรรคการเมือง	คะแนน	พฤติกรรมผู้ลงคะแนน
นายรณเทพ อนุวัฒน์	พลังประชารัฐ	54,644	หนึ่ง
นายภูวนารถ กาศสกุล	อนาคตใหม่	15,038	สอง
นายประมวล เอมเปีย	ภูมิใจไทย	13,815	สี่ และ สอง
นางสาวรินทิรา วัฒนวงษ์ภิญโญ	เพื่อไทย	10,025	สาม
นายไพฑูรย์ วชิรวงศ์ภิญโญ	ประชาธิปัตย์	5,458	สาม
นายลิขิต อัครจาวรวรรณ	เสรีรวมไทย	2,422	สอง
พันตำรวจเอกหญิง ภัสพร บุรณะวงศ์	เศรษฐกิจใหม่	1,623	สอง

พฤติกรรมการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรในจังหวัดชลบุรี เขต 3 ในภาพรวม เป็นไปแบบเขตเลือกตั้งที่ 1 และ 2 คือ เป็นแบบผสมผสานแต่ที่แตกต่างคือ พฤติกรรมการเลือกตั้งของผู้ใช้สิทธิเลือกตั้ง ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการเลือกตั้งเป็นแบบลงคะแนนตามเครือข่ายทางการเมือง หรือจงรักภักดีกับระบบอุปถัมภ์ทางการเมืองมากที่สุด เข้มข้นกว่า เขต 1 และ 2 สังเกตได้จาก นายรณเทพฯ ที่มาจากเครือข่ายกลุ่มบ้านใหญ่ มีคะแนนนำคู่แข่งอันดับ 2 อย่างมาก คือ มากถึงเกือบสี่หมื่นคะแนน ซึ่งถือเป็นการชนะขาดลอย แสดงว่าผู้ซึ่งผู้ไปใช้สิทธิส่วนใหญ่เชื่อความเป็นกลุ่มบ้านใหญ่ มากกว่าความเป็นพรรคพลังประชารัฐ พรรคประชาธิปัตย์ พรรคเพื่อไทย รองลงมาคือ รูปแบบที่ผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่ตัดสินใจเลือกและลงคะแนนตามแนวโน้มนโยบายหรือกระแสการเมืองในระดับประเทศคือ กระแสความนิยมของพรรคอนาคตใหม่ และตัวนายธนาธร จึงรุ่งเรืองกิจ หัวหน้าพรรค เช่นเดียวกับ เขต 1 และ 2 เพียงแต่คะแนนของพรรคอนาคตใหม่ในเขตนี้ ไม่ถึงสองหมื่นคะแนน เช่น ใน เขต 1 และ 2 ในขณะที่ รูปแบบที่ผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่ตัดสินใจเลือกและลงคะแนนให้พรรคเพื่อไทย พรรคเสรีรวมไทย พรรคเศรษฐกิจใหม่ ในเขต 3 เป็นที่ผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่ลงคะแนนตามอุดมการณ์ทางการเมือง ทั้งนี้เนื่องจากตัวผู้สมัครฯ ของพรรคเพื่อไทยในเขต 2 ไม่มีเครือข่ายระบบอุปถัมภ์ และไม่ได้มาจากตระกูลทางการเมืองที่มีต้นทุนทางการเมืองในจังหวัดชลบุรี ผู้มีสิทธิเลือกตั้งก็ลงคะแนนให้ ถึงแม้รู้ว่าผู้สมัครคงไม่ชนะการเลือกตั้งก็ตาม

2.4 พฤติกรรมการเลือกตั้งของผู้ใช้สิทธิเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ 4

ตารางที่ 46 พฤติกรรมการเลือกตั้งของผู้ใช้สิทธิเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ 4

ชื่อ-สกุลผู้สมัคร	พรรคการเมือง	คะแนน	พฤติกรรมผู้ลงคะแนน
นายสรวุฒิ เนื่องจำนงค์	พลังประชารัฐ	31,261	หนึ่ง และ สี่
นายจิรวุฒิ สิงห์โตทอง	เพื่อไทย	21,021	หนึ่ง สอง และ สี่
นายสมชาย เนื่องจำนงค์	อนาคตใหม่	14,732	สอง
นายพายุ เนื่องจำนงค์	ประชาธิปัตย์	10,940	สาม
นายภิญโญ ตันวิเศษ	ภูมิใจไทย	9,426	สอง และ สี่
นายคำนิง ศรีพุ่ม	เศรษฐกิจใหม่	1,933	สอง
นายสุรชัย ยอดใจเย็น	เสรีรวมไทย	1,685	สอง

พฤติกรรมการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรในจังหวัดชลบุรี เขต 4 ในภาพรวมเป็นไปแบบเขตเลือกตั้งที่ 1 2 และ 3 คือ เป็นแบบผสมผสาน ที่แตกต่างออกไปจากเขตเลือกตั้งอื่นในจังหวัดชลบุรี คือ เขตนี้เป็นการช่วงชิงผู้นำทางการเมืองของตระกูล เนื่องจำนงค์ และสิงห์โตทอง ผู้วิจัยพบว่า พฤติกรรมการเลือกตั้งของผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งในเขต 4 ส่วนใหญ่เป็นพฤติกรรมการเลือกตั้งเป็นแบบลงคะแนนตามเครือข่ายทางการเมืองหรือจงรักภักดีกับระบบอุปถัมภ์ทางการเมืองประกอบกับความนิยมในตัวผู้สมัครเป็นการส่วนตัวมากที่สุด สังเกตได้จาก นายสรวุฒิ เนื่องจำนงค์ ที่ย้ายจากพรรคประชาธิปัตย์ มาพรรคพลังประชารัฐ มีคะแนนนำคู่แข่งอันดับ 2 เพียงเล็กน้อย เพียงหมื่นคะแนนเศษ ๆ กล่าวคือ นายสรวุฒิฯ ได้คะแนน 31,261 คะแนน ในขณะที่ นายจิรวุฒิ สิงห์โตทอง ได้คะแนน 21,021 คะแนน ผู้ไปใช้สิทธิส่วนใหญ่เชื่อความเป็น เนื่องจำนงค์ และสิงห์โตทอง มากกว่าความเป็นพรรคพลังประชารัฐ พรรคประชาธิปัตย์ พรรคเพื่อไทย รองลงมา คือ รูปแบบที่ผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่ตัดสินใจเลือกและลงคะแนนตามแนวโน้มนโยบายหรือกระแสการเมืองในระดับประเทศ คือ กระแสความนิยมของพรรคอนาคตใหม่ และตัวนายธนธร จึงรุ่งเรืองกิจ หัวหน้าพรรค เช่นเดียวกับ เขต 1 และ 2 เพียงแต่คะแนนของพรรคอนาคตใหม่ในเขตนี้ ใกล้เคียงกับ เขต 3 คือ ผู้สมัครจากพรรคอนาคตใหม่ได้ไม่ถึงสองหมื่นคะแนน ในขณะที่รูปแบบที่ผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่ตัดสินใจเลือกและลงคะแนนให้พรรคเพื่อไทย พรรคเสรีรวมไทย พรรคเศรษฐกิจใหม่ ในเขต 4 เป็นที่ผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่ลงคะแนนตามอุดมการณ์ทางการเมือง ทั้งนี้เนื่องจากตัวผู้สมัครฯ ของพรรคเพื่อไทย ในเขต 2 ไม่มีเครือข่ายระบบอุปถัมภ์ และไม่ได้มาจากตระกูลทางการเมืองที่มีต้นทุนทางการเมืองในจังหวัดชลบุรี ผู้มีสิทธิเลือกตั้งก็ลงคะแนนให้ ถึงแม้รู้ว่าผู้สมัครคงไม่ชนะการเลือกตั้งก็ตาม

2.5 พฤติกรรมการเลือกตั้งของผู้ใช้สิทธิเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ 5

ตารางที่ 47 พฤติกรรมการเลือกตั้งของผู้ใช้สิทธิเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ 5

ชื่อ-สกุลผู้สมัคร	พรรคการเมือง	คะแนน	พฤติกรรมผู้ลงคะแนน
นายขวัญเลิศ พานิชมาท	อนาคตใหม่	43,284	สอง
นายพันธุ์ศักดิ์ เกตุวัฒนา	พลังประชารัฐ	38,321	หนึ่ง และ สี่
นายฐนโรจน์ โรจนกุลเสฏฐ์	ประชาธิปัตย์	9,696	สาม
นายพงษ์วิรัช วังศ์หนองแว	เสรีรวมไทย	7,591	สอง
นางสาวชญญาพรรณ ศรีสุขจิรานนท์	เศรษฐกิจใหม่	4,346	สอง
นายเกษม เหลืองอ่อน	ภูมิใจไทย	1,722	สอง และ สี่
นายธนกร ช่อดารา	เพื่อชาติ	1,604	สอง

พฤติกรรมการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรในจังหวัดชลบุรี เขต 5 ในภาพรวมเป็นไปแบบผสมผสานที่เขต 5 มีลักษณะแตกต่างจาก เขต 1 2 3 และ 4 ตรงที่เขตนี้ไม่มีผู้สมัครจากพรรคเพื่อไทยลงแข่งขัน ผู้วิจัยพบว่าพฤติกรรมการเลือกตั้งของผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งในเขต 5 ส่วนใหญ่เป็นสองแบบที่มีคะแนนเลือกตั้งใกล้เคียงกันคือ รูปแบบที่ผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่ตัดสินใจเลือก (Rational Choice) และลงคะแนนตามแนวนโยบายหรือกระแสนการเมืองในระดับประเทศ (Party Platform) โดยมีหัวหน้าพรรคการเมืองเป็นหลัก (Party Hero) กับรูปแบบที่ผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่มีลงคะแนนตามเครือข่ายทางการเมือง หรือจงรักภักดีกับระบบอุปถัมภ์ทางการเมือง (Patron and Client System)

ผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่ตัดสินใจเลือกและลงคะแนนตามแนวนโยบายหรือกระแสนการเมืองในระดับประเทศ โดยมีหัวหน้าพรรคการเมืองเป็นหลักเลือกและลงคะแนนให้พรรคอนาคตใหม่ พรรคเสรีรวมไทย พรรคเศรษฐกิจใหม่ ซึ่งรวมกันมีคะแนนมากถึง 55,221 คะแนน ในขณะที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่มีลงคะแนนตามเครือข่ายทางการเมือง หรือจงรักภักดีกับระบบอุปถัมภ์ทางการเมือง จะเลือกผู้สมัครจากพรรคพลังประชารัฐ ซึ่งมีคะแนน 38,321 คะแนน

ผู้วิจัยเสนอว่า เขตเลือกตั้งที่ 5 มีลักษณะของความเป็นชุมชนเมือง (Urban Community) สูงกว่า เขต 3 และ 4 ซึ่งความเป็นชุมชนเมืองนั้นเป็นผลดีกับพรรคอนาคตใหม่ เนื่องจากรูปแบบ หรือ Platform การหาเสียงของพรรคอนาคตใหม่ เน้นการเข้าถึงกลุ่มคนในชุมชนเมืองที่มีระดับการใช้สื่อสังคมเข้มข้นมากกว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตชนบท (Rural Community) ที่สำคัญ เขตเลือกตั้งที่ 5 เป็นที่ตั้งของสถาบันการศึกษาที่สำคัญ 2 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา และ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

ตะวันออก วิทยาเขตบางพระ พฤติกรรมการหาเสียงแบบเดิม คือ การสร้างเครือข่ายทางการเมือง หรือ จรรักภักดีกับระบบอุปถัมภ์ทางการเมือง กับ ชุมชนเมือง ของกลุ่มบ้านใหญ่ ไม่มีประสิทธิภาพกับกลุ่มผู้มีสิทธิเลือกตั้งหน้าใหม่ที่มีอายุต่ำกว่า 21 ปี รวมถึงผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่อพยพย้ายถิ่นจากถิ่นอื่น เช่น กลุ่มพนักงานกลุ่มแรงงาน

การถ่ายโอนคะแนนจากการยุบพรรคไทยรักษาชาติ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งที่ 5 6 7 และ 8 ในเขตเลือกตั้งที่ 5 นี้ คะแนนของ นายขวัญเลิศ พานิชมาท มากถึง 43,284 คะแนน เป็นผู้สมัครจาก พรรคอนาคตใหม่ที่ได้รับความนิยมสูงสุดในจังหวัดชลบุรี และเขายังถือเป็นผู้สมัครที่ได้รับคะแนนมากเป็นอันดับสองของจังหวัดชลบุรี รองจาก นายรณเทพ อนุวัฒน์ ที่ได้ 54,644 คะแนน ซึ่งส่วนหนึ่งของคะแนน มาจากการถ่ายโอนคะแนนจากการยุบพรรคไทยรักษาชาติ ซึ่งคะแนนดังกล่าวยังได้ถ่ายโอนผ่านการลงคะแนนเสียงของผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ลงคะแนนให้กับพรรคเสรีรวมไทย และพรรคเศรษฐกิจใหม่ โดยเฉพาะ ผู้สมัครของพรรคเสรีรวมไทยในเขต 6 ได้คะแนน 7,591 คะแนน ซึ่งมากกว่าคะแนนที่ผู้สมัครของพรรคในเขต 1 2 3 4 และ 5

2.6 การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต 6 จังหวัดชลบุรี

ตารางที่ 48 การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต 6 จังหวัดชลบุรี

ชื่อ-สกุลผู้สมัคร	พรรคการเมือง	คะแนน	พฤติกรรมผู้ลงคะแนน
นายจรัส คุ้มไข่น้ำ	อนาคตใหม่	39,189	สอง
นายอิทธิพล คุณปลื้ม	พลังประชารัฐ	33,440	หนึ่ง และ สี่
นางสาวสุภักข์กัญญา รพีริชต์	เสรีรวมไทย	7,155	สาม
นางพจนารถ แก้วพลีก	ประชาธิปไตย	6,582	สอง
นายสุนทร ศุภธีระนนท์	ภูมิใจไทย	4,345	สอง
นายสุเมธ สุเมธกุล	เศรษฐกิจใหม่	2,933	สอง และ สี่
นายันทปรีชา คงทอง	รวมพลังประชาชาติไทย	719	สอง

พฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรในจังหวัดชลบุรี เขต 6 ในภาพรวม เป็นไปแบบผสมผสาน คล้ายกับเขต 5 ในเขตเลือกตั้งที่ 6 นี้ ไม่มีผู้สมัครจากพรรคเพื่อไทยลงแข่งขัน ผู้วิจัยพบว่า พฤติกรรมการเลือกตั้งของผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งในเขต 6 มีรูปแบบผสมผสานระหว่าง ผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งลงคะแนน รูปแบบตัดสินใจเลือกตามเหตุและผล (Rational Choice) ตามแนวนโยบายหรือกระแสการเมืองในระดับประเทศ (Party Platform) โดยมีหัวหน้าพรรคการเมือง เป็นหลัก (Party Hero) กับ รูปแบบที่ผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่มีลงคะแนนตามเครือข่ายทางการเมือง หรือจรรักษ์กติกากับระบบอุปถัมภ์ทางการเมือง (Patron and Client System)

ผู้ลงคะแนนในเขต 6 แบ่งออกได้เป็นสองกลุ่ม ชัดเจนจากการลงคะแนนให้พรรคอนาคตใหม่ พรรคเสรีรวมไทย พรรคเศรษฐกิจใหม่ ซึ่งรวมกันมีคะแนนมากถึง 55,221 คะแนน ในขณะที่ ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่มีลงคะแนนตามเครือข่ายทางการเมือง หรือจรรักษ์กติกากับระบบอุปถัมภ์ทางการเมือง จะเลือกผู้สมัครจากพรรคพลังประชาชน ซึ่งมีคะแนน 38,321 คะแนน

ผู้วิจัย เสนอว่า เขตเลือกตั้งที่ 6 มีลักษณะของความเป็นชุมชนเขตอุตสาหกรรม (Industrial Area) ซึ่งส่งผลต่อกับพรรคอนาคตใหม่ เนื่องจากรูปแบบหรือ Platform การหาเสียงของพรรคอนาคตใหม่ เน้นการเข้าถึงกลุ่มคนในชุมชนเมือง ชุมชนอุตสาหกรรม ที่มีระดับการใช้สื่อสังคมเข้มข้นมากกว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตชนบท (Rural Community) ที่สำคัญ เขตเลือกตั้งที่ 6 เป็นที่ตั้งของเขตนิคมอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ซึ่ง นายจรัส คุ้มไข่น้ำ ผู้สมัครจากพรรคอนาคตใหม่ ได้เปรียบทางการเมืองในเขตนิคมอุตสาหกรรม เนื่องจากมีพื้นฐานจากการทำงานด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในนิคมอุตสาหกรรมในเขตเลือกตั้งที่ 6

ด้าน นายอิทธิพล คุณปลื้ม ผู้สมัครจากพรรคพลังประชาชน ใช้พฤติกรรมหาเสียงแบบเดิมเป็นหลัก คือ การสร้างเครือข่ายทางการเมือง หรือจรรักษ์กติกากับระบบอุปถัมภ์ทางการเมือง กับชุมชนเมืองของกลุ่มบ้านใหญ่ ไม่มีประสิทธิภาพกับกลุ่มผู้มีสิทธิเลือกตั้งหน้าใหม่ที่มีอายุต่ำกว่า 21 ปี รวมถึงผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่อพยพย้ายถิ่นจากถิ่นอื่น เช่น กลุ่มพนักงาน กลุ่มแรงงาน

ความสำเร็จของ นายจรัส คุ้มไข่น้ำ ผู้สมัครจากพรรคอนาคตใหม่ ที่ลงสมัครรับเลือกตั้งครั้งแรกและสามารถชนะการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ 6 เหนือผู้สมัครที่มีประสบการณ์โดยเฉพาะ นายอิทธิพล คุณปลื้ม ผู้สมัครจากพรรคพลังประชาชน โดยพิจารณาจากคะแนนการเลือกตั้ง นายจรัสฯ ได้ 39,189 คะแนน ในขณะที่ นายอิทธิพลฯ ได้ 33,440 คะแนน โดย นายจรัสฯ ชนะเพียง 5,749 คะแนน ซึ่งสามารถวิเคราะห์จากคะแนนการเลือกตั้งทั่วไปในปี พ.ศ. 2554 เมื่อใช้สมมติฐานที่ นายอิทธิพลฯ ใช้เครือข่ายทางการเมืองรูปแบบเดิม คะแนนของนายอิทธิพลฯ ใกล้เคียงกับฐานคะแนนของกลุ่มบ้านใหญ่ที่ได้รับในการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมา (ผู้สมัคร คือ นางสุกมล คุณปลื้ม พรรคพลังชล) คือ 36,463 คะแนน พบว่า คะแนนของ นายจรัสฯ มาจากการถ่ายโอนคะแนนของพรรคเพื่อไทย จำนวน 22,526 คะแนน (ผู้สมัครในคราว ปี พ.ศ.2554 คือ นางสาว นิชนันท์ วังคะหาตัญญูกิจ) พรรคประชาธิปัตย์ ที่คะแนนลดลงจำนวน 9,941 คะแนน จาก 16,523 คะแนน ในการเลือกตั้ง ปี พ.ศ. 2554 ลดลงเหลือ 6,582 คะแนน ในการเลือกตั้งครั้งนี้

2.7 พฤติกรรมการเลือกตั้งของผู้ใช้สิทธิเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ 7

ตารางที่ 49 พฤติกรรมการเลือกตั้งของผู้ใช้สิทธิเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ 7

ชื่อ-สกุลผู้สมัคร	พรรคการเมือง	คะแนน	พฤติกรรมผู้ลงคะแนน
นายสะถิระ เผือกประพันธุ์	พลังประชาชน	33,967	หนึ่ง
นาวาตรี สุรสิทธิ์ ทะวะลัย	อนาคตใหม่	25,874	สอง และ สี่
นายธนศพล เอกกลาง	เสรีรวมไทย	5,865	สอง
นายไมตรี สอยเหลือง	ประชาธิปไตย	5,755	สาม
พลเรือเอก สุรพล จันทน์แดง	ภูมิใจไทย	2,998	สอง และ สี่
นางศศิมาภรณ์ ชมไพร	เพื่อชาติ	2,518	สอง
นางสาวปารย์วี ศรีโสม	เศรษฐกิจใหม่	2,313	สอง

พฤติกรรมการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรในจังหวัดชลบุรี เขต 8 มีลักษณะโดดเด่นมากกว่าเขตการเลือกตั้งอื่นในจังหวัดชลบุรี เนื่องจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งส่วนใหญ่เป็นทหารเรือและครอบครัวทหารเรือในอำเภอสัตหีบ ผู้วิจัยพบว่า พฤติกรรมการเลือกตั้งของผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งในเขต 8 ส่วนใหญ่เป็นการแข่งขันกันของผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งที่ลงคะแนน โดยมีรูปแบบสองแบบ คือ รูปแบบที่ผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่ตัดสินใจเลือก และลงคะแนนตามแนวนโยบายหรือกระแสการเมืองในระดับประเทศ โดยมีหัวหน้าพรรคการเมืองเป็นหลัก กับรูปแบบที่ผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่มีลงคะแนนตามเครือข่ายทางการเมือง หรือจงรักภักดีกับระบบอุปถัมภ์ทางการเมือง ซึ่งเครือข่ายทางการเมือง หรือจงรักภักดีกับระบบอุปถัมภ์ทางการเมือง ในเขต 8 นี้ เป็นระบบอุปถัมภ์ในระบบทหาร หรือ ระบบอุปถัมภ์ในค่ายทหาร

การเลือกตั้งในเขต 8 ที่ผ่านมา ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เป็นทหารและครอบครัวทหารจะเลือกนายทหารเรือที่เคยรับราชการกองทัพเรือในเขตอำเภอสัตหีบเป็นหลัก ในการเลือกตั้งครั้งนี้ คล้ายกับ เขต 5 6 และ 7 คือ ไม่มีผู้สมัครจากพรรคเพื่อไทยลงแข่งขัน การแข่งขันในเขต 8 ระหว่าง พรรคอนาคตใหม่ และ พรรคพลังประชาชน ซึ่งผลการเลือกตั้งออกมา นายสะถิระ เผือกประพันธุ์ หรือ ดร.เอ ผู้สมัครจาก พรรคพลังประชาชน ซึ่งเป็นพลเรือน และอาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัยบูรพา สามารถชนะ อดีตนายทหารเรือ นาวาตรี สุรสิทธิ์ ทะวะลัย ผู้สมัครจากพรรคอนาคตใหม่

ผู้วิจัยขอตั้งข้อสังเกต เพื่อให้ผู้อ่านได้ทำความเข้าใจโดยตนเองต่อไปว่า เมื่อรวมคะแนนผู้สมัครจากพรรคอนาคตใหม่ พรรคเสรีรวมไทย พรรคเศรษฐกิจใหม่ และพรรคเพื่อชาติ เท่ากับคะแนน 36,570 คะแนน ซึ่งมากกว่าคะแนนของพรรคพลังประชาชน เขตเลือกตั้งที่ 8 เป็นไปเช่นเดียวกับเขตเลือกตั้งที่ 7 ที่ผู้สมัครของพรรคเสรีรวมไทยในเขต 8 ได้คะแนนมากกว่าคะแนนของผู้สมัครของพรรคภูมิใจไทยและพรรคประชาธิปไตย

ตารางที่ 50 ผู้สมัครเลือกตั้งรายเดิมที่ย้ายพรรคแล้วประสบความสำเร็จ

ผู้สมัคร	การเลือกตั้ง 2554		การเลือกตั้ง 2562		หมายเหตุ
	สังกัดพรรค	คะแนน	สังกัดพรรค	คะแนน	
นายสุชาติ ชมกลิ่น	พลังชล	33,687	พลังประชารัฐ	38,268	ชนะและคะแนนมากขึ้น
นายรณเทพ อนุวัฒน์	พลังชล	44,602	พลังประชารัฐ	54,644	ชนะและคะแนนมากขึ้น
นายสรวุฒิ เนื่องจำนงค์	ประชาธิปัตย์	50,068	พลังประชารัฐ	31,261	ชนะแต่คะแนนลดลง
นายพันธุ์ศักดิ์ เกตุวัตตา	พลังชล	36,550	พลังประชารัฐ	38,321	แพ้แต่คะแนนมากขึ้น
นายประเมศวร์ งามพิเชษฐ์	พลังชล	28,402	พลังประชารัฐ	28,001	แพ้ แต่รักษากำหนดคะแนนไว้ได้
นายอิทธิพล คุณปลื้ม	พลังชล	36,463	พลังประชารัฐ	33,440	แพ้ แต่รักษากำหนดคะแนนไว้ได้

ตารางที่ 51 ผู้สมัครเลือกตั้งรายเดิมที่ย้ายพรรคแล้วประสบความสำเร็จล้มเหลว

ผู้สมัคร	การเลือกตั้ง 2554		การเลือกตั้ง 2562		หมายเหตุ
	สังกัดพรรค	คะแนน	สังกัดพรรค	คะแนน	
นายบรรจบ รุ่งโรจน์	ประชาธิปัตย์	32,875	ภูมิใจไทย	8,266	ไม่ได้รับเลือก
นายมานิตย์ ภาวสุทธิ	เพื่อไทย	17,702	ภูมิใจไทย	20,853	ไม่ได้รับเลือก
นายประมวล เอเมเปียม	ประชาธิปัตย์	38,685	ภูมิใจไทย	13,815	ไม่ได้รับเลือก
นายพันธุ์ศักดิ์ เกตุวัตตา	พลังชล	36,550	พลังประชารัฐ	38,321	ไม่ได้รับเลือก
พล.ร.อ.สุรพล จันทร์แดง	เพื่อไทย	25,340	ภูมิใจไทย	2,998	ไม่ได้รับเลือก

ตารางที่ 52 ผู้สมัครเลือกตั้งรายเดิมที่ไม่ได้ย้ายพรรคแล้วประสบความสำเร็จ

ผู้สมัคร	การเลือกตั้ง 2554		การเลือกตั้ง 2562	
	สังกัดพรรค	คะแนน	สังกัดพรรค	คะแนน
นายจิรวุฒิ สิงห์โตทอง	เพื่อไทย	30,390	เพื่อไทย	21,021
นายจ๊กกฤษ ไกรมาตย์	ประชาธิปัตย์	16,523	ประชาธิปัตย์	5,243
นางพจนารถ แก้วผลึก	ประชาธิปัตย์	15,839	ประชาธิปัตย์	6,582
นายไมตรี สอยเหลือง	ประชาธิปัตย์	15,480	ประชาธิปัตย์	5,755

ตารางที่ 53 พรรคที่ประสบความสำเร็จมากที่สุดในกาเลือกตั้ง จังหวัดชลบุรี

พรรค	คะแนน การเลือกตั้ง 2554	คะแนน การเลือกตั้ง 2562	ส่วนต่างของ คะแนน
พลังประชารัฐ	-	300,329	300,329
อนาคตใหม่	-	217,941	217,941

ตารางที่ 54 พรรคที่ประสบความสำเร็จน้อยที่สุดในกาเลือกตั้ง จังหวัดชลบุรี

พรรค	คะแนน การเลือกตั้ง 2554	คะแนน การเลือกตั้ง 2562	ส่วนต่างของ คะแนน
เพื่อไทย	164,636	57,025	(101,611)
ประชาธิปัตย์	224,250	58,056	(166,194)

พฤติกรรมของผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งในจังหวัดชลบุรี สรุปพฤติกรรมการเลือกตั้งของผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งได้ ดังนี้

- หนึ่ง รูปแบบที่ผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่มีลงคะแนนตามเครือข่ายทางการเมือง หรือจงรักภักดีกับระบบอุปถัมภ์ทางการเมือง
- สอง รูปแบบที่ผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่ตัดสินใจเลือก และลงคะแนนตามแนวนโยบายหรือกระแสการเมืองในระดับประเทศ โดยมีหัวหน้าพรรคการเมืองเป็นหลัก
- สาม รูปแบบที่ผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่ลงคะแนนตามอุดมการณ์ทางการเมือง มีประวัติต่อสู้ทางการเมือง มากกว่าตัวหัวหน้าพรรคการเมือง
- สี่ รูปแบบที่ผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่ลงคะแนนให้กับตัวผู้สมัครที่ตนชื่นชอบ

พฤติกรรมการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรในจังหวัดชลบุรี ในภาพรวมผสมผสานกันระหว่าง 4 รูปแบบ สามารถสรุปพอสังเขป ดังนี้ พฤติกรรมการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรในจังหวัดชลบุรี เขต 1 2 3 4 และ 8 ในภาพรวมเป็นแบบผสมผสาน โดยมีรูปแบบการลงคะแนนตามเครือข่ายทางการเมือง หรือจงรักภักดีกับระบบอุปถัมภ์ทางการเมืองมากที่สุด พฤติกรรมการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรในจังหวัดชลบุรี เขต 5 6 7 ในภาพรวมเป็นไปแบบผสมผสานรูปแบบที่ใกล้เคียงกัน คือ รูปแบบที่ผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่ตัดสินใจเลือก และลงคะแนนตามแนวนโยบายหรือกระแสการเมืองในระดับประเทศ โดยมีหัวหน้าพรรคการเมืองเป็นหลัก กับ รูปแบบที่ผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่มีลงคะแนนตามเครือข่ายทางการเมือง หรือจงรักภักดีกับระบบอุปถัมภ์ทางการเมือง ในขณะที่นักการเมืองที่ย้ายพรรคในการเลือกตั้งครั้งนี้ มีทั้งที่ประสบความสำเร็จและประสบความสำเร็จล้มเหลว

บทที่ 9

สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง การศึกษาความเคลื่อนไหวทางการเมืองและพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดชลบุรี 2562 ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 5 ประการ คือ

1. เพื่อศึกษาบรรยากาศทางการเมืองและความเคลื่อนไหวทางการเมืองขององค์กรและกลุ่มทางการเมืองที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดชลบุรี ก่อนประกาศพระราชกฤษฎีกาการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมทางการเมืองของผู้สมัครในจังหวัดชลบุรี ช่วงการหาเสียงเลือกตั้ง
3. เพื่อศึกษาผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดชลบุรี เป็นรายพรรคและรายเขตเลือกตั้ง
4. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดชลบุรี เป็นรายพรรคและรายเขตเลือกตั้ง
5. เพื่อศึกษาวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดชลบุรี และผลกระทบการเปลี่ยนแปลงของผู้อำนวยการทางการเมือง การย้ายพรรคการเมือง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมือง

ข้อสรุปผลการวิจัยตามแนววัตถุประสงค์

1. บรรยากาศทางการเมืองและความเคลื่อนไหวทางการเมืองขององค์กรและกลุ่มทางการเมืองที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดชลบุรี ซึ่งปรากฏในบทที่ 5 พบว่าในการเลือกตั้งครั้งนี้ อยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับ พ.ศ. 2560 และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2561 ทำให้กติกากเลือกตั้งฯ เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมโดยเฉพาะระบบการเลือกตั้งแบบใหม่เป็น “ระบบจัดสรรปันส่วนผสม” มีการชักจูง ให้อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรืออดีตผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปรากฏการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นอย่างกว้างขวางในหลายจังหวัด มีการตั้งพรรคพลังประชารัฐ รวมถึงการตั้งพรรคไทยรักษาชาติ โดย แกนนำพรรคเพื่อไทย ส่วนหนึ่งลาออกจากพรรคเพื่อไทย และย้ายไปสังกัดพรรคไทยรักษาชาติ ต่อมาศาลรัฐธรรมนูญ มีคำสั่งยุบพรรคไทยรักษาชาติ

ปรากฏการณ์การเกิดขึ้นและสิ้นสุดลงในระยะเวลาอันสั้นของพรรคไทยรักษาชาติ เกิดขึ้นในช่วงที่มีการหาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีผลต่อการถ่ายเทคะแนน (Transfer Vote) ไปสู่พรรคการเมืองอื่น และการเลือกตั้งครั้งนี้ จำนวน “ผู้เลือกตั้งหน้าใหม่” หรือ First Time Voters มากถึง 6,426,014 คน สื่อสังคม หรือ Social Media ในทางการเมืองเป็นสื่อหลักของการหาเสียงครั้งนี้ มีการเปลี่ยนรูปแบบการหาเสียงเปลี่ยนไป มีการใช้ “Media Landscape” ของการสื่อสารพรรคการเมืองอย่างมาก

การเคลื่อนไหวทางการเมืองของบรรยากาศการสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไปของจังหวัดชลบุรี กลุ่มการเมืองที่สำคัญ คือ กลุ่มบ้านใหญ่ หรือพรรคพลังชล กลุ่มผู้สมัครเดิมของพรรคประชาธิปัตย์ กลุ่มพรรคภูมิใจไทย พรรคประชาธิปัตย์ พรรคเพื่อไทย พรรคไทยรักษาชาติ พรรคอนาคตใหม่ และกลุ่มพรรคอื่น การเลือกตั้งจังหวัดชลบุรี พรรคประชารัฐ มีความเข้มแข็งทางการเมืองมากที่สุด สามารถนำกลุ่มการเมืองใหญ่ คือ กลุ่มบ้านใหญ่และกลุ่มเนืองจางค์ มารวมกันได้ ในขณะที่พรรคอนาคตใหม่ ในช่วงแรกของการลงสมัครรับเลือกตั้ง ไม่เป็นที่สนใจจากบรรดาการเมืองในจังหวัดชลบุรีมากนัก ผู้สมัครในสังกัดพรรคทั้ง 8 เขต ไม่เป็นที่รับรู้มากนัก พรรคภูมิใจไทย อยู่ภายใต้กระแสดึงกลุ่มนักการเมืองเดิมที่เคยประสบความสำเร็จในการเลือกตั้งครั้งก่อนของจังหวัดชลบุรี ทั้งใน ปี 2554 กิตติ ปี พ.ศ. 2544 กิตติ หรือ ปี พ.ศ. 2548 กิตติ จากหลายพรรคการเมือง พรรคเพื่อไทย มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น จากการที่มีการตั้งพรรคไทยรักษาชาติ ส่งผลให้พรรคเพื่อไทยส่งผู้สมัครเพียง 4 เขตเลือกตั้ง พรรคไทยรักษาชาติมีการวางตัวผู้สมัคร 4 เขต คือ เขต 5 – 8 ในการเลือกตั้งครั้งนี้ พรรคประชาธิปัตย์เจอปัญหาแพแตก นักการเมืองระดับ อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชลบุรี ย้ายค่ายออกจากพรรคเกือบหมด

2. ความเคลื่อนไหว และพฤติกรรมทางการเมืองของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดชลบุรี ช่วงการหาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งปรากฏในบทที่ 6 ผู้วิจัยขอสรุปรูปแบบการหาเสียงเป็นหลัก 4 รูปแบบ โดยมีการอธิบายประกอบในแต่ละหัวข้อ ดังนี้ หนึ่ง พรรคพลังประชารัฐ พรรคเพื่อไทย พรรคประชาธิปัตย์ และ พรรคภูมิใจไทย ใช้รูปแบบการหาเสียงที่เน้นผู้สมัครมาจากพรรคการเมืองขนาดใหญ่ ที่มีเงินทุน และใช้ระบบหวัคะแนนอย่างเข้มข้น รูปแบบการหาเสียงแบบนี้เกิดขึ้นจากการที่ผู้สมัครสมาชิก

สภาผู้แทนราษฎร มีเครือข่ายการจัดตั้งคะแนนการเลือกตั้งอย่างเข้มข้นในเขตการเลือกตั้ง รูปแบบการเลือกตั้งนี้ ผู้สมัครมักไม่เน้นนโยบายของพรรคมากนัก แต่เน้นความสำคัญกับเครือข่ายนักการเมืองท้องถิ่น และเครือข่าย กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งเครือข่ายนี้มีความสัมพันธ์ต่อกันแบบการจัดสรรผลประโยชน์ในรูปแบบงบประมาณของ ท้องถิ่นเป็นหลัก เลือกตั้งสูง และจะขาดประสิทธิภาพเมื่อมีกระแสความนิยมในพรรคของผู้สมัครในระดับชาติ ขาดความน่าเชื่อถือ สอง พรรคอนาคตใหม่ ใช้รูปแบบการหาเสียงที่เน้นนโยบายพรรคการเมืองอย่างเข้มข้น รูปแบบการหาเสียงแบบนี้เกิดขึ้นในพรรคการเมืองที่จัดตั้งใหม่ หรือไม่ใช่พรรคที่เกิดขึ้นหรือเติบโตในพื้นที่ของผู้สมัคร กล่าวคือ ไม่ใช่พรรคท้องถิ่นนิยม ขาดเครือข่ายหัวคะแนนในเขตการเลือกตั้ง หรือมีเครือข่ายการเมือง ท้องถิ่นที่ไม่เข้มแข็งเพียงพอ มีเงินทุนในการหาเสียงเลือกตั้งน้อย ผู้สมัครที่ใช้รูปแบบการหาเสียงนี้จะต้อง อาศัยสื่อเป็นหลัก โดยเฉพาะสื่อมวลชนและสื่อสังคมสมัยใหม่ ในการนำนโยบายของพรรคไปขยายความสู่ ประชาชน หรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง สาม รูปแบบการหาเสียงที่เน้นตัวบุคคลผู้สมัครในเขตการเลือกตั้งอย่างเข้มข้น การหาเสียงแบบนี้เกิดขึ้นกับผู้สมัครที่มาจากพรรคการเมืองขนาดเล็กที่ขาดเงินทุนในการหาเสียง รูปแบบ การหาเสียงแบบนี้ ผู้สมัครที่เป็นบุคคลพหุมีชื่อเสียงในพื้นที่ เช่น เคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร นักการเมือง ท้องถิ่น ข้าราชการครู เป็นต้น ผู้สมัครจะได้รับเป้าหมายคะแนนจากพรรคการเมืองในการเลือกตั้ง ทั้งนี้ภายใต้ ระบบการคำนวณสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบใหม่ จะมีการสะสมคะแนนเพื่อนำไปคำนวณคะแนนเสียง รวมทั่วประเทศ สี่ พรรคเสรีรวมไทย พรรครวมพลังประชาชาติไทย พรรคชาติพัฒนา ใช้รูปแบบการหาเสียงที่ เน้นตัวบุคคลที่เด่นดังในพรรคอย่างเข้มข้น การหาเสียงแบบนี้เกิดขึ้นกับผู้สมัครที่มาจากพรรคการเมืองขนาดเล็ก เป็นพรรคการเมืองเกิดใหม่ที่ขาดเงินทุนในการหาเสียง รูปแบบการหาเสียงแบบนี้ ผู้สมัครซึ่งบางครั้ง ไม่เป็นที่รู้จักของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จะลงสมัครเพื่อให้ปรากฏเบอร์ในบัตรเลือกตั้ง ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้ลงคะแนน ผู้ลงคะแนนจะลงให้เนื่องจากความเด่นดังของบุคคลสำคัญในพรรค มากกว่านโยบายพรรคการเมือง ทั้งนี้ ภายใต้ระบบการคำนวณสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบใหม่ จะมีการสะสมคะแนนเพื่อนำไปคำนวณคะแนนเสียง รวมทั่วประเทศ

3. ศึกษาผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดชลบุรี เป็นรายพรรคและรายเขตเลือกตั้ง ซึ่งปรากฏในบทที่ 7 โดย ในภาพรวมทั้งจังหวัดชลบุรี พรรคพลังประชารัฐได้รับเลือกจำนวน 5 คน พรรคอนาคตใหม่ได้รับเลือกจำนวน 3 คน คะแนนรวมทั้งจังหวัด พรรคพลังประชารัฐได้ 300,329 คะแนน พรรคอนาคตใหม่ได้ 217,941 คะแนน พรรคภูมิใจไทยได้ 68,371 คะแนน พรรคประชาธิปัตย์ ได้ 58,056 คะแนน พรรคเพื่อไทยได้ 57,025 คะแนน ผลการเลือกตั้งสรุปได้ว่า พรรคพลังประชารัฐได้รับ เลือกในเขตเลือกตั้งที่ 1, 2, 3, 4, และ 8 ในขณะที่พรรคอนาคตใหม่ได้รับเลือกในเขตเลือกตั้งที่ 5, 6, และ 7 เขตการเลือกตั้งที่ 1 นายสุชาติ ชมกลิ่น จากพรรคพลังประชารัฐ ชนะด้วยคะแนน 38,268 คะแนน ในขณะที่ นางสาวปิยะพร ธนาปิ่นชัย จากพรรคอนาคตใหม่ ได้ที่สอง 27,430 คะแนน เขตการเลือกตั้งที่ 2 ร้อยเอก จงชัย วงศ์ทรายทอง จากพรรคพลังประชารัฐ ชนะด้วยคะแนน 42,427 คะแนน ในขณะที่ นายนิพนธ์ แจ่มจำรัส จากพรรคอนาคตใหม่ ได้ที่สอง 21,147 คะแนน และนายมานิตย์ ภาวสุทธิ จากพรรคภูมิใจไทย ได้ที่สาม 20,853 คะแนน เขตเลือกตั้งที่ 3 นายรณเทพ อนุวัฒน์ จากพรรคพลังประชารัฐชนะด้วยคะแนน 54,644 คะแนน โดย นายภูวนารถ กาศสกุล จากพรรคอนาคตใหม่ ได้ที่สอง ได้ 15,038 คะแนน

เขตการเลือกตั้งที่ 4 นายสรวิทย์ เนื่องจำนงค์ จากพรรคพลังประชารัฐ ชนะด้วยคะแนน 31,261 คะแนน โดย นายจิรวุฒิ สิงห์โตทอง เป็นลำดับสอง ด้วยคะแนน 21,021 คะแนน เขตการเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดชลบุรี นายขวัญเลิศ พานิชมาท จากพรรคอนาคตใหม่ ชนะด้วยคะแนน 43,284 คะแนน ในขณะที่ นายพันธุ์ศักดิ์ เกตุวัตตา จากพรรคพลังประชารัฐ ได้ 38,321 คะแนน เขตการเลือกตั้งที่ 6 นายจรัส คุ่มไข่น้ำ จากพรรคอนาคตใหม่ ชนะด้วยคะแนน 39,189 คะแนน ในขณะที่ นายอิทธิพล คุณปลื้ม จากพรรคพลังประชารัฐ ได้ 33,440 คะแนน เขตการเลือกตั้งที่ 7 นางสาวกวิณนาถ ตาศีย์ จากพรรคอนาคตใหม่ ชนะด้วยคะแนน 31,247 คะแนน ขณะที่ นายปรเมศวร์ งามพิเชษฐ์จาก พรรคพลังประชารัฐ ได้ที่สอง ด้วยคะแนน 28,001 คะแนน เขตการเลือกตั้งที่ 8 จังหวัดชลบุรี พรรคพลังประชารัฐ โดย นายสระสิทธิ์ เผือกประพันธ์ ชนะด้วยคะแนน 33,967 คะแนน ในขณะที่ พรรคอนาคตใหม่ โดย นาวาตรี สุรสิทธิ์ ทวะลย์ ได้ 25,874 คะแนน

4. วิเคราะห์ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดชลบุรี เป็นรายพรรคและรายเขตเลือกตั้ง ดังนี้ ความสำเร็จของพรรคพลังประชารัฐ ได้รับเลือกตั้งใน 5 เขตเลือกตั้ง จากจำนวน 8 เขตเลือกตั้ง โดย ทั้งคะแนนรวมทั้ง 8 เขตเลือกตั้ง มากถึง 300,329 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบกับผลการเลือกตั้ง ปี 2554 ที่พรรคพลังชลได้มาเพียง 239,737 คะแนน ได้เพิ่มขึ้น 60,592 คะแนน ความสำเร็จของพรรคอนาคตใหม่ ได้รับเลือกตั้งใน 3 เขตเลือกตั้ง จากจำนวน 8 เขตเลือกตั้ง โดยคะแนนรวมทั้ง 8 เขตเลือกตั้ง มากถึง 217,941 คะแนน ความล้มเหลวของพรรคเพื่อไทยไม่ได้รับเลือกตั้งแม้แต่เขตเดียว จากจำนวน 8 เขตเลือกตั้ง โดย ทั้งคะแนนรวมทั้ง 4 เขตเลือกตั้งเพียง 57,025 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบกับผลการเลือกตั้ง ปี 2554 ที่พรรคเพื่อไทยได้มาทั้ง 8 เขตเลือกตั้ง 164,636 คะแนน ความล้มเหลวของพรรคประชาธิปัตย์ ในการเลือกตั้งครั้งนี้ พรรคประชาธิปัตย์ไม่ได้รับเลือกตั้งแม้แต่เขตเดียว จากจำนวน 8 เขตเลือกตั้ง โดย ทั้งคะแนนรวมทั้ง 8 เขตเลือกตั้ง ได้เพียง 58,056 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบกับผลการเลือกตั้ง ปี 2554 ที่พรรคประชาธิปัตย์ ได้คะแนนทั้ง 8 เขตเลือกตั้ง 224,250 คะแนน กล่าวคือ คะแนนเสียงที่ลดลงมีมากถึง 166,194 คะแนน ความล้มเหลวของพรรคภูมิใจไทยในการเลือกตั้งครั้งนี้ พรรคภูมิใจไทย ไม่ได้รับเลือกตั้งแม้แต่เขตเดียว จากจำนวน 8 เขตเลือกตั้ง โดย ทั้งคะแนนรวมทั้ง 8 เขตเลือกตั้ง ได้เพียง 67,371 คะแนน ทั้งที่เป็นพรรคการเมืองที่ดึงตัวผู้สมัครที่มีชื่อเสียงในจังหวัดชลบุรีหลายท่าน เช่น นายบรรจบ รุ่งโรจน์ นายมานิตย์ ภาวสุทธิ์ นายประมวล เอ็มเปีย และ พลเรือเอก สุรพล จันทน์แดง เมื่อเปรียบเทียบกับผลการเลือกตั้ง ปี 2554 คะแนนที่นักการเมือง ทั้งสี่ท่านที่กล่าวมาได้คะแนนลดลงทุกท่าน

5. พฤติกรรมของผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งในจังหวัดชลบุรี สรุปได้ดังนี้ หนึ่ง รูปแบบที่ผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่มีลงคะแนนตามเครือข่ายทางการเมือง หรือจงรักภักดีกับระบบอุปถัมภ์ทางการเมือง สอง รูปแบบที่ผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่ตัดสินใจเลือก และลงคะแนนตามแนวโน้มนโยบายหรือกระแสการเมืองในระดับประเทศ โดยมีหัวหน้าพรรคการเมืองเป็นหลัก สาม รูปแบบที่ผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่ลงคะแนนตามอุดมการณ์ทางการเมือง มีประวัติต่อสู้ทางการเมืองมากกว่าหัวหน้าพรรคการเมือง สี่ รูปแบบที่ผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่ลงคะแนนให้กับตัวผู้สมัครที่ตนชื่นชอบ โดยที่พฤติกรรมกำเลือกตั้งผู้แทนราษฎรในจังหวัดชลบุรีในภาพรวม ผสมผสานกัน ระหว่าง 4 รูปแบบ สามารถสรุปพอสังเขป ดังนี้พฤติกรรมกำเลือกตั้งผู้แทนราษฎรในจังหวัดชลบุรี เขต 1 2 3 4

และ 8 ในภาพรวมเป็นแบบผสมผสาน โดยมีรูปแบบการลงคะแนนตามเครือข่ายทางการเมือง หรือจรรักษ์ภักดี กับระบบอุปถัมภ์ทางการเมืองมากที่สุด พฤติกรรมการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรในจังหวัดชลบุรี เขต 5 6 7 ในภาพรวม เป็นไปแบบผสมผสานรูปแบบที่ใกล้เคียงกัน คือ รูปแบบที่ผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่ตัดสินใจเลือก และลงคะแนนตามแนวนโยบายหรือกระแสการเมืองในระดับประเทศ โดยมีหัวหน้าพรรคการเมืองเป็นหลัก กับรูปแบบที่ผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่มีลงคะแนนตามเครือข่ายทางการเมือง หรือจรรักษ์ภักดีกับระบบอุปถัมภ์ทางการเมือง ในขณะที่นักการเมืองที่ย้ายพรรคในการเลือกตั้งครั้งนี้ มีทั้งที่ประสบความสำเร็จและประสบความสำเร็จล้มเหลว

อภิปรายผล

ในการวิจัยครั้งนี้ บรรยากาศในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้รับผลกระทบจากบรรยากาศทางการเมืองในระดับประเทศ โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงกติกาในการเลือกตั้ง มีการนำระบบการเลือกตั้งแบบจัดสรรปันส่วนผสม เข้ามาใช้ ซึ่งผลจากการศึกษาในครั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ ชนิดาภา มงคลเลิศพล (2559) ระบบการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เหมาะสมกับประเทศไทย: ศึกษากรณีระบบการเลือกตั้งแบบสัดส่วนผสม โดยพบว่าในระบบการเลือกตั้งแบบนี้ พรรคการเมืองใหญ่จะได้เปรียบพรรคการเมืองที่มีขนาดเล็ก ซึ่งพรรคการเมืองขนาดใหญ่มีศักยภาพในการดึงตัวผู้สมัคร จึงเกิดการดึงตัวผู้สมัครจากพรรคการเมืองต่าง ๆ ในด้านการรวมตัวกันของพรรคการเมืองและเครือข่ายพรรคการเมืองในการเลือกตั้งครั้งนี้ โดยเฉพาะพรรคการเมืองขนาดใหญ่ เป็นไปในแบบระบบอุปถัมภ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประทุมมารถ สุจริต (2558) ศึกษาเรื่องระบบอุปถัมภ์ในการเลือกตั้งท้องถิ่น และ นริศร ปิวะศิริ (2558) ที่ศึกษาเรื่อง บทบาทของกำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในด้านการหาเสียงเลือกตั้ง พบว่าพรรคอนาคตใหม่ได้นำรูปแบบการหาเสียงแบบใหม่มาใช้ในการเลือกตั้งครั้งนี้ ซึ่งประสบความสำเร็จ ผลที่ได้จากการวิจัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลลิตพรรณ นุกุลวัฒน์วิชัย (2559) ศึกษาเรื่อง การตลาดทางการเมือง : ศึกษาเปรียบเทียบกลยุทธ์การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของพรรคประชาธิปัตย์และพรรคเพื่อไทยในการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2556 ส่วนความสำเร็จของ พรรคอนาคตใหม่ พรรคพลังประชารัฐ และ ความล้มเหลวของพรรคเพื่อไทย และพรรคประชาธิปัตย์ นั้น ผลจากการวิจัยสอดคล้องกับ บุรณ์ัตถ์ พานธงรักษ์ (2555) ศึกษาเรื่อง การตลาดการเมืองของพรรคเพื่อไทยและพรรคประชาธิปัตย์ในการเลือกตั้งทั่วไปวันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ.2554 วิทยานิพนธ์เรื่อง “การตลาดการเมืองของพรรคเพื่อไทยและพรรคประชาธิปัตย์”

ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาวิจัยถึงความสำเร็จและความล้มเหลวของพรรคการเมืองต่าง ๆ ในการเลือกตั้งครั้งนี้ ในจังหวัดอื่น เพื่อเปรียบเทียบกับผลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้
2. ควรศึกษาวิจัยในเรื่องพฤติกรรมกาหาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ในจังหวัดอื่น เพื่อเปรียบเทียบกับผลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้
3. ควรศึกษาวิจัยในเรื่องพฤติกรรมกาลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในจังหวัดอื่น เพื่อเปรียบเทียบกับผลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้

บรรณานุกรม

- กรมพล ท่องธรรมชาติ, ปรีชา หงส์ไกรเลิศ และสมบุญ สุขสำราญ. (2531). การเลือกตั้งพรรคการเมือง และเสถียรภาพของรัฐบาล. กรุงเทพฯ: คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กฤษ เอื้อวงศ์. (2547). พรรคการเมืองกับการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง. พรรคการเมืองสัมพันธ์ 10(1). 27-30.
- กัมชัย ห่อทองคำ. (2539). ผู้มีอิทธิพลท้องถิ่นกับการเลือกตั้งศึกษาเฉพาะกรณีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต 2 จังหวัดชลบุรี พ.ศ. 2535. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการปกครอง, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เกริกไกร วีระเชวาภาส. (2557). การกระทำผิดกฎหมายเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้มีส่วนได้เสียทางการเมืองกับผู้สมัครในการเลือกตั้งทั่วไป เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาอาชญาวิทยาและการบริหารงานยุติธรรม, สถาบันรัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยรัฐกิจ.
- จิตติ คุ่มครอง. (2544). พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในกรอบรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2540: ศึกษากรณีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต 2 จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารทั่วไป, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จิราภรณ์ คำจันทร์. (2560). การเปลี่ยนผ่านเป็นประชาธิปไตยที่ไม่ตั้งมั่น: ความล้มเหลวของการทำให้เป็นประชาธิปไตยในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชารัฐศาสตร์, คณะรัฐศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชนิดาภา มงคลเลิศพล. (2559). ระบบการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เหมาะสมกับประเทศไทย: ศึกษากรณีระบบการเลือกตั้งแบบสัดส่วนผสม. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, คณะนิติศาสตร์, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ชาติรี หุตานวัตร. (2550). กลยุทธ์สู่ชัยชนะ. กรุงเทพฯ: ฐานรวมท้อ.

- ณัฐชัย ชินอรธพร. (2558). การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่นไทย. *วารสารการเมือง การบริหาร และกฎหมาย*, 7(3). 353-377.
- ดาวเรือง นาคสวัสดิ์. (2559). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสุโขทัย ในห้วงเวลาปี พ.ศ. 2559. สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาสื่อสารการเมือง, วิทยาลัยสื่อสารการเมือง, มหาวิทยาลัยเกริก.
- ธงชัย วินิจจะกุล. (2533). การเมืองเรื่องกำหนดเขตเลือกตั้ง: กรณีการเลือกตั้งในกรุงเทพมหานคร เขต 12 และ 13 ในการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ. 2531. กรุงเทพฯ: มูลนิธิเพื่อการศึกษาประชาธิปไตยและการพัฒนา.
- ธีระพงศ์ พลเกษตร. (2556). พฤติกรรมการออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในกรุงเทพมหานคร: กรณีศึกษา การเลือกตั้งซ่อมเขตดอนเมือง วันที่ 16 มิถุนายน 2556. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นริศร ปิยะศิริ. (2558). บทบาทของกำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลไทรมา อำเภอมะนัง จังหวัดนันทบุรี. การค้นคว้าอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต, วิชาเอกการเมืองการปกครอง, สาขาวิชารัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นาตาชา วศินดิถ. (2540). โครงสร้างอำนาจในชุมชนกับการเมืองท้องถิ่น. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, ภาควิชาการปกครอง, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุรฉัตร พานธงรักษ์. (2555). การตลาดการเมืองของพรรคเพื่อไทยและพรรคประชาธิปัตย์ในการเลือกตั้งทั่วไป วันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2554. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษาการปกครอง, ภาควิชาการปกครอง, คณะรัฐศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง ประเภทของค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2561. (2562, 11 มกราคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. หน้า 35-36.
- ประทุมมารถ สุจริต. (2558). ระบบอุปถัมภ์ในการเลือกตั้งท้องถิ่น: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลบ่อทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี. การค้นคว้าอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต, วิชาเอกการเมืองการปกครอง, สาขาวิชารัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พันธุ์ทิพา อัครธีรน้อย. (2559). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครนายก: ศึกษาในช่วงเวลา พ.ศ. 2559. สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาสื่อสารการเมือง, วิทยาลัยสื่อสารการเมือง, มหาวิทยาลัยเกริก.
- พิชชา รัตนดิถ ญ ภูเก็ต. (2537). ระบบการทุจริตเลือกตั้ง. กรุงเทพฯ: ศูนย์วิจัยและผลิตตำรา สถาบันเทคโนโลยีสังคม (เกริก).
- เฟ่ง บัวหอม. (2548). โครงสร้างอำนาจชุมชนกับการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง: กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลลัดทึบ อำเภอลัดทึบ จังหวัดชลบุรี. ปัญหาพิเศษรัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาเศรษฐศาสตร์การเมืองและการบริหารจัดการ, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- เพิ่มพงษ์ เชาวลิต และศรีสมภพ จิตรภิมย์ศรี. (2531). *หาคะแนนเสียงอย่างไรให้ได้เป็น ส.ส.*. กรุงเทพฯ: นิติธรรม.
- แพรวา ศรีขำนิ. (2557). *ความล้มเหลวของพรรคเพื่อไทยในการใช้การตลาดทางการเมืองในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งทั่วไปปี พ.ศ. 2554 ในกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการเมืองและการจัดการปกครอง, คณะรัฐศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูรย์ บุญวัฒน์. (2538). *ระบบการเลือกตั้งที่ลดการซื้อเสียงและให้โอกาสคนดีสมัครรับเลือกตั้งเพื่อทดแทนระบบการเลือกตั้งที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- ลลิตพรรณ นุกุลวัฒน์วิชัย. (2559). *การตลาดทางการเมือง: ศึกษาเปรียบเทียบกลยุทธ์การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของพรรคประชาธิปัตย์และพรรคเพื่อไทยในการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2556*. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการปกครอง, ภาควิชาการปกครอง, คณะรัฐศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วารุณี ลีเลิศพันธ์. (2560). *การสร้างฐานคะแนนเสียงของพรรคประชาธิปัตย์ในภาคใต้*. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการเมือง, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วิชาญ รอดไพบุลย์. (2549). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจไปใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขานโยบายสาธารณะ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศักดา นพลสิทธิ์. (2542). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนจังหวัดชลบุรี*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขานโยบายสาธารณะ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศรินทรา ทรัพย์ยังเจริญ. (2562). *วัยรุ่นกับการเลือกตั้งระบบใหม่ ในสังคมเมืองพหุวัฒนธรรม อำเภอเมืองจังหวัดปัตตานี*. การค้นคว้าอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต, คณะรัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สมบัติ จันทรวงศ์. (2530). *การเมืองเรื่องการเลือกตั้ง: ศึกษากรณีเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ. 2529*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิเพื่อการศึกษาประชาธิปไตยและการพัฒนา.
- สุนันท์ อัครทิวทอง. (2545). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนเขต 1 จังหวัดชลบุรี*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขานโยบายสาธารณะ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุวัตร ตั้งจิตรเจริญ. (2548). *การตัดสินใจเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในระหว่างการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง: จังหวัดระยอง*. ปัญหาพิเศษรัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาเศรษฐศาสตร์การเมืองและการบริหารจัดการ, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อวิกา เอกทัตร. (2549). *การซื้อสิทธิขายเสียงของพรรคการเมืองท้องถิ่น: กรณีศึกษา เทศบาลตำบลหนึ่งในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. ปัญหาพิเศษรัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาเศรษฐศาสตร์การเมืองและการบริหารจัดการ, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

สถาบันพระปกเกล้า

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษาฯ

อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น 5 (โซนทิศใต้)

เลขที่ 120 หมู่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง

เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210 www.kpi.ac.th

โทรศัพท์ 0-2141-9600 โทรสาร 0-2143-8181

เลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือ (ebook)

978-616-476-154-4

สวพ.63-75-00.0 (ebook)